

୬.୯୮

ଆମରି ସତ୍ୟ

AMARI SATYA

RNI Regn. No. - ODIODI/2010/35051

Postal Regd. No. : PURI-33/2019-21

ଏକାବଳ ଚର୍ଚୀ, ଅଷ୍ଟମ ଫଲ୍ଗୁନୀ

ମାର୍କୀଜ, ଫେବୃଆରୀ-୨୦୨୧, ପୁଣ୍ୟ ଫଳ୍ଗୁନୀ ୪୭

ପଦ୍ମ ବିଭିନ୍ନ : ଶ୍ରୀଦର୍ଶନ ମାତ୍ର

ପଦ୍ମ ଶ୍ରୀ : ନନ୍ଦକିଶୋର ପଟ୍ଟା

ପଦ୍ମ ଶ୍ରୀ : ଡ. ରଜତ କୁମାର ଜେ

ପଦ୍ମ ଶ୍ରୀ : ଶାନ୍ତୀ ଦେବୀ

ପଦ୍ମ ଶ୍ରୀ : ପୂଣ୍ୟମାତ୍ରା ଜାନୀ

ପଦ୍ମ ଶ୍ରୀ : କୃଷ୍ଣ ମୋହନ ପାତା

ଆମରିସତ୍ୟ

ଆଜୀବନ ସନ୍ଦସ୍ୟ

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସୂଯ୍ୟକାନ୍ତ ସାହୁ
ଇନ୍ଦ୍ରପୁର, ନୟାଗଡ଼ା

ଅଧାପକ ବିଶ୍ୱରଞ୍ଜନ ଦାଶ
ଚାଙ୍ଗୀ, ଖୋରଧା

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଉତ୍ତର ଚରଣ ବେହେରା
ବନମାଳୀପୁର, ନରସିଂହପୁର କଟକ

WE PROVIDE

A wide Variety of Software Service

Complete Range Of Creative Design Solution To Impress World

+91-674-297-3666

 ZEMUSI
Tech Solutions Private Limited
www.zemusitech.com

OUR SERVICE

- Erp Software
- Ecommerce Solution
- Web Hosting
- Web Application
- Web Designing
- Web Developing
- Ios Developing
- Android Developing

 info@zemusitech.com

প্রতিষ্ঠান
ଡ. প্রমোদ চন্দ্র দাশ
৯৮৩৭৮১৭৪৪

স্বাধীন
ড. প্রসন্ন কুমার জেনা
৯৮৭০১৭৩৪৯

সহযোগী স্বাধীন
সত্যবাদী বলিআৰষণ
৯৭৩০৮৫৪০৯

সহ স্বাধীন
ত্রিলোচন মহাপাত্ৰ
৯৪৩৮৯৪৮৯
সত্যনারায়ণ সামৰণী
৯৪৩৮৩৮৮৮৯
ড. অজয় কুমার স্বাই
৯৪৩৭৮১৪৮৯
ভবানী শঙ্কর দাশ
৯৪৩৭১৩১৯৯৯

স্বাধীন
ড. নিরঙ্গন মহাপাত্ৰ
৯৪৩৭১৭০৩৪৪
শ্রী আদিনারায়ণ খণ্ডুআল
৯৪৩৮৪৯৯৯৯৯

পরিচূলনা স্বাধীন
সর্বেশ্বর মহাপাত্ৰ
৯৪৩৮৪৪৯৪৯
সমৰজিত পঞ্জনায়ক
৯৮৭১১৯১৯০৪
বিভূত্প্রসাদ হৱিচন্দন
৯০৭৭৫৮৩৮৪০
ড. প্ৰেমচন্দন মহাপাত্ৰ
৯৪৩৭১৭৩৮৯
ড. রঞ্জী রঞ্জন নাথ
৯৪৮৭১৪৩৭১৯৪

প্ৰচন্দ ও অঞ্জলি
ৰাজীব রথ
৯৪৭৮১৪১৪১৪৯

আমৰি সত্য

AMARI SATYA

ভিন্নস্বাদৰ মাঝিক পত্ৰিকা...
একাদশ দৰ্প্প - অষ্টম সংখ্যা - ফেব্ৰুআৱা ২০২২

যোগাযোগ:

মুখ্য কাৰ্য্যালয় -
'আমৰি সত্য'
এম - ১/৪,
মুকুন্দপুৰ হাউসিং বোর্ড কলোনী
পো. অ. - পি. এন. কলেজ,
শোৰ্ছা - ৭৪৭০৪৭, ওড়িশা
দূৰভাষ : ৯৪৩৭৮১৪১৭৪৪

ভুবনেশ্বৰ কাৰ্য্যালয় -
শ্রীমুকু রমেশ চন্দ্ৰ মহাপাত্ৰ
নিৰ্দেশক, আমৰি সত্য
পুট ন°-এম - ৪/১৩, আঞ্চলিক বিহাৰ
ভুবনেশ্বৰ - ৭৪১০১৩, কি-শোৰ্ছা
দূৰভাষ : ৯৪৩৮১৭৩৪৯

জগৎী কাৰ্য্যালয় -
শ্রী পদ্মনাভ পাণিগ্ৰহ
বনমা঳ি কলোনী, জগৎী,
শোৰ্ছা - ৭৪৭০৪০
দূৰভাষ : ৯৩৩৮৯৯১৩৭৪

গ্ৰাহকমানক পাই পুচনা

১. প্ৰতি খণ্ড দেয়	ট. ৯৪/-
২. বাৰ্ষিক দেয়	ট. ৯৪০/-
৩. দ্বিবাৰ্ষিক দেয়	ট. ৪৪০/-
৪. ত্ৰিবাৰ্ষিক দেয়	ট. ৭৪০/-
৫. আজীবন সদস্য	ট. ৩০০০/-
(আজীবন গ্ৰাহক সদস্যতা ১৪ বৰ্ষ পাই)	

দেয় মনি অৰ্দ্ধৰ, ভ্ৰাপ্ৰ-কিয়া কেক মাধ্যমে 'আমৰি সত্য' নামৰে পঠাৰবাকু অনুৰোধ।
এবিআৰ শোৰ্ছা বজাৰ ব্ৰাঞ্চ, শোৰ্ছা আকাশগঞ্চ নমৰ - ৩১০৩৩৭৪৯৯৭

IFSC-SBIN0012027, MICR-752002151

'আমৰি সত্য'ৰে প্ৰকাশিত লেখা লেখককৰ নিজস্ব অংশ। প্ৰকাশিত বিষয়বস্তু পাই 'আমৰি সত্য' উৱেষণায় নুহেঁ।

AMARISATYA

AGENCY FOR MANAGEMENT, ADVOCACY, RESEARCH, IMPLEMENTATION, SERVICES AND TRAINING ON YOUTH AFFAIRS.

Website: www.amarisatya.in Email:amarisatya@gmail.com/amarisatya@rediffmail.com

ସୁଚାପତ୍ର

କ୍ର.ସଂ. ବିଷୟ

ଲେଖକ

ପୃଷ୍ଠା

୧. ସକାଳ ବନ୍ଦନା	ରମେଶ ମଙ୍ଗରାଜ	୦୪
୨. ସମ୍ପଦକୀୟ		୦୪
୩. ହିତ ବାଣୀ		୦୭
୪. ପଦ୍ମଭୂଷଣ ଏବଂ ପଦ୍ମ ପୁରସ୍କାର ୨୦୨୧		୦୭
୫. ବିଜ୍ଞାନ ବିତ୍ତ୍ରୀ	ଡକ୍ଟର ପ୍ରେମଚନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତି	୦୯
୬. ଅସହାୟ ସ୍ଵର୍ଗ - ଅସମର୍ଥ ସୃଷ୍ଟି	ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପ୍ରଭା ଦେଓ	୧୨
୭. ଗାଁ	ଯୋମେୟନ୍ ମିଶା	୧୩
୮. ଦୁନିଆରେ କିପରି ସବୁ ଏକତ୍ର ...	ପ୍ରିୟମଦା ସାହୁ	୧୪
୯. କୋରିଡ୍ ମହାମାରୀ ଓ ...	ଡ. ଦେବାହୁତି ଆର୍ଯ୍ୟ	୧୬
୧୦. ଶିବଜ୍ୟୋତି	ରବାହୁନାଥ ଖଣ୍ଡୁଆଳ	୧୭
୧୧. ଆପଣା ତୋଳ ଆପେ ପିଟ	ଉମା ଶଙ୍କର ପ୍ରସାଦ	୧୮
୧୨. ସକାଳ ଜଣାଣ	ଗୋଦାବରାଣ ଦାସ	୧୯
୧୩. ଫ୍ୟାଟ	ଡା. ଧନେଶ୍ଵର ସାହୁ	୨୦
୧୪. ଅସ୍ତ୍ର ସ୍ଵର	ଆରତୀ ସେନ	୨୪
୧୫. ବଡ଼ ମଣିଷଙ୍କ ଜୀବନ କଥା	ଶ୍ରୀ ରବାହୁନାଥ ପ୍ରଧାନ	୨୪
୧୬. ଅଜେଯ ଅର୍ଜୁନ	ଖୁବ ରଣା	୨୭
୧୭. ଜାତୀୟ ଜୀବନର କର୍ଣ୍ଣଧାର ...	ବିଳାସିନୀ ଦାଶ	୨୮
୧୮. ଆମ୍ବିଶ୍ଵାସର ଆହ୍ଵାନ	ସରୋଜିନୀ ଦାଶ	୩୨
୧୯. ଭାବ ତୁଳସୀ	ସଂକି ମହାନ୍ତି	୩୨
୨୦. ପାଦ	ଦିବ୍ୟଧିଂହ ତ୍ରିପାଠୀ	୩୩
୨୧. ବାର୍ତ୍ତ ନେଷ୍ଟ	ଯୋମିତ୍ରା ହରିଚନ୍ଦନ	୩୩
୨୨. ମୋ ବୋଉ	ଶ୍ରୀ ଜବାହରଲାଲ ସୁରୁତ୍ତି	୩୩
୨୩. ଖୋର୍ଦ୍ଧ ରାଜ୍ୟର ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା	ଡ. ପ୍ରସନ୍ନ କୁମାର ଜେନା	୩୪
୨୪. ସ୍ଵପ୍ନର ରାଜା	ବିଭୁ ପ୍ରସାଦ ହରିଚନ୍ଦନ	୩୮
୨୫. ବଣ ପଶୁପତ୍ରୀ ଆମରି ମିତ	ଅଜୟ କୁମାର ସେୟୋ	୩୮
୨୬. ସପନ ଗୋଧୂଳି	ଜ୍ଞାନ ଦାଶ	୩୮
୨୭. କାଠ ଉକୁଣୀ	ମନୋଜ କୁମାର ମହାପାତ୍ର	୩୯
୨୮. ଜୀର୍ଣ୍ଣ ଶିଳାର ବିଳାପ	ଶ୍ରୀମତୀ ରତ୍ନିତା ନାୟକ	୩୯
୨୯. ଭାରତର ଐତିହ୍ୟକ ବିଜୟ	ଆଶିଷ କୁମାର ରାୟ	୪୦
୩୦. ସମ୍ବାଦ ବିତ୍ତ୍ରୀ		୪୨
୩୧. ସାଧାରଣ ଜ୍ଞାନ		୪୩-୪୦

॥ ସକାଳ ବନ୍ଦନା : ସଂଜ ପ୍ରାର୍ଥନା - ୫୪

ରମେଶ ମଙ୍ଗରାଜ

ଜଗତର ନାଥ ଆହେ ଜଗନ୍ନାଥ

ହୃଦୟ ଯାଇଛ ଜିଣି

ଭାବର ଠାକୁର ଭାବନା ଭିତରେ

ମନକୁ ନେଇଛ ଜିଣି । ॥୦॥

ଅନ୍ତର ଭାଷା ବୁଝ ବୋଲି ତୁମେ

ବୋଲାଅ ଅନ୍ତରଯାମୀ

ସବୁର ପରାଣେ ଅଛ ବୋଲି ପ୍ରଭୁ

ତୁମେ ଜଗନ୍ନାଥ ସ୍ଥାମୀ,

ଭକ୍ତ ପାଇଁକି ଚତୁର୍ବୀ ମୂରତା

ଆହାକି'ସୁନ୍ଦର ଠାଣୀ । ॥୧॥

ଜଗତର ନାଥ.....

ସବୁ ରଂଗ ହଜେ ତୁମର ରଂଗରେ

ତମ ମୁହଁ ଦିଶେ କଳା

ଶୋଳକଳା ନେଇ କାଳିଆ ଠାକୁର

କଳିରେ କରୁଛ ଲୀଳା

ତୁମର ମହିମା ଯଶଗାନ ପାଇଁ

ନାହିଁ ମୋର ଭାଷାବାଣୀ । ॥୨॥

ଜଗତର ନାଥ.....

କବି ଓ କବିତା ଭବନ

ମହୁଳ, ଅଜାରପଡ଼ା

ଖୋର୍ଦ୍ଧ - ୭୫୨୦୫୪

ଦୂରଭାଷ - ୯୯୭୨୨୨୨୨୦

ଆମେ ବିପତ୍ତିକୁ ଯେତେ ତେବେବା ସେ ଆମକୁ ସେତିକି ବିବୁଦ୍ଧ କରିପକାଇବା ।

ଭୟ, ଦୁଃଖ, ଅଞ୍ଚାନକୁ ହଟେଇ ପାରିଲେ ଆମେ ପ୍ରଭୁ କୃପା ଲାଭ କରିପାରିବା ।

ସମ୍ପାଦକୀୟ....

ଯଦିଓ, ସମାଜର ସୃଷ୍ଟି କେବେ ହେଲା ଓ କେମିତି ହେଲା, ତା ଉପରେ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସୂଚନା ନାହିଁ, ତେବେ ଏହା ସ୍ଵର୍ଗ ଯେ, ମଣିଷ ଆବାହମାନ କାଳରୁ ସମାଜ ଭିତରେ ରହି ଆସୁଛି ଏବଂ ନିଜର ସ୍ଥିତି ଓ ମଙ୍ଗଳ ପାଇଁ ସେ ସମାଜ ଭିତରେ ରହିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହୋଇଛି । ଜୀବନର ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରତିରେ ସେ ସମାଜର ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଭବ କରେ । ଶୈଶବ ଠାରୁ ବାର୍ଷିକ୍ୟ, ଯୌବନ ଠାରୁ ଜରା ଓ ଜନ୍ମ ଠାରୁ ମୃତ୍ୟୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ସମାଜ ସହିତ ଏକ ଅଳିଖିତ ଅନୁବନ୍ଦନରେ ବନ୍ଦା । ସେଥିପାଇଁ ସିଏ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଓ ନିରପେକ୍ଷ ଭାବେ ନିଜର ସୃଷ୍ଟି କାଳରୁ ସମାଜର ଗତି, ପ୍ରଗତି ଓ ପ୍ରକୃତି ସହିତ ତାଳମେଳାଇ ଗତି କରିଆସୁଛି ।

ଏକଲା ଜୀବନ ମଣିଷ ପାଇଁ କ୍ଲେଶକର । ପୁଅକଭାବେ ବଞ୍ଚିବା ତା' ପକ୍ଷେ ଖୁବ୍ ଦୁର୍ବୀସହ । ସେଇଥିପାଇଁ ଗ୍ରୀକ୍ ଦାର୍ଶନିକ ଆରିଷ୍ଟଗଲ୍ ଏକଦା କହିଥିଲେ, “ମଣିଷ ଏକ ସାମାଜିକ ପ୍ରାଣୀ । ଯିଏ ସମାଜ ବାହାରେ ବଞ୍ଚେ, ସିଏ ହୁଏତ ପଶୁ କିମ୍ବା ଭଗବାନ ହୋଇଥାଇପାରନ୍ତି” । ଏଣୁଡ଼ ମଣିଷ ସଙ୍ଗ୍ୟିଯ ଓ ସମାଜ ପ୍ରିୟ ।

ପ୍ରାଣରକ୍ଷା ପାଇଁ ଖାଦ୍ୟ ନିହାତି ପ୍ରଯୋଜନ, ତାହା ମଣିଷ ପାଇଁ ଯେତିକି ଆବଶ୍ୟକ ଲତର ପ୍ରାଣୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ସେତିକି ଦରକାର । ଏହା ଜ୍ଞାନିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ

ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ସମାନ । ମାତ୍ର, ଜୀବନର ଅର୍ଥ ମଣିଷ ପାଇଁ କେବଳ ପ୍ରାଣରକ୍ଷାକରିବା ନୁହେଁ । ଜୀବନ ଓ ପ୍ରାଣ ମଣିଷ ପାଇଁ ଏକାର୍ଥବୋଧକ ଶବ୍ଦ ନୁହେଁ । ପ୍ରାଣର ସଂକାର୍ଯ୍ୟରେ ଭିତରେ ଲତର ପ୍ରାଣୀମାନେ ବଞ୍ଚୁଥିବାବେଳେ, ତାହାର ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵକୁ ଉଠି ଜୀବନର ଅନ୍ଦେଶ୍ବା କରିବକୁ ମଣିଷ ବିଚାରକରେ । ସାଧାରଣ ଜନ୍ମମୃତ୍ୟୁର ଅବଧି ଭିତରେ ନିଜ ଗତି ଓ ପ୍ରଗତିକୁ ଅନ୍ୟମାନେ ପରଖୁଥିବାବେଳେ ମଣିଷ ତଦ୍ବନ୍ଦୀ ଅପରିସୀମ ସିଦ୍ଧାନ୍ତର ସନ୍ଧାନକରେ । ଅନ୍ୟମାନେ ପୃଥିବୀର ସାମିତ ସରହଦ ଭିତରେ ନିଜ କାଯା ଓ କାମନାକୁ ଚରିତାର୍ଥ କରୁଥିବାବେଳେ ମଣିଷ କିନ୍ତୁ ଅବମାରୁ ଅନେକ ଅତ୍ରାକ୍ଷ ଯାଏଁ ଦୃଷ୍ଟି ପହଞ୍ଚାଏ । ଭୂମିରୁ ଭୂମା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଓ ତଳରୁ ପାତାଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାର ବ୍ୟାପ୍ତି ଓ ପ୍ରଶର୍ଣ୍ଣି !

ତେବେ, ମନୁଷ୍ୟ ଓ ମନୁଷ୍ୟର ପ୍ରାଣୀମାନେ ଯଦିଓ ଏକା ପୃଥିବୀର ବାସ କରନ୍ତି, ଏକା ପାଣିପବନରେ ବଞ୍ଚି, ପୃଥିବୀର ଖାଦ୍ୟ ଖାଆନ୍ତି, ତେବେ ସେମାନଙ୍କଠି ଏତେ ଗୁଣଗତ କୈସାହୃଣ୍ୟ କଣ ପାଇଁ ? ଏହା କେବଳ ସମାଜର ପ୍ରଭାବ ବୋଲି ଅନେକ ତଥ୍ୟ ଓ ତର୍କଶାରୁ ଜଣାଯାଏ । ଅନେକ ସମାଜବିତ୍ର ଏହା ଉପରେ ପରାକ୍ରାନ୍ତିରୀକ୍ଷା କରି ମଣିଷ ଉପରେ ସମାଜର ପ୍ରଭାବକୁ ବହୁଭାବରେ ପ୍ରମାଣ କରିଛନ୍ତି । ମଣିଷ ସମାଜରେ ରହିଲେ ସାମାଜିକପ୍ରାଣଟିଏ ତ ହୁଏ, ତା ସହ ତାର ଶୈଶବିକ ଓ ଅର୍ଥନୈତିକ ବାତାବରଣ ସମୃଦ୍ଧ ହେବା ସହ ସେ ନିଜକୁ ନିରାପଦ ଭାବେ । ତାର ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ଏଇ ନିକଟରେ ଭୋଗିଥିବା ଓ

ଅନେକାଂଶରେ ଭୋଗୁଥିବା ବିଶ୍ୱମାରୀ କରୋନାର ବିପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଶ୍ଵ !

ସାମାନ୍ୟ କେଇଟା ମାସର ସଙ୍ଗରୋଧ ଓ ସାମାଜିକ ବାସନ୍ତ ବିଶ୍ୱକୁ ଭାରାକ୍ତାତ୍ତ୍ଵ କରିବେଲା । ସାମାଜିକ, ଅର୍ଥନୈତିକ ଓ ଶୈଶବିକ ବାତାବରଣ ଭୁଷ୍ଟିବାକୁ ଲାଗିଲା । ମଣିଷ ମଣିଷକୁ ସମେହ କଲା । ଏକା ଏକା ଘର ଭିତରେ ବସି ଜୀବନର ଦୁର୍ବୀସହତା ମଣିଷକୁ ଆରିଷ୍ଟଗଲଙ୍କ ସାମାଜିକ ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ମନେପକେଇବେଲା । ସେ ନିଜକୁ ପଶୁତୁଲ୍ୟ ଝାନକଲା । ଏକଲା ରହିବାର ଖୋଜିଲାପଣ ଭିତରେ ସିଏ ସେତିକିବେଳେ କେବଳ ସମାଜକୁ ଖୋଜିଲା । ବୋଧହୁଏ, ସାମାଜକୁ ଭୁଲିଯାଇଥିବା ମଣିଷ ପାଇଁ ଏଉଳି ବିଶ୍ୱଚଢ଼କ ଏକ ଆକସ୍ମୀକତା ଥିଲା !

ସତରେ, ମଣିଷର ସମାଜ ପ୍ରତି ଥିବା ଅବିଚାର ଓ ଅବହେଲାର ଫଳଶୃତି ଯେ କରୋନା ମହାମାରୀ ଏ କଥାକୁ କେବେ ଭୁଲିବାର ନୁହେଁ । ଏଣୁ ସମାଜକୁ ସୁରକ୍ଷିତ ରଖାଯାଉ । ଏହାର ପାଣି, ପବନ, ମାଟି, ଅରଣ୍ୟରୁ ଯତ୍ନ ନିଆଯାଉ । ମଣିଷ, ସମାଜର ଏହି ବିଭବଶୃତିକ ପ୍ରତି ଯଥେଷ୍ଟ ସମେଦନଶୀଳ ହେଉ । ନହେଲେ, ଅଚିରେ ଆଉ ଏକ ବିଡ଼ମ୍ବନାକୁ ସାମନା କରିବାକୁ ଆମକୁ ପସ୍ତୁତ ହେବାକୁ ପଡ଼ିବା ।

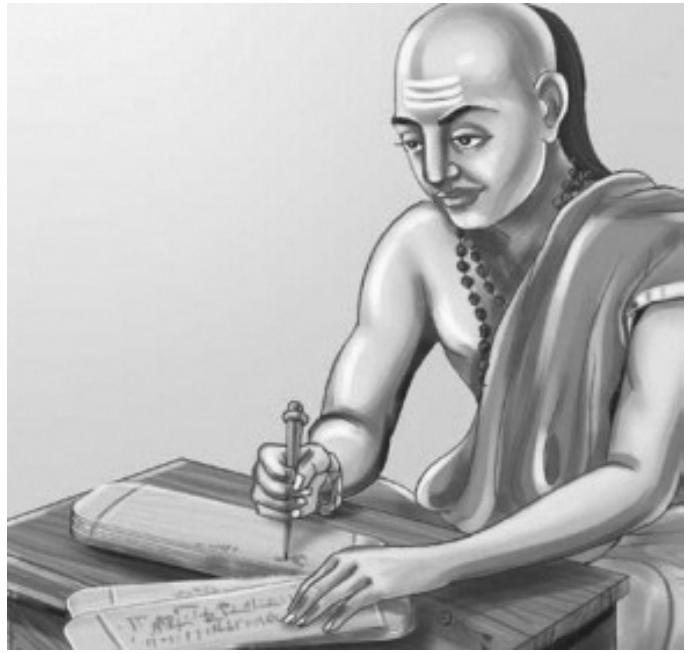
ଅବଶ୍ୟ, ସେତେବେଳକୁ ନେଡ଼ି ଗୁଡ଼ କହୁଣ୍ଟିକୁ ବୋହିଯାଇଥିବ !

ଡଃ. ପ୍ରସନ୍ନ କୁମାର ଜେନା

ଭକ୍ତି ଲାଭ କରିବାର ପ୍ରୟାସ ଥୁଲେ ଜନ୍ମଗଲୁ ଧାନ ଏବଂ ତାଙ୍କପ୍ରୁତି ଦୃଢ଼ତା ସ୍ଥାପନା କରିବାକୁ ହେବ ।

ତାହା ନହେଲେ ହୃଦୟରେ ଭକ୍ତିର ସଞ୍ଚାର ହୁଏନାହିଁ ।

ହିତ ବାଣୀ

ଗୀତା

ଲଭତେ ବ୍ରହ୍ମନିର୍ବାଣମୃଷୟଃ କ୍ଷୀଣକଳ୍ପାଃ ।

ଛିନ୍ଦ୍ରଦୈଧା ଯତାମାନଃ ସର୍ବଭୂତହିତେ ରତାଃ ॥ ୨୪ ॥

ଯେଉଁମାନଙ୍କର ସକଳ ପାପ ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଇଛି, ଯେଉଁମାନଙ୍କର ସକଳ ସଂଶୟ ଜ୍ଞାନଦ୍ୱାରା ନିବୃତ୍ତ ହୋଇଯାଇଛି, ଯେଉଁମାନଙ୍କର ବିଜିତ ମନ ନିଷଳଭାବରେ ପରମାମାଙ୍କ ଠାରେ ସ୍ଥିତ, ସେହି ବ୍ରହ୍ମବେରା ପୁରୁଷମାନେ ଶାନ୍ତ ବ୍ରହ୍ମକୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଅଛି ॥ ୨୪ ॥

ଯାଞ୍ଜବଳିକ୍ୟଙ୍କ ବାଣୀ

ଗୋରୁ, ବ୍ରାହ୍ମଣ, ଅଗ୍ନି ଏବଂ ଅନ୍ତଃ -

ଏମାନଙ୍କୁ ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟ ଅବସ୍ଥାରେ ଛୁଇଁବ ନାହିଁ ।

ଭାଗବତ ବାଣୀ

ଚିତ୍ ବିଶୁଦ୍ଧ ଯାର ନାହିଁ । ତାର ବୈରାଗ୍ୟ ଜ୍ଞାନ ନାହିଁ ॥

ଜାତ ଯେ ହୋଇ ଏ ସଂସାରେ । ମରଣ ଧୂବଟି ତାହାରେ ॥

କୁହତ ଦେଖୁ

ବରଷକେ ଥରେ ଖାଏ

ମୁହଁ ମାଡ଼ି ପଡ଼ିଥାଏ । (ଜହଁ ମାମୁ)

ଅତି ଦୂରାଛରୀ ମଧ୍ୟ କାଷମନୋବାକ୍ୟରେ ଭଗବାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଢଳି ପଡ଼ିଲେ ପରପକାରୀ ଭଗବାନ ତାଙ୍କୁ ତୋଳି ଧରନ୍ତି ।

ଚାଣକ୍ୟ ନୀତି

ମିଠା କଥା :

ସମ୍ମାନ ପ୍ରିୟମିଛେତ୍ ତସ୍ୟ ବୃଯାସ୍ତବା ପ୍ରିୟମ୍ ।

ବ୍ୟାପ୍ରୋ ମୃଗବଧଂ ଗନ୍ତୁ ଗୀତଂ ଗାୟତି ସୁସ୍ଵରମ୍ । ॥ ୧୦ ॥

ଆଖ୍ୟୟ ଛଣକ୍ୟ ଏଠାରେ ମଧୁର ବାଣୀର ମହଦ୍ୱାଳ ପ୍ରତିପାଦିତ କରିବାକୁ ଯାଇ କୁହତି ଯେ, ଯାହାଠାରୁ ନିଜର କଳ୍ପାଣ ପାଇଁ କାମନା କରୁଥିବ, ତାଙ୍କ ସମ୍ମାନରେ ସବୁବେଳେ ମିଠା ମିଠା କଥା କହିବା ଦରକାର । କାରଣ ଶିକାରୀ ହରିଶକୁ ଶିକାର କଳାବେଳେ ଅତି ମଧୁର ସ୍ଵରରେ ଗୀତ ଗାଇଥାଏ ।

ଭଗବତମାଳୀ

କାକୁଡ଼ି ନଢ଼ିଆ ମକା, ଦାନ୍ତ ପଡ଼ିଲେ ତଳକୁ ପକା ।

ମିଠା ଆମ ଯେବେ ହୋଇଲା ପୋକା, ବୃଦ୍ଧା ହସ୍ତ ଯେବେ ଧଇଲା ଗୋକା, କାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟସ୍ତେ ଭାତ ହୁଏ ନକେଇ, କାମ ଚଳେ ସିନା ତୃପତି ନାହିଁ ।

ରୂପି ପ୍ରଯୋଗ

ଅରକ୍ଷିତକୁ ଦଇବ ସାହା ।

ଅତି ଲୋଭେ ତତ୍ତ୍ଵ ମରେ ।

ଅଳସୁଆ ମାଗିଶୁଆ ଭାଇ ।

ପଦ୍ମଭୂଷଣ ଏବଂ ପଦ୍ମ ପୁରସ୍କାର ୨୦୨୧

୩୭ ତମ ସାଧାରଣତତ୍ତ୍ଵ ଦିକସ ଅବ୍ୟବସ୍ଥିତ ପୂର୍ବରୁ ଦେଶର ନାଗରିକ ସମ୍ବାନ ପଦ୍ମ ପୁରସ୍କାର ଘୋଷଣା କରାଯାଇଛି । ଏଥର ମୋଟ ୧୧୯ ଜଣଙ୍କୁ ପଦ୍ମଭୂଷଣ ଏବଂ ୧୦୨ ଜଣ ପଦ୍ମଶ୍ରୀ ସମ୍ବାନ ପାଇବେ । ସାତଜଣ ପଦ୍ମ ବିଭୂଷଣ ପାଇବା ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଆ ଭାସ୍କର୍ଯ୍ୟ ଶିଳ୍ପୀ ସୁଦର୍ଶନ ସାହୁ ସ୍ଥାନ ପାଇଛନ୍ତି । ତେବେଳେ ପୂର୍ବତନ ପ୍ରଧାନଙ୍କୁ ସିନଙ୍ଗୋ ଆବେ, ଗାୟକ ଏସ୍ପି. ବାଲ ସୁବ୍ରମଣ୍ୟମ (ମରଣୋଭର), ହୃଦରୋଗ ବିଶେଷଜ୍ଞ ଡ. ବେଳେ ମନସା ହେମତେ, ଭାରତ, ଆମେରିକାୟ ପଦାର୍ଥ ବିଜ୍ଞାନୀ ନରିଦର ସିଂ କାପାନା (ମରଣୋଭର) ଇସ୍ତଲାମିକ ଶିକ୍ଷାବିଭ୍ରତ ମୌଳା ଖୁହିବୁଦ୍ଧିନ ଖାନ ଏବଂ ଭାରତୀୟ ପ୍ରତ୍ନତତ୍ତ୍ଵବିଭ୍ରତ ବି.ବି.ଲାଲ ।

୧୧୯ ଜଣ ପଦ୍ମ ପୁରସ୍କାର ପାଇବା ମଧ୍ୟରେ ୫ ଜଣ ଓଡ଼ିଆ ଶାନ୍ତିଦେବୀ, ପୂର୍ଣ୍ଣମାସା ଜାନୀ, ଡ.ରଜତ କୁମାର କର, ଡା.କୃଷ୍ଣମୋହନ ପାଠୀ ଏବଂ ନନ୍ଦ ପୃଷ୍ଠିଙ୍କୁ ପଦ୍ମଶ୍ରୀ ପୁରସ୍କାର ଦିଆଯାଇଛି । ଏଥରକ ପଦ୍ମଭୂଷଣ ଓଡ଼ିଶାରୁ କେହି ପାଇନାହାନ୍ତି ।

୧. ପଦ୍ମ ବିଭୂଷଣ ସୁଦର୍ଶନ ସାହୁ -

ସୁଦର୍ଶନ ସାହୁ ୧୯୩୯ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୧ ତାରିଖରେ ପୁରା ଜିଲ୍ଲାରେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ପଥରକାଠ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମାଧ୍ୟମରେ ଜୀବନ୍ତ ଭାସ୍କର୍ଯ୍ୟ ସେ ସୃଷ୍ଟି କରିଯାଇଛନ୍ତି । ଏ ଦଶକ ଧରି ସେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ଜାରିରଖିଛନ୍ତି । ୧୯୭୭ ରେ ସୁଦର୍ଶନ କ୍ରାଫ୍ଟ ମିଉଜିଯମ୍ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିଲେ । ୧୯୯୧ ମସିହାରେ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ସୁଦର୍ଶନ ଆର୍ଟ ଏଣ୍ଟ୍ କ୍ରାଫ୍ଟ ଭିଲେଜ୍ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିଲେ । ଭାରତ, ଆମେରିକା ଓ ଜାପାନରେ ଭାସ୍କର୍ଯ୍ୟ ସଂପର୍କରେ ସେ ସାର ଗର୍ଭକ ଭାଷଣ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି । ସେ ପ୍ରାୟ ୨୫୦ ଜଣ ଦକ୍ଷ ପ୍ରସ୍ତର ଶିଳ୍ପଙ୍କୁ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଦେଇଛନ୍ତି । ୧୯୮୮ ମସିହାରେ ସେ ପଦ୍ମଶ୍ରୀ ସମ୍ବାନରେ ଭୂଷିତ ହୋଇଥିଲେ । ୨୦୧୮ ମସିହାରେ ସେ ଓଡ଼ିଶା ହସ୍ତଶିଳ୍ପ ଓ ହସ୍ତକଳା ଉନ୍ନୟନ ଓ ପ୍ରସାର ପରିଷଦର ଅଧ୍ୟେ ଥିଲେ । ୨୦୦୩ ରେ ଶିଳ୍ପୀଶ୍ରୀ ଶିଳ୍ପୀଶ୍ରୀ ପଦ୍ମଶ୍ରୀ ଏବଂ ୨୦୧୭ ରେ ଓଡ଼ିଶା

ଲକ୍ଷିତ କଳା ଏକାଡେମୀ ପକ୍ଷରୁ 'ଧର୍ମପଦ' ସମ୍ବାନ ଲାଭ କରିଥିଲେ ।

୨. ପଦ୍ମଶ୍ରୀ ଶାନ୍ତି ଦେବୀ :-

ଶାନ୍ତିଦେବୀ ୧୯୩୪ ମସିହା ଅପ୍ରେଲ ୧୮ ତାରିଖରେ ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲ୍ଲାର ଗୋପାଳ ଗ୍ରାମରେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ସେ ତାଙ୍କ ସ୍ଥାନୀ ରତନ ଦାସଙ୍କ ସହିତ ପ୍ରଥମେ କୋରାପୁଟ ପରେ ରାଯଗଡ଼ା ଏବଂ ଶେଷରେ ଗୁଣ୍ଡପୁର ଅଞ୍ଚଳକୁ ନିଜର କର୍ମସ୍ଥଳୀ ଭାବେ ବାହିନେଇଥିଲେ । ସେ ଅଂଚଳରେ ଛୋଟରୁ ବଡ଼ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତେ ତାଙ୍କୁ

'ବୋଉ' ବୋଲି ଡାକନ୍ତି । ୧୯୪୧ ମସିହାରେ ରାଯଗଡ଼ା ଜିଲ୍ଲାର ଦୁର୍ଗମ ସଂକଳପଦର ଗ୍ରାମରେ ରହି କୁଷରୋଗମାନଙ୍କ ସେବା କରିଥିଲେ । ୧୯୪୭ ମସିହାରେ ଆର୍ଟ୍ ବିନୋବା ଭାବେଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁପ୍ରାଣିତ ହୋଇ ଭୂବାନ ଆଦୋଳନରେ ନିଜକୁ ସାମିଲ କରିଥିଲେ । ପର୍ଯ୍ୟାୟକ୍ରମେ ରାଯଗଡ଼ା, ଗୁଣ୍ଡପୁର, ଲିମାପଡ଼ା ଓ ପଦ୍ମପୁର ବ୍ଲକ୍‌ର ଜବରଗୁଡ଼ାରେ ସେବା ଆଶ୍ରମ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିଲେ । ଅନାଥ ଝିଆମାନଙ୍କୁ ରଖି ଶିକ୍ଷାଦାନ କରୁଥିଲେ । ଏବେବି ସୁନ୍ଦର ଆଶ୍ରମଗୁଡ଼ିକ ଶାନ୍ତିଦେବୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରିଚିତ ହେଉଛି ।

୩. ପଦ୍ମଶ୍ରୀ ଭାକ୍ତର କୃଷ୍ଣମୋହନ ପାଠୀ :-

ବହୁପୁର ଉପକଷେ ସୁନ୍ଦରୀ ଏକ ମଧ୍ୟବିଭିତ୍ତି ବାହୁଶାର ପରିବାରରେ ୧୯୩୯ ମସିହା ଜୁନ ୨ ତାରିଖରେ କୃଷ୍ଣମୋହନ ପାଠୀ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ପିତା ଥିଲେ ପଣ୍ଡିତ କବିରାଜ ଭାମସେନ ପାଠୀ । ପିତାଙ୍କ ଆଦର୍ଶରେ ସେ ମାନବ ସେବାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିନେଇଥିଲେ । ୧୯୭୩ ମସିହାରେ ଉକ୍ତ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଅଧୀନରୁ ଏମ.ବି.ବି.ଏସ୍ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ସରିବା ପରେ ୧୯୭୭ ରେ

ପାଚଣା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ମାଷ୍ଟର ଅପ୍ରେ ସର୍ଜରା ଡିଗ୍ରୀ ଲାଭ କରିଥିଲେ । ୧୯୭୭ - ୭୪ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରାଜ୍ୟ ଗୋଷ୍ଠୀ ମେଡିକାଲ ଫେଲୋ ଭାବେ ଲକ୍ଷ୍ମନ ଗନ୍ଧ କରିଥିଲେ । ଦୀର୍ଘ ୩୭ ବର୍ଷ ଧରି କୁଳୁଡ଼ାଖଣ୍ଡି ବ୍ଲୁକର ଆଦିବାସୀ ବହୁକଳ ଅଂଚଳରେ ମାଧ୍ୟମରେ ଭରଦ୍ଵାଜ ଗୁରୁକୁଳ ଆଶ୍ରମ ଖୋଲି ଗରିବ ଅସହାୟ ରୋଗୀଙ୍କୁ ନିଶ୍ଚିନ୍ଦ ସେବା କରିଆସୁଛନ୍ତି । ସେ ଭାରତକୁ ପ୍ରାୟ ୨୨ ଥର ଆନ୍ଦ୍ରଜାତିକ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରିଛନ୍ତି ।

୪. ପଦ୍ମଶ୍ରୀ ପୂର୍ଣ୍ଣମାସୀ ଜାନୀ :-

କନ୍ଦମାଳ ଜିଲ୍ଲା ଖଜୁରାପଡ଼ା ।
ବ୍ଲୁକର ଝରିପଡ଼ାଠୀରେ ୧୯୬୪ ମସିହାରେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ସେ ଖୁବ୍ କମ୍ ବୟସରେ ବିବାହ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଏତି ସନ୍ତାନ କୁମାରତ ଭାବେ ଖୁବ୍ କମ୍ ବୟସରୁ ମୁଢୁବରଣ କରିବା ପରେ ସେ ଗଭୀର ଦୁଃଖ ପାଇଲେ । ଧାରେ ଧାରେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତା ଆଡ଼କୁ ତାଙ୍କ ମନ ଟାଣିଲା । କୁହାୟାଏ ୧୯୭୯ ମସିହାରେ କେତେକ ରକ୍ଷି ତାଙ୍କୁ ନିକଟସ୍ଥ ତାତ୍ତ୍ଵିକ ପର୍ବତକୁ ନେଇଯାଇ ସିଦ୍ଧି ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ସିଦ୍ଧିପ୍ରାୟ ହୋଇ ‘ତାତ୍ତ୍ଵିକରୁ ବାଇ’ ଭାବେ ସେ ପରିଚିତି ଲାଭ କଲେ ।

ଯେତେବେଳେ ସେ ଧାନ୍ସୀ ହୁଅନ୍ତି ତାଙ୍କ କଷ୍ଟରୁ ଝରିଆସେ ଭାବପୂର୍ବ ଭକ୍ତି ସଂଗାତ । ଶାଳପତ୍ର ଖଲି ସିଲେଇ କରି ଜଣେ ଆଦିବାସୀ ମହିଳା ପୂର୍ଣ୍ଣମାସୀ ଏଯାବତ୍ ଏକ ଲକ୍ଷରୁ ଉର୍ଦ୍ଦ୍ଵ ଗାତ ଗାଇଛନ୍ତି । ଦିନେ ବି ସେ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଯାଇନାହାନ୍ତି । ଭାଷା ସାହିତ୍ୟ ଜାଣିନାହାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଅସଂଖ୍ୟ ଭକ୍ତି ସଂଗାତ ସେ ଗାଇଛନ୍ତି ଓ ଲେଖନ୍ୟାଇଛନ୍ତି ।

୫. ପଦ୍ମଶ୍ରୀ ନନ୍ଦ କିଶୋର ପୃଷ୍ଠା :-

ନନ୍ଦ କିଶୋର ପୃଷ୍ଠା ଯାଜପୁର ଜିଲ୍ଲା ସୁକିନା ବ୍ଲୁକ୍
କଷ୍ଟରା ଗ୍ରାମର ଅଟେ । ବର୍ତ୍ତମାନ
ତାଙ୍କୁ ୧୦୨ ବର୍ଷ ବୟସ ।
୧୯୬୯ ମସିହାରେ ହାତୀବାରୀ
ଗ୍ରାମର ମାଇନର ସ୍କୁଲରୁ ଗମ
ଶ୍ରେଣୀ ପାଶ୍ କରିଥିଲେ ।
ଦାରିଦ୍ର୍ୟରେ ପାଠପଢ଼ାରେ ଡୋରି
ବାନ୍ଧିଲେ । ୧୯୮୭ ମସିହାରେ
ସେ ଗାଁ ରେ ଏକ ଝଟଶାଳୀ

ଆରମ୍ଭ କଲେ । ନନ୍ଦ ସାରଙ୍ଗ ଝଟଶାଳୀରୁ ପାଠପଢ଼ି କଷ୍ଟରା ଗ୍ରାମର ବହୁବ୍ୟକ୍ତି ଲଙ୍ଘନିଯର ଶିକ୍ଷକ ଘୋଷମାଷ୍ଟର ଓ ତାଙ୍କର ହୋଇଛନ୍ତି । ସେ କୌଣସି ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କ ଠାରୁ ଚଙ୍ଗଟିଏ ବି ଗୁରୁଦକ୍ଷିଣା ନିଅନ୍ତି ନାହିଁ । ଏବେ ବି ତାଙ୍କ ଝଟଶାଳୀରେ ୩୭ ଜଣ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ପ୍ରଥମରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଶ୍ରେଣୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଛନ୍ତି । ଦୀର୍ଘ ୩୫ ବର୍ଷ ଧରି ସେ ପ୍ରାୟ ୩୦୦୦ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କର ଭବିଷ୍ୟତ ଗଠନ କରିଛନ୍ତି ।

୬. ପଦ୍ମଶ୍ରୀ ଡ. ରଜତ କୁମାର କର :-

ଡ. ରଜତ କୁମାର କର କଟକ ସହରରେ ୧୯୬୪ ମସିହାରେ
ଅନ୍ତୋବର ୨ ତାରିଖରେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ସେ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପରିଦର୍ଶକ
ଭାବେ ବୃତ୍ତିଗତ ଜାବନ ଆରମ୍ଭ କରି ବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ଗଣଶିକ୍ଷା ବିଭାଗରେ
ବହୁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଦାୟିତ୍ୱ ନିର୍ବାହ କରିଥିଲେ । ଏସ.ସି.ଆଇ.ଆର.ଟି ର
ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟକରି ସେବା ନିବୃତ୍ତ ହୋଇଥିଲେ । ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା,
ସାହିତ୍ୟ, ସଂସ୍କୃତ ଓ ପରମରାକୁ ତାଙ୍କର ଅତୁଳନୀୟ ଅବଦାନ ପାଇଁ ଉତ୍କଳ
ସଂସ୍କୃତ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ତାଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ ସ୍ଵର୍ଗତ ଉପାଧି ପ୍ରଦାନ
କରିଥିଲେ । ସେ ଜଣେ
ନାଟ୍ୟକାର, କବି,
ପ୍ରାବନ୍ଧିକ, ସଂସ୍କୃତ,
ଗବେଷକ, ରାତି ଓ
ଉଙ୍ଗ ସାହିତ୍ୟର
ପ୍ରସିଦ୍ଧ ବକ୍ତା ।
ଜଗନ୍ନାଥ ସଂସ୍କୃତର
ବ୍ୟାଖ୍ୟାକାର ଭାବେ
ତାଙ୍କର ସୁଖ୍ୟାତି
ରହିଛି । ସଂସ୍କୃତ,
ହିନ୍ଦୀ, ଉଙ୍ଗାଜୀ ଓ
ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ

ତାଙ୍କର ଦକ୍ଷତା ଅଛି । ରେଡ଼ିଓ, ଟିଭିରେ
ନିୟମିତ ଭାବରେ ସଂସ୍କୃତ ଗବେଷଣା
ମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଅତିଥିଭାବେ ସେ
ଯୋଗଦିଅଛି । ୧୯୪୩ ମସିହାରେ
“କବିସ୍ମାରି” ତାଙ୍କର ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାଶିତ
ପୁସ୍ତକ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ସାହିତ୍ୟ
ସାଧନାରେ ବ୍ରତୀ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅନେକ
ପୁସ୍ତକ ମଧ୍ୟ ରଚନା କରିଛନ୍ତି ।

**ଉପସ୍ଥାପନା-ଡ.ପ୍ରମୋଦ ଚନ୍ଦ୍ର
ଦାଶ**

ବିଜ୍ଞାନ ବିଚିତ୍ରତା

ଡକ୍ଟର ପ୍ରେମଚାନ୍ ମହାନ୍ତି

ସୁପର ସେନିକ : ଚାନ୍ ତାର ସେନାବାହିନୀ ବା ପିପୁଲସ୍ ଲିବରସନ ଆର୍ମିରେ ଅଛି ବଳବାନ ସୁପର ସେନିକମାନଙ୍କୁ ସାମିଲ କରିବାକୁ ଯାଉଛି ବୋଲି ଆମେରିକାର ନେସନାଲ ଇଣ୍ଡ୍ରିଲିଜେନ୍ସି ଡାଇରେକ୍ଟର ଜନ୍ ରେଟକ୍ଷି ମତ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି । ୨ୟ ବିଶ୍ୱାସ ପରେ ଚାନ୍ ସମସ୍ତ ଯୁଦ୍ଧର ନିୟମଣ ମାନବିକ ସମେଦନଶାଳତାକୁ ଡ୍ୟାଗକରି ବିଶ୍ୱରେ ତାର ପ୍ରତିଆରା ଜାହିର କରିବାକୁ ଯାଉଛି । Cripsr (Clusters of Regular Interspaced Palindromic Repeats) ନାମକ କୌଶଳ ପ୍ରୟୋଗ କରି ଜିନ୍ମାନଙ୍କୁ ଏମିତି ପରିବର୍ତ୍ତନ କରୁଛି ଯଦ୍ୱାରା ମଣିଷର ଶାରୀରିକ କ୍ଷମତାକୁ ବୃଦ୍ଧିକାରୀ କରିଦେଇଛି ଏବଂ ଏହାଦ୍ୱାରା ବାତାୟାନିକ ରୋବର୍ ସବୁ ଡିଆରି କରୁଛି ଯେଉଁମାନଙ୍କର ପାରମାରିକ ଅସମସ୍ତ କୌଣସି କ୍ଷତି କରିପାରିବନାହିଁ । ଏହି କୌଶଳ ଦ୍ୱାରା ସାଧାରଣତଃ ଦୁରାରୋଧ୍ୟରେ ପାଢ଼ିତ ରୋଗୀମାନଙ୍କ ଚିକିତ୍ସା କରିବାକୁ ଚାନ୍ ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଜିନ୍ ଏତିଟିଙ୍କ ସହ ଅଛି ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତା ପ୍ରୟୋଗରେ ଏକ ବାହ୍ୟକଙ୍କାଳ ପ୍ରସ୍ତୁତି ସହ ମନୁଷ୍ୟ ଓ ଯନ୍ତ୍ରକୌଶଳଙ୍କୁ ବାନ୍ଧି ଅଛି ବଳଶାଳୀ ସେନିକ ତିଆରି କରୁଛି, ଯେଉଁମାନେ ପାରମାରିକ ଅସମସ୍ତକୁ ଫୁଲ କରି ଉଡ଼େଇ ଦେଇପାରିବେ ।

ଜାପାନର ମହାକାଶ୍ୟାନଦ୍ୱାରା ମହାକାଗତିକ ପଦାର୍ଥକୁ ପୃଥ୍ବୀକୁ ଅଣ୍ଟାଯାଉଛି :-

୨୭୦ ମିଲିଯନ୍
ଡଲାର ଖର୍ଚ୍ଚରେ ୩ ଡିସେମ୍ବର
୨୦୧୩ ରେ ମହାକାଶକୁ
Hayabusa - 2 ନାମକ
ମହାକାଶ୍ୟାନକୁ ଭୂପୃଷ୍ଠରୁ
ମହାକାଶକୁ ପ୍ରେରଣ

କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ୨୭ ଜୁନ୍, ୨୦୧୮ ରେ Ryugu ନାମକ ଶୁଦ୍ଧଗ୍ରହରେ ପଦାର୍ଥର କଲା । ୨୦୧୯ ନଭେମ୍ବର ମାସରେ ଏହା ମୂଳ୍ୟାନଠାରୁ ଅଳଗା ହୋଇ ତାର କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କଲା । ତାହାର ମୂଳ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଥିଲା, ସେହି ଗ୍ରହପୃଷ୍ଠରୁ ଏବଂ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୁ ଧୂଳିକଣା ସହ ମାତି ଏବଂ ଅନ୍ୟ ପଦାର୍ଥ ସଂଗ୍ରହ କରିବା । ଏହି ନମୁନାରୁ ପ୍ରାୟ ୦.୧ ଗ୍ରାମକୁ ଏକ କ୍ୟାପସୁଲରେ ଉର୍ଜକରି ପୃଥ୍ବୀପୃଷ୍ଠକୁ ପଠାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରାଗଲା । ଏହାକୁ ସୌରଶ୍ଵରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ବିକିରଣରୁ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ଯନ୍ତ୍ର କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଶୁଦ୍ଧଗ୍ରହଟି ଭୂପୃଷ୍ଠରୁ ପ୍ରାୟ ୨,୦,୦୦୦

କିଲୋମିଟର ଦୂରରେ ଅବସ୍ଥିତ ଥିଲା । ପ୍ରଥମେ ଏହି କ୍ୟାପସୁଲଟି ଦକ୍ଷିଣ ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିଆର ଏକ ମରୁଭୂମିରେ ପଡ଼ିଲାପରେ ଏହାକୁ ଜାପାନକୁ ଅଣ୍ଟାଯିବ । ଏଥରୁ ଅର୍ଦ୍ଧକାଂଶ ଜାପାନ ଓ ନାସା ବ୍ୟବହାର କରିବାପରେ ଆଉ କିଛି ଅଂଶ ଆଗ୍ରହୀ ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ବିଜ୍ଞାନ ପ୍ରୟୋଗଶାଳାମାନଙ୍କୁ ବଣ୍ଣନ କରାଯିବ । ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ପରେ ଅର୍ଥାତ ଡିସେମ୍ବର ମାସରେ ଏହା ପୃଥ୍ବୀକୁ ଆସିଲାପରେ ପୁନଃ ଆକାଶକୁ ଯାଇ ଲୁଲାଇ ୨୦୨୭ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଛରିପଟେ ଭ୍ରମଣ କରି ଗ୍ରହମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଶୂନ୍ୟପ୍ଲାନେ ସଂପର୍କରେ ବିବରଣୀ ସଂଗ୍ରହ କରିବ ଏବଂ ତା'ପରେ ୨୦୨୧ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନ୍ୟ ଏକ ଶୁଦ୍ଧଗ୍ରହ J001CCZI ଅଭିମୁଖେ ଯାତ୍ରା ଆରମ୍ଭ କରିବ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଲା ମାତ୍ର ୩୦ ମିଟର ବ୍ୟାସ ବିଶିଷ୍ଟ ଶୁଦ୍ଧଗ୍ରହ ୧୯୯୮ KY26 ଅଭିମୁଖେ ପ୍ରାସାର କରିବ । କିନ୍ତୁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଜାଲେଣି ଅଭାବରୁ ଏହା ସେଠାରୁ ନମୁନା ସଂଗ୍ରହ କରିପାରିବନାହିଁ ।

ସେଲ ଫୋନ୍ କ୍ୟାମେରା ଦ୍ୱାରା କରୋନା ଭୂତାଣୁକୁ ଚିହ୍ନିହେବ :-

୬ ନାମି ଲିଲାରେଟ୍ ଜେନିଫଲ୍ ରହିବାକୁ ଏହି ମିଶି ଆମେରିକାର କେତେକ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଏପରି ଏକ

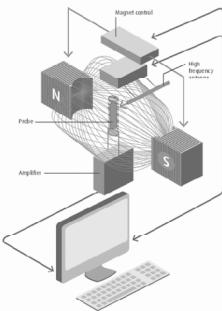
ସେଲଫୋନ ବିକଶିତ କରିଛନ୍ତି ଯଦ୍ୱାରା ନାକର ସିଫାରିଶ୍ୟାନ୍ କରିଛନ୍ତି । ୨୦୨୦ ମିଲିଯନ୍ ଡଲାର ଖର୍ଚ୍ଚରେ ୩ ଡିସେମ୍ବର ରହିବାକୁ ଏହାକୁ ଭୂତାଣୁ ସଂପର୍କରେ ଜାଣିବାକୁ ଏହି କୌଶଳ ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଗତ ଜାନୁଆରୀ ମାସରୁ କୋରିଡ଼ - ୧୯ ର ପ୍ରାଦୁର୍ଭାବ ଦେଖୁ ତାଙ୍କ ଗବେଷଣାର ଦିଗକୁ Sars - COV - 2 ର ଚିହ୍ନଟ ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କଲେ । ଏହି ପରାକ୍ଷଣକୁ CRISPR - CAS Techonology କୁହାଯାଉଛି । ଏଥରେ CAS - 13 ନାମକ ଏନଜାଇମ ଦ୍ୱାରା RNA କୁ ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଉଛି । CAS - 13 ଦ୍ୱାରା ସାଧାରଣ ରେ RNA କୁ ବିଶେଷଭାବେ ଚିହ୍ନି ହୁଏ । ଯଦି CAS - 13 RNA ସହ ବାନ୍ଧିହୁଏ ତେବେ ତାହା ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗରେ ଥିବା RNA ଅଣ୍ୟମାନଙ୍କର ପ୍ରୟୋଗାମକୁ ଅକାମା କରିଦିଏ । ଗବେଷକମାନେ ଏଥୁସହିତ ଏହିତି ଗୋଟିଏ ପ୍ରୋପ ଖଞ୍ଜିଲେ ଯାହା ଏକ ଉଚ୍ଚକ ଆଲୋକ ସୃଷ୍ଟି କଲା । ଯାହାକୁ କ୍ୟାମେରା ଚିହ୍ନିପାରେ ଏବଂ ଫଳାଫଳକୁ ୩୦ ମିନିଟ୍ ମଧ୍ୟରେ ଜଣାଇଦିଏ । କେବଳ ସେ ଭୂତାଣୁକୁ ଏଥରେ ଚିହ୍ନିହେବ ତାହା ନୁହେଁ ବରଂ ଏହା ଭୂତାଣୁଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ସଂପର୍କରେ ବି ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରିବ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଗବେଷକମାନେ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛନ୍ତି କିପରି ଗୋଟିଏ ଷେଷରେ ଭୂତାଣୁର RNA କୁ ଅଳଗା କରିଛେବ ଯଦ୍ୱାରା ଆଉ ବିଶୋଧନର ଆବଶ୍ୟକତା ପଡ଼ିବନାହିଁ ।

ଯକୃତ ବା ଲିଭର ରୋଗ ଚିହ୍ନବାକୁ ନୃଆ ଉପକରଣ :-

ଆମେରିକାର କିଛି ଗବେଷକ

NMR (Nuclear Magnetic Resonance) କୌଣସି ଅବଳମ୍ବନ କରି ଲିଭର ଫାରବୋସିସ୍ ଭଳି ରୋଗକୁ ମାତ୍ର ୧୦ ମିନିଟ୍‌ରେ ଜାଣିପାରୁଛନ୍ତି । ଏହି ଯନ୍ତ୍ରକୁ ଏକ ଛୋଟ ଟେବୁଲରେ ଖଞ୍ଚାଯାଇ ଲିଭରରୁ କେତେ ପରିମାଣର ଜଳ ବିସରିତ ହେଉଛି ଏବଂ ତଦ୍ୱାରା କେତେ ପରିମାଣର ଫେଟ୍

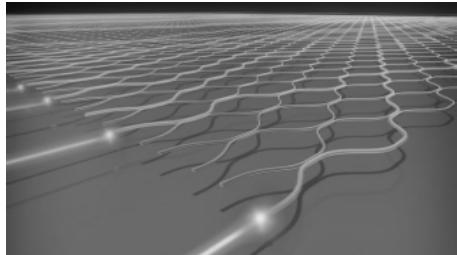

ଅଂଶ ତତ୍ତ୍ଵରେ ଅଛି ତାକୁ ଜାଣିଛେବ । ମୂଷାମାନଙ୍କ ଉପରେ ହୋଇଥିବା ଗବେଷଣାରୁ ଫାଇବ୍ରୋସିସ୍କୁ ୮୩% ଏବଂ ଫେଟ୍ ଲିଭର ରୋଗକୁ ୯୨% ସଠିକ୍ ଭାବେ ନିରୂପଣ କରାଯାଇପାରୁଛି । ଗବେଷକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଯଦି ଏହି ପ୍ରକିଯାରେ ସଙ୍କେତ/ବିଶ୍ଵାଙ୍ଗଳିତ ଶରର ଅନୁପାତକୁ ହ୍ରାସ କରିଛେବ ତେବେ ଆହୁରି ଶାୟ ଏହାକୁ ଜାଣି ରୋଗମାନଙ୍କୁ ଫାଇବ୍ରୋସିସ୍ ରୋଗରୁ ସୁରକ୍ଷା କରାଯାଇପାରିବ ।

ଆଲୋକ ଉପରେ ପର୍ଯ୍ୟବେଶିତ ପ୍ରଥମ କ୍ଷାଣମ୍ କଂପୁଟର :-

ଚୀନ ଦ୍ୱାରା

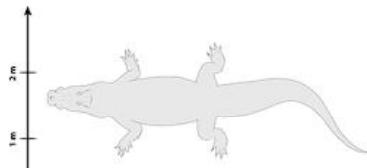
ପୃଥବୀର ସର୍ବୋତ୍ତମାନ କ୍ଷାଣମ୍ କଂପୁଟର ବିକଶିତ ହୋଇଛି । ଯାହାର ନାମ ଏକ ଅତି ପୁରାତନ ଗଣିତ ଶାସ୍ତ୍ର ଶବ୍ଦ JiuJhang

ନାମରେ ନାମିତ ହୋଇଛି । ଏହା ଅତି ଗୁଡ଼ ଏବଂ କିଷ୍ଟ ଗଣନାକୁ ମାତ୍ର ୩୦୦ ସେକେଣ୍ଟରେ ସମାଧାନ କରିପାରୁଛି । କୁହାଯାଇଛି ଗୁରୁଲ ଦ୍ୱାରା ପରିବେଶିତ ୪୩ - କୁମବିର କ୍ଷାଣମ୍ କଂପୁଟର ପରେ ଏହି କଂପୁଟର ୨ୟ ସର୍ବାଧ୍ୟନିକ ସୁପର କଂପୁଟର । କଂପୁଟରର ବିକାଶ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହା ଏକ ମାଜଳ ଖୁଣ୍ଟ ହେବ ବୋଲି ରଙ୍ଗନା ଡେଲି ପ୍ରକାଶ କରିଛି ।

ପୃଥବୀର ସର୍ବବୃହତ ଓ ପୁରାତନ କୁମ୍ବୀର ହେଲା (Paludirex Vincenti):-

ଯୁନିଭରସିଟି ଅପ୍ କୁନ୍ଦନସ୍ଲାଣ୍ଟର ଗବେଷକ ଜର୍ଗୋ ରିଷ୍ଟ୍‌ଭର୍ଟ୍ ଏକ କୁମ୍ବୀର ଦେହାବଶେଷ ଆବିଷ୍କାର କରିଛନ୍ତି ଯାହାର ଲମ୍ବ ୫ ମିଟର

ଏବଂ ମୁଣ୍ଡର ଖୋଲପାଟି ୭୫ ସେ.ମି. ଚରତ୍ରା ବିଶିଷ୍ଟ ଅଟେ । ଏମାନେ ୫୫ ମିଲିଯନ ବର୍ଷ ତଳେ

ଅଷ୍ଟେଲିଆର ସାଗରମାନଙ୍କରେ ରାଜୁତି କରୁଥିଲେ । ଅନ୍ୟଜଣେ ଗବେଷକ ଶିଭ ସାଲସବରୀଙ୍କ ମତରେ ଏହି କୁମ୍ବୀରର ଛୋଟ ଅନ୍ୟ ୨ଟି ପ୍ରଜାତି ହେଲେ Crocodylus Porosus or, Crocodylus Johnstonei ଯେଉଁମାନେ ଆଜିଠୁ କିଛି ମିଲିଯନ ବର୍ଷ ପୂର୍ବରୁ ଜଳଭାଗରେ ରାଜୁତି କରିଆସୁଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଷ୍ଟେଲିଆର ଚୀନ ଜିଲ୍ଲା ଟାଉନ୍ ପାଖରୁ ଆବିଷ୍କାର ପର୍ଯ୍ୟଳ ଦର୍ଶାଏ ଯେ, ଦିନେ ଏହି ପ୍ରଜାତି ହିଁ ସର୍ବବୃହତ କୁମ୍ବୀର ଥିଲା ଯାହା ଶରୀରରେ ନିଜର ଶାବକଙ୍କୁ ଧରିବାପାଇଁ କଂଗାରୁ ପରି ଏକ ଥଳି ଥିଲା । ଏବେକାର ସର୍ବବୃହତ କୁମ୍ବୀର ହୁଏତ ଲମ୍ବରେ ଏହି ପ୍ରାଗ୍ ଏତିହାସିକ କୁମ୍ବୀର ସହ ସମାନ ହୋଇପାରେ କିନ୍ତୁ ଏହାର ମୁହଁ ଗୋଜିଆ, ବଲରେ ଚରତ୍ରା ଥିଲା ଏବଂ ଏହା କଠିନ ଥିଲା । ଏହି ଜାତିର କୁମ୍ବୀର ଶିକାରୀ ଥିଲେ ଏବଂ ବୋଧହୁଏ ଖାଦ୍ୟାଭାବରୁ ଏମାନଙ୍କ ବଂଶ ଲୋପ ପାଇଯାଇଥିଲା । ୧୯୮୦ ମସିହାରେ ସର୍ବପ୍ରଥମେ ଏହାର ପଥଲକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିଥିବା Geof. Vincent ଙ୍କ ନାମାନୁସାରେ ଏହାର ନାମକରଣ କରାଯାଇଛି ।

ଶବ୍ଦତରଙ୍ଗ ଦ୍ୱାରା ଏବେ ଔଷଧକୁ ପ୍ରତାବିତ କୋଷ ବା ତତ୍ତ୍ଵ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚାଇ ହେବ :-

୧୯୪୭ ମସିହାରୁ ପ୍ରଥମେ ଶବ୍ଦ ତରଙ୍ଗକୁ ସାପ୍ଲ୍ୟୁସେବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରୟୋଗ କରାଗଲା । କେତେ ଦଶଶି ପରେ ୧୯୮୦ ମସିହାରେ ଅଲଟ୍ରାସାଉଣ୍ଟକୁ ଶରୀରର ଆଭ୍ୟନ୍ତରାଶ ଅଂଶ ସମକ୍ଷରେ ଜାଣିବାକୁ ବ୍ୟବହାର କରାଗଲା । କିନ୍ତୁ ଏହା ସ୍ଵର୍ଗ ପ୍ରିକ୍ରେନ୍ଦ୍ରି ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଏବେ ମେଲବୋଲ ସ୍ଥିତ RMIT University ର ପ୍ରଫେସର Leslip Yeo ପ୍ରତ୍ୟେ ତର୍ବାବଧାନରେ ହୋଇଥିବା ଗବେଷଣାରେ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରିକ୍ରେନ୍ଦ୍ରି ଶବ୍ଦ ତରଙ୍ଗ ସାହାଯ୍ୟରେ ଔଷଧକୁ ସିଧାସଳଖ ପ୍ରତାବିତ କୋଷ ବା ତତ୍ତ୍ଵ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚାଇ ହେବ ବୋଲି ଦାବି କରାଯାଇଛି । ଉଦାହରଣ ସ୍ଵରୂପ - ପୁସପୁସ ଜନିତ ରୋଗରେ ଇଞ୍ଜେକ୍ଜନ ସାହାଯ୍ୟରେ ଜାବନ ରକ୍ଷାକାରୀ ଔଷଧ ଦେବା ବଦଳରେ ନାକ ପାଖରେ ରଖୁ ଅଲଟ୍ରାସାଉଣ୍ଟ ଦ୍ୱାରା ଫୁସପୁସ ମଧ୍ୟକୁ ପ୍ରେରଣ କରାଯାଇପାରିବ । ଏହି ଔଷଧ ସବୁକୁ ସୁରକ୍ଷିତ ଭାବେ ନାମୋ କଣିକାରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଆବଶ୍ୟକ କ୍ୟାପସୁଲ ମଧ୍ୟରେ ରଖୁ ଟ୍ୟୁର ବା ସଂକ୍ରମିତ ସ୍ଥାନ ମାନଙ୍କର ସିଧାସଳଖ ପହଞ୍ଚାଇପାରିବ ବୋଲି କୁହାଯାଇଛି । ଏହି ନାମୋ ସିରଗୁଡ଼ିକ ପରମାଣୁ ଆକାର ଭଳି ପତଳା ହେବା ଦରକାର ଏବଂ ଶିଭର

ପ୍ରିକେନ୍ଦ୍ର ଓଷଧ ଅଣୁ ଆକାରତାରୁ ୧,୦୦,୦୦୦ ଗ୍ରାମ ଅଧିକ ହେବା ଦରକାର । ସହ ପ୍ରିକେନ୍ଦ୍ରରେ ଅଣୁର ଛିନ୍ଦ୍ର ସୃଷ୍ଟି ହୋଇ ତାହା ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଇପାରେ କିନ୍ତୁ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରିକେନ୍ଦ୍ରରେ ଏହି ଭଯ ନଥାଏ । ତରଳ ପଦାର୍ଥ ପ୍ରେରଣ ପାଇଁ ନାନୋ ମାଇକ୍ରୋଟିପ୍ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଉଛି । ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଟି.ଏନ.୩ କିମ୍ବା ଆଣ୍ଟିବଡ଼ି ଭଲି ଅଣୁକୁ ଶରାର ମଧ୍ୟକୁ ପ୍ରବେଶ କରାଯାଇପାରିବ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଛୁଅଁ ବିହିନ ଓ ଯନ୍ତ୍ରଣା ରହିଥି ଚିକାକରଣ ମଧ୍ୟ କରାଯାଇପାରିବ । ଏହାଦ୍ୱାରା ପ୍ରଥମେ କୋଷରୁଡ଼ିକୁ ଏହି ଶନ୍ଦତରଙ୍ଗ ଦ୍ୱାରା ଉରେଜିତ କରିଯାଇଲା ପରେ ଔଷଧ ପ୍ରେରଣ କଲେ । ଔଷଧକୁ ନିଷ୍ଠା ଭାବେ ଗ୍ରୁହଣ କରିବାର କ୍ଷମତା ବଢ଼ିଯାଉଛି ବୋଲି ଗବେଷକମାନେ ମତପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି ।

ମାଇକ୍ରୋପାଇବର ଶୁଣ୍ଡକୁ ଧରିବାପାଇଁ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଫିଲଟର ବ୍ୟବହାର କରାଯାଉ :–

ଆମେ ଲୁଗାଧୁଆ ମେସିନ୍ ବ୍ୟବହାର କଲାପରେ ପଲିଶର, ନାଇଲନ୍, ଚେରିକର୍ ଆଦି ଲୁଗାରୁ ଅତି ଶୁଦ୍ଧ କଣିକାଗୁଡ଼ିକ ବାହାରିଥାଏ ଯାହା ମେସିନ୍ ଦ୍ୱାରା ଜଳ ଓ ସ୍ଲୁଲ ଭାଗକୁ ଛାଡ଼ି ଦିଆଯାଏ । ଜଣାଯାଉଛି ଯେ, ପ୍ରତିବର୍ଷ ଡ୍ରାଇଂ ମେସିନ୍ ଦ୍ୱାରା ଜଳଭାଗକୁ ୧,୫୦୦୦ ଟନ୍ ଓ ସ୍ଲୁଲଭାଗକୁ ୧,୦୫,୦୦୦ ଟନ୍ର ମାଇକ୍ରୋପାଇବର ଛାଡ଼ାଯାଉଛି । ସାରା ପୃଥିବୀରେ ସମସ୍ତ ପ୍ଲାନେଟ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରାୟ ୨୫% କେବଳ ଲୁଗା ତିଆରିରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥାଏ । ଯୁଦ୍ଧ ରାଜ୍ୟର ସମୁଦ୍ର ସଂରକ୍ଷଣ ସଂସ୍ଥା ନାମକ ଏକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ସମସ୍ତ ସର୍ବଦେଶଙ୍କୁ ଏଥରୁ ୨୦୨୪ ସୁନ୍ଦା ମୁକ୍ତି ପାଇବାକୁ ଏହି ମେସିନମାନଙ୍କରେ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର କିସମର ଫିଲଟର ଲଗାଇବାକୁ ଦାବି କରିଛନ୍ତି ଯାହାକୁ ତିନି ଚତୁର୍ଥାଂଶ ରାଷ୍ଟ୍ର ମାନିଛନ୍ତି । ଯଦି ଏହା କରାନ୍ତ୍ୟାଏ ତେବେ ଏହା ପରିବେଶ ପ୍ରଦୂଷଣର ମୁଖ୍ୟକାରଣ ହେବ ବୋଲି ସେମାନେ ତେବେଇ ଦେଇଛନ୍ତି ।

ମହାକାଶରୁ ଆବର୍ଜନା ନିଷ୍ଠାସନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭଃ–

ଆଜି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମହାକାଶରେ ବିଭିନ୍ନ ରାଷ୍ଟ୍ରମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରେରିତ ହଜାର ହଜାର ସଂଖ୍ୟକ ଉପଗ୍ରହ ବିଦ୍ୟମାନ । ଏଥରୁ ଅଧିକାଂଶ ନିଜ କାର୍ଯ୍ୟକାଳ ସରିଗଲା ପରେ ମକାହାଶରେ ଛୋଟ ଛୋଟ ଖଣ୍ଡ ହୋଇ ଭାବି ବୁଲନ୍ତି । ସେହିପରି ମହାକାଶ ଗବେଷଣା ନାମରେ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ ଯନ୍ତ୍ରପାତ୍ର ମହାକାଶକୁ ପ୍ରେରଣ କରାଯାଏ ଯାହାର ମୁଖ୍ୟାଂଶ ସେହି ମହାକାଶରେ ହେଲେ ଭାସମାନ ଅବସ୍ଥାରେ ବୁଲୁଥାନ୍ତି । ଏଗୁଡ଼ିକୁ ମହାକାଶ ଆବର୍ଜନା କୁହାଯାଏ । ଏଗୁଡ଼ିକୁ ନିଷ୍ଠାସିତ କରିବାକୁ ଯୁଗେପିଆନ୍ ସ୍କେପ୍ ଏଜେନ୍ସି ସୁଲଜରଲାଣ୍ଡର ଏକ କଂପାନୀ ସାଥରେ ୮୦ ମିଲିଯନ୍ ଯୁଗେପର ଏକ ତୁଳି ସ୍ଥାନରେ ପ୍ରଥମ ନିକଟରୁ ନିର୍ମିତ ପ୍ରୟୋଗ ଦ୍ୱାରା ନୂଆ ନୂଆ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ମହାକାଶରୁ କରିଛନ୍ତି । ଯାହାର କାର୍ଯ୍ୟହେବ ପୃଥିବୀ ନିକଟରୁ ମହାକାଶରୁ

ଏହି ଆବର୍ଜନା ସବୁକୁ ବାହାର କରିବା । ୨୦୨୫ ସୁନ୍ଦା Vespa - Vega Secondary Payload Adapter ଦ୍ୱାରା ମହାକାଶକୁ ଆର୍ବଜନା ମୁକ୍ତ କରିବା ନେଇ ଏକ ଅଭିଯାନ ଆରମ୍ଭ କରାଯିବ । ଏହାକୁ Clear Space - 1 ମିଶନ୍ ବୋଲି ନାମିତ କରାଯାଇଛି । ୨୦୧୩ ମସିହାରେ ଏପରି ଏକ ମିଶନ ଆରମ୍ଭ Vespa - Payload Adapter କୁ ପୃଥିବୀରୁ ୮୦୧ କି.ମି ଉଚ୍ଚତା ଏବଂ ୭୭୪ କି.ମି ବ୍ୟାସ ବିଶିଷ୍ଟ ଏକ ଅଂଗଳରେ ଅବସ୍ଥାପାତ୍ର କରାଯାଇଥିଲା । ଏବେ ଏହାର ପୁନରୁକ୍ତାର ପାଇଁ ପ୍ରୟାସ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି ।

୨୦୨୫ ସୁନ୍ଦା ବିଶ୍ୱରେ ରୋବଟର ବହୁ ପ୍ରତକଳନ ଯୋଗୁଁ

୮ ମିଲିଯନ୍ ଲୋକ ନିଜ ଛକିରି ହରେଇବେ :-

ଆଜି ଯନ୍ତ୍ର ମାନବ ରୋବଟର ବ୍ୟବହାର ଏତେ ବଢ଼ିଯାଇଛି ଯେ, ଆଶଙ୍କା ଦେଖାଗଲାଣି ପ୍ରତ୍ୟେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମାନବ ସମ୍ବଲ ଆବଶ୍ୟକତା ଆଉ ରହିବନାହିଁ । ଯେପରିକି ଆଜି ଟେକ୍ସାସରେ ମାଂସ ଦୋକାନରେ ରୋବଟ ହେଲୁ ସବୁକାମ କରୁଛି, ସେହିପରି ବ୍ୟାକଙ୍କରେ ଜୁର ମାପିବାରୁ ଅପରେସନ୍ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସବୁକାର୍ଯ୍ୟ ରୋବଟ ଦ୍ୱାରା ହେଲୁ ସମ୍ବାଦିତ ହେଉଛି । ଆମେରିକାର ବ୍ୟୁରୋ ଅପ୍ ଲେବର ଜନ୍ମିକସ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶିତ ତଥ୍ୟାନୁଯାୟୀ କରୋନା ମହାମାରୀ ତ ସାଧାରଣ ଭାବେ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଲୋକଙ୍କୁ ରୋଜଗାର ଶୁନ୍ୟ କରିଦେଲା । କିନ୍ତୁ ରୋବଟର ବ୍ୟବହାର ଯୋଗୁଁ ଗତ ଅପ୍ରେଲରୁ ଅକ୍ଷେବର ମଧ୍ୟରେ ୧୧ ମିଲିଯନ ଲୋକ ବେକାର ହୋଇଯାଇଛନ୍ତି । ଯଦି ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟା ଝଲୁରହେ ତେବେ ୨୦୨୫ ସୁନ୍ଦା ୮୦ ମିଲିଯନ୍ ଲୋକେ ନିଜ ଛକିରା ହରାଇବେ । ଡାଟା ଏଣ୍ଟ୍ରୀ, ହିସାବ ରକ୍ଷା, ପ୍ରଶାସନରେ ଏବଂ ବ୍ୟବସାୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆଜି ଅଟୋମେସନ୍ ଏବଂ ଟିଜିଟାଲ ଜେସନକୁ ବହୁ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦିଆଯାଉଛନ୍ତି । ଏଥରେ ଯେ କେବଳ ସମୟ ବଂଚୁଛି ତାହା ନୁହେଁ ନିର୍ଭୂଲ ଭାବେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ମଧ୍ୟ ସମ୍ବାଦିତ ହେଉଛି । ଟ୍ରେନଟାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି କୃତିମ ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତା ପ୍ରୟୋଗ ଦ୍ୱାରା ନୂଆ ନୂଆ ସଂଫୁଲ୍‌ଫୁଲ୍‌ଫୁଲ୍ ରରିବା ବିଭିନ୍ନ କରିଛନ୍ତି ।

ନୂଆ ବିପୁଲ ସୃଷ୍ଟି କରିଛି । ୧୫ ଟି ଗୁରୁ ଶିକ୍ଷା ଏବଂ ୨୭ଟି ଅର୍ଥନୈତିକ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ନେଇ ହୋଇଥିବା ଏକ ସର୍ବେରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଏମାନେ ସମସ୍ତେ ଅଟୋମେସନ୍ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସପକ୍ଷରେ ଅଛନ୍ତି । ମହାମାରୀ ସମୟରେ (୯୫ିଲ୍ ରୁ ଅକ୍ଷେବର ମଧ୍ୟରେ) ଛକିରା ହରାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅଧିକାଂଶ ହେଲେ ମହିଳା, ଯୁବକ ଏବଂ ଶିଶୁ । ଶିଶୁଜଗତର ୮୦% ଅର୍ପିତ ସିଜିଟାଲ ଜେସନ୍ ସପକ୍ଷରେ ମତପୋକ୍ଷଣ କରୁଥିବା ସମୟରେ ନିଯୁକ୍ତ ପ୍ରଦାନକାରୀ ସଂସ୍ଥାର ୪୦% ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ତୁରାନିତ କରି ବାରେ ଲାଗିପଡ଼ିଲେଣି ।

ଅସହାୟ ସ୍ରଷ୍ଟା - ଅସମର୍ଥ ସ୍ରଷ୍ଟା

ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପ୍ରତା ଦେଓ

ଯେଉଁଦିନ ରୁକ୍ଷ ଅନ୍ଧକାର ଦ୍ୱାରା ଉନ୍ମୂଳ୍କ କରି ଉଦ୍ଭାଷିତ ହେଲା ଜ୍ୟୋତିର୍ମୟ ପ୍ରକାଶ, ଆନନ୍ଦ ଉଲ୍ଲୁସରେ ତଳ୍ଲୁନ ହୋଇଥିଲେ ପିତାମାତାଙ୍କ ସହ ପ୍ରିୟ ପରିଜନ। କାରଣ ପୁଅଟିଏ ଜନ୍ମ ହୋଇଛି । ପୁତ୍ରନାମକ ନର୍କରୁ ଉତ୍ତାର କରିବ ପିଣ୍ଡଦାନରେ । ଓଜନିଆ ହୁଏ ଉଚ୍ଛାସର ତାଲାଟି । ପ୍ରତିପଦଠାରୁ ଚନ୍ଦ୍ରମାର କ୍ରମବର୍ଷଷକୁ ନିରେଖା ଆମ୍ବିଭୋର ହୁଏ । ଘରାରୁ ଦୂମ ଓ ମହାଦୂମ କରି ସମାଜ ବକ୍ଷରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାକୁ ପ୍ରୟନ୍ତରେ ହେଲା କରେନାହିଁ ସ୍ରଷ୍ଟା । ମତଗର୍ବରେ ଅମଢ଼ା ମାଟି ଯାଉ ଯାଉ ଝୁଣ୍ଡି ହାବୁଡ଼ି କ୍ଷତାଙ୍କ ହେଲେ ବି ଖାତିର ନଥାଏ । ସୃଷ୍ଟିର ସାଫ୍ଲ୍ୟ ମଣ୍ଡନରେ କଳାପଟି ଆବରଣ ଥାଏ ଆଶାଭରା ଚକ୍ଷୁଦୟରେ । କିନ୍ତୁ ମୋହଗ୍ରାନ୍ତି ରଜତ ଝରା ଝଲୁଣିଆ ଜହନ୍ତା ଆମ୍ବଗୋପନ କରେ ଅମାବାସ୍ୟାର ମେଞ୍ଚା ମେଞ୍ଚା ବହଳିଆ ଅନ୍ଧକାର ବକ୍ଷରେ । ତେଣୁ ତେଜୋଦୀପ୍ତ ଦିବ୍ୟାଲୋକ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବାକୁ ସ୍ରଷ୍ଟାଟି ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଅସମର୍ଥ ହୁଏ ।

ଆୟତହୀନ ସ୍ରଷ୍ଟାର ସୃଷ୍ଟି ସହିତ ସମନ୍ୟତା ଗନ୍ତାଘରର ରୁବିକାଠିଟା ହଜିଯାଇଛି ଆର୍ବିଜନା ସମ୍ବଲିତ ରାଜଦାଣ୍ୟରେ । ପ୍ରେମ, ପ୍ରୀତି, ବାସ୍ତଳ୍ୟ, ମମତା, ଭକ୍ତି, ସେବା, ଶାନ୍ତି, ସଂଭାର, ବୌଦ୍ଧିକତା, ନୈତିକତାର ନୈପୁଣ୍ୟ ସବୁ ଅତୁଆ ହୋଇଛି । ସୃଷ୍ଟି ଆଜି ନବଖଣ୍ଡ ମାହିର ସାମ୍ରାଜ୍ୟ, ଅପରିସୀମ ସାଗରର ଉତ୍ତରଙ୍ଗ ଉର୍ମିମାଳାର ସମାହାର ଭାବୁଛି ନିଜକୁ । କିନ୍ତୁ ତାର ଏ ମତଗର୍ବ ପାଣିଫୋଟକା ଠାରୁ ଯେ ହାଲୁକା ସେ ଜାଣିପାରୁନାହିଁ । ଆଜିର ସୁସଂସ୍କୃତ ହୀନ ଅବକ୍ଷୟ ସମାଜରେ ସ୍ରଷ୍ଟା ଅର୍ଥାତ ଜନ୍ମଦାତା ପିଲାବନ୍ଦ ଦିନତ୍ତି ବା ତା'ସୃଷ୍ଟି ତା'ପାଇଁ ଦଇବ ସାଜିଛି । ମନର ବିଶ୍ୱାସ, ଛାତିର ସାହାସ, ଆଗାମୀ ସମ୍ବାଦନା ତପ୍ତ ମରିଚିକା, ଧୂମାଯିତ କରାଳ ସ୍ଵୀପ ପାଲଟିଯାଉଛି । ବ୍ୟୋଜେଣ୍ଯ ବନ୍ୟସରେ ସେ ପତ୍ରହୁଡ଼ା ନଶ୍ଚ ବୃକ୍ଷଟିଏ । ବୃତ୍ତରୁତ ରଙ୍ଗ ବାସହୀନ ମରଳା ଫୁଲଟିଏ । ସମାଜର ସ୍ଵଳ୍ପ ଆଜନାରେ ଜଳ ଜଳ ଦିଶୁଛି ପ୍ରତି ମୁହୂର୍ତ୍ତର ଭବିଷ୍ୟତ ବ୍ୟାକୁଳତା । ଅସହାୟ ସ୍ରଷ୍ଟାକୁ ସ୍ଵେଚ୍ଛେ କୋଳ କରିବାକୁ ଯେପରି ଜରାଶ୍ରମ ଓ ଭଡ଼ାଟିଆ ହୋଇଲେଇ ଅନ୍ଧାରୁଆ ନିର୍ବୃତ କୋଣ ଅପେକ୍ଷାରେ । ପୁନଃ ମୁକ୍ତ ଅକାଶତଳର ଗଛମୂଳ, ପରିତ୍ୟକ୍ତ ଗୁହ, ପଳିଥନ୍ ତଳ ବା ଶାତ, କାକର, ଶରା, ବର୍ଷାଭିଜା ଅନ୍ୟର ପିଣ୍ଡାକୋଣ ।

କେଉଁଠାରେ କେତେବେଳେ ପାଣି ମୁଦ୍ରେ କି ଅନ୍ତି ମୁଠାଏ

ମିଳେ ତ ଖୁନ୍ଖନ, ଦୂରଦୂର ଠେଙ୍ଗାର ପ୍ରହାର । ବେଳେବେଳେ ସହୃଦୟତା ମିଳିଥାଏ ବିବେକୀ ପଡ଼ୋଶୀଠାରୁ । କେବେ ଏସବୁ ଠ୍ୟ ହୋଇଯାଏ । ଚିରାପଟା ଲୁଗା ଗଣ୍ଠିଲିଟି ଧରି ଫୁଲପଥର କଣ୍ଠକିତ ପଥକୁ ଅଗୁସର ହୁଏ । କିନ୍ତୁ ସୃଷ୍ଟିଦେହରେ କଷଣାଗ୍ନିର ଆସ ବାଜେନାହିଁ । ସ୍ରଷ୍ଟାତ ବାରଓଳି ଶୁଣିପିଣ୍ଡା ହେଉଥାଏ - ତାକୁ ବାସେ ପାଇବ କେଉଁଠି ? ପିତାର ଆଗରେ କୁହୁଡ଼ି - ପଣ୍ଡାତ ଭାଗରେ ଧୂଳିର ଆସରଣ ।

ବାପ - ବାପରେ କୂଳ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଉରରଦାୟାଦ । ଅନ୍ତକରଣ ତୋର ହଳାହଳମୟ । ପବିତ୍ର ନିର୍ମାଳ୍ୟକୁ ନର୍କରେ ପରିଣତ କରୁଛି । କରଜ ଦେଇ ଛଳିଥିଲା ସମୂଳ ସୁଧକୁ । ଆଶାୟୀ ନୟନରେ ନିଜେ ଅନ୍ଧପୁରୁଳି ବାନ୍ଧି ଦେଉଛି । ସୃଷ୍ଟି ମଧୁବର୍ଷବୋଧରେ ଲେଖା ଗାତ ଗାଉଥିଲା -

“ପିତା, ମାତାଠାରୁ ବଡ଼ ଦେବତା କେ ସରଗ ରାଜଜେ ନାହିଁ ତାଙ୍କର ଆଶୀର୍ବାଦ ସାହା ଏକା ସିନା ବିପଦୁ ତରିବାପାଇଁ ।”

ପିତା ଆକାଶଠାରୁ, ମାତା ପୃଥିବୀଠାରୁ ବଡ଼ । “ପିତର ପ୍ରୀତିମା ପନ୍ଥେ ପ୍ରିୟକେ ସର୍ବ ଦେବତା” । ସବୁ ଭୁଲିଯାଇଛି । ପରିସ୍ଥିତି, ମୋହଗ୍ରାନ୍ତି ଅବା ଅହମିକା - କାହାର ପାଦତଳେ ରୁପିକୋଇ ବିବେକକୁ ବଳି ପକାଇଛି - ତାକୁ ହିଁ ଗୋଚର, ଆଧୁନିକ ସଭ୍ୟତାର ଅଣଗ୍ରେ ପବନ, ରାରିମେଘର ପ୍ରକୋପରେ ମାଆର ଅଭୟ ପଣତଟା ସ୍ଥିର ହେଉନାହିଁ । ବାପ ଥିଲା ପୁଅ ସଭାରେ ହାରେନାହିଁ ଉକ୍ତ ଭୁଲ ପ୍ରମାଣିତ । ବାର୍ଷିକ୍ୟଜନିତ ପାହାଚରେ ସୃଷ୍ଟି ତା'ପାଇଁ ଆଶ୍ରମ ଦାତା, ଯନ୍ତ୍ରଣା ଭୁଲେ ପୁତ୍ର ଶ୍ରୀମୁଖ ଦର୍ଶନରେ । ମନରେ ଚିତ୍ର ଆଙ୍ଗିଥାଏ ପୁତ୍ର ଶିରୋମଣିର । ପୁତ୍ର ମୁଖ ନୀଳଚକ୍ର, ତା ସେହି ଆଶ୍ରମନା ପଢ଼ିପାବନ ବାନା, ଆଶ୍ରା ବାଜଣି ପାହାଚ, ପୁତ୍ରଦାନ ଅନ୍ତି ଅବତାର, ଶୁଦ୍ଧା ନିର୍ମାଳ୍ୟ, ପରିବାର ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ର, ନାତି ନାତୁଣୀ ମନ୍ଦିରବେତ୍ତାର ଦେବାଦେବୀ, ଖେଳାଲୀଳା ବଡ଼ଦାଣ । ଏତେ ଏତେ କଷନାରେ ବିହୁଲିତ ହେଲାବେଳେ ବାପିତର ପାଲଟିଯାଏ ଅବହେଲା ବା ଜରାଶ୍ରମ । ରଷ୍ମି ଯାଆନ୍ତି ଲକ୍ଷ୍ମୀସ୍ବରୂପା ବୋହୁ ଠାକୁରାଣୀ । ଏହି ଜାବନ ଅରଣୀ ଆଶ୍ରମରେ କିଏ ତା'ପୁଅକୁ ନିଯାକଲେ ସେ ତେବେ ପ୍ରତିବାଦ କରି ତଥାପି ମଙ୍ଗଳ ମନାସେ । ଏଥରେ ପ୍ରମାଣିତ କୁପୁତ୍ର ଅଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ କୁ-ମାତା ନାହାନ୍ତି । ସ୍ରଷ୍ଟାର

ଉଦାସ, ଗଭୀର, ମହତ୍ ହୃଦୟକୁ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କଲେ ସୃଷ୍ଟି ବା
ପୁତ୍ର କେତେ ତଳେ ରହୁଛି । ସ୍ରୋତ ଭାବୁଛି ଅନୁଶାସନରେ ସେ
ଡୂଟି କରିନାହିଁ । ତଥାପି ମନସ୍ତାପର ଶିକାର ହେଉଛି ।

ପିତାମାତାଙ୍କ ଆସନ ଏକ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ସଂପନ୍ନ ଆସନ ।
ସଂସାରଭାର ପିତା, ମାତା କାନ୍ଧରେ ବହି ତହିଁରେ ଭରିଥାନ୍ତି
ସର୍ବମଙ୍ଗଳ ପସରା । ବିଜ୍ଞାନ ଓ ବୌଦ୍ଧିକତା ସାମାଜିକ ଜୀବନକୁ
ସମୁନ୍ନତ କରିଛି । କିନ୍ତୁ ଉତ୍ସତା ମଣିତ ଯୁବକ ଯୁବତୀ ନିଶ୍ଚୟତାରୁ
ଅନିଶ୍ଚିନ୍ତତା ଆଡ଼କୁ ଦୂରଗାମୀ । କାମିନୀ କାଞ୍ଚନର ଯାଦୁକାରୀ
ମାୟାରେ ମାଆର ପଣତ ନ୍ୟୁନ । ତାଙ୍କର ଗଣ୍ଡରେ ଲାଗିଥିବା କଳକଳ
ଅସନା କାଦୁଆରେ ହାତମାରୁଛି ସିନା ଦୃଷ୍ଟି ନିଷେପ କରୁନାହିଁ ।
ସୁଶୋଭିତ ସବୁଜ ପଲ୍ଲବ, ସୁବାସିତ ଫୁଲ, ସୁଶାଦ ଫଳକୁ ଖଡ଼ର
ଧାରକୁ ନପରଖୁ ଦେଖୁଛି ରଙ୍ଗିନିଖୋଳକୁ ।

ପୁରାଶ କଥାରେ ଏହି ପୁଅ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପିତୃ ସତ୍ୟପାଳ
ବନବାସ କରିଥିଲେ । ଶ୍ରୀବନ୍ଦକୁମାର ଅନ୍ଧ ପିତାମାତାଙ୍କୁ ଭାରରେ
କାନ୍ଧେଇ ତୀର୍ଥ ଭ୍ରମଣ କରିଥିଲେ । ବାଲକ ନର୍ତ୍ତକେତା
ପିତୃଦେଶରେ ଯମାଳୟ ଗମନ କରିଥିଲେ । ବିଜ୍ଞାନ ଏହାକୁ
ଅସ୍ଵିକାର କଲେବି ସମାଜରେ ଅନୁବନ୍ଧିତ ଦୈନିକିନ ଜୀବନରେ
ଅପରିହାର୍ୟ ବନ୍ଧୁ । ପିତାପୁତ୍ର ବିନ୍ଦି ସାର ଅଜାତଶତ୍ରୁ,
ଆଲୋକଜାଣରକୁ ଦୂରଭିଷନ୍ଧୁ ସ୍ଵକୁ ଉନ୍ନେବନକରି ଭାଗ୍ୟଫଳ
ବୋଲି ଧରିନେଉଛି । ଅଦିନ କୁହୁଡ଼ି ଘେରରେ ବାଟବଣା ବଉଳା
ସେ । ବର୍ଷାମାଟିକୁ ଛୁଲ୍ଲିଲା ପରେ ସେ ଆକାଶର ନୁହେଁ, ନଦୀ
ପାରହେଲେ ନାଆ ନଦୀର ନୁହେଁ, ଫୁଲ ଝଢ଼ିଲେ ଗଛର ନୁହେଁ,
ସେହିପରି ମୁଣ୍ଡକୁ ହାତ ପାଇଲେ ପୁଅ ପିତାମାତାର ନୁହେଁ । ପୁତ୍ରକୁ
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଦେଇ କନ୍ୟା ଭ୍ରମହତ୍ୟା ଭୁରାନ୍ତି ହେଉଛି । ପୁତ୍ର ଆଜି
ଶ୍ରୀଙ୍କ ଲଗା କଣ୍ଠେଇ, ଭୁଲୁଛି ମାଆମାଟି ଓ ଗର୍ଭଧାରିଣୀ ମାଆକୁ ।
ନାରୀର ପ୍ରଛନ ହାତ ପରଶରେ ପୁରୁଷ ସଫଳତାର ସିଦ୍ଧି ଗଢ଼େ ।
ନାରୀ ଶକ୍ତିମନ୍ୟ । ବେପଥଗାମୀ ସ୍ବାମୀଙ୍କୁ ବୁଝାଇ ଆଲୋକବର୍ତ୍ତକା
ଜଳାଇପାରିବ । କିନ୍ତୁ ନାରୀ ବିଶୃଙ୍ଖଳିତ ହେଲେ ମର୍ଯ୍ୟବେକୁଣ୍ଠ
ଜଳାପରଦା ଆଛାଦିତ ହେବ । ପୂଜ୍ୟ, ପୂଜାଙ୍କ ଅବମାନନା ନିଶ୍ଚୟ
ବା ଅବସମ୍ବବାମୀ ନୁହେଁ ଗର୍ହତ ଅପରାଧ ମଧ୍ୟ । ଟିକେ ଆଗକୁ
ଝହଁ ଆସନ୍ତାକାଳି ତୁ ବି ସ୍ରୋତ ରୂପେ ପରିଗଣିତ ହେବୁ । କାନ୍ଧରେ
ପଡ଼ିଲେ ବଜାଇ ଶିଖନ୍ତି ସିନା - ସେତେବେଳକୁ ତକିଗୁଡ଼ କହୁଣୀ
ଛୁଲ୍ଲଥାଏ, ଜିଭ ପାଏନାହିଁ ।

କାଠିଆସରା, ପୋ- ଆମଗଡ଼ିଆ,
ଫଳୀରପୁର, କେନ୍ଦ୍ରିଯ

ମୋ - ୧୪୩୭୭୦୨୦୫୯

ଗୀ ବୋମେୟନ୍ତ ମିଶ୍ର

ଗୀ ମାଟି ପାଣି ପବନ
ଲାଗେ ଭାରି ନିଆରା
ଏଇତୁ ଆରମ୍ଭ ଜୀବନ
ସୁଖ ଦୁଃଖ ଯାତରା ।

ଷଠିଘର ମୋର ଏଇଠି
ଶିକ୍ଷା ତାର ବନ୍ଧନ
ଦେହ ସିନା ଭ୍ରମେ ଜଗତ
ଭୁଲି ପାରେନା ମନ ।

ମୋ ଭାଇ ବନ୍ଦୁ କୁଟୁମ୍ବ
ଯହି ନିଜତି ମେଳ
ସେ ଶ୍ଵାନ ସ୍ଵର୍ଗ ପରାୟେ
ହୃଦ କରେ ଶାତଳ ।

ରଳି ବୋଲି ଯହିଁ ଶିଖୁଛି
ସ୍ଵେଚ୍ଛ ଶରଧା ପାଇ
ଶୟନେ ସପନେ ବ୍ୟାକୁଳ
ଚିତ୍ତ ତାହାରି ପାଇ ।

ତରୁଲତା ବନ ପ୍ରାନ୍ତର
ସର୍ବେ ମୋର ଆପଣା
ବାଟ ଘାଟ ଖଳା ଅମାର
କିଛି ନୁହେଁ ଅଜଣା ।

କୁଳୁ କୁଳୁ ନାଦେ ବହୁଛି
ଗୀ ପାଶେ ତଚିନୀ
ଗହଳିଆ ଆୟ ତୋଟାରେ
ପିକ ଗାଏ ରାଗିଣୀ ।

ରଜ, ଦୋଳ, ହୋଲି, ଦଶହରା
ଆଦି ନାନା ପରବ
ଚିତ୍ତା ଚେତନାକୁ ଦିଅଇ
ପ୍ରଭୁ ପାଦରେ ଠାବ ।

ଆନନ୍ଦରେ ତନୁ ଶିହରେ
ଗୀ କଥା ଭାଜିଲେ
ପିଣ୍ଡରୁ ଛାତ୍ର ଏ ପରାଶ
ଆଇ ତାହାରି କୋଳେ ।

ବରିଷ ଅଧ୍ୟାପକ, ପ୍ରାଣନାଥ
ସ୍ଵର୍ଗଶାସିତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ
ଖୋରାଧା

ଦୁନିଆରେ କିପରି ସବୁ ଏକତ୍ର ସଜାଇ ହୋଇଥିବ ?

ପ୍ରିୟମଦା ଘାସୁ

ଦୁନିଆରେ ଯେତେବେଳେ ଦିବସ, ରାତ୍ରି, ସକାଳ, ସଞ୍ଚ କି ଏସବୁ କିଛିବି ନଥିଲା, ଜୟ ସେତେବେଳର କଥା । ଭଗବାନ ପୃଥିବୀ ସୃଷ୍ଟି କଲେ । ମନୁଷ୍ୟ ତିଆରି କଲେ, ପଶୁ ପକ୍ଷୀ ଓ ପ୍ରାଣୀ ତିଆରି କଲେ । ଆଉ କେମିତି ବଞ୍ଚିବ ତାହା ବୁଝାଇ ଦେଲେ । କିନ୍ତୁ ସେ ସମୟରେ ସବୁ ଅନ୍ଧାର ଅନ୍ଧାର ଥିଲା । ସେତେବେଳେ ନଥିଲା ସୂର୍ଯ୍ୟ, ନଥିଲା ଚନ୍ଦ୍ର, ଆଉ ତାରା ମଧ୍ୟ ନଥିଲେ ।

ସେ ସମୟରେ ଭଗବାନ ମଣିଷକୁ ଅଗ୍ରି ଜଳାଇବା ଶିଖାଇ ଦେଇଥିଲେ । ସେଥୁପାଇଁ ମଣିଷ କାଠ ଜଳାଇ ନିଜର ବ୍ୟବହାର ଚଳାଉଥାନ୍ତି । ହେଲେ ଅନ୍ଧାରରେ କାଠ କାଟିବା, ତାକୁ ନେଇ ଅସିବା, ଅନ୍ଧାରରେ ଜମି ଖୋଲିବା, ପାଣି ଉଠିବା ସେ ସବୁ କାମରେ ଅସୁରିଧିଆ ହେଉଥାଏ । କେତେକ ମଣିଷ ପାଣି କାନ୍ତୁ କାନ୍ତୁ ଅନ୍ଧାର ଯୋଗୁ କୁଆରେ ପଡ଼ିଯାଆନ୍ତି । କାଠ କାଠ କାଠ କେହି ନିଜ ଗୋଡ଼ରେ କୁରାଡ଼ି ମାରି ଦିବା । ଜମି ଖୋଲୁ ଖୋଲୁ ପାଖବାଲାର ଜମି ଖୋଲି ପକାଏ । ନିଜ ଗାଇକୁ ଦୁହିବାକୁ ଯାଇ ଅନ୍ୟର ଗାଇ ଦୁହିଁ ପକାଏ । କାହା ଛୁଆ ଯାଇ ଆଉ କାହାରି ପାଖରେ ଶୋଇଯାଏ । ପରେ ନିର୍ମୀ ଜଳାଇଲେ ସମସ୍ତେ ନିଜର ଭୁଲ ଜାଣି ପାରନ୍ତି ।

ଏ ସବୁ ଅସୁରିଧାରେ ବିରକ୍ତ ହୋଇ ସମସ୍ତେ ଭଗବାନଙ୍କ ପାଖକୁ ଗଲେ । ଯାଇ କହିଲେ - ‘ପ୍ରଭୁ, ଆମେ ଏ ଅନ୍ଧାରରେ ହଜରାଣ ହେଉଛୁ । ଆମକୁ ଏ କାଠର ଅଗ୍ରି ପୋଷାଉ ନାହିଁ । ଆମକୁ ବହୁତ ଆଲୋକ ଦିଆ । କାଠ ଅଗ୍ରିର ମଳିନ ଆଲୋକରେ ସମସ୍ତେ ବିରକ୍ତ ହୋଇଗଲେଣି । ଏତେ

ଅନ୍ଧାର ଯୋଗୁଁ କିଛି କାମ କରିବାକୁ ଲାଗୁ ହେଉନାହିଁ ।

ଖାଲି ଶୋଇ ରହୁଛୁ । ତେଣୁ ଆମକୁ ଏତେ ଆଲୋକ ଦିଆ, ଆମେ ତା ଆଡ଼କୁ ରହିଁ ନ ପାରିବୁ ।

ଭଗବାନଙ୍କୁ ଲୋକଙ୍କ କଥା ଠିକ ଲାଗିଲା । ସେ ଏମାନଙ୍କୁ କହିଲେ, ‘ତଥାପି’ ।

ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଆକାଶକୁ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଆସିଗଲା । ତାର ତେଜସ୍ଵା ଆଲୋକରେ ସାରା ପୃଥିବୀ ଆଲୋକିତ ହୋଇଗଲା । କାଠ ଜଳୁଛି କି ନାହିଁ ପାଖରେ ନ ଦେଖିଲେ ଜଣା ପଡ଼ୁନାହିଁ । କେହି ସୂର୍ଯ୍ୟ ଆତକୁ ଝହିଁ ପାରୁନଥାନ୍ତି । ସବୁବେଳେ ଅନ୍ଧାରରେ ରହିବା ଅଭ୍ୟାସରେ ପଡ଼ିଯାଇଥାଏ । ସେଥୁପାଇଁ କିଛି ଦିନ କେହି ଆଖି ଖୋଲି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ତାପରେ ଧାରେ ଧାରେ ଆଖିର ଅଭ୍ୟାସ ହେଲା । ସାହସ କରି ଚିକେ ଚିକେ ଆଖି ଖୋଲା ରଖିଲେ । କେବଳ ବିରାତି, ପେଟ ଓ ଚେମଣିଆ କେବେ ମଧ୍ୟ ଆଖି ଖୋଲିବାର ସାହସ କଲେ ନାହିଁ (ସେଥୁପାଇଁ ଆଜି ମଧ୍ୟ ସେମାନେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଆଲୋକକୁ ଝହିଁପାରନ୍ତି ନାହିଁ) ।

ଅନ୍ଧକାର ବଦଳରେ ଏତେ ଆଲୋକ, ଆଲୋକ, ଦେଖୁ ଲୋକ ବହୁତ ଖୁସି ହୋଇଗଲେ । ଏବେ ଆଜାଣତରେ କୌଣସି କୁଆ କି ଶାଇରେ ପଡ଼ିଲେ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟର ଜମି ଖୋଲିବାରେ କି ଅନ୍ୟର ଗାଇ-ମଙ୍ଗି ଦୁହିଁଲେ ନାହିଁ । କିଛିଦିନ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଭଲ ଲାଗିଲା । କିନ୍ତୁ ପରେ ପୁଣି ବିରକ୍ତ ଲାଗିଲା । ସେତେବେଳେ ଆଜି ପରି ସୂର୍ଯ୍ୟର ଉଦୟ ବା ଅଷ୍ଟ ନଥିଲା । ମଥା ଉପରେ

ସବୁବେଳେ ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନରେ ରହେ । ସେହି କାରଣରୁ ଧାରେ ଧାରେ ଗରମ ବଢ଼ିଲା । ନଦୀ ପୋଖରୀରୁ ପାଣି ଶୁଷ୍କବାରେ ଲାଗିଲା । ଲୋକଙ୍କୁ ପାଣି ପାଇବା ପାଇଁ ବହୁ ଦୂରକୁ ଯିବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ବୃକ୍ଷଲତା ଓ ଫୁଲଗଛ ମଇଲିବାକୁ ବସିଲେ । ଅସହ୍ୟ ଗରମ ହେଲା । ତଢ଼େଇ ଛୁଆମାନେ ବସା ଭିତରେ ସେକି ହୋଇଗଲେ । ଗରମ ପାଇଁ ମଣିଷ ନା କାମ କରି ପାରିଲେ ନା ଶୋଇପାରିଲେ । ଏତେ ଆଲୋକରେ ଶୋଇପାରୁ ନଥାନ୍ତି । ନିଦ ପୂରଣ ନ ହେବାରୁ ସବୁ ବେମାର ପଡ଼ିଲେ । ଲୋକଙ୍କ ସ୍ଵଭାବ ବିରିତି ଗଲା । ଜଣେ ଅନ୍ୟଜଣକ ସାଥିରେ କଥା କଥାକେ ଝଗଡ଼ା କଲା । ମରାମରି କରି ବସିଲେ । ଧାନଗଛ ଶାଘ ଶୁଷ୍କ ଯିବାରୁ ଖାଦ୍ୟର ଅଭାବ ପଡ଼ିଲା । ସମସ୍ତେ

ଚିନ୍ତାରେ ବୁଡ଼ି ଗଲେ ।

ପୁଣି ସମସ୍ତେ ଏକତ୍ର ହୋଇ ଭଗବାନଙ୍କ ପାଖକୁ ଗଲେ । ହାତ ଯୋଡ଼ିବିରି ସବୁ କହିଲେ - ‘ପ୍ରଭୁ, କେବଳ ଆଲୋକ ଆମକୁ ଭଲ ଲାଗୁ ନାହିଁ । ଏତେ ଆଲୋକ ଆମେ ସହ୍ୟ କରିପାରୁ ନାହିଁ । ଆଗରୁ ଆମେ ଅନ୍ଧାରରେ କାମ କରି ପାରିଲୁ ନାହିଁ । ଏବେ ଅତି ଆଲୋକରେ କରିପାରୁ ନାହିଁ । ସ୍ଵର୍ଗ୍ୟ ଏତେ ପାଖରେ ରହିବାରୁ ଏପରି ହେଉଛି । ତମେ ସ୍ଵର୍ଗ୍ୟକୁ ଆମଠାରୁ ଦୂରରେ ରଖିଦିଆ ।

ଭଗବାନ ମୁରୁକ୍ତି ହସିଲେ । ତାପରେ କହିଲେ - ‘ତଥାସ୍ତୁ ।’ ‘ଭଲ ତମର ଜଙ୍ଗ ମୁଢାବକ ହେବ ।’ ଆଉ ସେ ସ୍ଵର୍ଗ୍ୟକୁ ଦୂରରୁ ଦୂରକୁ ନେଇ ଏକ ତାରା କରି ଆକାଶରେ ରଖିଦେଲେ ।

ଲୋକଙ୍କୁ ଚିକେ ସୁମ୍ବୁ ଲାଗିଲା । ସମସ୍ତେ କହି ଉଠିଲେ - ‘ଓହୋ ! ଜଏ ଠିକ ହେଲା । ଗରମ ଓ ଆଲୋକରେ ମଣିଷ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ଯାଇଥିଲେ ।’

ସମସ୍ତେ ଏତେ ବିରକ୍ତ ହୋଇଯାଇଥିଲେ ଯେ, ବହୁତ ଦିନଯାଏ ଥୋଡ଼ାଏ ଶୋଇଗଲେ । ନିଦ ପୂରଣ ହେବାରୁ ମନରୁ ଚିତ୍ତିରିତ୍ତା ପଣ କମିଗଲା । କିଛିଦିନ ଭିତରେ ଲୋକ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲିତ ହୋଇଗଲେ । କିନ୍ତୁ ଏଥବୁ କିଛିଦିନ ପାଇଁ । ତାପରେ ପୁଣି ସମସ୍ତେ ସେହି ଅନ୍ଧକାର ଭେଗିବାରେ ଲାଗିଲେ । ଯାହା ହେଉ ଏବେ ଦୂର ଆକାଶରେ ଏକ ତାରା ନିଶ୍ଚୟ ଦେଖାଯାଉଛି । ହେଲେ ଏତେ ଦୂରରୁ ଗୋଟିଏ ତାରା କି ଆଲୋକ ଦେଖାଇ ପାରିବ ? ହଁ, ତାଦ୍ୱାରା ଲୋକ ନିଜର ନିଜର ଦିଗ ଠିକ କରି ପାରେ, ତା ଛଡ଼ା ଅନ୍ଧାର ତ ତାଙ୍କୁ ହଇରାଣ କରୁଛି ନା ।

ପୁଣି ସମସ୍ତେ ଝଲିଲେ ଭଗବାନଙ୍କ ପାଖକୁ । ହାତ ଯୋଡ଼ି କରି ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ । - ‘ଭଗବାନ, ଏହି ଗୋଟାଏ ତାରାର କିଛି ଅର୍ଥ ହେଉ ନାହିଁ । ଏତଳି ବହୁତ ତାରା ସୃଷ୍ଟି କରିଦିଆ ।

ମଦମନ୍ଦ ହସି ଭଗବାନ କହିଲେ, ଯାଆ, ସେମିତି ହେବ । ଆଉ ଆକାଶ ସାରା ଛୋଟ ବଡ଼ ତାରକାରେ ଭରିଗଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଆଉ ଗାତ ଅନ୍ଧାର ଲାଗିଲା ନାହିଁ । ଲୋକ ନଷ୍ଟ ବିଷୟରେ ଶିକ୍ଷା କଲେ । କିଛିଦିନ ସମସ୍ତେ ଆକାଶର ଅଗଣିତ ତାରକା ଦେଖିବାକୁ ଭାରି ଭଲ ପାଇଲେ । ଲୋକଙ୍କର ବେକ ବିଷିବା ଯାଏ ଆକାଶକୁ ଅନେଇ ରହିଲେ । କେତେକ ଲୋକ ଦିନଦିନ ଧରି ଖଟିଆ ପକାଇ ଶୋଇ ଶୋଇ ଆକାଶରେ ତାରାକୁ ରହିଁ ପଡ଼ି ରହିଲେ । ହେଲେ ଏଥବୁ ମାତ୍ର କିଛିଦିନ ପାଇଁ ଝଲିଲା । ସବୁଲୋକ ଥରେ ସ୍ଵର୍ଗ୍ୟର ଆଲୋକର ସ୍ଵାଦ ପାଇ ଯାଇଛନ୍ତି । ତେଣୁ ଏବେ ତାଙ୍କୁ ଠିକ ଲାଗୁ ନଥାଏ । ଅନ୍ଧାର ଅସୁରିଧା ଲାଗୁଥାଏ । ତେଣୁ ପୁଣି ସମସ୍ତେ ଭଗବାନଙ୍କ ପାଖକୁ ଗଲେ । ଯାଇ କହିଲେ - ‘ପ୍ରଭୁ, ତମେ ବହୁତ ଦୟାକୁ । ଆମର ତାରା ପାଇଁ ପୂରାପୂରି ସତ୍ତୋଷ ଲାଗୁଛି । ହେଲେ ଅନ୍ଧାର ତ ଦୂର ହେଉ ନାହିଁ । ଆମକୁ ସ୍ଵର୍ଗ୍ୟଠାରୁ କମ ଆଉ ତାରାଠାରୁ ଅଧିକ ତେଜସ୍ବୀ ହୋଇଥିବ, ଏପରି କିଛି ସୃଷ୍ଟି କରି ଦିଅନ୍ତୁ ନା !’

ଭଗବାନ ପୁଣି ଥରେ ‘ତଥାସ୍ତୁ’ କହିଲେ । ଆକାଶକୁ ଚନ୍ଦ୍ର ଆସିଗଲା ।

ଲୋକ ଖୁସି ହୋଇଗଲେ । ଏବେ ସେହି ଲୋକମାନଙ୍କୁ ବହୁତ ଦୂର ଆକାଶକୁ ଅନାଇ ରହିବାକୁ ପଢ଼ିଲା ନାହିଁ । ଚନ୍ଦ୍ର ଆଲୋକ କଷି ଦେଉନଥିଲା । ଶାତଳତା ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ରିହିଲା, ଚନ୍ଦ୍ର ଆସିବା ଆଗରୁ ଯେମିତି ଥିଲା । ତେଣୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଲୋକଙ୍କୁ ମଜା ଲାଗିଲା । କିନ୍ତୁ ପୁଣି ଏକ ସମସ୍ତ୍ୟ ବହାରିଲା । ଚନ୍ଦ୍ର ଆସିଯିବାରୁ ତାରାମାନେ ନିଷ୍ଠେଜ ଦେଖାଗଲେ । ଲୋକ ତାରାଭରା ଆକାଶର ସୁନ୍ଦରତା ଦେଖି ଦେଇଛନ୍ତି । ସେଥିପାଇଁ ତାରା ଦେଖା ନାୟିବାରୁ କାହାକୁ ଭଲ ଲାଗିଲା ନାହିଁ ।

ସାହସ କରି ସମସ୍ତେ ପୁଣି ଥରେ ଭଗବାନଙ୍କ ପାଖକୁ ଗଲେ । ଆଉ କହିଲେ - ‘ପ୍ରଭୁ ଆମକୁ ଏପରି ଲାଗୁଛି କି, ଆମକୁ ସ୍ଵର୍ଗ୍ୟ ଭଲ ଲାଗୁଛି, ଚନ୍ଦ୍ର ଭଲ ଲାଗୁଛି ପୁଣି ତାରା ମଧ୍ୟ ଭଲ ଲାଗୁଛି । ଏବେ ଆମେ କୌଣସି ଏକକୁ ପସନ୍ଦ କରିପାରୁ ନାହିଁ । ତେଣୁ ତମେ ନିଜେ ଆମର ଚିନ୍ତା ଦୂର କର । ଏହି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଏପରି ଭାବରେ ସଜାଇ ଦିଅ ଯେ, ଆମର ମଙ୍ଗଳ ହେବ ଆଉ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଅସୁରିଧା ମଧ୍ୟ ହେବ ନାହିଁ ।

ଭଗବାନ ହସି ପକାଇଲେ । ଏଥର ‘ତଥାସ୍ତୁ’ କହିବା ବଦଳରେ କହିଲେ - ‘ହେଉ ଏପରି ହେବ ! ହେଲେ ଶୁଣ, ବର୍ତ୍ତମାନ କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଯାହା କରିବି, ଏହି ଆଲୋକ ଅନ୍ଧାରର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଯେପରି ସଜାଇ ଦେବି, ଏହା ପରେ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଅଦଳବଦଳ ହେବ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁଁ ଯାହା କରିବାକୁ ଯିବି ତାହା ଅନ୍ତିମ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ବୋଲି ଗଣା ହେବ । ଏଥରେ ତମର କେଉଁ ଆମାମା ଯିବି ମଧ୍ୟ ଅଦଳବଦଳ କରି ପାରିବେ ନାହିଁ । ଯଦି କେହି ତୁମ ପରି ମାଗୁଣୀ କରିବ ତ ଆଉ ଏହାକୁ ଅଦଳ ବଦଳ କରି ହେବ ନାହିଁ । କୁହ, ମଞ୍ଚୁର ?’

ଘଡ଼ିଏ ଜଣେ ଜଣକ ମୁହଁକୁ ଝହିଁ କହିଲେ - ‘ଆମର ମଞ୍ଚୁର ପ୍ରଭୁ ।’

ଏବେ ଭଗବାନ କହିଲେ - ‘ତଥାସ୍ତୁ’

ଏହା ପରେ ଭଗବାନ ଆକାଶରେ ସ୍ଵର୍ଗ୍ୟ ଆସିବ, ଚନ୍ଦ୍ର ଆସିବ, ତାରାମାନେ ମଧ୍ୟ ରହିବେ ଏପରି ସବୁ ସଜାଇ ଦେଲେ ।

ସ୍ଵର୍ଗ୍ୟ ଆକାଶକୁ ଆସିଲେ ତାକୁ ଲୋକ ଦିବସ କହିଲେ ଆଉ ବାକି ସମୟକୁ ରାତି କହିଲେ । ରାତିରେ ଚନ୍ଦ୍ର ରହିବ, ସେ ଧାରେ ଧାରେ ସାନ ବଡ଼ ହେବ । ତାକୁ ପୁଣି ଏମିତି ସଜାଇ ଦେଲେ, ଲୋକମାନେ ତାରାକୁ ମଧ୍ୟ ଉପରୋଗ କରିପାରିବେ । ଚନ୍ଦ୍ର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଲେ, ସେବିନକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣମା ନାମ ଦେଲେ । ଆଉ ଚନ୍ଦ୍ର ଆଦୋ ରହିବ ନାହିଁ, କେବଳ ତାରାମାନେ ରହିବେ, ସେ ଦିନକୁ ଲୋକ ଅମାବାସ୍ୟା କହିବାରେ ଲାଗିଲେ । ଭଗବାନ ଏସବଙ୍କୁ ଏହିପରି ଆକାଶରେ ସଜାଇ ଦେଲେ । ଆଉ ଏହା ଅନ୍ତିମ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହେଲା । ତେଣୁ ଆଉ କାହାର କିଛି ଅଭିଯୋଗ ରହିଲା ନାହିଁ । ସମସ୍ତେ ସୁଖରେ ରହିଲେ । ଆଜି ଯେଉଁ ରାତି-ଦିନ, ସ୍ଵର୍ଗ୍ୟ, ଚନ୍ଦ୍ର ଆଉ ତାରାମାନେ ଯେମିତି ଆକାଶରେ ଅଛନ୍ତି ଏହିପରି ସବୁ ସଦାସର୍ବଦ୍ଵା ପାଇଁ ସଜାଇ ହୋଇଗଲେ !

ମହାନଦୀ ବିହାର, କଟକ

କୋଡ଼ିତ୍ତୁ ମହାମାରୀ ଓ ଜୈବ ବିବିଧତା

ଡ. ଦେବାହୁତି ଆଶ୍ରମ୍ୟ

କୋଡ଼ିତ୍ତୁ - ୧୯ ବା କରୋନା ମହାମାରୀର ଆତଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ସମଗ୍ର ବିଶ୍ଵର ମାନବ ସମାଜ ମୁକ୍ତ ହେବାର ପ୍ରକ୍ରିୟା ଧୀରେ ଧୀରେ ଆରମ୍ଭ ହେଉ ହେଉ ପୁନରାୟ ଏହା ନୂତନ ପରିବର୍ତ୍ତତ ଉପରେ ଆମ୍ବପ୍ରକାଶ କରିଥିବାର ଚମକପ୍ରଦ ଖବର ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି । ଏହା ଇଂଲଣ୍ଡ, ଦକ୍ଷିଣ ଆସ୍ଟରିଆ, ଭାରିନ୍ ଓ ଆମେରିକା ପ୍ରଭୃତି ଦେଶରେ ଆମ୍ବପ୍ରକାଶ କରି ଧୀରେ ଧୀରେ ଅନ୍ୟଦେଶକୁ ବ୍ୟାପିବାରେ ଲାଗିଛି । ଇଂଲଣ୍ଡ, କାନାଡ଼ା, ଜର୍ମାନୀ, ଅଞ୍ଚିଆ, ଇଟାଲୀ, ଫ୍ରାନ୍ସ ପ୍ରଭୃତି ଦେଶମାନଙ୍କରେ ଏବେ ପୁନରାୟ ତାଳାବନ୍ଦ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି । ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ, ବ୍ୟବସାୟ କେନ୍ଦ୍ର, ଚିର ବିନୋଦନ କେନ୍ଦ୍ର ବନ୍ଦ କରାଯାଇଛି । ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କୁ ଘରେ ରହିବାପାଇଁ ସତର୍କ ସତର୍କ କରିଦିଆଯାଇଛି । ପରିବେଶ ପ୍ରଦୂଷଣ କାରଣରୁ ନଭେମ୍ବର ମାସରେ ଦିଲ୍ଲୀରେ ଏହାର ଦ୍ଵିତୀୟ ଲହରା ବହୁଲୋକଙ୍କୁ ଆକ୍ରାନ୍ତ କରିଥିଲା । ଆମ ଦେଶରେ ଯଦିଓ ଜୀବନଯାତ୍ରାକୁ ସ୍ବାଭାବିକ କରିବାର ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି ଆଶଙ୍କା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଯାଇନଥିବାର ସତର୍କବାଣୀ ଅହରହ ଘୋଷିତ ହେଉଛି । ଯାହା ମନେହୁଏ ମଣିଷ ମୁହଁରେ ସ୍ବାଭାବିକ ହସ ଫେରିବାକୁ ଏବେ ମଧ୍ୟ ବହୁ ସମୟ ବାକିଅଛି । ଏ ମଧ୍ୟରେ ଆଉ ଏକ ଚମକପ୍ରଦ ଖବର ଅନୁସାରେ ସାଧାରଣତତ୍ତ୍ଵରେ ଏକ ନୂତନ ସଂକ୍ରମଣର ସୂଚନା ମିଳିଛି - ଯାହାର ସଠିକ୍ ନାମକରଣ ହୋଇନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ଗବେଷକ ଓ ବିଶ୍ୱ ସାସ୍ତ୍ର୍ୟ ସଂଗଠକ ସତର୍କ କରାଇ ଦେଲେଣି ଯେ, ଆଗାମୀ ବର୍ଷମାନଙ୍କରେ ମାନବ ସମାଜକୁ ବହୁ ସଂକ୍ରମଣ, ମହାମାରୀ ସାମନା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ମହାମାରୀ ଭାବରେ କରୋନା ପ୍ରଥମ ନୁହଁଁ । ମାନବ ସମାଜ ଅତୀତରେ ବହୁ ମହାମାରୀର ସମ୍ମାନ ହୋଇଛି । ଫ୍ଲେଗ, ମ୍ୟାଲେରିଆ, ବସନ୍ତ, ହଇଜା, ଫ୍ଲୁ, ମିଳିମିଲା, ଚିକେନ୍‌ଗ୍ରୁନିଆ, ଏଡ଼ସ, ଜାଇକା, ଇବୋଲା ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେତୋଟି ପରିଚିତ ନାମ ଏବେ ଏମାନଙ୍କ ପ୍ରଭାବରେ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଲୋକ ପ୍ରାଣ ହରାଇଛନ୍ତି । ଅଜର୍ଦେକ, ଇନ୍କା, ଭଲି ସଭ୍ୟତା ଲୋପ ପାଉଛି । ସେ ସମସ୍ତର ଜତିହାସ ଏଠାରେ ଉଲ୍ଲେଖି କରିବା ସମ୍ଭବ ନୁହଁଁ । କିନ୍ତୁ ଏ ସମସ୍ତଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କରୋନା ଅଧିକ ଭୟାବହୁ ପରିଗଣିତ ହେବାର କାରଣ ଏହାର ବାରମ୍ବାର ରୂପ ପରିବର୍ତ୍ତନ । ଏହା ପ୍ରଥମ ମହାମାରୀ ଯାହା ଖୁବ୍ କମ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ୨୧୯୮ ରାଷ୍ଟ୍ରକୁ ସଂକ୍ରମିତ ହୋଇ ପାଖାପାଖ ସମଗ୍ର ପୃଥିବୀକୁ ଗ୍ରାସକରିଛି ଏବେ ବିଶ୍ୱ ଅର୍ଥନୀତିକୁ ବିପର୍ଯ୍ୟସ୍ତ କରିଛି ।

କିନ୍ତୁ ଏତେ ମହାମାରୀ ପଛର କାରଣ କ'ଣ ? ଏହା କ'ଣ ଦୈବାକୃତ ? ଦୁର୍ଘଟଣା ନା ମନୁଷ୍ୟକୃତ ? ପ୍ରକୃତି ସହ ମଣିଷର ସଂଗ୍ରଷ ହଁଁ ଏହା ପଛର ମୁଖ୍ୟକାରଣ । ଏହାର ବହୁ ପ୍ରକାଶ ଉପଲବ୍ଧ । ଜନସଂଖ୍ୟାର

ଦ୍ୱାତ ଅଭିବୃଦ୍ଧି କାରଣରୁ ଟଷ ରାଶଭୂମିର ବ୍ୟାପକ ଆବଶ୍ୟକତା, କଳକାରଖାନା ପ୍ରତିଷ୍ଠା, ଖଣିଜଦ୍ୱାର୍ଯ୍ୟ ଉଭୋଲନ, ବୃଦ୍ଧ ଜଳସେଚନର ପ୍ରକଳ୍ପ, ଗମନାଗମନର ଉନ୍ନତି ଇତ୍ୟାଦି ବିଭିନ୍ନ କାରଣରୁ ଜଙ୍ଗଳ ସଂକୁଟିତ ହେଉଛି ଏବେ ସେଥି ସହ ଜୈବ ବିବିଧତା ମଧ୍ୟ ଲୋପ ପାଉଛି । ଜୀବନ ପ୍ରବାହ ବଢ଼ି ବୈଚିତ୍ର୍ୟମୟ । ପୃଥିବୀପୃଷ୍ଠରେ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଜାତିର ଜୀବ, ଅଣୁଜୀବ ବିଦ୍ୟମାନ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜାତି ଅନ୍ୟଠାରୁ ବହୁତ ଭିନ୍ନ । ଏହି ଜୀବମାନଙ୍କ ସହିତ ଆମର ଯେତିକି ପରିଚୟ ତାହା ଜୀବନ ବୃତ୍ତର କ୍ଷୁଦ୍ର ଅଂଶ ମାତ୍ର । ବହୁ ଜୀବ ଏଯାବତ୍ ପରିଚୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟକୁ ଆସିନାହାନ୍ତି । ଅନେକ ତା'ପୂର୍ବରୁ ବିଭିନ୍ନ କାରଣ ବଶତଃ ଲୋପ ପାଇଗଲେଣି । କିନ୍ତୁ ସମଗ୍ର ଜାବଜାତି ମଧ୍ୟରେ ଏକ ସାମାବନ୍ଦ ସହାବସ୍ଥାନ ଅପରିହାୟ୍ୟ । କାରଣ ଏମାନେ ପରଷ୍ପର ଉପରେ ନିର୍ଭରଶାଳକୁ ସମାନ ଦେବାକୁ ଭୁଲିଯାଇଛି ।

ବଂଶବୃଦ୍ଧି ସବୁ ଜୀବଜଗତର ଏକ ନିର୍ଭରଶାଳ ପ୍ରକ୍ରିୟା । ଜଗତର କଳ୍ୟାଣ ପାଇଁ ଅହରହ ସଂଗ୍ରାମ ଝଲିଥାଏ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ନିଜ ରହିପରୁ ଆକ୍ରାନ୍ତ, ତେଣୁ ନିଜ ଦେଶରେ ଆବନ୍ଦ ରୁହୁନ୍ତି । ମାତ୍ର ଅଧୁନା ଜଳବାସ୍ୟର ତୀର୍ପ ପରିବର୍ତ୍ତନ, ବିଜାଗର ଧାରା ପ୍ରକୃତି ଉପରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଭାବ ବିପ୍ରାଦ ଏହି ସନ୍ତୁଳନକୁ ବିପର୍ଯ୍ୟସ୍ତ କରିଛି, ତେଣୁ ଜୈବ ବିବିଧତାର ଅବଶ୍ୟ ହେବାରେ ଲାଗିଛି ।

ଜଗତରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜୀବଙ୍କର ବଂଚିବା ପାଇଁ ଏକ ପ୍ରାକୃତିକ ବାସସ୍ଥଳୀ ଥାଏ । ସ୍ଵାନର ଜଳବାସ୍ୟର ପ୍ରକାରଭେଦରେ ଏହା ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ହୋଇଥାଏ । ପ୍ରାକୃତିକ ବାସସ୍ଥଳୀର ବିପର୍ଯ୍ୟସ୍ତ ଏମାନଙ୍କୁ ବିଲୁପ୍ତ କରେ ବା ଅନ୍ୟ ଆଶ୍ରୟ ଖୋଜିବାକୁ ବାଧ କରେ । ଅଣୁଜୀବଗୁଡ଼ିଏ ଏହିଏହିକ୍ରମରେ ବିଭିନ୍ନ ପଶୁପକ୍ଷୀମାନଙ୍କୁ ଆଶ୍ରାକରନ୍ତି । ଜଙ୍ଗଳକ୍ଷୟ ହେବା ଫଳରେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସ୍ଵାନର ପଶୁପକ୍ଷୀ ଖାଦ୍ୟ ଅନ୍ୟଶରେ ଅନ୍ୟ ଜୀବଙ୍କର ପ୍ରାକୃତିକ ବାସସ୍ଥଳୀକୁ ଅନୁପ୍ରବେଶ କରନ୍ତି । ଏହିକ୍ରମରେ ଜନବସତି ମଧ୍ୟ ସାମିତି ଦଖଲର ପରିସରକୁ ସର୍ବକରେ ଏବେ ଅନ୍ୟ ଜୀବଜନ୍ମୁକ୍ତିରୁ ସଂକ୍ରମଣ ମଣିଷ ସମାଜକୁ ପ୍ରସାରିତ ହୁଏ । ଏଥରୁ କେତେକ ସଂକ୍ରମଣ ପ୍ରରକରଣ ସାମିତି ରହିବା ବେଳେ କେତେକ ମହାମାରୀର ରୂପନିଅନ୍ତି । ଏଣୁ, ଇବୋଲା, ଜାଇକ, ସାର୍ବ, ମେର୍ସ, ବାର୍ଡ୍ର୍‌ଫ୍ଲୁ ଏବେ ସର୍ବୋପରି କରୋନା ଏହାର ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ।

୧୯୯୭ ମଧ୍ୟାବ୍ଦ ଘଟଣା । ଆସ୍ଟରିଆର ଉଭର ଗାବନ ରାଜ୍ୟର ମାନାଚର୍ତ୍ତ - ୨ ଗ୍ରାମରେ ହତୀତ ଗୋଟିଏ ଦିନରେ ଅଜଣା ରୋଗରେ ୨୧ ଜଣ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଥିଲେ । ଅନୁସରଣରୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା ଏକ ସିମାଜ ମାଂସ ଉକ୍ଷଣ କରିଥିବା ନାହିଁ ଜଣ ଯାକ ପୂର୍ବଦିନ ଇବୋଲାରେ ଆକ୍ରାନ୍ତ ।

ହୋଇଥିଲେ । ଯାହାମଧରେ ୨୧ ଜଣ ଅଛି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କଲେ । ମଧ୍ୟ ଆସୁକା ଅଞ୍ଚଳରୁ ଉପନ୍ନ ଜବୋଲା ମହାମାରୀ ସିମାଜୀ ଓ ବାଦୁଡ଼ିଙ୍କ ବାସସ୍ଥାନରୁ ହିଁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରାକୃତିକ ଆବାସସ୍ଥଳୀର କ୍ରମ ସଂକୋଚନ ଏମାନଙ୍କୁ ଏକ ସଂକୀର୍ତ୍ତ ପରିସରରେ ରହିବାକୁ ବାଧ କରିଥିଲା । ନବେ ଦଶକର ଶେଷଭାଗରେ ଜଙ୍ଗଲର ଅବକ୍ଷୟ ମାଲେସିଆର ଜଙ୍ଗଲରେ ରହିଥିବା ବାଦୁଡ଼ିମାନଙ୍କୁ ନିକଟପ୍ରାଯୁଗୀ ଫାର୍ମର ଆସଗଛକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ କରିଥିଲା ଏବଂ ନିପା ଭୂତାଣୁ ସଂକ୍ରମଣର କାରଣ ହୋଇଥିଲା । ମଣିଷର ଗୁହିଦା ମେଘାଇବା ପାଇଁ ବୋର୍ଡିଓରେ ଜଙ୍ଗଲ ସଫାକରି ପାମ ଝକ୍ଷ କରାଗଲା ଏବଂ ଏହା ହିଁ ହେଲା ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରଜାତିର ମ୍ୟାଲେରିଆ ଭୂତାଣୁ ସଂକ୍ରମଣର କାରଣ । କରୋନା ବିଷୟରେ ସମସ୍ତେ ଅବଗତ ଏହା କିଞ୍ଚିତ ଓହାନର ବନ୍ୟୁକ୍ତ ବଜାରରୁ ଆସିଥିଲା ।

ମଣିଷର ସର୍ବଗ୍ରାସୀ କ୍ଷୁଦ୍ରା, ଉପଭୋଗ କରିବାର ବାସନା ବିଶ୍ଵର ବହୁଜୀବକୁ ବିଲୁପ୍ତିର ଦ୍ୱାର ଦେଶରେ ପହଞ୍ଚାଇ ସାରିଲାଣି । ବଜ୍ରକାପ୍ତ ଏହାର ଏକ ଉଦାହରଣ । ପ୍ରତିବର୍ଷ ଗଲାଶ ହେଉଥିବା ବେଳେ ହାରାହାରି ୨୦ ଟନ୍ ବଜ୍ରକାପ୍ତ ମାସ ଜବତ ହୁଏ । ଯାହାପାଇଁ ପ୍ରାୟ ୨୦,୦୦୦ ବଜ୍ରକାପ୍ତଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରାଯାଇଥାଏ । ଏହାଠାରୁ ଚଢ଼େଇ ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟାରେ ବିଲୁପ୍ତ ହେବାରେ ଲାଗିଛନ୍ତି । ସେହିଭଳି ସୁନ୍ଦର ଭ୍ୟାନ୍ତି ବ୍ୟାଗ ପାଇଁ ସାପ ଚମତ୍କା ଏବଂ ବହୁ ସରୀସୃପ ବଳି ପଡ଼ୁଛନ୍ତି । ଏହାର ତାଲିକା ବେଶ ଲମ୍ବା । ବିଶ୍ଵରେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ବେଆଇନ୍ ବଣ୍ୟପ୍ରାଣୀ ବ୍ୟବସାୟର ପରିମାଣ ପ୍ରାୟ ୨୦ ଲକ୍ଷ କୋଟି ଟଙ୍କା ।

ଜଙ୍ଗଲ ଧ୍ୟାର ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆହୁରି ମର୍ମକୁନ୍ଦ । ୨୦୦୧ ରୁ ୨୦୧୮ ମସିହା ମଧ୍ୟରେ ପୃଥିବୀରେ ୩,୨୧୦,୦୦୦ ବର୍ଗ କିଲୋମିଟର ଜଙ୍ଗଲ ଧ୍ୟାର ପାଇଁ ଯାହା ଭାରତର କ୍ଷେତ୍ରପଳ ସହ ପ୍ରାୟ ସମାନ । ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ଜଙ୍ଗଲ ଧ୍ୟାର ପାଇଁ ବ୍ୟାକିଲ, କଂଜୋ, ଲଞ୍ଚୋନେସିଆ, କଲମିଆ, ବେଲଜିଆମ ପ୍ରଭୃତି ବିଶ୍ଵବ ମଣ୍ଡଳୀୟ ଅଞ୍ଚଳରେ ଯାହା ପ୍ରାୟ ୩୦ - ୭୫ ପ୍ରତିଶତ ଅଣ୍ଜୀବଙ୍କ ଆବାସସ୍ଥଳି । ଏପ୍ରକ୍ରିୟା ଅବ୍ୟାହତ ରହିଛି । ଭାରତ ମଧ୍ୟ ଏଥରୁ ବାଦ ପଡ଼ିନାହିଁ ।

ପ୍ରକାଶ ଥାଉ କି ଅତୀତରେ ହୋଇଥିବା ଏବଂ ଉବିଷ୍ୟତରେ ହେବାକୁ ଥିବା ସଂକ୍ରମଣରୁ ପ୍ରାୟ ୩୦ଭାଗ ପଶୁବାହୀ । ବିକାଶ ପ୍ରକ୍ରିୟା ନାମରେ ଆମେ ପ୍ରାକୃତିକ ପରିବେଶକୁ ଯେମିତି ବିନାଶ କରିଛେଲିଥିବା ସେତିକି ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ କରିବାର ପଥ ପରିଷାର କରିଛିଥିବା । ଜଳସଙ୍କଟ, ମୁକ୍ତିକାଷ୍ୟ, ମରୁଭୂମିର ବିସ୍ତର ସହ ବହୁ ମହାମାରୀର ସାମନା କରିବାକୁ ବାଧ ହେବା । ମଣିଷ ଗଢ଼ିବାର ସମୟ ଆସିଛି । ସମସ୍ତ ବସୁଧାକୁ କୁରୁମ୍ବ ନମଣିଲେ ଏ ଜାତି ଅଚିରେ ଧ୍ୟା ପାଇବ ।

ବିଶ୍ଵର ଜନସଂଖ୍ୟା କ୍ରମାଗତ ଭାବରେ ବୃଦ୍ଧିଲାବ କରିଛି । (ପ୍ରାୟ ୮୦୦ କେଟିର ଦ୍ୱାର ଦେଶରେ) ଏମାନଙ୍କ ଖାଦ୍ୟପାଇଁ, ବାସଗୃହ ପାଇଁ, ଜୀବିକା ପାଇଁ କୃଷି, ଗୋପାଳନ ପାଇଁ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ଜମିର ଆବଶ୍ୟକତା

ପଡ଼ିବ ଏଣୁ ଉବିଷ୍ୟତରେ ଜଙ୍ଗଲ ଏବଂ ଜଙ୍ଗଲରେ ବସବାସ କରୁଥିବା ପଶୁପକ୍ଷୀ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଭାବିତ ହେବେ । ତାହାର ପରିଣତି ମାନବ ସମାଜକୁ ଭୋଗିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏଣୁ ଏକ ସନ୍ତୁଳନ, ସହାବସ୍ଥାନର ଜରୁରୀ ଆବଶ୍ୟକତା ଅଛି । ଆମକୁ ଏହା ହୃଦୟଜମା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ମଣିଷକୁ ମଣିଷ ସଂହାରରୁ ବଂଚେଇବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଅବିଷ୍ଟରିତ କୌଣସି ଅବକ୍ଷୟର ପ୍ରତିରୋଧ କରିବାକୁପଡ଼ିବ । ଲୋଭ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ମହାମାରୀଟା ସେଇଥା ବହୁପୂର୍ବରୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ, ପ୍ରକୃତି ଆମର ଆବଶ୍ୟକତା ମେଘାଇବା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ଉପାଦାନ ରଖିଛି । ଲୋଭ ପାଇଁ ନୁହେଁ । ଏ ବାଣୀକୁ ମନେରଖିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଶିବଜ୍ୟୋତି

ରବୀନ୍ଦ୍ରନାଥ ଖଣ୍ଡୁଆଳ

ଭୁଲାମନ ଟଳେମିବା

ରୋକାଶଙ୍କର ଦେଖୁବା

କୌଳାସ ଧାମରେ ବାବା

ହିମ, ହିମାଳୟେ ଶୋଭା । ॥୧॥

ଶିବ ପନ୍ଦଗ ଭୂଷଣ

ନଦୀ ଭ୍ରମନ୍ତି ବାହାନେ

ଗୋରୀମାତା ବ୍ୟାଘ୍ୟାସନେ

ଶିବଶକ୍ତି ଯୋଗାସନେ । ॥୨॥

କାର୍ତ୍ତିକ କେକି ଆସନେ

ମୁକ୍ତିକେ ଶ୍ରାଗଜାନନ,

କି ସୁନ୍ଦର ଏ ମିଳନ

ଅହଂସ ପରମଧାନ । ॥୩॥

ଖାଦ୍ୟ, ଖାଦକର ପ୍ରାତି,

ଜ୍ଞାନ ଓ ଶୌମ୍ୟର ଗାତି,

ଜ୍ୟୋତିର୍ଲିଙ୍ଗର ରଚନା

ଜିଶ୍ଵର ଲାଲା ଅବଗତି । ॥୪॥

ପାଞ୍ଚମନ ଏକ ହେବା

ଦ୍ୱାଦଶ ଲିଙ୍ଗ ଦେଖୁବା,

ଦର୍ଶନ, ଶ୍ରବଣ ମୁକ୍ତି,

ଦିବ୍ୟ ଆନନ୍ଦ ପ୍ରାୟହେବା । ॥୫॥

ଆର.ଏମ.ସି. ଅପିସ ନିକଟ

ରାମଚନ୍ଦ୍ରପୁର ବଜାର, ଜଟନୀ

ମୋ - ୯୪୩୭୧୧୪୭୫୫୯

ଆପଣା ତୋଳ ଆପେ ପିଟ

ଉମା ଶଙ୍କର ପ୍ରସାଦ

ଉଚ୍ଚତୀୟ ସାମାଜିକ ଓ ସାଂସ୍କୃତିକ ଜୀବନରେ 'ତୋଳ' ହେଉଛି ଏକ ପ୍ରିୟ ବାଦ୍ୟ । କେଉଁ ଅନାଦିକାଳରୁ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ଶୁଭକାର୍ଯ୍ୟରେ ତୋଳର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ମାତ୍ର ଆଜିର ସମାଜରେ ବ୍ୟାପାରିଗୁଡ଼ିକରେ କ୍ରମବର୍ଦ୍ଧମାନ ସଙ୍ଗୀତ ବାଦ୍ୟଯନ୍ତେ ପ୍ରତଳନ ଫଳରେ ମଙ୍ଗଳ ଉସ୍ତୁବରେ ବ୍ୟବହାର ହେଉଥିବା ମହୁରୀ ଓ ତୋଳର ପ୍ରତଳନ ଆସେ ଆସେ ହୁଏ ପାଇବାରେ ଲାଗିଛି । ବ

ର୍ତ୍ତମାନ ସରକାରୀ ସ୍ଵାକୃତି ପାଇଥିବା କବାତି ଖେଳ ସହିତ ତୋଳର ସମତଳ ପାଇଁ ସାଂସ୍କୃତିକ ଓ କ୍ରାଡା ବିଭାଗ କୌଣସି ସେବକି ଆଖୁଦୃଷ୍ଟିଆ ପଦକ୍ଷେପ ଅଦ୍ୟାବଧୁ ନେଇ ନାହାଁଛି । ଓଡ଼ିଶାର ଗ୍ରାମଚଂଳରେ ବାରତ୍ତ୍ଵି ଓ ବାରଖେଳ ଯେଉଁ ଏବେ ମଧ୍ୟ ରହିଛି, ସେଠାରେ ତୋଳର ମର୍ମ୍ୟାଦା ଏବେ ବି ଅକ୍ଷ୍ମୟ ରହିଛି । ଗାଁର ନିମ୍ନ, ନିମ୍ନ ମଧ୍ୟବିତ ଶ୍ରେଣୀରେ ବିବାହ ଶୋଭାଯାତ୍ରାରେ ତୋଳର ବ୍ୟବହାର ଏବେ ମଧ୍ୟ ରହିଛି । ଏବେ ମଧ୍ୟ ଅନେକ ସଭାପ୍ଲାନକୁ ରାଜନୈତାମଙ୍କୁ ତୋଳର ତାଳେ ତାଳେ ପାଛୋଟି ନେବାର ପ୍ରତଳନ ବନ୍ଦ ହୋଇନାହିଁ । ତେଣୁ ତୋଳର ମାହାମ୍ୟ ପୂରା ଲୋପ ହୋଇନାହିଁ । ଏହିଲି ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ ଜିନିଷଟିକୁ ବଂଚାଇବାକୁ ହେଲେ ସମସ୍ତେ ଭାବିବା ଉଚିତ । କାଳକ୍ରମେ ତୋଳ ଶାରୀରିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ମରିଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଜଗତରେ ଏବେ ବେଶ ଭାବେ ଆସ୍ତାନ ମାତି ବସିଲାଣି । ତୋଳର ଭାବାର୍ଥ ଏବେ ଜନଜୀବନର ଶାର୍ଷ ସ୍ଥାନରେ ପହଞ୍ଚିଥାରିଲାଣି । 'ତୋଳପିଟା' କାମ ଏବେ ସବୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆଦରଣୀୟ ସାମଗ୍ରୀ ହୋଇଗଲାଣି । ଥରେ ଓଡ଼ିଶାର ଖ୍ୟାତନାମା ଆଇନଜୀବୀ ଓ ପୂର୍ବତନ ଆତରୋକେଟ ଜେନେରାଲ ଗୋବିନ୍ଦ ଦାସ ତାଙ୍କର ଲିଖିତ ଏକ ପୁଷ୍ଟକ ଉନ୍ନୋଚନ ଉସ୍ତୁବ ନିଜ ତରଫରୁ ପାଳନ କରିଥିଲେ । ସେ ତାଙ୍କର ସାମିତ ବନ୍ଧୁବଳୟ ମଧ୍ୟରେ କେତେକଙ୍କୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରିଥିଲେ । ମୋର ଯାହା ମନେ ପଡ଼ୁଛି ଭଲ ଜଳଖ୍ୟା (ଯାହାକୁ ଏବେ High Tea ବୋଲି ବଢ଼ବଢ଼ିଆମାନେ ନାମକରଣ କରିଛନ୍ତି) ଖାଇବାକୁ ଦେଇ ପୁଷ୍ଟକଟିର ଉନ୍ନୋଚନ ଏକ ମନୋଜ୍ଞ ପରିବେଶରେ କରାଯାଇଥିଲା । ଗୋବିନ୍ଦ ବାବୁ ତାଙ୍କ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ପତ୍ରରେ 'ନିଜ ତୋଳ ନିଜେ ପିଟ' ବୋଲି ଉଲ୍ଲେଖ କରି ନିମନ୍ତ୍ରିତମାନଙ୍କୁ ଏକ ହାସ୍ୟାଦୀୟକ ଅନୁଭୂତି ଦେଇଥିଲେ । ଗୋବିନ୍ଦ ଦାସ ମାତ୍ର ଅଛି କେତୋଟି ଉପନ୍ୟାସ ଲେଖିଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ଓଡ଼ିଆ ସହିତ୍ୟରେ ଏକ ନୃତ୍ୟ ଆଜିକ ସୃଷ୍ଟି କରିଛି ବୋଲି ମନେହୁଏ । ତଥାପି ସେ ସ୍ଵାକାର କରିଥିଲେ ନିଜେ ନିଜକୁ ପ୍ରମୋଗ (Promote) ନ କଲେ ଅନ୍ୟ କେହି ଆଜିକାଳି ପ୍ରତିଭାପୂଜା ପାଇଁ ଆଗ୍ରହୀ ନୁହୁଁଛି । ତାହାର କାରଣ ଏବେ ପ୍ରତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବୋଧହୁଏ ଭାବୁଛନ୍ତି ସେ ନିଜେ

ଏକ ପ୍ରତିଭା । ଏତେ 'ପ୍ରତିଭା' ଗ୍ରହିଆତେ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଗଲାଣି ସେ ପ୍ରତିଭାହାନ ଲୋକଙ୍କ ଆଉ ଦେଖାନାହିଁ । ସେଥିପାଇଁ ପ୍ରତିଭାପୂଜା ପାଇଁ 'ଆପଣା ତୋଳ ଆପେ ପିଟ' ନ୍ୟାୟରେ ଲୋକେ 'ସମ୍ମାନ', 'ପୁରସ୍କାର', 'ଆହୁର୍ତ୍ତ' ଇତ୍ୟାଦି ପାଇଁ ଯୋଗାତ କରୁଛନ୍ତି । ଏଥିପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ 'ଟେକ୍ନୋଲୋଜି'ର ପ୍ରଯୋଗ ହୋଇଛି । ଆଇ.୧.୧.୧ କବି ଲେଖକଙ୍କ ପାଇଁ ଏହା ବିଶେଷ ସମସ୍ୟା ନୁହେଁ । ସେମାନେ ବିଭିନ୍ନ ଅନୁକମ୍ପା କିମ୍ବା ଫେଭର (Favour) ଦେଇ କିମ୍ବା ଦେଖାଇ ବିଭିନ୍ନ ଲୋକଙ୍କୁ ଅନୁଗ୍ରହ କରିବା ଲାଗି ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କର 'ପ୍ରତିଭାପୂଜା' ପାଇଁ ଯୋଗାତ କରିଦେଉଛନ୍ତି । ଅନେକ ଓଡ଼ିଆ ଲେଖକ ସେମାନଙ୍କର ଜୀବାଜାରେ ଲିଖିତ କିମ୍ବା ଅନୁଦିତ ପୁଷ୍ଟକ ବିଲ୍ଲୀର ନାମଜାଦା ପ୍ରକାଶନ ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କୁ ପୂରା ପ୍ରକାଶନ ଖର୍ଚ୍ଚ ଯୋଗାଇ ଦେଇ ପ୍ରକାଶ କରାଇ ନେଇଛନ୍ତି । ସେ ବହିସବୁ ଓଡ଼ିଶାରେ ସରକାରୀ ଓ ବେସରକାରୀ ପୁଷ୍ଟକ ପ୍ରକାଶନ ବିକ୍ରେତା ସଂସ୍ଥା ମାଧ୍ୟମରେ ବିକ୍ରି କରାଇବାରେ ମଧ୍ୟ ସଫଳ ହେଉଛନ୍ତି । ପ୍ରକାଶନ ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କଠାରୁ ଆଣିବାରେ ଏହି ପ୍ରକାରର ଲେଖକଙ୍କ ପାଇଁ ଅସୁରିଧା ହେଉନାହିଁ । ନିଜକୁ ସମସ୍ତତ କରିବା ପାଇଁ ଅନେକ ପୁରାବଶାଳୀ ନିଜର 'ତୋଳପିଟା' ପ୍ରାକକମାନଙ୍କୁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଅର୍ଥ ଯୋଗାଇ ଦେଇ ଆପଣାର 'ଜୟନ୍ତୀ ଉସ୍ତୁବ' ବଢ଼ ଧୂମ ଧାମରେ ପାଳନ କରାଉଛନ୍ତି । ଏହି ପ୍ରକାର ଉସ୍ତୁବକୁ ଉପହାସ କରିବା ପାଇଁ ଅନେକ ବର୍ଷ ତଳେ କଟକର ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ର ଭବନଠାରେ ସ୍ଵର୍ଗତ କବି ଲେଖକ ମୁରାରୀମୋହନ ଜେନା, ଅଗ୍ନିରତ୍ନ କବି ରବି ସିଂହ, ସାମାଦିକ ନଗନେନ ବେଉରିଆ ଓ ସାହିତ୍ୟକ ରବି ମହାପାତ୍ର ଏକ 'ଆମୁସମର୍ଜନା' ଉସ୍ତୁବର ଆୟୋଜନ କରି ଅନେକ ସାହିତ୍ୟକ ଓ ଆଗ୍ରହୀ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରିଥିଲେ ।

ମୃତ୍ୟୁପରେ କେହି କାଳେ ତାଙ୍କ କଥା ମନେ ପକାଇବେ ନାହିଁ (ଠିକ) ବିଷର କରି ଅର୍ଥ ସଂଗ୍ରହ କରି ନିଜ ନାମରେ 'ଫାଉଣ୍ଟେନ୍‌ସମ' ସୃଷ୍ଟି କରି ବକ୍ଷ୍ତାମାଳାର ଆୟୋଜନ କରୁଛନ୍ତି । ଯେଉଁ ମହାମାନବମାନେ ଓଡ଼ିଶାର ରାଜନୈତିକ, ଭୋଗୋଳିକ, ସାଂସ୍କୃତିକ ଓ ସାହିତ୍ୟ ଜଗତକୁ ଅତୀତରେ ସମୃଦ୍ଧ କରିଯାଉଛନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କର ସୃତିରକ୍ଷା ପାଇଁ ସାମାଜିକ ଜୀବନରେ କିଏ ତାହା କରୁଛି । ଆମର ପ୍ରତିଭାଶାଳୀଲୋକମାନେ ଭବିଷ୍ୟତରେ ତାଙ୍କୁ କେହି ମନେରଖବେ କି ନାହିଁ, ସେ ବିଷୟରେ ସତେତନ କିମ୍ବା ଆଗ୍ରହୀ ନ ଥିଲେ । ଆଜିର 'ପ୍ରତିଭାଶାଳୀ' ଲୋକେ ନିଜର ପ୍ରତିଭା ପୂଜା ପାଇଁ ଜୀବଦ୍ଵାରେ ସଫଳ ଉଦ୍ୟମ ଆରମ୍ଭ କରିଯାଉଛନ୍ତି ଏବଂ ମୃତ୍ୟୁ ପୂର୍ବରୁ ହୁଏତ କୌଣସି ସଂସ୍ଥା ସୃଷ୍ଟି କରିଯିବେ, ଯାହାପଳରେ ସେମାନେ 'ଅମର'

ରହିବାର ଦାୟୀଙ୍କ କିଛି ତୋଳପିଣ୍ଠା ଲୋକଙ୍କୁ ସେ ଅର୍ପଣ କରିଦେଇଯିବେ । ଓଡ଼ିଶାରେ ପୁଣି ଜାତିଆଶ ବିଷ୍ଣୁରେ ମଧ୍ୟ କିଛି ତୋଳପିଣ୍ଠା ହୁଏ । ପ୍ରତିଭାଦୀପ୍ରତିକଟି କେଉଁ ଜାତିର, ସେହି ଅନୁସାରେ ପ୍ରତିଭା ପୂଜକମାନେ ବାହାରତୀ । ଅଥବା ‘ଓଡ଼ିଆ’ ଜାତିର କିଏ କେଉଁ ବାଚରେ ଧୂଜା ଚେକିଯାଇଛି, ତାହାର ମୂଳ୍ୟାୟନ କରିବାର ତୋଳ ଧରିବାକୁ ଶୁଭ କମ୍ ଲୋକ ବାହାରୁଛନ୍ତି । ତୋଳ ଭିତରେ ମୂଷା କିନ୍ତୁ ଏବେ ବହୁତ । ଯେକୋଣସି କାମଟିଏ ଓଡ଼ିଶାରେ କରିବାକୁ ଗଲେ ପ୍ରଥମେ ଭାବିବାକୁ ହେବ ଯେ, କାହାକୁ ସାଙ୍ଗରେ ନେଇ ସେ କାମଟି କରିବାକୁ ହେବ । କାରଣ ଭଲ କାମଟିଏ ସତ୍ରୋଟଭାବରେ କରିବାକୁ ଗଲେ ଉପଯୁକ୍ତ ସହଯୋଗୀର ଅଭାବ ନିଷ୍ଟଯ ରହିବ । କିନ୍ତୁ ଅମୁକ ଲୋକଟି କାହିଁକି ଏହି କାମଟି କରି ନାମ ଅଞ୍ଜନ କରିବ, ତାହା ନ କରାଇଦେବା ପାଇଁ ଅନେକ ଲୋକ ବାହାରିବେ । ସେ କାମଟି ସ୍କୁଲ ହେଉ କି କଲେଜ ହେଉ, ମନ୍ଦିର ହେଉ କି ଭଲ ଯାତ୍ରାପାର୍ଟ ହେଉ, ବାଧା ଅନେକ ପୁଣି, ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଆରମ୍ଭ କରିବ, ଯଦି ସଫଳତା ମିଳିଲା, ତେବେ ପ୍ରଥମେ ତୋଳ ଭିତରୁ ‘ମୂଷା’ ବାହାରିବେ ପ୍ରତିଷ୍ଠାତାଙ୍କୁ ସେଠାରୁ ହଟାଇବା ପାଇଁ । ମୂଷାଟିଏ ତୋଳ ଭିତରେ ପଶି ଚମତାକୁ କାଟିଦେଲେ ଆଉ ସେଥରୁ କାର୍ଯ୍ୟ ବାହାରିବାର କୌଣସି ସୁଯୋଗ ନାହିଁ । ଏବେ ତୋଳ ଭିତରେ ମୂଷା ପ୍ରତ୍ୟେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ । ସବୁ ଦଳରେ ଏବେ ଭିନ୍ନମତାବଳୟୀ ଯାହାଙ୍କୁ ‘ତିର୍ଯ୍ୟିତେଂଟ’ କୁହାଯାଉଛି । ତୋଳର ଅନେକ ଆହୁରି କାହାଣୀ ଅଛି । ଆଜି ଏତିକିରେ ଏହି ତୋଳ ମାହାମ୍ୟକୁ ସମାପ୍ତ କରି ପାଠକମାନଙ୍କର ମତାମତ ଅପେକ୍ଷାରେ ରହିଲି ।

ସ୍ଵର୍ଗକାର ତଥା ସମ୍ପାଦକ, ମାର୍ଗଦର୍ଶୀ
ଖୋର୍ଦ୍ଧା, ମେନ୍ ରୋଡ୍
ମୋ. ନଂ-୨୩୭୦୭୭୪୪୭୯

ସୁ-ଡୋକୁ

ସୁ-ଡୋକୁ ଏକ ଗାଣିତିକ ଧ୍ୟାନ । ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ଧାରାଟିର ଖାଲି ସ୍ଥାନଙ୍କୁ ଏପରି ଭାବରେ ପୂରଣ କର ଯେପରି ଧାରାଟିକୁ ଯେଉଁ ପଚାର ସିଧା ମିଶାଇଲେ ଯୋଗପଳ ସମାନ ହେଉଥିବ ଏବଂ କୌଣସି ସଂଖ୍ୟା ଦିତୀୟ ଥର ବ୍ୟବହାର ହୋଇନଥିବ । ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ୧ ୦ ୧ ୯ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବ ।

ଉତ୍ତର ପୃଷ୍ଠା ନ.-୨୪

		9		3	2	5	
3	6			9			2
1			5		3	4	9
6			2	7	1	3	
	1	6		5	2		7
7	5	1	8			6	
5	8	7				9	
1			5		6		8
			3	9		7	1

ଲୋକଙ୍କୁ ଅମ୍ବା ଅତିରିକ୍ତ ପ୍ରଶନ୍ନ ଦିଅନାହିଁ । ତା’ହେଲେ ସେ ତୁମ ମନ୍ତ୍ରକ ଉପରକୁ ଉଠିବସିବ ।

ସକାଳ ଜଣାଣ

ଗୋଦାବରାଶ ଦାସ

ହେ ବିଶ୍ୱ ନିଅନ୍ତା ଜଗତ କରତା
ଦୁଃଖ ଦୁଃଖ ଶୁଣ ବାରେ
ହେ ଚକାନୟନ ନହୋଇ ବିମନ
କୃପାଦୃଷ୍ଟ ଦିଅ ଥରେ ।
ଦୁଃଖରେ ଭକତ ଆଖୁରୁ ରକତ
ଝରାଉଛି ଚିକେ ଦେଖ
କାହିଁକି ନିର୍ଦ୍ଦୟ ଆହେ ଦୟାମୟ
କୃପାକର କଳାମୁଖେ ।
ଆହେ କନ୍ଧଧାରୀ ତୋତେ ଆଶ୍ରାକରି
ବତ୍ରହି ମୋହର ଭେଳା
ଦୁଃଖର ଉପରେ ଦୁଃଖ ଲଦିଦେଇ
ଇଏକି ତୁମର, ଖେଳା ।
କରନା ନିରାଶ ଆହେ ରାଧାଜିଶ
ଯୋଡୁଆଛି ବେନିକର
ଦୁଃଖ ଦରିଆରୁ କର ତୁମେ ପାରି
ଏତିକି ମାଗୁଣି ମୋର ।
କାହାର ସଂସାର କର ଛାରଖାର
କିଆବା ଦେଖୁଲ ଦୋଷ
ତୁମେ ହିଁ କରତା ତୁମେ ହିଁ ଭରତା
ନକର ହେ ଆଉ ରୋଷ ।
ସଦବୁଦ୍ଧି ଦେଇ ସୁପଥ ଦେଖୋଇ
ଦୁଃଖରାଶି ଦିଅ ଜାଳି
ସୁଖେ ରଖୁଥାଅ ଜଗତଜନଙ୍କୁ
ଏତିକି ମୋହର ଅଳି ।
ସବୁରି ମୁଖରେ ହସ ଦେଖୁଦେଲେ
ସର୍ବଦୁଃଖ ଯିବ ସରି
ଆହେ ବନମାଳୀ ଗୋବର୍ଜନ ଧାରୀ
ରକ୍ଷାକର ଗିରିଧାରୀ ।

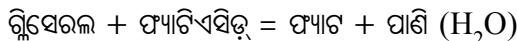
ଶିଙ୍ଗମୂଳ, ରଣପୁର
ଜିଲ୍ଲା - ନଯାଗଡ଼ି

ଫ୍ୟାଟ (FAT)

ଡା.ଧନେଶ୍ୱର ସାହୁ
ଏମ.ବି.ବି.ଏସ.ଏମ.ଏସ

ଯେକୋଣସି ଫ୍ୟାଟ ଏସିଥି ଲକ୍ଷରକୁ ଫ୍ୟାଟ କୁହାଯାଏ । ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟପାଇଁ ଦରକାର । ଏହା ଏକ ମାକ୍ରୋନ୍ୟୁଟ୍ରିଏଷ୍ଟ । ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟପାଇଁ ଦରକାର । ଏହା କାରବନ, ହାଇଡ୍ରୋଜେନ ଓ ଅକ୍ଷିଜେନ ଆଚମାରେ ତିଆରି । ଶରାରରେ ଦିନକୁ ଯେତିକି ଶକ୍ତି ଦରକାର ୨୦% ରୁ ୩୫% ଫ୍ୟାଟରୁ ମିଳେ । ଏହା ପାଶିରେ ଦ୍ରବ୍ୟାଯ ନୁହେଁ । ନନପୋଲାର ସଲରେଣ୍ଟରେ ଦ୍ରବ୍ୟାଯ । ଏହା ଏକ ତେଲିଆ ଓ ଗ୍ରିଜି ଜିନିଷ । ହଜମ ସମୟରେ ଫ୍ୟାଟ ଫ୍ୟାଟିଏସିଥି ଓ ଗ୍ଲୂଷେରଲରେ ପରିଣତ ହୁଏ ଓ ରକ୍ତକୁ ଯାଏ । ଗ୍ଲୁଷେରଲ ଯକ୍ତିଦ୍ୱାରା ଗୁକୋଜରେ ପରିଣତ ହୁଏ । ସରଳ ଭାବରେ ଗ୍ଲୁଷେରଲ ଓ ଫ୍ୟାଟିଏସିଥି ଲକ୍ଷରିପିକେସନ ହୋଇ ଫ୍ୟାଟ ହୁଏ । ଗ୍ଲୁଷେରଲର ତିନିଗୋଟି ପଙ୍କସନାଳ ହାଇଡ୍ରୋକ୍ଲିଲ ଗୁପ୍ତ ଅଛି । ସେହି ହାଇଡ୍ରୋକ୍ଲିଲ ଗୁପ୍ତ ଯଦି ଗୋଟିଏ ଫ୍ୟାଟ ଏସିଥି ସହ ଲକ୍ଷରିପିକେସନ ହୁଏ ତାକୁ ମନୋଗ୍ଲୁଷେରାଇଥି, ଯଦି ଦୁଇଟି ଫ୍ୟାଟିଏସିଥି ସହ ଲକ୍ଷରିପିକେସନ ହୁଏ ତାକୁ ତାଇଗ୍ଲୁଷେରାଇଥି, ଯଦି ତିନୋଟି ଫ୍ୟାଟିଏସିଥି ସହ ଲକ୍ଷରିପିକେସନ ହୁଏ ତାକୁ ଟ୍ରାଇଗ୍ଲୁଷେରାଇଥି କୁହାଯାଏ । ମୁଖ୍ୟ ପ୍ରକାର ଫ୍ୟାଟ ହେଲା ଟ୍ରାଇଗ୍ଲୁଷେରାଇଥି । କମ୍ ପ୍ରକାର ଫ୍ୟାଟ ହେଲା ମନୋଗ୍ଲୁଷେରାଇଥି ଓ ତାଇଗ୍ଲୁଷେରାଇଥି ।

ଦିନକୁ କେତେ ଫ୍ୟାଟ ଦରକାର ?

ଦିନକୁ କେତେ କ୍ୟାଲୋରୀ ଶକ୍ତି ଦରକାର ତା' ଉପରେ ଦିନକୁ କେତେ ଫ୍ୟାଟ ଦରକାର ହିସାବ କରାଯାଏ । ଏହା ବୟସ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ ।

ବୟସ ଦିନକୁ କେତେ ଦରକାର

୦ - ୨ ମାସ	୩୧ ଗ୍ରାମ
୩ - ୧୨ ମାସ	୩୦ ଗ୍ରାମ
୧ - ୩ ବର୍ଷ	ସମୁଦାୟ କ୍ୟାଲୋରୀର ୩୦% - ୪୦%
୪ - ୧୮ ବର୍ଷ	ସମୁଦାୟ କ୍ୟାଲୋରୀର ୨୫% - ୩୫%
୧୯ ବର୍ଷ ଓ ଉଚ୍ଚ	ସମୁଦାୟ କ୍ୟାଲୋରୀର ୨୦% - ୨୫%

ଆଢ଼ିଲଟ ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ଏହା ଆନୁମାନିକ ୪୪ ଗ୍ରାମରୁ ୮୦ ଗ୍ରାମ ।

ଏହା କେତେ ଶକ୍ତି ଦିଏ ?

୧ ଗ୍ରାମ ଫ୍ୟାଟ ୯ କ୍ୟାଲୋରୀ ଶକ୍ତିଦିଏ ।

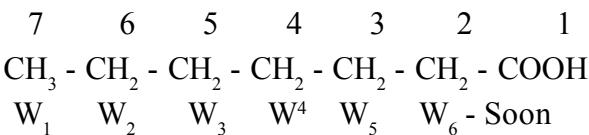
ଫ୍ୟାଟ କେତେ ପ୍ରକାର ?

ଫ୍ୟାଟ ଏସିଥି ହେଉଛି ଆଲିପାଟିକ କାରବୋକ୍ଲିକ ଏସିଥି । ଏହାର ଜେନେରାଲ ଫର୍ମ୍‌ଲୁ ହେଲା -

Hydrocarbon chain	Functional group or Carboxyl group
-------------------	------------------------------------

ଏକ ଫ୍ୟାଟ ଏସିଥିର ଉଦାହରଣ ହେଲା -

ଫ୍ୟାଟ ଏସିଥିର କାରବୋକ୍ଲିଲ ଗୁପ୍ତର କାରବନକୁ ପ୍ରଥମ କାରବନ ଭାବରେ ନିଆଯାଏ । କିନ୍ତୁ ଫ୍ୟାଟ ଏସିଥିର ମୋଠଲ ଏଣ୍ଟରୁ ଓମେଗା କାରବନ ପ୍ରଥମ ଭାବରେ ନିଆଯାଏ ।

ଫ୍ୟାଟରେ ଥିବା ଫ୍ୟାଟିଏସିଥିର ସମୁଦାୟ କାରବନ ଆଚମ, ହାଇଡ୍ରୋକାରବନ ଚେନର ଲମ୍ବା ଓ ହାଇଡ୍ରୋକାରବନ ଚେନର ପ୍ରକୃତି ବା ଗୁଣ ଉପରେ ଫ୍ୟାଟ କେତେ ପ୍ରକାର ତାହା ନିର୍ଭର କରେ ।

୧. ଫ୍ୟାଟ ଏସିଥିର ସମୁଦାୟ କାରବନ ଆଚମ ଅନୁସାରେ :-

(କ) ଲଭନ ଚେନ ଫ୍ୟାଟ କିମ୍ ଲଭନ କାରବନ ଫ୍ୟାଟ -
ଏଥୁରେ ୨, ୪, ୭..... ଆଦି କାରବନ ଥାଏ ।

- ପାମିଟିକ ଏସିଥି (Palmitic acid)

- ସେରିକ ଏସିଥି (Seric acid)

(ଖ) ଅଢ଼ ଚେନ ଫ୍ୟାଟ କିମ୍ ଅଢ଼ କାରବନ ଫ୍ୟାଟ -
ଏଥୁରେ ୩, ୫, ୭..... ଆଦି କାରବନ ଥାଏ ।

- ପ୍ରୋପିଓନିକ ଏସିଥି (Propionic acid)

୨. ଫ୍ୟାଟ ଏସିଥିର ହାଇଡ୍ରୋକାରବନ ଲମ୍ବା ଅନୁସାରେ :-

(କ) ସର୍ଟ ଚେନ ଫ୍ୟାଟ - ଏଥୁରେ ଗୁରୁ କମ୍ କାରବନ ଆଚମ
ଥାଏ ।

C_1 - ଫରମିକ ଏସିଥି (Formic acid)

C_2 - ଏସିଟିକ ଏସିଥି (Acetic acid)

C_3 - ପ୍ରୋପିଓନିକ ଏସିଥି (Propionic acid)

C_4 - ବୁଟିରିକ ଏସିଡ୍ (Butyric acid)

C_5 - ଭାଲେରିକ ଏସିଡ୍ (Valeric acid)

(ଖ) ମେଡ଼ିଆମ ଚେନ୍ ଫ୍ଯାଟ :-

ଏଥରେ ୨ - ୧୩ କାରବନ ଆଟମ ଥାଏ ।

- କାପ୍ରିକ ଏସିଡ୍ (Capric acid)

(ଗ) ଲଂଗଚେନ୍ ଫ୍ଯାଟ :-

ଏଥରେ ୧୪ - ୨୪ କାରବନ ଆଟମ ଥାଏ । ଏହାକୁ ପ୍ରି ଫ୍ଯାଟ

କିମ୍ବା ପ୍ରି ଫ୍ଯାଟ ଏସିଡ୍ କୁହାଯାଏ ।

- ପାମିଟିକ ଏସିଡ୍ (Palmitic acid)

- ପେଟ୍ରୋସେଲିନିକ ଏସିଡ୍ (Petroselinic acid)

(ଘ) ଡେଇ ଲଂଗ ଚେନ୍ ଫ୍ଯାଟ :-

ଏଥରେ ୨୪ରୁ ଅଧିକ କାରବନ ଆଟମ ଥାଏ ।

- ସେରୋଟିକ ଏସିଡ୍ (Cerotic acid) (C_{26})

- ମଣ୍ଡନିକ ଏସିଡ୍ (Montonic acid) (C_{28})

- ମେଲିସିକ ଏସିଡ୍ (Melissic acid) (C_{30})

- ଲାସିରୋଇକ ଏସିଡ୍ (Lacceroic acid) (C_{32})

- ଘେଡୋଇକ ଏସିଡ୍ (Ghedoic acid) (C_{34})

୩. ଫ୍ଯାଟ ଏସିଡ଼ର ହାଇଡ୍ରୋକାରବନ ଚେନର ଗୁଣ ବା ପ୍ରକୃତି ଅନୁସାରେ

(କ) ସାରୁରେଟେଡ୍ ଫ୍ଯାଟ -

- ଏଥରେ କାରବନ କାରବନ ମଧ୍ୟରେ ତବଳ ବଣ୍ଣ ($C=C$) ନଥାଏ ।

କେବଳ କାରବନ କାରବନ ମଧ୍ୟରେ ସିଙ୍ଗଳ ବଣ୍ଣ ଥାଏ ।

- ହାଇଡ୍ରୋକାରବନ ଚେନ ହାଇଡ୍ରୋଜେନ ଆଟମରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥାଏ ।

ଅର୍ଥାତ୍ ସମସ୍ତ କାରବନ ଆଟମ ହାଇଡ୍ରୋଜେନ ଆଟମରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥାଏ କିମ୍ବା ସାରୁରେଟେଡ୍ ହୋଇଥାଏ ।

- ଫ୍ଯାଟ ଏସିଡ୍ ଶେଷରେ anoic ଯୋଗ କରାଯାଏ ।

- ଏହା ରୂମ ତାପମାତ୍ରାରେ କଠିନ (Solid) ଅବସ୍ଥାରେ ଥାଏ ।

- ଏହାର ମେଲଟିଙ୍ଗ ପରିଷ୍ଠ ଉଚ୍ଚ ।

- ଏହାର ମଳିକୁଲାର ଡେଂର ହାଇଥର ।

- ଏହା ନିମ୍ନଲିଖିତ ଜିନିଷରୁ ମିଳେ -

- କୋକନଟ ଅଏଲ

- ପାମ କରନେଲ ଅଏଲ

- ପାମ ଅଏଲ

- ମିଟ ପ୍ରତ୍ତକୁ

- କୁକିସ

- ବରା

- ବିପ୍ର

- ଚିଜ

- ଆଇସକ୍ରିମ

- ପିଜା

- ପୁଲ ଫ୍ଯାଟ ମିଳକ କିମ୍ବା ହୋଲ ମିଳକ

- ରିତ୍ତୁସତ୍ତ ଫ୍ଯାଟ ମିଳକ

- ଚିକେନ

- କ୍ରିମ

- ପର୍କ

- ସ୍ଥିଥରିକ ଏସିଡ୍ (18 C)

- ଏହା ରକ୍ତରେ ଖରାପ (Bad) କଲିଷ୍ଟେରଲ ଏଲ.ଡ଼.ି.ଏଲ କଲିଷ୍ଟେରଲ ବଢାଏ ।

- ଏହା ରକ୍ତରେ ଭଲ (Good) କଲିଷ୍ଟେରଲ ଏଚ.ଡ଼.ି.ଏଲ କଲିଷ୍ଟେରଲ କମାଏ ।

- ଏହା ରକ୍ତରେ ଏଲ.ଡ଼.ି.ଏଲ କଲିଷ୍ଟେରଲ ପାର୍ଟିକଲ ସାଇଜ ବଢାଏ ।

- ହାଇ ସାରୁରେଟେଡ୍ ଫ୍ଯାଟ ହାର୍ଟ ଡିଜିଜ କରେ ।

(ଘ) ଅନସାରୁରେଟେଡ୍ ଫ୍ଯାଟ -

- ଏଥରେ କାରବନ କାରବନ ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ କିମ୍ବା ଅଧିକ ତବଳ ବଣ୍ଣ ($C=C$) ଥାଏ ।

- ହାଇଡ୍ରୋକାରବନ ଚେନ ହାଇଡ୍ରୋଜେନ ଆଟମରେ କମ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥାଏ ।

- ଏହା ରୂମ ତାପମାତ୍ରାରେ ତରଳ (Liquid) ଆକାରରେ ଥାଏ ।

- ଫ୍ଯାଟ ଏସିଡ୍ ଶେଷରେ enoic ଯୋଗ କରାଯାଏ ।

- ଏହା ବାୟୁଦ୍ୱାରା ଅକ୍ଷିଡ୍ରେସନ ପ୍ରବଣ ଯୋଗୁ ରାନସିଡ୍ ହୋଇଯାଏ ଓ ଖାଇବା ଯୋଗ୍ୟ ହୁଏନା ।

- ଏହାର ମଳିକୁଲାର ଡେଂର ହାଇଥର ନୁହେଁ ।

- ଏହା ନିମ୍ନଲିଖିତ ଜିନିଷରୁ ମିଳେ ।

- ଆରୋକାଡୋ - ନଟସ

- ସୋଯାବିନ - ଓଳିଭ ଅଏଲ

- ମିଟ ପ୍ରତ୍ତକୁସ - ପିନଟ ଅଏଲ

- ଓଲେଇକ ଏସିଡ - ଇଲାଇଡିକ ଏସିଡ

(Oleic acid) (Elaidic acid)

- ଭାସେନିକ ଏସିଡ - ଇଥାନୋଇକ ଏସିଡ

(Vaccenic acid) (Ethanoic acid)

- ସିଡ୍ରସ ଯଥା ପଂପକିନ ଓ ସିସେମ ସିଡ୍ରସ ।

- ଏହା ରକ୍ତରେ ଏଲ.ଡ଼.ି.ଏଲ କଲିଷ୍ଟେରଲ (ଖରାପ କଲିଷ୍ଟେରଲ) କମାଏ ।

- ଏହା ରକ୍ତରେ ଏଚ.ଡ଼.ି.ଏଲ କଲିଷ୍ଟେରଲ (ଭଲ କଲିଷ୍ଟେରଲ) ବଢାଏ ।

- ରକ୍ତରେ ଚେନଟାଳ କଲିଷ୍ଟେରଲ ଭଲ ରଖେ ।

- ଇନଫ୍ଲୁମେସନ ମୁକ୍ତ କରେ ।

- ହୃତପିଣ୍ଡ ରିବମ ସ୍ଥିର କରି ରଖେ ।

- ହୃତପିଣ୍ଡ ରୋଗ ରିକ୍ର କମାଏ ।

- ଅନସାରୁରେଟେଡ୍ ଫ୍ଯାଟ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର । ସେଗୁଡ଼ିକ ହେଲା -

(କ) ମନୋସାରୁରେଟେଡ୍ ଫ୍ଯାଟ -

- ଏଥରେ କାରବନ କାରବନ ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ଡବଲ ବଣ୍ଡ ଥାଏ ।
- ଏହା ହୃତପିଣ୍ଡ ରକ୍ଷା କରେ ।
- ଜନସୁଲିନ ସେନସିଟିରିଟି ପାଇଁ ସପୋର୍ଟ କରେ ।
- ଫ୍ୟାଟ ଖୋର କରେ ।
- ଓଜନ ହ୍ରାସ କରେ ।
- ଶଳ୍କିଷ୍ଵର ସ୍ଥାପ୍ତିକର କରେ ।
- ଏହା ନିମ୍ନଲିଖିତ ଜିନିଷରେ ଥାଏ ।
  - ଆଭୋକାଡୋସ, ନଟସ, ଯଥା - ବାଦାମ, କାନ୍ଦୁ, ମାକାଡ଼ମିଆ, ହାଜେଲନଟ ଇତ୍ୟାଦି । ପିନଟ ଅଏଲ, ଓଲିଭ ଅଏଲ, କାନୋଲା ଅଏଲ, ପଂପକିନ ସିଡ଼ସ, ସିସେମ ସିଡ଼ସ, ସିସେମ ଅଏଲ. ସସାର୍ଡ ଅଏଲ, ପାମ ଅଏଲ, ଓଲେଇ ଏସିଡ୍ (18C) ।
  - ସାହାରଣ ଭାବରେ ସ୍ଥାପ୍ତିକାଇଁ ଭଲ ।

(ଖ) ପୋଲି ଅନସାରୁରେଟେଡ୍ ଫ୍ୟାଟ -

- ଏଥରେ କାରବନ କାରବନ ଭିତରେ ଦୁଇ କିମ୍ବା ଅଧିକ ଡବଲ ବଣ୍ଡ ଥାଏ ।
- ଏଥରେ ଓମେଗା ୩ ଓ ଓମେଗା ୬ ଫ୍ୟାଟ ଏସିଡ୍ ରହିଛି ।
- ଓମେଗା ୩ ଫ୍ୟାଟ ଏସିଡ୍ ଜନମ୍ବୁମେସନ କମାଏ । ସେଇ ମେସ୍ଟ୍ରନ ଓ ହରମୋନ ପ୍ରତି ଠିକ୍ ରଖେ ।
- ଓମେଗା ୬ ଫ୍ୟାଟ ଏସିଡ୍ ବ୍ରେନ ଓ ରେଟିନା ଡେଭଲମେଣ୍ଟରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ । ମାଂସପେଶୀ ଭଲ କାମ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ । ଏହା ଜନମ୍ବୁମେସନ କରେ ।
- ଏସେନସିଆର ଫ୍ୟାଟ ଏସିଡ୍ ଏଇକୋସାନ ଏଡ୍ସ ଯଥା - ପ୍ରୋସାଗ୍ରାଫିନ, ଥମ୍ଫେକ୍ସିନ, ଲାଇପୋକ୍ସିନ ଆଦିର ପ୍ରତିରେଷର । ଏହା କାର୍ଡିଓଭାକ୍ଲାର ରୋଗ ପ୍ରତିରୋଧ କରେ । ଲାଇପୋଟ୍ରୋପିକ ଫ୍ୟାକ୍ରାର ଭାବରେ କାମ କରେ । ଫ୍ୟାଟିଲିଉର ହେବାକୁ ପ୍ରତିରୋଧ କରେ ।
- ଏହା ନିମ୍ନଲିଖିତ ଜିନିଷରେ ଥାଏ ।

ବେକଡ଼ ଗୁଡ଼ସ, କୁକିଜ, କ୍ରାକରସ, ଚିପସ, ସୋଯାବିନ, ସଫ୍ଲୁଆର ଅଏଲ (Sufflowert Oil), ସନଫ୍ଲୁଆର ଅଏଲ (Sunflower Oil), ଫ୍ଲାକସିଡ୍ ଅଏଲ (Flaxseed Oil), ଡ୍ରାଇନଟସ, ବ୍ରେଡ଼ସ ସ୍ଲାକସ, କରନ, ଗ୍ରେପ, କାନୋଲା ଅଏଲ, ସୋଯାବିନ ଅଏଲ, ବ୍ରାଜିଲନଟ, ସାଲମନ, ମାଛ, କାଟନସିଡ୍ ଅଏଲ, ପିସ ଅଏଲ, ଲିମୋଲେଇକ ଏସିଡ୍ (Linoleic acid [Two double bond]), ଲିମୋଲେନିକ ଏସିଡ୍ (Linolenic acid [3 double bond]) ଇତ୍ୟାଦି ।

(ଗ) ଟ୍ରାନସ ଫ୍ୟାଟ -

- ଏହା ଏକ ପ୍ରକାରର ଅନସାରୁରେଟେଡ୍ ଫ୍ୟାଟ ।
- ଏହା ଖ୍ରାପ ଫ୍ୟାଟ ।

- ଏହା ଅଧିକାଂଶ ମଣିଷମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତିଆରି କରାଯାଏ । ଯେଉଁ ପ୍ରୋସେସରେ ଏହା ତିଆରି କରାଯାଏ ତାକୁ ହାଇଡ୍ରୋଜିନେସନ କୁହାଯାଏ ।
- କମ ପରିମାଣରେ ପ୍ରାକୃତିକ ପରିବେଶରୁ ମିଳେ । କିଛି ମାସ ଓ ତାଇଆରି ପ୍ରତିକୁ ଆଦି ।
- ଏହା ରକ୍ତରେ ଖ୍ରାପ କଲିଷ୍ଟେରଲ ପ୍ରତି ବଢାଏ । ଭଲ କଲିଷ୍ଟେରଲ ପ୍ରତି କମାଏ ଓ ଟ୍ରାଇଏସିଡ୍ ଗ୍ଲିସେରଲ ବା ଟ୍ରାଇଗ୍ଲିସେରାଇଡ୍ (TAG) ପ୍ରତି ବଢାଏ ।
- ଏହା ହୃତପିଣ୍ଡ ରୋଗ ଅଧିକ କରେ ।
- ଏହା ରକ୍ତନଳୀ ନଷ୍ଟ କରିପାରେ ।
- ଏହା ନିମ୍ନଲିଖିତ ଜିନିଷରେ ଥାଏ ।
  - ପ୍ରାକୃତିକ ପ୍ରତିକୁ ବେକରି ପ୍ରତିକୁସ, ବଟର, କିଛି ମାରଗାରିନସ, ପାସ ପୁତ୍ରସ, ପ୍ରାଏଡ୍ ପୁତ୍ରସ, ଯଥା ପ୍ରେଞ୍ଚ ପ୍ରାଏସ, ଉପ ନଟସ, ପାସ୍ଟିଜ, ବିସକ୍ରୁଟସ, ପିଜା, ଡଫ୍ (Dough), କୁକିଜ, କ୍ରାକରସ ।

(ଘ) ଖ୍ରାପ ଫ୍ୟାଟ -

- ସାବୁରେଟେଡ୍ ଫ୍ୟାଟ ଓ ଟ୍ରାନସ ଫ୍ୟାଟକୁ ଖ୍ରାପ ଫ୍ୟାଟ କୁହାଯାଏ ।
- ଏହା ରକ୍ତରେ ଖ୍ରାପ କଲିଷ୍ଟେରଲ (LDL Cholesterol) ପ୍ରତି ବଢାଏ ।
- ଏହା ରକ୍ତରେ ଭଲ କଲିଷ୍ଟେରଲ (HDL Cholesterol) ପ୍ରତି କମାଏ ।
- ଏହା ନିମ୍ନଲିଖିତ ଜିନିଷରେ ଥାଏ ।

ବଟର, ମାର୍ଗାରିନ, ବିପ୍ଳ, ପର୍କ, ସୋଯା ଅଏଲ, ସମସ୍ତ ପ୍ରୋସେସତ୍ର ଭେଜିବେବୁଲ ଅଏଲସ, କରନ (Corn), ବେକର୍ଡ ପାସ୍ଟିଜଡ଼, ଚିକେନ, ବ୍ରେଡେଡ୍ ପିସ, କୁକିପ୍, ଉପ ନଟସ, କେକସ, ପିଜା ଉପ ।

(ଡ) ଭଲ ଫ୍ୟାଟ -

- ମନୋଅନସାରୁରେଟେଡ୍ ଫ୍ୟାଟ ଓ ପୋଲି ଅନସାରୁରେଟେଡ୍ ଫ୍ୟାଟକୁ ଭଲ ଫ୍ୟାଟ କୁହାଯାଏ ।
- ଏହାକୁ ହୃତପିଣ୍ଡ ପାଇଁ ସ୍ଥାପ୍ତିକର ଫ୍ୟାଟ କୁହାଯାଏ ।
- ଏହା ନିମ୍ନଲିଖିତ ଜିନିଷରେ ଥାଏ ।

ଆଭୋକାଡୋସ, ଅଣ୍ଟା, ଚିକ୍, କୋକାନଟ ଅଏଲ, ବାଦାମ, ଡ୍ରାଇନଟ, ଘିଆ, ଫ୍ଲାକସିଡ୍, ସାଲମନ, ଓଲିଭ ଅଏଲ, ଗୋପ୍ତ୍ର, ନଟସ, ସିଡ଼ସ, ମାଛ, ପିନଟ, ବଟର, ବ୍ରେନର, ସୋଯାବିନ, ଫ୍ଲାକସିଡ୍ ଅଏଲ ।

ଏସେନସିଆଲ ଫ୍ୟାଟ ଏସିଡ୍ କ'ଣ କ'ଣ ଓ ତାର କାମ କ'ଣ ?

- ଏହା ମଣିଷ ଶରାରରେ ତିଆରି ହୁଏନାହିଁ । ଖାଦ୍ୟରେ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଏ ।
- ଏସେନସିଆଲ ଫ୍ୟାଟିଏସିଡ୍ (Essential Fatty acids) ଗୁଡ଼ିକ ହେଲା

- ଲିମୋଲେଇକ ଏସିଡ୍ (Linoleic acid) - ଏହା ଓମେଗା ୬ ଫ୍ୟାଟିଏସିଡ୍ ।

- ଆଲପା ଲିମୋଲେନିକ ଏସିଡ୍ (Alpha Linolenic acid (ALA)) - ଏହା ଓମେଗା ୩ ଫ୍ୟାଟିଏସିଡ୍ ।

ଏହାଛଡ଼ା ଲିନୋଲେଇକ ଏସିଡ଼ରୁ ଆରାକିଡ୍ରୋନିକ ଏସିଡ଼ (Arachidonic acid) ତିଆରି ହୁଏ । ଏହା ଏକ ସେମିଏସେନସିଆଲ ପ୍ୟାଟି ଏସିଡ଼ ।

ଏସେନସିଆଲ ପ୍ୟାଟି ଏସିଡ଼ର କାମ ହେଲା -

- ଏହା ସେଇ ମେମ୍ପ୍ରେନର ଏକ କଂପୋନେଣ୍ଟ ।
- ଏହା ଏଇକୋସାନେଥିଟ୍ସ (Eicosanoids) ଯଥା ପ୍ରୋଗ୍ରାମ୍ଭିନ, ଥ୍ର୍ୟୋକ୍ଲିନ, ଲାଇପୋକ୍ଲିନ ଆଦିର ପ୍ରିକରସର ।
- ଏହା କାର୍ଡିଓରୋଷ୍ଟ୍ରୁଲାର ରୋଗ ପ୍ରତିରୋଧ କରେ ।
- ଏହା ଲାଇପୋଗ୍ରୋପିକ (Lypotropic) ପ୍ୟାକ୍ରର ଭାବରେ କାମ କରେ ।
- ପ୍ୟାଟି ଲିଜର ହେବାକୁ ପ୍ରତିରୋଧ କରେ ।
- ପ୍ୟାଟି ମୋବିଲାଇଜେସନ କରେ ।
- କଲିଷ୍ଟେରଳ ରିଭର୍ସ ଟ୍ରାସନପୋର୍ଟ କରେ ।

ଓମେଗା କ୍ଲ୍ଯୁଏସିଟିକେସନ ପ୍ୟାଟି ଏସିଡ଼ :-

- ପ୍ୟାଟି ଏସିଡ଼ର ମେଥିଲ ଏଣ୍ଟରୁ ଓମେଗା କାରବନ ନମ୍ବରିଙ୍ଗ କରାଯାଏ । ତବଳ ବଣ୍ଣ ଯେଉଁ କାର୍ବନ ୧୦ରେ ଥାଏ ସେଇ ଅନୁସାରେ ନାମକରଣ କରାଯାଏ ।
- ଓମେଗା ପ୍ୟାଟି ଏସିଡ଼ ଭିତରୁ ଓମେଗା ୩ (ତବଳ ବଣ୍ଣ ୩ କାର୍ବନ ଯାଗାରେ), ଓମେଗା ୬ (ତବଳ ବଣ୍ଣ ୬ କାର୍ବନ ଯାଗାରେ), ଓମେଗା ୯ (ତବଳ ବଣ୍ଣ ୯ କାର୍ବନ ଯାଗାରେ) ବହୁତ ଉପକାରୀ ।

ଓମେଗା ୩ ପ୍ୟାଟି ଏସିଡ଼ ଗୁଡ଼ିକ (18 C) ହେଲା:-

(କ) ଆଲପା ଲିନୋଲେନିକ ଏସିଡ଼ (Alfa Linolenic acid) (ALA)

ଏହା ସନପ୍ଲୁଆର ଅଏଲ, ସାଫ୍ଲୋଉଆର ଅଏଲ (Safflower Oil), କଟନ ସିଡ଼ ଅଏଲ, ସୋଯାବିନ ଅଏଲ, କାନୋଲା, ସୋଯାବିନ, ଡ୍ରାଇନଟ, ଫ୍ଲାକ୍ସୁସିଡ଼ (Flaxseed) ଆଦିରେ ଥାଏ ।

(ଖ) ଟିନୋଲୋନିକ ଏସିଡ଼ (Tenolonic acid) :-

- ଏହାକୁ ମଧ୍ୟ ଏଇକୋସାପେଣ୍ଟୋଇନୋଇକ ଏସିଡ଼ (Eicosapentanoic Acid [EPA]) କୁହାଯାଏ ।
- ଏହା ପ୍ୟାଟି ଫିସ ଯଥା ସାଲମନ, ଫିସ ଅଏଲ ସପ୍ରିମେଣ୍ଟସ ଆଦିରେ ଥାଏ ।

(ଗ) ସରଭୋନିକ ଏସିଡ଼ (Cervonic acid) :-

- ଏହାକୁ ଡୋକୋସାହେକ୍ୟୁଏନୋଇକ ଏସିଡ଼ (Docosahexaenoic acid [DHA]) ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଏ ।
- ଏହା ମା ଶ୍ଵାର (Breast Milk), ଫିସ ଅଏଲରେ ଥାଏ ।
- ଏହା ବ୍ରେନ୍ସର କର୍ଟେକ୍ସ (Corex), ଆଞ୍ଚର ରେଟିନା (Retina) ରେ

ଥାଏ । ତେଣୁ ବ୍ରେନ୍ ଓ ରେଟିନା ଡେଭଲପମେଣ୍ଟରେ କାମରେ ଲାଗେ ।

ଓମେଗା ୩ ପ୍ୟାଟି ଏସିଡ଼ ବ୍ୟବହାର କଲେ ହୃତପିଣ୍ଡ ରୋଗର ରିକ୍ତ କମିଯାଏ । ଏହାର ଆଣ୍ଟିଇନଫ୍ଲ୍ଯୁମେଣ୍ଟେରି ପ୍ରଭାବ ଅଛି ।

ଓମେଗା ୬ ପ୍ୟାଟି ଏସିଡ଼ଗୁଡ଼ିକ ହେଲା :-

(କ) ଗାମା ଲିନୋଲେନିକ ଏସିଡ଼ (r Linolenic acid [GLA])-

- ଏହା ବିଭିନ୍ନ ପ୍ଲାଣ୍ଟ ସିଡ଼ ଅଏଲ ଯଥା - ବୋରେଜ ଅଏଲ (Borage Oil), ଇତିନିଙ୍ଗ ପ୍ରାଇମ ରୋଜ ଅଏଲରେ ଥାଏ ।
- ଏହା ଅଷ୍ଟିଷ ଆକାରରେ ସିସ୍ଟେମ୍ବିକ ଷ୍ଟେରୋସିଷ, ସୋରିଆସିଷ, ଏକଜେମା ଆଦିରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ ।
- ଏହା ବ୍ରେନ୍ ଫିସର, ସେଲିଟାଲ ହେଲଥ, ରିପ୍ରୋତୁକ୍ଲିର ହେଲଥ ଓ ମେଗାବୋଲିଜିମରେ ଦରକାର । ଏହା ଚର୍ମ ଓ ବାଲ ବଢ଼ିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ ।

(ଖ) ଲିନୋଲେଇକ ଏସିଡ଼ (Linolenic acid [LA]) -

- ଏହା ସୋଯାବିନ ଅଏଲ, ସନପ୍ଲୁଆର ଅଏଲ, କର୍ଷ ଅଏଲ, ଗ୍ରାଇଣ୍ଟନଟ ଅଏଲ, ପିନଟ ଅଏଲ, କଟନସିଡ଼ ଅଏଲ, ରାଇସବିନ ଅଏଲ ଆଦିରେ ଥାଏ ।

(ଗ) ଆରାକିଡ୍ରୋନିକ ଏସିଡ଼ -

- ଏହା ପିନଟ ଅଏଲ, ଅଣ୍ଣା, ମାସ୍, ଡାଇର ପ୍ରତିକୁରେ ଥାଏ ।

ଓମେଗା ୬ ପ୍ୟାଟି ଏସିଡ଼ଗୁଡ଼ିକ ହେଲା :-

(କ) ଓଲେଇକ ଏସିଡ଼ (Oleic acid) - ଏହା Cis form ରେ ଅଛି ।

- ଏହା ଓଲିଭ ଅଏଲ, ଅଲମୋଣ୍ଟ ଅଏଲ, ସନପ୍ଲୁଆର ଅଏଲରେ ଥାଏ ।

(ଖ) ଇଲାଇଡ଼ିକ ଏସିଡ଼ (Elaidic acid) - ଓଲେଇକ ଏସିଡ଼ର ଏହା Transform ।

- ଏହା ମାରଣାର୍ଥ, ପ୍ରାଏଡ୍ ପ୍ଲୁଟ୍ସ, ପାରିଶିଆଳି, ହାଇଡ୍ରୋଜିନେଟେ ଅଏଲ, କାପ୍ରିନ, ଗାଇକ୍ଷାର, କିଛି ମାସ୍, ଭୁରିଆନ ସେସିଜର ଫଳମୂଳରେ ଥାଏ ।

ପ୍ୟାଟର କାମ କ'ଣ :-

- ଏହା ଶକ୍ତିର ଆଧାର ଭାବରେ କାମ କରେ ।
- ଏହା ଅଧୁକ ଶକ୍ତି ଗଛିତ କରି ରଖେ । ଦରକାର ବେଳେ କାମରେ ଲାଗେ ।

- ଏହା ଏସେନସିଆଲ ପ୍ୟାଟି ଏସିଡ଼ର ଆଧାର ଅଟେ ଯାହା ଖାଦ୍ୟରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦରକାରୀ ଅଟେ ।

- ଭିରାମିନ ଏ, ଡି, କେ, ଇ ଏକ ପ୍ୟାଟରେ ଦ୍ରୁବଣୀୟ । ସେଥିପାଇଁ ଏହି ଭିରାମିନଗୁଡ଼ିକ ପ୍ୟାଟ ସହିତ ଅବଶୋଷଣ ହୁଏ, ହଜମ ହୁଏ ଓ ଗ୍ରାନସପୋର୍ଟ ହୁଏ ।

- ଉପୟୁକ୍ତ ପରିମାଣର ଫ୍ୟାଟ ବ୍ରେନ, ରେଟିନା ଡେଭଲପମେଣ୍ଡ ଓ ମୁଦ୍ର ପାଇଁ ଦରକାର ।
- ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟକର ଚର୍ମ ଓ ବାଳ ପାଇଁ ଦରକାର ।
- ଶରୀରରେ ଅରଗାନଗୁଡ଼ିକୁ ସୁରକ୍ଷାପ୍ରଦାନ କରେ ।
- ଶରୀରର ତାପ ନିୟମଣ କରେ ।
- ହରମୋନ ଓ ଜିନ ରେଗ୍ୟୁଲେସ କରେ । ହରମୋନ ତିଆରି କରେ । ହରମୋନଗୁଡ଼ିକ ହେଲା ରିପ୍ରୋଡ୍ରିକ୍ଟ ହରମୋନ, ସ୍ଥିରଏଡ଼ ହରମୋନ ।
- କେତେଗୁଡ଼ିଏ ରୋଗପାଇଁ ବରଫପରି କାମ କରେ ।
- ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟକର ଖାଦ୍ୟର ଏହା ଦରକାରୀ ଅଂଶ । ଏକ ମାଙ୍କୋନ୍ୟୁଟ୍ରିଏଣ୍ଟ ।
- ଏହା ଖାଦ୍ୟକୁ ରେଷ୍ଟ ଦିବ୍ୟ । ଖାଇଲେ ପେଟ ପୁରିଲା ପରି ଲାଗେ ।
- ଏସେନସିଆଲ ଫ୍ୟାଟି ଏସିଡ୍ ହେଉଛି ସେଇ ମେମେନର କଂପାନେଟ ।
- ଏସେନସିଆଲ ଫ୍ୟାଟି ଏସିଡ୍ ଏଇକୋସାନ ଏଡ଼ସ, ଯଥା - ପ୍ରୋସାଗ୍ରାଫିନ, ଥ୍ରୟୋକ୍ରିନ, ଲାଇପୋକ୍ରିନ ଆଦିର ପ୍ରିକରସର ।
- ଏସେନସିଆଲ ଫ୍ୟାଟି ଏସିଡ୍ କାର୍ଡିଓଟାଷ୍ଟୁଲାର ରୋଗ ପ୍ରତିରୋଧ କରେ ।
- ଏସେନସିଆଲ ଫ୍ୟାଟି ଏସିଡ୍ ଲାଇପୋଗ୍ରୋପିକ ଫ୍ୟାକ୍ରୁର ଭାବରେ କାମ କରେ । ଫ୍ୟାଟି ଲିଭର ହେବାକୁ ପ୍ରତିରୋଧ କରେ । ଫ୍ୟାଟ ମୋବିଲାଇଜେସନ ପାଇଁ ଦରକାର । କଲିସ୍ଟେରଲ ରିର୍ଷ୍ଟ୍ରାନସପୋର୍ଟ ପାଇଁ ଦରକାର ।

ଫ୍ୟାଟ ଅଭାବ ହେଲେ କ'ଣ ହୁଏ :-

- ପ୍ରିନୋଡ଼ରମା, ଷେଳି ତରମାଗାଇଟିସ ।
- ଆଲୋପେରିଆ, ଶୁଷ୍କବାଳ ।
- ଥ୍ରୟୋସାଇଗୋପିନିଆ ।
- ପିଲାମାନଙ୍କର ଇଷ୍ଟେଲେକ୍ଟ୍ରୁଆଲ ଡିସାବିଲିଟି ।
- ଶୁଷ୍କଲା ଆଶ୍ର୍ମ ।
- ଦେହ ଥଣ୍ଡା ଲାଗିବା ।
- ନଖ କଞ୍ଚକ, ଭାଙ୍ଗିଯାଏ, ପାଟେ ।
- ହରମୋନାଲ ପ୍ରୋବଲେମ, ମେନସ ପ୍ରୋବଲେମ ।
- ଭୋକ ଲାଗେ, ପେଟ ପୁରିଲା ପରି ଲାଗେନା ।
- ମାନସିକ ଦୂର୍ବଲତା ।
- ଫ୍ୟାଟ ସଲୁବଲ ଡିଗାମିନ ଅଭାବ ।

ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟକର ଖାଦ୍ୟର ଫ୍ୟାଟ ଏକ ଦରକାରୀ ଅଂଶ । ଶରୀରପାଇଁ ନିତାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ । ପ୍ରତିଦିନ ଉପୟୁକ୍ତ ପରିମାଣର ଫ୍ୟାଟ ଖାଇବା ଦରକାର । କାରଣ, ଫ୍ୟାଟ ଶରୀରର ବହୁତ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ । ଏହାର ଅଭାବ ହେଲେ ବିଭିନ୍ନ ଅସୁରିଧାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇପାରନ୍ତି । ଅସୁରିଧାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଲେ ତାକୁରଙ୍କୁ ପରାମର୍ଶ କରି ଚିକିତ୍ସା କରିବା ଉଚିତ ।

ପୂର୍ବତନ ମୁଖ୍ୟ ଜିଲ୍ଲା ଚିକିତ୍ସାଧିକାରୀ, ଖୋର୍ଦ୍ଧା

ଅସ୍ତ୍ର ସ୍ଵର

ଅଧ୍ୟାପିକା ଆରତୀ ସେନ

ତୁମର ସେ କାଞ୍ଚିଆ ‘ଏଇ’ ତାକ ଅସ୍ତ୍ର ହୋଇଯାଇଛି,
ଶରମୟ, ରଙ୍ଗମୟ ପୃଷ୍ଠାରେ
ଖୋଜି ବୁଲୁଛି ମୁଁ ତାକୁ
ଅନେକ ଆକର୍ଷଣୀୟ କଳଙ୍କ
ଚିତ୍ରକଳା ଚିତ୍ରକଳାରେ ରଙ୍ଗାନ ହୋଇଉଠିଛି
ପ୍ରେମ, ସେହି, ସ୍ଵପ୍ନର ଫରୁଆରେ ।
ଅଳ୍ପ ଭାଙ୍ଗି ହାତଠରି ତାକୁଛି
ତୁମରି ଶାଶ୍ଵତ ପ୍ରଣାୟରେ,
ନିରୁଦ୍ଧିଷ୍ଟ କବିତା ଲେଖିଛୁଲିଛି ।
ଆଶା ଓ ଆଶଙ୍କା, ସୃଷ୍ଟିର ପ୍ରାରମ୍ଭକୁ
ଠେଲି ଦେଇଛି, ନଈଟିଏ ହୋଇ
ମିଶିବାର ଚେଷ୍ଟା ହଜାଇ
ବଳିଷ୍ଠ ବଳମରେ ଲୀନ ହେବା ଅଭିପ୍ରାୟ.....
ସବୁ ଶୁନ୍ୟ ପାଲଟିଯାଇଛି
ତୁମର ସେ ଅମୃତ ସେହି ଚିହ୍ନିପାରିଛି ଆଜି
ଅମେନନ ।
ତଥାପି.....
ହୃଦୟର, ଆଶ୍ଵାସନାରେ
ଅଜବ ଜାବଟିଏ ପରି
ସମଗ୍ର ଚିତ୍ରା, ଚେତନାରେ, ଅଶ୍ଵିଷ୍ଟ ନଯନରେ
ଜଗି ବସିଛି ସେ ଶୁଣିବାକୁ
ତୁମର ଏଇ କାଞ୍ଚିଆ ତାକ ।

ରାଜା ବଜାର, ଜଟନୀ

ତେଣୁ
ତେଣୁ
ତେଣୁ
ତେଣୁ
ତେଣୁ
ତେଣୁ
ତେଣୁ
ତେଣୁ
ତେଣୁ

7	4	9	8	3	2	5	1	6
3	5	6	4	1	9	8	7	2
8	1	2	7	5	6	3	4	9
4	6	8	9	2	7	1	3	5
9	3	1	6	4	5	2	8	7
2	7	5	1	8	3	9	6	4
5	8	7	2	6	1	4	9	3
1	9	3	5	7	4	6	2	8
6	2	4	3	9	8	7	5	1

ମଣିଷ ଯାହା ରହେ ତାହା ପାଇ ପାରେନା ଏବଂ ଯାହା ପାଏ ତାକୁ ନେଇ ଖୁସି ରହିବାକୁ ମଧ୍ୟ ପସନ୍ଦ କରେନା ।
ସେଥିପାଇଁ ସେ ଦୁଃଖ ରୋଗକରେ ।

ପଣ୍ଡିତ ଗୋଦାବରାଶ ମିଶ୍ର ଜନ୍ମଲାଭ କରିଥିଲେ ୧୮୮୭ ସାଲ
ଅକ୍ଟୋବର ୨୬ ତାରିଖ ଦିନ । ତାଙ୍କର ପିତା ଥିଲେ ଲିଙ୍ଗରାଜ ମିଶ୍ର ଓ
ମାତା ଅପସରା ଦେବା ।

ଗୋଦାବରାଶଙ୍କୁ ଦଶବର୍ଷ ବେଳେ ସେ ବାଲ୍ୟବାହ କରିଥିଲେ,
ବାପା-ମାଆଙ୍କ ମାନରକ୍ଷା ପାଇଁ । ପୃଥିବୀ ଅନୁଯାୟୀ ପର୍ବତୀ ଅନ୍ଧିକା ଦେବା
ବାପଘରେ ରହିଯାଇଥିଲେ । ବାହାଘରର ଦଶବର୍ଷ ପରେ ଶାଶ୍ଵତରକୁ
ପୁଆଣି ହୋଇଆସିଲେ । ବୋହୁ ଆସିଲା ବେଳକୁ ସାଙ୍ଗରେ ଯୌତୁକ
ବାବଦକୁ ତିନିଗଙ୍କା ଆଣିଥିଲା । କାରଣ, ସେତେବେଳକୁ ଝିଅ ବାପଘରର
ଆର୍ଯ୍ୟକ ଅବସ୍ଥା ଭଲ ନଥିଲା ।

ବାହାଘର ପରଠାରୁ ଗୋଦାବରାଶ ପାଠପଢାରେ ମନଦେଇଛନ୍ତି ।
ଭଲ ପଢୁଛନ୍ତି ବୋଲି ବୁଦ୍ଧି ମିଳୁଛି । ଘରେ, ବାହାରେ ଓ ସ୍କୁଲରେ ସମସ୍ତେ
ଭଲପାଇଥାନ୍ତି । ତେଣେ ତାଙ୍କର ପାରିବାରିକ ଅବସ୍ଥା ଆବୋ ଭଲନଥାଏ ।
ସବୁବେଳେ ଅଭାବ ଅନଟନ ଲାଗି ରହିଥାଏ । ପେଟପୂରା ଖାଇବାକୁ
ମିଳୁନଥାଏ । ବେଳେ ବେଳେ ପେଟେ ପାଣି ପିଇ ଖାଡ଼ ଖାଡ଼ ଉପବାସରେ
ରହିବାକୁ ପଡ଼େ ସାରା ପରିବାରଟାକୁ ।

ବଡ଼ ମଣିଷଙ୍କ ଜୀବନ କଥା - ୨ ନାଚୁଆ ପିଲାଟି ଦିନେ ବଡ଼ମଣିଷ ହେଲା

ଏବେ ଶୁଣ ସେଇ ପିଲାଦିନର କଥା -

“ଅଭାବରେ ବିତିଯାଇଛି କାଳ
ଖାଇଟି ସେ ପୋଡ଼ା, ପାଚିଲା ତାଳ
ବେଳେ ବେଳେ ପେଟେ ପାଣି
ପିଇଦେଇ ଶୋଇପଡ଼େ ପରିବାର
କେହି ନପାରନ୍ତି ଜାଣି ।”

ଗୋଦାବରାଶଙ୍କ ପରିବାରଟା ଥିଲା ଭାରି ସ୍ଥାନ୍ତିମାନୀ । ତାଙ୍କ ଘରେ
ଯେତେ ବଡ଼ ଘରଣା ଘରିବାରେ ମଧ୍ୟ କେହି ଜାଣିପାରନ୍ତି ନାହିଁ ।

ଗୋଦାବରାଶଙ୍କ ନନା ଲିଙ୍ଗରାଜ ମିଶ୍ର ବାଣପୁରର ଅଧୃଷ୍ଟାତ୍ମୀ ଦେବା
ମା'ଉଗବତୀକର ପୂଜକ ଥିଲେ । ବେଳେବେଳେ ରାତିରେ ସେ
ଫେରିଲାବେଳେ ଦି'ଟା ପାଚିଲା କଦଳୀ ଭୋଗ ଧରିଫେରନ୍ତି ।
ପରିବାରରେ ବାପା - ମାଆ, ଗୋପେଇଁ ‘ବୁଢ଼ୀମା’ ଓ ପୁଅ - ଝିଅକୁ
ମିଶାଇ ପାଞ୍ଜଣ । ଗୋଦାବରାଶଙ୍କ ବାଲୁତ ପନ୍ଥ ବାପଘରେ ଥାଆନ୍ତି ।
ଏବେ ଭାଗବତୀ ବସେ ଦି'ଟା କଦଳୀକୁ ପାଞ୍ଜଣ ଖାଇବେ କେମିତି ।

ଆସ ଶୁଣିବା ସେଇ କଦଳୀ ଭାଗବତୀ କଥା -

“କଦଳୀରୁ ଚୋପା ଛଡ଼ାଇ ଦେଲେ
ଗୋପୀମା’ ନାତିକୁ ଦିଏ ଖୁଆଇ
ଛେପାତକ ନିଜେ ଗିଳି
ଅନ୍ୟମାନେ ଶୋଇପଡ଼ୁନ୍ତି ଭୋକରେ
ଜମାରୁ ଦୁଃଖ ନକରି ।”

ମୋଟ ଉପରେ କହିବାକୁ ଗଲେ, ଗୋଦାବରାଶଙ୍କ ଅଭାବୀ
ପରିବାରଟା ବଡ଼ କଷ୍ଟରେ ଚଲୁଥାଏ । ଶୁଣିଲେ ତକିତ ଲାଗିବ,
ଗୋଦାବରାଶଙ୍କ ନନା ଲିଙ୍ଗରାଜ ମିଶ୍ର ଜଟିଆ ଗୋପେଇଁ ହେଲେ କହିଁକି ?
ସବୁ ସେଇ ପଲଷା ଅଭାବରୁ ।

ଏବେ ଶୁଣ ସେ କଥା -

“ପଲଷା ଅଭାବେ ନପାରି କାଟି
ବିତିଯାଇଥିଲା ମଥାରେ ତୁଟି
ତେଲ ଅଭାବରୁ ଜଟ

ହୋଇଯାଇ କେରା କେରା ସୁଲୁଥିଲା
ଜଟ ଏପଟ ସେପଟ ।”

ଏବେ ଜାଣିଲତ ପିଲାଏ, ପଇସା ଅଭାବରୁ ଗୋଦାବରୀଶଙ୍କ ନନା ମୁଣ୍ଡରେ ଜଟ ରଖୁଥିଲେ । ସୁତରାଂ, ତାଙ୍କୁ କିଏ କେମିତି ଜଟଆ ବାବା ତାକୁଥିଲା ବେଳେ ଆଉ କିଏ କିଏ ଜଟିଆ ଗୋସେଇଁ ତାକି ମଥା ନୁଆଁଇ ତାଙ୍କୁ ସନ୍ଧାନ ଦିଅନ୍ତି । ସେ ଏତେ ଅଭାବ ଅସୁବିଧାରେ ଥାଇ ମଧ୍ୟ କାହା ଆଗରେ ନିଜ ଦୁଃଖ କଥା କହୁନଥିଲେ କି କାହା ଆଗରେ ହାତ ପଢାଉନଥିଲେ ।

ମଣିଷ ତ ସହଜେ ସ୍ଵାର୍ଥପର । ପଡ଼ୋଶୀ - ଅଡ଼ୋଶୀ ବା ଅନ୍ୟକେହି ଏଇ ଦରିଦ୍ର ପରିବାରଟା କଥା ଜାଣିଲେ ବି “ଆହା” ପଦେ କରୁନଥିଲେ । ଏହାର କାରଣ ଥିଲା -

“ଏଭଳି ଦରିଦ୍ର ପରିବାରକୁ
ଛହାନ୍ତିନି କିଏ ସାହା ହେବାକୁ
କିଏ କାହିଁକି ଦେବ
ଯାହା ଦେଲେ ଫେରି ପାଇବେନି କେହି
ମନେ ରଖି ଏହି ଭାବ ।”

ଏହା ଭିତରେ ଗୋଦାବରୀଶଙ୍କର ବାଶପୁରଠାରେ ଯେତିକି ଶିକ୍ଷାବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିଲା ଶେଷ ହୋଇଗଲା । ସେ ଭଲପାଠ ପଡ଼ୁଥିଲେ ବୋଲି ଥରେ ବାଶପୁରର ତକାଳୀନ ତହସିଲଦାର ଏ.ସି. ମିତ୍ର ଗୋଦାବରୀଶଙ୍କରୁ ପୁରାଜିଲ୍ଲା ସୁଲୁରେ ପଢାଇବାପାଇଁ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲେ ।

ସୁତରାଂ, ଗୋଦାବରୀଶଙ୍କ ନନା ୧୯୦୧ ମସିହା ଜୁଲାଇ ମାସରେ ପୁଅର ନାମ ପୁରାଜିଲ୍ଲା ସୁଲୁରେ ଲେଖାଇଦେଲେ । ସେଠାରେ ସପ୍ତମଶ୍ରେଣୀରୁ ପାଠପଡ଼ା ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ସେତେବେଳେ ସୁଲୁର ପ୍ରଧାନଶିକ୍ଷକ ଥିଲେ ତତ୍ତ୍ଵମୋହନ ମହାରଣା । ପୁରାରେ ପାଠ ପଡ଼ାବେଳେ ଗୋଦାବରୀଶଙ୍କର ମାସିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ଥିଲା ପ୍ରାୟ ଛରିଟଙ୍କା । ସେଥିରୁ କେବଳ ଖାଇବା ପିଇବାରେ ଡିନିଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଯାଉଥିଲା । ବାକି ଟଙ୍କାଟିଏ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ।

ତେଣେ ଗାଆଁରେ ବାପା ପୁଅର ପାଠପଡ଼ା ଲାଗି ଖଣ୍ଡିଏ ଖଣ୍ଡିଏ ପୌଡ଼ିକ ଜମି ବିକିଭାଙ୍ଗି ଝଲିଲେ । ତଥାପି ଅଭାବ ଅସୁବିଧା କ’ଣ ମେଣ୍ଟିଲା ?

ସେତେବେଳର ଗୋଦାବରୀଶଙ୍କ ପରିବାରର ଦୁର୍ଦ୍ରଶ୍ଯା କଥା କହିଲେ ନସରେ । ପୁରୀରେ ଛାତ୍ରବାସରେ ଥିଲାବେଳେ, ତାଙ୍କର ହଲେମାତ୍ର ପିନ୍ଧା ପୋଷାକ ଥିଲା । ସେଇ ହଲକ ପୋଷାକରେ ସେ କିପରି ଚଳିଯାଉଥିଲେ, ଶୁଣିଲାବେଳକୁ ଆଖିରେ ଲୁହ ଆସିଯାଏ ।

ଏବେ ଶୁଣ ସେକଥା - “ଥିଲା ହଲେ ମାତ୍ର ପିନ୍ଧା ପୋଷାକ
ପିନ୍ଧୁଥିଲେ ତାଙ୍କୁ ସପ୍ତାହୀନାକ
ପ୍ରତି ରବିବାର ଦିନ

ସପାକରି ତାଙ୍କୁ ଘରେ ଥାନ୍ତି ଯେଣୁ
ନଥାଏ ଆନ ବସନ ।”

ସପ୍ତାହରେ ଛ’ଦିନ ସୁଲୁ ରଖିଲେ । ଗୋଦାବରୀଶ ହଲେମାତ୍ର ପିନ୍ଧା ପୋଷାକରେ କାମ ଚଲେଇଦିଅନ୍ତି । ରବିବାର ଛୁଟି ଥିବାରୁ ସେଦିନ ମଇଲା ପୋଷାକ ସପା କରିବାକୁ ସମୟ ମିଳେ ।

ସୁତରାଂ ସେଦିନ ଗୋଦାବରୀଶ କ’ଣ କରନ୍ତି ନା -

“ରବିବାର ଛୁଟି ଦିନଚାଯାକ
ପିନ୍ଧି ବସିଥାନ୍ତି ଛିଣ୍ଡା ପୋଷାକ

ଲୋଡ଼ା ହେଲେ କାହା ସାଥେ
ଅନାରୁଆ ଘରେ ଥାଇ କଥାବାର୍ତ୍ତା
ହୁଅନ୍ତି ଝରକା ପାଇଁ ।”

ବାଲକ ଗୋଦାବରୀଶ ଲାଜ ତାଙ୍କିବାକୁ ପୁରୁଣା ଛିଣ୍ଡା ପେଷାକ ପିନ୍ଧି ଅନାରୁଆ ଘରଭିତରେ ଲୁଚିବସନ୍ତି ସିନା, ହେଲେ ସେଇକି ପୋଷାକରେ ବାହାରକୁ ବାହାରିବେ କିପରି ? ସୁତରାଂ, ଦିନଚାଯାକ ଘରେ ଲୁଚିବସି ପାଠପଡ଼ନ୍ତି । ଆବଶ୍ୟକ ସୁଲୁ ଝରକା ପାଇଁ ବାହାର ଲୋକଙ୍କ ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହୁଅନ୍ତି । ଏହାଦ୍ୱାରା ନିରୋଳାରେ ବସି ପାଠପଡ଼ିବାକୁ ସୁଯୋଗ ମିଳିଯାଏ ଦିନଚାଯାରା ।

ଗୋଦାବରୀଶଙ୍କ ଦାରିଦ୍ର୍ୟର ଅନ୍ୟ ଏକ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ମିଳେ ସେଇ ଛାତ୍ର ଜୀବନରେ । ସେତେବେଳେ ଛାତ୍ରବାସରେ ଦୁଇଓଳି ଭାତ ମିଳି ଖାଇବାକୁ ଅଳଗା ଓ ଜଳଖିଆ ଖାଇବାକୁ ଅଳଗା ପଇସା ଆଗୁଆ ଦାଖଲ କରିବାକୁ ପଡ଼ୁଥିଲା । ଗୋଦାବରୀଶ କେବଳ ଭାତ ଖାଇବାପାଇଁ ପଇସା ଦେଉଥିଲେ । ପଇସା ଅଭାବରୁ ଜଳଖିଆ ନଖାଇ ଭୋକରେ ରହିଯାଉଥିଲେ । କାହିଁକି ଜଳଖିଆ ଖାଇନାହିଁ ବୋଲି କିଏ ସାଥୀପିଲା ପଇରିଲେ ଗୋଦାବରୀଶ ତାଙ୍କୁ ନାତିବାଣୀ ଶୁଣାଇଦେଲାଉଳି କହନ୍ତି - “ସକାଳେ ଠାକୁର ପୂଜା ନକରି

ଖାଇବାକୁ ମନ ହେବ କିପରି
ମୁଁ ପରା ବ୍ରାହ୍ମଣ ପିଲା
ଦେହଲାଗି ହିତ ଜାଣିନି କି ଭାଇ
ସକାଳ ଓ ସଂଜ ବୁଲା
ଇ ।”

ଗୋଦାବରୀଶ ଜଣେ ଅଭୁତ ବାଲକ ଥିଲେ । ତାଙ୍କର ପିଲାଦିନର ଗୋଟିଏ କଥା ଶୁଣିଲେ ଯେତିକି ଦୁଃଖଲାଗେ, ତାରୁଁ ବଳି ହସମାଡ଼େ । ତାଙ୍କ ପୁରୀ ପାଠପଡ଼ା ବେଳର କଥାଟିଏ ଶୁଣି ।

ସେତେବେଳେ ପୁରୀ ବଡ଼ଦାଣ୍ଡରେ ଅନେକ ଜଳଖିଆ ଦୋକାନ ଥିଲା । ସେଠାରେ ମୁଖ୍ୟ ଜଳଖିଆ ରୂପେ ପୁରୀ ଓ ତରକାରୀକୁ ଲୋକେ ଖାଇଥାନ୍ତି । ଗରମ ମୁସୁମୁସିଆ ପୁରୀକୁ ଗରମ ତରକାରୀ ଖାଇବାକୁ ଭାରି ମଜାଲାଗେ । ଲୋକେ ଏହାକୁ ଖୁସିରେ ଖାଇଥିବା ଗୋଦାବରୀଶ ଦେଖନ୍ତି

ସିନା ପାଖରେ ପଇସା ନଥିବାରୁ ଖାଇପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ସେ ଖଣ୍ଡେ ଦୂରକୁ
ଠିଆହୋଇ ଲକ୍ଷ୍ୟକରନ୍ତି, ପୁରି ଓ ତରକାରୀ ଜଳଖିଆ ଖାଇଲେ କେତେ
ପଇସା ଦେବାକୁ ପଡ଼ୁଛି ।

ଦିନେ ଗୋଦାବରୀଶ ଦେଖୁଲେ -

“ପୁରା ସାଥେ ତରକାରୀ ମାଗଣା
ମିଳୁଆଛି ଯେବେ ପଡ଼ିଲା ଜଣା
ଧାଇଁଗଲା ସେ ବାଲକ
କହିଲା କେବଳ ତରକାରୀ ଦିଅ
ଖାଇବି ଲାଗୁଛି ଭୋକ ।”

ବାଲକ ଗୋଦାବରୀଶ ‘ପୁରା’ ଏକ ମୁନାର ନାମ ବୋଲି
ଜାଣିଥିଲା । ପୁରାରେ ରହିବାର ଡେର କିଛିଦିନ ପରେ ଜାଣିଲା “ପୁରି”
ହେଉଛି ଏକ ଖାଦ୍ୟ ପଦାର୍ଥର ନାମ । ତା’ସାଥୀରେ ତରକାରୀ ଅଥବା
ଚିନିସିରା ମିଶାଇ ଖାଇବାକୁ ମିଳେ । ଆଉ ଯେବେ ସେ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲା
କେବଳ “ପୁରି” କିଣିବାକୁ ପଡ଼େ ଓ ତରକାରୀ ମାଗଣା ମିଳେ, ସେବିନ
କେବଳ ତରକାରୀ ଖାଇ କ୍ଷୁଧା ନିବାରଣ କରିବାକୁ ଧାଇଁ ଯାଇଥିଲେ
ଜଳଖିଆ ଦୋକାନକୁ । କାରଣ ପୁରି କିଣି ଖାଇବାକୁ ତାଙ୍କ ପାଖରେ
ପଇସା ନଥିଲା ।

ହେଲେ ଦୋକାନୀ କ’ଣ ଖାଇବାକୁ ଦେଲା ? ତାକୁ ଆହ୍ଵାକରି
ଅପମାନ ଦେବାକୁ ଯାଇ ଲୋକଙ୍କ ଆଗରେ କହିଦେଲା -

“ହଇବେ କୁଆତୁ ଆସିବୁ ଧାଇଁ
ପାଖରେ ତ ଫଟା ପାହୁଲା ନାହିଁ
ଖାଇବାକୁ କରିବୁ ମନ
ପେଟ ପୋଡ଼େ ଯଦି ଏଠାରେ ରହିକି
ଉଠା ଅଇଠା ବାସନ ।”

ସେବିନ ଗୋଦାବରୀଶ ଦୋକାନୀରୁ ଘୋର ଅପମାନ ପାଇ
ବି ଦୁଃଖ ନକରି ସେଠାରୁ ଫେରିଆସିଥିଲେ ।

ପିଲାଦିନେ ଏହିଭଳି ଆର୍ଥିକ ଅନନ୍ତର ଶିକାର ହୋଇଥିବା
ଗୋଦାବରୀଶ ଜୀବନରେ କେବେ ବି ହାରିଯାଇନଥିଲେ । ବଡ଼
ହେଲାପରେ ସେ ବିଦ୍ୟା, ବୁଦ୍ଧି ବଳରେ ପଣ୍ଡିତ ପାଲଟିଯାଇଥିଲେ । ସେ
ଥିଲେ ଜଣେ ଆଦର୍ଶ ଶିକ୍ଷକ, ସ୍ଵାଧୀନଚେତା ମଣିଷ, ଜନନାୟକ ଓ
ଜନସେବୀ ମଣିଷ ।

ଆଜିର କଥା ଏଇଠି ଶେଷ କରୁଛି । ଆଉ ଅନେକ କିଛି ଆର
ସଂଖ୍ୟାକୁ..... ।

ରାଜ୍ୟ ଓ ଜାତୀୟ ପୁରସ୍କାର ପ୍ରାୟ ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ
ଖମାରସାହି, ବାଣପୁର, ଖୋରଧା
ମୋ - ୯୭୭୮୮୭୦୭୪୪

ଅଛିସା, ସତ୍ୟକଥନ, ଜୀବେଦୟା, ଜନ୍ମିଯ ଦମନ,
ନିଜ ଶକ୍ତି ଅନୁସାରେ ଦାନ କରିବା ହେଉଛି ଗୃହସ୍ଥର ପବିତ୍ର ଧର୍ମ ।

ଆଜେଯ ଅଞ୍ଜନ୍ମ

ଧୂବ ରଣା

ଗତକାଳି ବାମଦ୍ୟକ୍ଷେ
ଥିଲା ମୋର ଅକ୍ଷୟ ତୃଣୀର
ଦକ୍ଷ ହସ୍ତେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଭେଦୀତୀର
ଚକ୍ଷୁର ମୋ’ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଥିଲା
ଖାଲି ଲକ୍ଷ୍ୟମୁଳ ।
ଆଜି କିନ୍ତୁ
ତୃଣୀର ଥିଲେ ବି ତାହା
ସକ୍ଷୁ ପଡ଼େ ଖସି
ଲକ୍ଷ୍ୟ ଭ୍ରମ ନ ହେଲେ ବି
ହାତ ଥର ଥର
ଲକ୍ଷ୍ୟ ଭେଦ ନାହିଁ କରିଛୁଏ
ସାମ୍ୟବାଦ ମୋ ଦର୍ଶନ
ଅବିଚଳ ରହେ ।
ବୁଝୁଆର ବାରବଧୂ ବିରାସତ
କରେ ଆକୁମଣ
ଟାଳିବାକୁ ମୋ’ ତପସ୍ୟା
ଭାଙ୍ଗିବାକୁ ମୋ’ ଅଳଂଘ୍ୟ ପଣ ।
ତଥାପି ମୁଁ ତପସ୍ୟା
ଶେଷ ଶ୍ଵାସ ଯାଏ
କରିବିନି ଉର୍ବଶୀଯ ଦର୍ଶନରେ
ଆହୁ ସମର୍ପଣ,
ଉଠିବି ମୁଁ ବୃହନ୍ମଳା
ଆସନ୍ତାକାଳିର ମୁଁ ଯେ
ଆଜେଯ ଅଞ୍ଜନ୍ମ ।

ଉଗତସିଂ ବିହାର,
ବଡ଼ମ୍ବା, କଟକ
ଫୋନ୍ - ୯୧୭୮୯୧୪୭୭୪

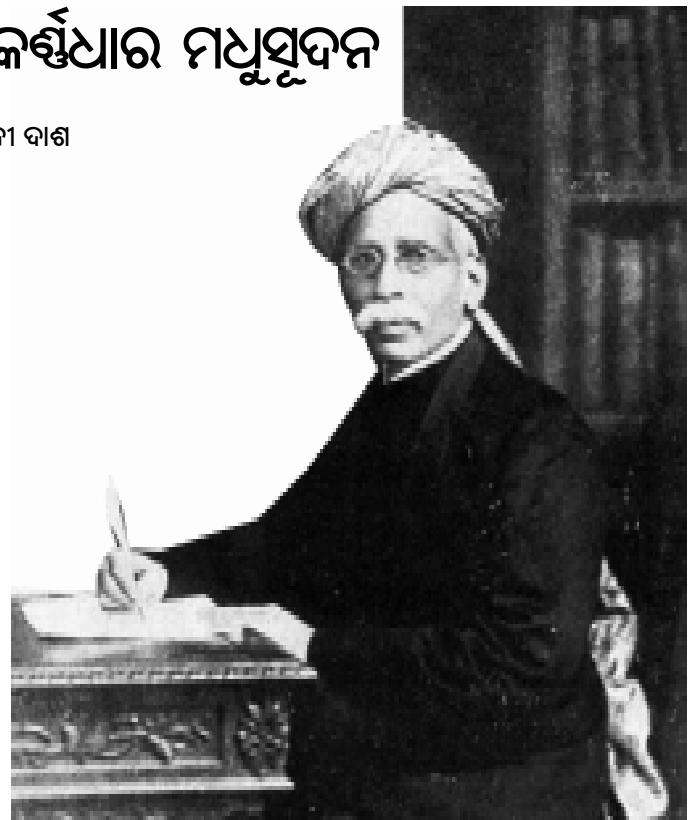

ଜାତୀୟ ଜୀବନର କର୍ଣ୍ଣଧାର ମଧୁସୂଦନ

ବିଳାସିନୀ ଦାଶ

ଓଡ଼ିଆ ଜାତିର ସାମାଜିକ ଅବକ୍ଷୟର ଘୋର ଅନ୍ତକାରମୟ ସମୟରେ ୧୮୪୮ ମସିହା ଅପ୍ରେଲ ମାସ ୨୮ ତାରିଖରେ କଟକ ଜିଲ୍ଲା ସତ୍ୟଭାଗୀପୁର ଗ୍ରାମର ଏକ ବୁନିଆଦ ପରିବାରରେ ଜନ୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଜାତିର ମହାନ ସ୍ଵପ୍ନଦୂଷ୍ଠା-ସ୍ଵପ୍ତି ମଧୁସୂଦନ ଦାସ। ପିତା ରେଧୁରା ରଘୁନାଥ ଦାସ ଓ ମାତା ପାର୍ବତୀ ଦେବୀ ନବଜାତ ପୁତ୍ରର ତେଜୋଦୀପ୍ତ ମୁଖ ମୁଣ୍ଡଳ ଦେଖେ ଖୁସିରେ ଆମ୍ବହରା ହୋଇ ଯାଇଥିଲେ। ଗ୍ରାମୀଣ ପରିବେଶରେ ଲାକିତ ଅବଧାନକ ଛଟଶାଳୀରେ ବିଦ୍ୟାରମ୍ଭ କରିଥିବା ସେଇ ପୁତ୍ର ସନ୍ତାନଟି ମଧୁବାବୁ ନାମରେ ପରିଚିତ ହୋଇ ଓଡ଼ିଆ ଜାତିର ଭାଗ୍ୟ ବଦଳେଇ ଦେଇଥିଲେ। ଦୀର୍ଘ ବର୍ଷର ଶୋଷଣ, କଷଣ, ବନ୍ୟା, ବାତ୍ୟା, ମରୁଡ଼ି, ପରାଧୀନତା ଓ ପ୍ରତାରଣାର ଶିକାର ହୋଇ ମୃତ୍ୟୁବତ୍ତ ବଂଚିରହିଥୁବା ଓଡ଼ିଶାବାସୀଙ୍କ ପ୍ରାଣରେ ନବଜାଗରଣ ସୃଷ୍ଟି କରି ସାଜିଥିଲେ ଜାତୀୟ ଜୀବନର କର୍ଣ୍ଣଧାର। ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା, ସାହିତ୍ୟ, ସଂସ୍କୃତ, ଅର୍ଥନାତି, ସାମାଜିକ ଏକତ୍ତ, ନାରୀ ଜାଗରଣ, ନିଶା ନିବାରଣ ଓ କୁସଂସ୍କାର ବିଲୋପ ସାଧନ ପ୍ରତ୍ୱତି ଅନେକ ଦିଗରେ ଏକନିଷ୍ଠ ସାଧନା ଓ ଦୃଢ଼ ନେତୃତ୍ବ ନେଇ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ଏ ଜାତି ପ୍ରତି ଅସାମ ପ୍ରେମ ଓ ପ୍ରତିବନ୍ଦତାର ପରିଚୟ ଦେଇଥିଲେ। ସେ ଥିଲେ ସତ୍ତା ଓଡ଼ିଆ। ନିଜର ସମସ୍ତ ଧନ ସମ୍ପତ୍ତି, ମାନସନ୍ଧାନ, ବିହବତା ଆୟୁଷ ସବୁକିଛି ସମର୍ପି ଦେଇଥିଲେ ଏ ଦେଶ ପାଇଁ, ଏଇ ଓଡ଼ିଶା ମାତି ପାଇଁ। ଓଡ଼ିଶାର ଧୂଳି, ମାଟି, ପାଣି ପବନ, ଗଛ ବୁଲ୍କ ସବୁ କିଛିକୁ ସେ ଭଲ ପାଉଥିଲେ ଅନ୍ତର ଦେଇ।

ମଧୁବାବୁଙ୍କ ନିରୁତ୍ତା ଦେଶପ୍ରେମରେ ଉଦ୍‌ବୁଦ୍ଧ ହୋଇ ଲହପ୍ରତିଷ୍ଠ ସାହିତ୍ୟକ ସୁରେତ୍ର ମହାନ୍ତି ତାଙ୍କୁ ‘ଶତାବୀର ସୂର୍ଯ୍ୟ’ ଭାବରେ ଅଭିହିତ କରିଥିଲେ। ଆଜନ୍ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ତାଙ୍କର ପାରଦର୍ଶିତା ଯୋଗ୍ନ୍ ସେ ବାରିଷ୍ଟର ନ ହୋଇ ମଧ୍ୟ ମଧୁ ବାରିଷ୍ଟର ଭାବରେ ଲୋକପ୍ରିୟ ଥିଲେ। ସନ୍ମାନ ପୂର୍ବକ ‘ଉକ୍ଳଳ ଗୌରବ’ ଭାବରେ ସମ୍ମୋହତ ହେଉଥିଲେ। ମହର୍ଷ ଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ମତରେ ସେ ଥିଲେ ନେତୃତ୍ବର ଶିଖର ପୁରୁଷ। ସାର ରାମସେଙ୍କ ଭାଷାରେ ସେ ଓଡ଼ିଶାର ଅଦ୍ଵିତୀୟ ମୁକୁଟବିହାନ ସମ୍ପାଦ। ସାର ଆଶୁରୋଷ ମୁଖାଙ୍ଗ ମଧୁବାବୁଙ୍କ ପାଣ୍ଟିତ୍ୟ ଓ ବହୁମୁଖୀ ପ୍ରତିଭା ଦ୍ୱାରା ଏତେ ଦୂର ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଥିଲେ ଯେ ତାଙ୍କୁ ଜଣେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଗୁରୁ ରୂପେ ଯଥେଷ୍ଟ ସନ୍ମାନ ଦେଉଥିଲେ। ସେ ତାଙ୍କ ସୁପୁତ୍ର ଦେଶପ୍ରେମୀ, ବୁଦ୍ଧିଜୀବୀ, ପ୍ରତିଭାଧାରୀ ରାଷ୍ଟ୍ରନେତା, ନେହେରୁଙ୍କ କ୍ୟାବିନେରରେ ମନ୍ତ୍ରୀ ଥିବା ଶ୍ୟାମାପଦ ମୁଖାଙ୍ଗଙ୍କୁ କହିଥିଲେ “ଶ୍ରୀ ଦାସ ଯେ କେବଳ ମୋତେ ଜଂରାଜୀ ଶିକ୍ଷା ଦେଉଥିଲେ ତାହା ନୁହେଁ, ମଣିଷର ଦୁଇଟି ବିଶିଷ୍ଟ ଦିଗ ଚରିତ୍ର ଓ ସ୍ଵାଧୀନବୋଧ ପ୍ରତି ସନ୍ମାନ ଦେଖାଇବାକୁ ଉସାହିତ କରିଥିଲେ।” ନିଜେ ଶ୍ୟାମାପଦ ମୁଖାଙ୍ଗ

ମଧୁବାବୁଙ୍କ ସମୟରେ ହାର୍ଦିକ ସନ୍ମାନ ଜ୍ଞାପନ କରି କହନ୍ତି, “ଶ୍ରୀ ଦାସଙ୍କର ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ଜୀବନ ଚରିତ କେବଳ ଓଡ଼ିଶାରେ ନୁହେଁ, ସମ୍ବନ୍ଧ ଭାରତର ସମସ୍ତ ଅଚଳରେ ଆଗ୍ରହ ସହକାରେ ପତାଯିବା ଉଚିତ। ସେ ଯଥାର୍ଥରେ ନୁତନ ଓଡ଼ିଶାର ନିର୍ମାଣକର୍ତ୍ତା, ଓଡ଼ିଶାର ଲୋକମାନେ ଚିରକାଳ ତାଙ୍କ ନାମ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଓ ସନ୍ମାନର ସହ ସ୍ଵରଣ କରୁଥିବେ। ଶ୍ରୀ ଦାସ ଥିଲେ ପ୍ରଥମତଃ ଜଣେ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଜାତୀୟବାଦୀ ନେତା, ତେଣୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭାରତୀୟ ଯୁବକଙ୍କ ପାଇଁ ତାଙ୍କ ଜୀବନୀ ଏକ ଉଦ୍ଧଳ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ।”

ଏହି କିମ୍ବଦନ୍ତ ପୁରୁଷଙ୍କ ପ୍ରଥମ ବିଦ୍ୟାଶିକ୍ଷା ହୋଇଥିଲା ତାଙ୍କ ଶ୍ରଦ୍ଧା ସତ୍ୟଭାଗୀପୁର ଛଟଶାଳୀର ମାଗୁଣୀ ଅବଧାନକ ପାଖରୁ। ତପୁରେ କଟକ ଜିଲ୍ଲା ସ୍କୁଲରେ ପଢିବା ପରେ କଲିକତା ଯାଇ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ଲାଭ କରି ନିଜକୁ ବହୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରଥମ ଓଡ଼ିଆ ଭାବେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରିଥିଲେ। ସେ ଥିଲେ ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରଥମ ଗ୍ରାନ୍ତ୍ୟୁଷ, ପ୍ରଥମ ଏମ.୧. ପ୍ରଥମ ବିଲାତ୍ୟାତ୍ୟୀ, ପ୍ରଥମ ଏଲ.୧.ବି, ବିହାର ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନ ସଭାର ସଦସ୍ୟ, ବଜ୍ର ବିଧାନ ସଭାର ସଦସ୍ୟ, ପ୍ରଥମ ଓଡ଼ିଆ ମନ୍ତ୍ରୀ, ଭାଇସରାୟଙ୍କ ପରିଷଦର ସଦସ୍ୟ, ବିନା ଦରମାରେ ମନ୍ତ୍ରୀ ଦାବି କରି ତାହା ଗୁହୀତ ନହେବାରୁ ପଦତ୍ୟାଗ କରିଥିବା ଜାତିପ୍ରାଣ ଉତ୍ୱଙ୍ଗ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ। ଆହୁରି ଅନେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସେ ଥିଲେ ପ୍ରଥମ। ବଜ୍ରଶାଳୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାକୁ ନିଶ୍ଚିହ୍ନ କରିଦେବାର ହୀନ ପ୍ରୟାସକୁ ପଣ୍ଡ କରିଦେବା ପାଇଁ ସେ ଗତିଥିଲେ ‘ଉକ୍ଳଳ ଭାଷା ସୁରକ୍ଷା ସଂଗଠନ’।

ସିଏ କୋଣେଇ ଜଟିଳ ପରିଷ୍ଟତିରେ ଥାଇ ମଧ୍ୟ ନିଜ ଚିତ୍କୁ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ରଖିପାରେ, ସେ ଜଗତକୁ ନୁତନ ଶିକ୍ଷା ଦେଇଥାଏ।

ସେ ଏହାର ଉପସଭାପତି ଥିବାବେଳେ ଭିଜାରପୁର ଜହିଦାର ମଧୁବାବୀ କାଶାନାଥ ଦାଶ ଏହାର ସଭାପତି ଓ କର୍ମବୀର ଗୌରାଶଙ୍କର ରାୟ ଏହାର ପ୍ରଥମ ସମାଦକ ଥିଲେ ।

ମଧୁବାବୀ ଥିଲେ ଜଣେ ମାନବବାଦୀ ସମାଜ ସଂଧାରକ, ତାଙ୍କ ସମୟରେ ହିନ୍ଦୁ ଧର୍ମରେ ଯେଉଁ କୁସଂସ୍କାର ଓ ଅନ୍ତବିଶ୍ୱାସ ପ୍ରବେଶ କରିଥିଲା ତାହା ତାଙ୍କୁ ବ୍ୟଥତ କରିଥିଲା । ଏପରିକି ତାଙ୍କ ପିତାମହୀ କୃଷ୍ଣାଦେବ ତାଙ୍କ ସ୍ଥାମାଙ୍କ ଜ୍ଞାନରେ ସତୀତ ବରଣ କରିଥିଲେ । ଅପରତ୍ତୁ ଯାଶୁଖ୍ରୀଷ୍ଟଙ୍କ ତ୍ୟାଗପୂତ ଜୀବନାଦର୍ଶ ଓ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ହିତକଷେ ଆମୋସ୍ତର୍ଗର କାହାଣୀ ତାଙ୍କ ଦରବୀ ହୃଦୟକୁ ଗଭାର ଭାବେ ଆମୋଳିତ କରିଥିଲା । ତେଣୁ ସେ ଖ୍ରେଷ୍ଟଧର୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ସେ ଖ୍ରେଷ୍ଟାନ ହେବା ଯୋଗୁଁ ଧାର୍ମିକ ବିଦେଶର ଶିକାର ହୋଇଥିଲେ । ତାଙ୍କୁ ଅନୁଶ୍ୱାସ କହି ତାଙ୍କ ନିଜ ଘରେ ପ୍ରବେଶ କରାଇ ଦିଆ ଯାଇନଥିଲା । ତାଙ୍କ ମାଆ ଘର ବାହାରେ ଲୁହ ଛଳଛଳ ଆଖରେ ତାଙ୍କୁ ଖାଇବାକୁ ଦେଲା ପରେ ଆଉ ଥରେ ମୁଣ୍ଡ ଧୋଇ ଗାଧୋଇ ଥିଲେ । ବାପା ତାବୁ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ପ୍ରକାଶ କରି ତାଙ୍କୁ ଧ୍ୟାନ୍ୟପୁତ୍ର କରିଦେଇଥିଲେ । ମଧୁବାବୁଙ୍କୁ ଏହା ବହୁତ ଆଘାତ ଦେଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ସମାଜର ନିୟମ ପାଳନ କରି ସେ ଫେରି ଆସିଥିଲେ ଗାଁରୁ । ଅନ୍ୟ ଏକ ଘରଣା କୁମରେ ତାଙ୍କ କଲିକତା ରହଣି କାଳରେ ମାଟିଆ ବୁରୁଜଠାରେ ସେ ନିରକ୍ଷର ଓଡ଼ିଆ ପିଲାଙ୍କ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ନୈଶ ସ୍କୁଲ ଖୋଲି ତାଙ୍କୁ ପଢଇଥିଲେ । ସେଠାକାର ଓଡ଼ିଆମାନେ ଯେତେବେଳେ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ ମଧୁବାବୁ ଖ୍ରେଷ୍ଟାନ ସେମାନେ ତାଙ୍କୁ ଜାବରଦଷ୍ଟ ସେଠାରୁ ତଢ଼ି ଦେଲେ; ଏଥପାଇଁ ମଧୁବାବୁ ଖୁବ ଦୁଃଖତ ହୋଇଥିଲେ । ସେ ଖ୍ରେଷ୍ଟଧର୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ଅନ୍ତରାମ୍ଭ ସବୁ ଧର୍ମରୁ ଉର୍ଧ୍ଵରେ ଥିଲା । ଜଗନ୍ନାଥ ଥିଲେ ତାଙ୍କ ପ୍ରଧାନ ଆରାଧ ଦେବତା । ସବୁ ଧର୍ମର ଲୋକଙ୍କ ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ନିଃସ୍ଵାର୍ଥପର ଭଲ ପାଇବା ଥିଲା । ଧର୍ମଶତ କୁସଂସ୍କାର ବିବୁଜରେ ସେ ତମାମ ଜୀବନ ସଂଘର୍ଷ କରିଥିଲେ । ଯେତେବେଳେ ଧର୍ମ ନେଇ ତାଙ୍କର ଅସହାଯ କୁସ୍ତାରଚନା ଓ ଚରିତ୍ର ସଂହାର କରାଯାଉଥିଲା ସେତେବେଳେ ସେ ବାଲବେଳର ସେଇ ପରିତ୍ର ଫଳିତ ଉଦ୍ଧାର କରି କହୁଥିଲେ- “ପରମ ପିତା, ସେମାନଙ୍କୁ କ୍ଷମା କର । ସେମାନେ କ’ଣ କରୁଛନ୍ତି ନିଜେ ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ ।” ତାଙ୍କର ଏଇ ସହନଶଳତା, ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଓ ଅଳକ ଜଶ୍ଵର ବିଶ୍ୱାସ ତାଙ୍କୁ ଦୁର୍ଦର୍ଶା ଗ୍ରହ୍ୟ ମାତ୍ରଭୂମିର ସେବା ପାଇଁ ଅନୁପ୍ରେରିତ କରିଥିଲା ଯଦିତ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ୟା ବହୁଳ ଥିଲା ତାଙ୍କର ଯାତ୍ରାପଥ । ଯିବ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତାର ପରମ ପାବନ ବିଭୂତିରେ ବିଭୂତିତ ତାଙ୍କୁ ଅବା କେଉଁ ଅପରଶ୍ରି ଅଟକେଇ ପାରିବ ?

ମଧୁବାବୁଙ୍କର ଯୌବନ ଅବସ୍ଥାରେ ପନ୍ଥୀ ବିଯୋଗ ଘଟିଥିଲା । ୧୮୭୮ ମସିହାରେ ପନ୍ଥୀ ସୌଦାମିନାଙ୍କର ହୃଦୟମ୍ଭାବ କିମ୍ବା ବନ୍ଦ ହୋଇ ମୃତ୍ୟୁ ହେବା ବେଳକୁ ତାଙ୍କୁ ମାତ୍ର ତିରିଶ ବର୍ଷ ହୋଇଥିଲା । ସେ ଚାହିଁଥିଲେ ଦୃଢ଼ୀୟ ବିବାହ କରି ପାରିଥାନ୍ତେ । କିନ୍ତୁ ସେ ତାହା ନକରି ପଳିତା କାନ୍ୟା ଶୈଳବାଳଙ୍କୁ ଧରି କଲିକତାରୁ ଓଡ଼ିଶା ଫେରିଥାଯିଲେ । ମଧୁବାବୁ ଓଡ଼ିଶାରେ

ନାରୀ ସ୍ଥାନତା ଓ ନାରୀଶିକ୍ଷାର ପ୍ରଧାନ ସ୍ମୃତିଧର ଥିଲେ । ଓଡ଼ିଶାରେ ନାରୀଶିକ୍ଷା ଆବୋ ନଥବାର ଦେଖୁ କନ୍ୟା ଶୈଳବାଳକୁ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷିତ କରାଇ ନାରୀ ଶିକ୍ଷା ଓ ନାରୀସ୍ଥାନତା ପାଇଁ ଯୁଗାନ୍ତକାରୀ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନର କଟକସ୍ଥିତ ଶୈଳବାଳା ମହିଳା କଲେଜ ସେଇ ବିଦୂଷୀ ଶୈଳବାଳଙ୍କ ନାମରେ ନାମିତ ।

ମଧୁବାବୁ ଯେତେବେଳେ ଓକିଲାତି ଆରମ୍ଭ କଲେ ସେତେବେଳେ କଟକର ସବୁ ଓକିଲ ବଜାଳୀ । ‘ମଧୁ ଓଡ଼ିଆ’ କହି ତାଙ୍କୁ ଉପହାସ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । କଥା ସେତିକିରେ ସାମିତ ରହିଲା ନାହିଁ । ସେମାନେ ଏତେ ଜର୍ଣ୍ଣା ପରାୟଣ ହୋଇଗଲେ ଯେ ଓକିଲଖାନାରେ ବସିବାକୁ ଛେକି ଖଣ୍ଡ ମଧ୍ୟ ଦେଲେ ନାହିଁ । ମଧୁବାବୁ ଉପେକ୍ଷିତ ହୋଇ ଜଙ୍କ ବାରଣ୍ଗାରେ ବସିଲେ । ମଧୁବାବୁଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱରେ ମୁଗ୍ଧ ହୋଇ ଜଙ୍କ ପାଖରେ ତାଙ୍କ ଅପିସ ପାଖରେ ଛୋଟିଆ ବଖରାଟିଏ ଦେଲେ ବସିବାକୁ । ନିର୍ଭୀକ, ଦୂରଦୃଷ୍ଟି ସମ୍ବନ୍ଧ ମଧୁବାବୁଙ୍କର ପ୍ରତ୍ୟୁଷନମତିତାର ପରିଚୟ ଘରେ ଘରେ ପ୍ରସରିଗଲା ଯେତେବେଳେ ସେ ପୁରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିରର କେଷ ଲାତି ଅଭୂତପୂର୍ବ ସଫଳତା ହାସଲ କରିଥିଲେ । ପୁରୀ ରାଜାଙ୍କର ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିରର କର୍ତ୍ତୃତ ବିଷୟ ନେଇ ବିପକ୍ଷ ଦଳ ସମସ୍ତ ବଜାଳୀ ଓକିଲଙ୍କୁ ନିଜ ତରଫକୁ ନେଇଗଲା ବେଳେ ଦେଶପ୍ରେମୀ ମଧୁସୂଦନ ଥୟ ଧରି ବସିପାରିଲେ ନାହିଁ । ନିଜ ହାତରୁ ଅର୍ଥ ଖର୍ଚ୍ଚ କରି ମନ୍ଦିରର ନ୍ୟାୟ ଦାବି ସପକ୍ଷରେ ଲାଗିଲେ । ଜିତାପଟ ତାଙ୍କର ହିଁ ହେଲା । ରାଜ ପରିବାର ନ୍ୟାୟ ପାଇଲେ । ଓଡ଼ିଆ ଜାତିର ଅସ୍ତିତା ଭୂଲୁଣ୍ଡିତ ହେବାରୁ ରକ୍ଷା ପାଇଗଲା । ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ କୃପା ଫଳରେ ପୁରପଲ୍ଲୀରେ ମଧୁବାବୁଙ୍କ ସୁନାମ ବ୍ୟାପିଗଲା ।

୧୮୦୩ ମସିହାରେ ଜଣଶିଆ କମାନି ଓଡ଼ିଶା ଅଧିକାର କଲାପରେ ଓଡ଼ିଶାର ଦକ୍ଷିଣାଚଂଳ ଗଂଜାମ ଜିଲ୍ଲା ପ୍ରଭୃତି ରହିଥିଲା ମାନ୍ୟାଜ ପ୍ରସିଦ୍ଧେନସିରେ । ଉପକୁଳବର୍ତ୍ତୀ ପୂର୍ବାଚଂଳ କଟକ, ପୁରୀ ଓ ବାଲେଶ୍ବର ଜିଲ୍ଲାକୁ ରଖାଯାଉଥିଲା ବଜାଳୀ ପ୍ରସିଦ୍ଧେନସାରେ, ପର୍ବିମାଚଂଳ ସମଳପୁର ଜିଲ୍ଲା ରହିଥିଲା ମଧ୍ୟ ପ୍ରବେଶରେ । ଓଡ଼ିଶା ଏହି ଭଳି ଛିନ୍ଦ୍ଵ ବିଛିନ୍ଦ୍ଵ ହୋଇ ରହିବାରୁ ତା’ର ଅର୍ଥନୈତିକ, ସାମାଜିକ, ସାଂସ୍କୃତିକ, ଶୈଳିକ ଅବସ୍ଥା ଅଧୋଗାମୀ ହେଉଥିଲା । କତିପଯ ବଜାଳୀ ଚକ୍ରାନ୍ତ କରି ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର ବିଲୋପ ପାଇଁ ଏହା ଏକ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଭାଷା ନୁହେଁ ବୋଲି ଯୁକ୍ତ ବାହିଲେ । ୧୮୭୭ ମସିହାର ନଥକ ଦୁର୍ଦର୍ଶକ ମର୍ମନ୍ଦୁଦ ପରିଣତି ଓଡ଼ିଶାକୁ ଦୁର୍ଦର୍ଶନର ଚରମସାମାକୁ ଟାଣିନେଲା । ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଲୋକ ଅନାହାରରେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କଲେ । ବଜାଳୀ ପ୍ରସିଦ୍ଧେନସୀର ଶାସକ ଏହି ଦଯନୀୟ ସ୍ଥିତିରେ ମଧ୍ୟ ଦୁର୍ଦର୍ଶ ପ୍ରପାତ୍ରିତ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଖାଦ୍ୟ ଯୋଗାଇବାରେ ଆଶାନ୍ତରୂପ ଉପରତା ପ୍ରକାଶ କଲେ ନାହିଁ । ଏହି ସମୟରେ ବିଲାତରେ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଶ ସରକାରଙ୍କର ତକାଳୀନ ସେକ୍ରେଟାରୀ ଅପ ଷେଟେ ଅପ ଲକ୍ଷ୍ମୀଆ ସାର ଷାପର୍ଟ୍ ନର୍ଥକୋଟ ଭାରତ ଆସି ଓଡ଼ିଶାର ଦୁର୍ଦର୍ଶ ସ୍ଥିତ ପର୍ଯ୍ୟବେଶନ କରି ମତ ଦେଲେ ଯେ ଓଡ଼ିଶାକୁ ଏକ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ପ୍ରଦେଶ ରୂପେ ଗଠନ କଲେ ଏହାର ଉନ୍ନତି ସମ୍ବନ୍ଧ

ଅନ୍ୟର ଭଲପାଇଁ କିଛି କରୁଛ - ଏହି ଭାବନା ଯଦି ମନ ଭିତରେ ଆସିଲା ତେବେ ତୁମେ ପୁରଷାର ପାଇଗଲା ।

ଅନ୍ୟ ପୁରଷାର ପାଇଁ ଅପେକ୍ଷା କରନାହିଁ ।

ହେବ। କିନ୍ତୁ ଦୂତ ମେଡ଼ିଚର ଅଭାବ ହେତୁ ବ୍ରିଟିଶ ସରକାରଙ୍କ ପାଖେ ଦାବି ଉପସ୍ଥାପନ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ। ଏହାର ଅନେକ ଦିନ ପରେ ୧୮୭୪ ମସିହାରେ ବଙ୍ଗଲାର ଲେପଚନାଂଟ ଗର୍ଜର ଓଡ଼ିଶା ଆସିଥିବା ବେଳେ ବାଲେଶ୍ଵରର ରାଜା ଶ୍ୟାମାପଦ ଦେଓ ଓ ଦେଶପ୍ରେମୀ ବିଚିତ୍ରାନ୍ତ ଦାସ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଉକ୍ତଳପ୍ରଦେଶ ଗଠନ ପାଇଁ ଏକ ସ୍ଥାରକ ପତ୍ର ଦେଇଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବ ପଛରେ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ସଂଗଠନ ନଥିବାରୁ ଲେପଚନାଂଟ ଗର୍ଜର ନାକଟ କରିଦେଲେ।

ମଧୁବାବୁ କଲିକତାରୁ ଆସି କଟକରେ ରହିବାରୁ ଅନୁଭବ କଲେ ଓଡ଼ିଶାବାସୀ କିପରି ଅର୍ଥନେତିକ, ସାମାଜିକ, ସାଂସ୍କରିକ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଶୋଷଣ, ଅତ୍ୟାଶ୍ରରେ ନିତିଦିନ ପେଷି ହୋଇଯାଉଛନ୍ତି। ସେ ହାତ ବାନ୍ଧି ବସି ପାରିଲେ ନାହିଁ। ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରଥମ ସମ୍ବାଦପତ୍ର ‘ଉକ୍ତଳ ଫାପିକା’ର ସେ ସମୟର ସମ୍ବାଦକ ଗୌରାଶଙ୍କର ରାଯଙ୍କ ସହଯୋଗରେ ସେ ଓଡ଼ିଶାବାସୀଙ୍କ ବିକାଶ ପାଇଁ ୧୮୮୭ ମସିହାରେ ଗଠନ କଲେ ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରଥମ ରାଜନୈତିକ ମଂଚ ‘ଉକ୍ତଳ ସଭା’। ଏହି ସଭା ଥୁଲା ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଉକ୍ତଳ ପ୍ରଦେଶ ଗଠନର ଶୁଭ ଅଧିବାସ। କ୍ରମେ ଗଂଜାମ ଜିଲ୍ଲା ଓ ସମ୍ବଲପୁର ଜିଲ୍ଲାବାସୀ ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ପ୍ରେସିଡେନ୍ସୀ ଓ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦେଶର ଅଳ୍ପା ହୋଇ ଓଡ଼ିଶା ସହିତ ମିଶି ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଉକ୍ତଳ ପ୍ରଦେଶ ଗଠନ ପାଇଁ ଉତ୍ସାହ ପ୍ରଦର୍ଶନ କଲେ।

ଓଡ଼ିଆ ଜାତିର ଜାଗୃତି ଓ ସମୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ‘ଉକ୍ତଳ ସମ୍ବିଲନୀ’ ନାମରେ ଏକ ଜାତୀୟ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଗଠନ ମଧୁବାବୁଙ୍କ ଏକ ସମୟେପଯୋଗୀ ପଦକ୍ଷେପ। ଏହି ସମ୍ବିଲନୀର ପ୍ରଧାନ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଥୁଲା ଉକ୍ତଳାଯଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକତା ଯୁଗନ, ଉକ୍ତଳର ସାମାଜିକ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ସାଧନ, ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାଭାସୀ ଅଂଚଳକୁ ଏକତ୍ରାକରଣ ଓ ପ୍ରବାସୀ ଓଡ଼ିଆଙ୍କ, ସ୍ଵାର୍ଥ ସଂରକ୍ଷଣ। ଗଂଜାମ ଜିଲ୍ଲାର ରମ୍ଭା ଠାରେ ୧୯୦୧ ମସିହାରେ ଖଲିକୋଟ ମହାରାଜା ହରିହର ମର୍ଦରାଜଙ୍କ ନିଜ ବଙ୍ଗଲାରେ ଆହୁତ ସଭାରେ ଓଡ଼ିଆମାନଙ୍କ ସ୍ବାର୍ଥରକ୍ଷା ପାଇଁ ନିଆୟାଉଥିବା ପ୍ରସ୍ତାବ ଅନୁଯାୟୀ ୧୯୦୩ ମସିହା ଅପ୍ରେଲ ମାସରେ ଗଂଜାମର ହୁହୁପୁରଠାରେ ‘ଓଡ଼ିଆ ସଭା’ ନାମକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଗଜାଯାଇ ଏକ ସଭାର ଆୟୋଜନ କରାଯାଇଥିଲା। ଏହି ସଭାରେ ସଭାପତିରୁ କରିଥିଲେ ଶ୍ୟାମ ସୁଦର ରାଜଗୁର। ମଧୁବାବୁ ଏହି ସଭାର ନିମନ୍ତିତ ଅତିଥି ଥିଲେ। ସେ ଓଡ଼ିଆମାନଙ୍କ ସ୍ଵାର୍ଥ ରକ୍ଷା ପାଇଁ ‘ଉକ୍ତଳ ସମ୍ବିଲନୀ’ ନାମରେ ଏକ ଜାତୀୟ ଅନୁଷ୍ଠାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲେ। ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବଙ୍କ ସମସ୍ତେ ଅନ୍ତର ସହିତ ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲେ। ଏହାର ଫଳ ସ୍ଵରୂପ ୧୯୦୩ ମସିହାର ଡିସେମ୍ବର ମାସ ୩୦ ଓ ୩୧ ତାରିଖରେ ମଧୁବାବୁଙ୍କ ପ୍ରୟାସରେ କଟକରେ ‘ଉକ୍ତଳ ସମ୍ବିଲନୀ’ ର ପ୍ରଥମ ଅଧିବେଶନ ଅନୁସିଦ୍ଧ ହୋଇଥିଲା। ଏଥରେ ମଧୁବାବୁଙ୍କ ମହାରାଜା ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି କୃଷକ ଓ ପଡ଼ୋଶୀ ରାଜ୍ୟମାନଙ୍କ ସହିତ ମିଶି ରହିଥିବା ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାଭାସୀ ଅଂଚଳକୁ କେତେକ ବ୍ୟକ୍ତି ମଧ୍ୟ ଏଥରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ।

ଉକ୍ତ ସମ୍ବିଲନୀରେ ଏକ କୃଷି ଓ ଶିଳ୍ପ ପ୍ରଦର୍ଶନୀର ଆୟୋଜନ କରାଯାଇଥିଲା।

ଓଡ଼ିଶାର ଅର୍ଥନେତିକ ବିକାଶ, ଭାଷାର ବିକାଶ ଓ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାଭାସୀ ଅଂଚଳର ଏକତ୍ରାକରଣ ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନେବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା। ଯେଉଁମାନେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଅନେକ ଦିନ ହେଲା ସ୍ଥାଯୀଭାବେ ବସଗାସ କରୁଛନ୍ତି ଓ ଓଡ଼ିଶାର ମଙ୍ଗଳ ପାଇଁ କର୍ମ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି ତାଙ୍କୁ ଉକ୍ତଳାଯା ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରାଗଲା। ‘ଉକ୍ତଳ ସମ୍ବିଲନୀ’ ଜରିଆରେ ବିଦ୍ୟାନ, ଲେଖକ, ସାହିତ୍ୟକ, ବୁଦ୍ଧିଜୀବୀ, ରାଜା, ମହାରାଜା, କୃଷକ, ଶ୍ରମିକ ପ୍ରଭୃତି ସବୁ ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକଙ୍କୁ ଏକାଠି କରି ଯେଉଁ ଜାତୀୟତାର ସ୍ରୋତ ମଧୁବାବୁ ପ୍ରବହିତ କଲେ ସେଥିରୁ ତାଙ୍କର ଅନନ୍ୟ ଦେଶପ୍ରେମ ଓ ବିକଷଣ ସାଂଗଠନିକ ଦକ୍ଷତାର ପରିଚୟ ମିଳେ। ତାଙ୍କର କର୍ମ୍ୟ କଲାପରେ ସେ ଏକରକମ ବାଧ କରି ଦେଇଥିଲେ ଲାଙ୍ଗରେଜ ଶାସକଙ୍କୁ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଉକ୍ତଳ ପ୍ରଦେଶ ଗଠନ କରିବାକୁ। ପ୍ରଥମ ଉକ୍ତଳ ସମ୍ବିଲନୀରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିବା କଲିକତାରୁ ପ୍ରକାଶିତ ‘ଅମୃତବଜାର’ ପତ୍ରକାର ସମ୍ବାଦକ ମୋଟିଲାଲ ଯୋଷ ସମ୍ବିଲନୀର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଓ ସଫଳତା ଦେଖି ଭୁରି ଭୁରି ପ୍ରଶଂସା କରିଥିଲେ ଉଦ୍ୟୋଜାମାନଙ୍କୁ। ଓଡ଼ିଶାରେ ନବଜାଗରଣର ଆଧ୍ୟ ଉଦ୍ୟାନା ଥିଲେ ମଧୁବାବୁ। ଏଥୁପାଇଁ ସେ ହାତରୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଚୁର ଅର୍ଥ ବ୍ୟକ୍ତି କରୁଥିଲେ।

୧୯୧୯ର ଅନୁଷ୍ଠିତ ଦ୍ୱିତୀୟ ଗୋଲଚେବୁଳ ବୈଠକରେ ଉକ୍ତଳ ସମ୍ବିଲନୀ ଦାବୀକୁ ବ୍ରିଟିଶ ସରକାର ଗ୍ରହଣ କରି ଓଡ଼ିଶାକୁ ଭାଷାଭିତିକ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ପ୍ରଦେଶ ମାନ୍ୟତା ଦେବା ପାଇଁ ମୁଣ୍ଡ କଲେ। ସମ୍ବର ଭାରତରେ ଭାଷା ଭିତିରେ ପ୍ରଦେଶ ଗଠନ ହେବାରେ ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଥମ। ଏହା ଶୁଣି ମଧୁବାବୁ ଆନନ୍ଦରେ ବିହୁଳ ହୋଇ ପଣ୍ଡିତ ନାଲକଣ୍ଠଙ୍କୁ କହିଥିଲେ – ‘ଏଥର ମୋର କାମ ସରିଗଲା। ମୋତେ ଯିବାକୁ ଦିଆ। ମନେ ରଖିଥିବ, ଜଣେ ଓଡ଼ିଆ ଥୁଲା। ମଧୁବାବୁଙ୍କ ମୁହଁରୁ ଏହି କଥା ପଦକ ଶୁଣି ପଣ୍ଡିତ ନାଲକଣ୍ଠ ଆଖିରୁ ଲୁହ ରେ ଆସିଥିଲା।’ ୧୯୧୭ ଏପ୍ରିଲ ପହିଲା ଦିନ ଓଡ଼ିଶା ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ପ୍ରଦେଶ ହୋଇ ଓଡ଼ିଆମାନଙ୍କ ଗୋରବର୍ଦ୍ଧନ କଲା। କିନ୍ତୁ ଏହି ସୁମୟାଦ ଶୁଣି ଖୁସିରେ ଲୋଟି ଯିବାକୁ ଏ ମାଟିର ବରପୁତ୍ର ଆଉ ଜହାମାରେ ନଥିଲେ। ସେ ୧୯୧୪ ଫେବୃଆରୀ ୪ ତାରିଖରେ ମହାନଦୀର ବାଲକ୍କା ଶ୍ୟାମାରେ ଗୋରା କବର ପରିସରରେ ଶେଷ ବିଶ୍ୱାମ ନେଇଯାଇଥିଲେ।

ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ ମଧୁସୂଦନଙ୍କ ପ୍ରତି ଉଚ୍ଚ ସମ୍ବାନବୋଧ ଥୁଲା। ସେ ୧୯୧୯ ମସିହା ଅଗଷ୍ଟ ୧୯୨୦ ୨୧ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଓଡ଼ିଶା ଆସି ମଧୁବାବୁଙ୍କ ଅତିଥି ହୋଇଥିଲେ। ମଧୁବାବୁ ତାଙ୍କ ହାତଗତ ଉକ୍ତଳ ଟ୍ୟାନେରା, ତତ୍ତ୍ବବ୍ୟାକ ପାଠ ପ୍ରସ୍ତୁତି କେନ୍ତ୍ର, ଖଦୀ କେନ୍ତ୍ର, ଓଡ଼ିଶା ଆର୍ଟ ଓୟାର ଓ ବିଭିନ୍ନ କୁଟୀର ଶିଳ୍ପ କେନ୍ତ୍ର ବୁଲାଇ ଦେଖାଇଥିଲେ। ମଧୁବାବୁଙ୍କ ବହୁମୁଖୀ ପ୍ରତିଭାରେ ମୁଗଧ ହୋଇ ଗାନ୍ଧିଜୀ କୁଟୀର ଶିଳ୍ପର ବିକାଶ, ଜାତୀୟ ସଂହତି ରକ୍ଷା, ନିଶା ନିବାରଣ, ନାରୀ ଜାଗରଣ, ମୋଲିକ ଶିଳ୍ପର ପ୍ରଚଳନ, ଗ୍ରାମୀଣ ଅର୍ଥନୀତିର ସୁଦୃଢ଼ାକରଣ, ସମବାୟ ଆନ୍ଦୋଳନର ଦୃଢ଼ାକରଣ ଭଲି ଅନେକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଷୟରେ ମଧୁବାବୁଙ୍କ ପରାମର୍ଶ ମାରିଥିଲେ।

ମଧୁବାବୁ ଥିଲେ ସାଲିସବିହୀନ ନିର୍ଭୀକ ସୁପୁରୁଷ। ଶ୍ୟାମେ, ସ୍ଵପନେ

ଜାଗରଣେ ସେ ଓଡ଼ିଶାର ସମ୍ବନ୍ଧି ହିଁ କାମନା କରୁଥିଲେ । ୧୯୨୧ରେ ସେ ବିହାର ଓଡ଼ିଶା ଶାସନର ବରିଷ୍ଠ ମନ୍ତ୍ରୀ ଥିବାବେଳେ ସରକାରଙ୍କଠାରୁ ଦରମା ନେବାକୁ ମନା କଲେ । ତାଙ୍କର ହୃଦବୋଧ ହେଲା ଯେ ଦରମା ଗ୍ରହଣ କଲେ ଲୋକମାନଙ୍କ ଦାବିକୁ ସରକାରଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚେଇବାକୁ ତାଙ୍କର ନୌତିକ ସାହସ ରହିବ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଲଂରେଜ ସରକାର ତାଙ୍କର ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ଗ୍ରହଣ ନ କରିବାରୁ ସ୍ଵାଧୀନରେତା ମଧୁବାବୁ ମନ୍ତ୍ରୀପଦ ତ୍ୟାଗ କରିଦେଲେ । ଏହା ତାଙ୍କର ପରମ ଦେଶ ଉତ୍ତର ଜ୍ଞାନକୁ ଉଦ୍‌ବାହନରୀ ହୋଇ ଓଡ଼ିଆ ଜାତିର ସନ୍ନାନ ବତାଇ ଥିଲା ।

ମଧୁସୂଦନ ଦାସ ଓଡ଼ିଆ ଜାତିର ଭାଷ୍ଟ ପିତାମହ ସଦୃଶ । ଯେତେବେଳେ ଉକ୍ତମଣି ଗୋପବନ୍ଧୁ ଦାସ କନିକା ରାଜାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆଗତ ଏକ ମିଥ୍ୟା ମାନହାନୀ ମୋକଦ୍ଦମାରେ ୧୯୨୩ ଜାନୁଆରୀ ୨୪ ତାରିଖରେ ଲଂରେଜ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗିରିପ ହେଲେ ମଧୁବାବୁଙ୍କୁ ଶକ୍ତ ଧକ୍କା ଲାଗିଲା । ସେ ଏପରି ଚାପ ପ୍ରଯୋଗ କଲେ ଯେ କନିକା ରାଜା ମୋକଦ୍ଦମା ପ୍ରତ୍ୟାହାର କଲେ । କିନ୍ତୁ ସରକାର ଗୋପବନ୍ଧୁଙ୍କୁ ହଜାରିବାର ଜେଲକୁ ପଠାଇ ଦେଲେ । ଏହାର ଘୋର ପ୍ରତିବାଦ କରି ୧୯୨୪ ମସିହା ଜାନୁଆରୀ ୨୦ ତାରିଖ ଦିନ ମଧୁବାବୁ ସରକାରଙ୍କ ଅନ୍ୟାୟ କାର୍ଯ୍ୟ ବିରୋଧରେ ଏକ ନିଦା ପ୍ରସ୍ତାବ ବିହାର ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନସଭାରେ ଗୃହୀତ କରାଇ ସରକାରଙ୍କୁ ଅଭୁଆରେ ପକେଇ ଦେଲେ । ସରକାର ବାଧ ହୋଇ ଗୋପବନ୍ଧୁ ଦାସଙ୍କୁ ଶୀଘ୍ର ମୁକ୍ତ କରିଦେଲେ । ସାରା ଦେଶ ମଧୁବାବୁଙ୍କ ପ୍ରଶଂସାରେ ଶତମଣ ହୋଇ ଉଠିଲା ।

ମଧୁବାବୁଙ୍କ ସାହସ ଥିଲା ଅପରିସୀମ । ଅନ୍ୟାୟର ବିରୋଧ ପାଇଁ ସେ କେବେ ପଛକୁଂଚା ଦେଉନଥିଲେ । କଲିକତାରେ ପଢୁଥିବାବେଳେ ସେ କଲେଜରେ ସଂସ୍କୃତ ବିଶ୍ୱାସ ନେଇଥିଲେ । ପରାକ୍ଷାରେ ମାତୃଭାଷା ଲିପିରେ ସଂସ୍କୃତ ଲେଖା ହେବା ନିୟମ ଥିଲା । ମଧୁବାବୁ ଓଡ଼ିଆ ଲିପିରେ ପରାକ୍ଷା ଦେବାକୁ ଚାହିଁଥିଲେ ମଧୁ ଓଡ଼ିଆ ଲିପି ନଥିବାରୁ ମଧୁବାବୁଙ୍କ ଆବେଦନକୁ କଲେଜ ପ୍ରିନ୍ଟିପାଲ ଓ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ କର୍ତ୍ତପକ୍ଷ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରିଦେଲେ । ମଧୁବାବୁ ଏଥରେ ହାର ନମାନି ସେ ସମୟର ଗଭର୍ଣ୍ଣରଙ୍କ ପାଖକୁ ଯାଇ ଅନୁମତି ଆଣି ଓଡ଼ିଆ ଲିପିରେ ପରାକ୍ଷା ହେଲେ । ଅନୀତିର ବିରୋଧ ପାଇଁ ପ୍ରିନ୍ଟିପାଲଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଏକୁଟିଆ ଛିଡ଼ା ହେବା ସେ ସମୟରେ କମ ସାହସର କଥା ନଥିଲା ।

ମଧୁବାବୁ ଶିକ୍ଷାର ପ୍ରସାର ପାଇଁ ସତତ ଚେଷ୍ଟିତ ଥିଲେ । ତାଙ୍କ ସମୟରେ ରେଡେନ୍ସୀ କଲେଜରୁ ଆଇନ୍ କ୍ଲ୍ୟୁସ ଉଠିଯାଉଥିଲା । ମଧୁବାବୁ ବିନା ବେତନରେ ଆଇନ୍ ଅଧ୍ୟାପନା ଦାୟିତ୍ୱ ନେବାରୁ ଆଇନ୍ କଲେଜ ରହିଲା ।

ଓଡ଼ିଶାର କୁଟୀର ଶିକ୍ଷକୁ ସାରା ବିଶ୍ୱରେ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ପରିଚୟ ପ୍ରଦାନ

କରିବା ପାଇଁ ସେ ବିଲାତ ଗଲାବେଳେ ନିଜ ହାତରୁ ଖର୍ଚ୍ଚ କରି ସାଙ୍ଗରେ ନେଇ ଯାଇଥିଲେ ଓଡ଼ିଶାର ପାଠବସ୍ତ, ତାରକଷି କାମ, ଚମଡ଼ା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭୃତି ବିଶିଷ୍ଟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଉପହାର ଦେବାକୁ । ଚମଡ଼ାଶିଷ୍ଟ ‘ଉକ୍ତ ଟ୍ୟାନେର’ରେ ଭଲ ଯୋତା ତିଆରି କରି ବିକ୍ରି ପାଇଁ ପଠାଉଥିଲେ । ଯଦି ଯୋତାର ମାନ ଉନ୍ନତ ହେଉନଥିଲା, ସେ ତା ନଷ୍ଟ କରି ଦେଉଥିଲେ । ସେ ରୁହୁ ଥିଲେ ଓଡ଼ିଶାର ସନ୍ନାନ ଅଷ୍ଟର୍ଣ୍ଣ ରହୁ । ଏଥୁପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ବିପୁଳ କ୍ଷତି ସହିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । ସେ କପର୍ଦକ ଶୁନ୍ୟ ହୋଇଗଲେ । ତାଙ୍କର ସମସ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତି ବିକ୍ରି ହୋଇ ଧାର ଶୁଣା ହୋଇଥିଲା । ତଥାପି ସେ ଥିଲେ ଅବିଚିତ ଅନମନୀୟ । ଏଭଳି ସାଧୁତା ଓ ବିଶୁଦ୍ଧ ଦେଶପ୍ରେମ କ୍ରିତି ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ।

ମଧୁବାବୁଙ୍କ ଦେଶପ୍ରୀତି, ନାତି, ଆଦର୍ଶ, ବାନ୍ଧିତା, ସାହସିକତା, ଜାତିପ୍ରତି ଅଙ୍ଗୀକାର ବନ୍ଧତା ଅବିସ୍ମରଣୀୟ । କବିବର ରାଧାନାଥ ରାୟ, ଭକ୍ତକବି ମଧୁସୂଦନ, ପଣ୍ଡିତ ନାଲମଣି ବିଦ୍ୟାରନ୍, ସ୍ଵଭାବ କବି ଗଙ୍ଗାଧର ମୋହେର, ବ୍ୟାସ କବି ଫଳିର ମୋହନ, ପଣ୍ଡିତ ନାଲକଣ୍ଠ ଦାସ, ଆରଯ୍ୟ ହରିହର, ଗୋଦାବରୀଶ ମିଶ୍ର, କର୍ମବୀର ଗୌରାଶଙ୍କର ପ୍ରଭୃତି ଯୋଗଜନ୍ମ ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷଜ୍ଞର ସେ ଥିଲେ ନମସ୍ୟ, ମାର୍ଗଦର୍ଶକ, ଏପରିକି ବ୍ରିଟିଶ ସରକାରଙ୍କ ଉଚ୍ଚ ପଦସ୍ଥ ଅର୍ପିତରମାନେ ଚୋପି ଖୋଲି ତାଙ୍କୁ ସନ୍ନାନ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରୁଥିଲେ । ଓଡ଼ିଶାରେ ନବଜାଗରଣ ଆଣିବା ପାଇଁ ସେ ଯେଉଁ ଜାତୀୟ ଚେତନା ଉଦ୍ଭେଦକାରୀ ମର୍ମିଷର୍ଣ୍ଣ କବିତା ଲେଖୁଥିଲେ ତାହା ତାଙ୍କର ଅନନ୍ୟ ସାହିତ୍ୟ କୃତି । ମଂଚରେ ଠିଆ ହୋଇ ସେ ଯେପରି ଓ ଜୟନୀ ବଜ୍ରତା ମାଧ୍ୟମରେ ଲୋକଙ୍କ ହୃଦୟ ଜିଣି ପାରିଥିଲେ, ସେହିଉଳି ତାଙ୍କ ସ୍ଵଜନ ସମ୍ବାଦ ଓଡ଼ିଆ ଜାତି, ଭାଷା, ସଂସ୍କୃତ ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ପ୍ରଗାତ ଭଲ ପାଇବାର ଅମ୍ବାନ ସ୍ଵାକ୍ଷର ବହନ କରିଥିଲା । ଜାତି ପ୍ରେମ ବହି ପ୍ରଭୁକ୍ଳିତ କରିବା ପାଇଁ ସେ ଉଦ୍ବୋଧନ ଦେଉଥିଲେ-

‘ଜାତିପ୍ରେମ ବହି ପ୍ରଭୁକ୍ଳିତ କର

ସାର୍ଥକୁ ଦେଇ ଆହୁତି,

ସାର୍ଥମେଧ ଯଜ୍ଞେ ଚାରିଆଡ଼େ ନାଚ

ଛାତିକୁ ମିଶାଇ ଛାତି ।

ଏହିଉଳି କେତେକ କାଳଜୟୀ କବିତାର ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ସେ ।

ଦୃଢ଼ ସଂକରଣ ମୂର୍ତ୍ତିମନ୍ତ୍ର ବିଗ୍ରହ ମଧୁବାବୁଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିଶିଷ୍ଟ କଥାକାର ସୁରେନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତି କହନ୍ତି “ମଧୁବାବୁ ଓଡ଼ିଆ ଜନଜାଗରଣର ବୈତାଳିବ... ଅନ୍ଧକାର ଶତାବ୍ଦୀ ଶେଷରେ ଓଡ଼ିଶାର ଆକାଶରେ ନୂତନ ସ୍ଵୀମ୍ୟାଦୟ” ମଧୁବାବୁଙ୍କ ଦେଶ ସେବାର ପଚାତର ନାହିଁ । ଏ ଜାତି ପାଇଁ ସେ ଚିର ବନ୍ଦନୀୟ, ଚିରସ୍ଵରଣୀୟ ।

ମଧୁସୂଦନନଗର, ଖୋରଧା

ଆମୁବିଶ୍ଵାସର ଆହ୍ଵାନ

ସରୋଜିନୀ ଦାଶ

ମୁଁ ନାରୀ, ମୁଁ ନାରାୟଣ
ମୁଁ ଗାର୍ଜୀ, ମୁଁ କାତ୍ୟାୟନୀ
ମୁଁ ତାରା, ହ୍ରୋପଦିର ଔଜ୍ଜଳ୍ୟରେ
ଆଲୋକ ପରି ଉଦ୍‌ଭୂଲିତ.....
ପ୍ରଭୁଲିତ..... ଅଗ୍ନିସ୍ଥାତ ।

ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ସମ ଲେଲିହାନ
ଯଜ୍ଞସମ୍ବୂତା ମୁଁ... ଯାଜ୍ଞସେନୀ
ଅୟୁତ ଅୟୁତ ପାପାଙ୍କର
ଜାନୁ ଭରୁ କରି, ବକ୍ଷ ଚିରି
କେଶ ପ୍ରକାଳନର
କୁର ସାହସକୁ ବି ମୁଁ
ଆପଣେଇପାରେ ।

ସଶକ୍ତ ଏ ବିଶ୍ଵର ଶାସନ ଡୋରି
ଅହଲ୍ୟା ଲକ୍ଷ୍ମୀବାଇ ପରି
ରାତାରାତି ହାତେ ନେଇପାରେ ।

ସମ୍ମରଣ ସୁନ୍ଦର ଆମନ୍ଦଶ ଦେଇ
ମୁହୂର୍ତ୍ତ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଖଣ୍ଡିତ ମଷ୍ଟକ,
ବିଛିନ୍ନ ହସ୍ତପାଦ ମଧ୍ୟ
ଅସା ଝଳନାର କ୍ଷେତ୍ର
ପାଣି ପରି ଉଦରରୁ କରିପାରେ ।

ମାଠେ ଭିତରେ ପ୍ରବଳ ଜିଗାଷା
ଆଶାର ଉତୁଙ୍ଗ ପାହାଡ଼
କଷନାର ପକ୍ଷ ମେଲି ମୁଁ
ଘୂରିପାରେ କଷରୁ କଷାନ୍ତର ଯାଏଁ ।

ମୋତେ ଭୁମେ ବେଢ଼ିମୁକ୍ତ କର
ମାଠେ ହାତରେ ଧରେଇ ଦିଅ ଅସ୍ତ୍ର ଓ ଲେଖନୀ
ସାମାଜିକ ପୌରୁଷ ରକ୍ଷଣର

ନ୍ୟାୟିକ ପରମରାକୁ ଧ୍ୟାପ କରି
ମୁଁ କରିପାରେ ଏକ
ଅନନ୍ୟ, ଶାନ୍ତ, କମନୀୟ
ଧରିତ୍ରୀଗଠନ..... ଯେଉଁଠି
ମହମହ ବାସୁଥୁବ ମନୁଷ୍ୟତ୍ବ ।

ପିଟିପତ୍ରୁଥୁବ ଏଠି -ସେଠି - ସବୁଠି
ନା'ପରାମାନେ କାନ୍ଦିବେ,
ନା' ଇତିଶ୍ଵାମାନେ ଚିକାର କରିବେ
ନା' ନିର୍ଭ୍ୟାମାନେ
ଡେରିରେ ଗୃହଫେରନ୍ତର
ଭୟାନକ ଭବିଷ୍ୟ ସହ ଜନ୍ମ ନେବେ ।

ନା' ନିର୍ଯ୍ୟାତିତାମାନେ ବୁଲି ବୁଲି
ନ୍ୟାୟିକ ଭିକ୍ଷାଥାଳ ଧରିବେ !!! ?
ଏକ ସୁସଂହତ, ଆମ୍ବନିଯନ୍ତି
ଆଦର୍ଶ ସମାଜର ସ୍ଵପ୍ନ ମୋତେ
କବଳିତ କରୁଛି କ୍ଷଣୁକ୍ଷଣ ।

ଆସ ମୋ ସହ ହାତରେ ହାତଛନ୍ଦ
ସ୍ଵରରେ ସ୍ଵର ମିଶାଅ
ସବୁ ଅନ୍ତଃଶକ୍ତି ତରଳି ବୋହିଯାଉ
ଲେଖନୀ ମୂଳରେ.....
ମାର୍ମିକ ହେଉ ବିଶ୍ଵର ବୈତରଣୀ ।

ସଶକ୍ତ ଏକ ଶଙ୍କାମୁକ୍ତ ଭାରତର
ମୂଳଦୁଆ ପାଇଁ ଆଜିର
ଏ 'ମହିଳା ଯୋଗଶକ୍ତି ଦିବସ' ରେ
ଆସ ସତିର୍ଥ ହୃଦୟର
ସଂକଷର ପୂର୍ଣ୍ଣହୃଦି ଦିଅ ।

କଲିଙ୍ଗ ବିହାର

ମୋ - ୯୦୪୦୪୮୮୮୯୭୭୭

ଭାବ ତୁଳସୀ

ସଜି ମହାନ୍ତି

କରୁଣାରୁ ଉଣା କରିନ୍ତୁ ବୋଲିତ
କେତେ ଗରବରେ ବଞ୍ଚିଛି
ତୋ'ଛଡ଼ା ତୁଳସୀ ପାଇଥୁଲି ବୋଲି
କେତେ ସୁଖ ମନେ ପାଞ୍ଚିଛି । ॥୦॥

ବଢ଼ଦାଣ୍ଡେ ତୋର ଝଳିଥୁଲି ବୋଲି
ପଥହରା କେବେ ହୋଇନି
ଶରଧାବାଲିରେ ଗଡ଼ିଥୁଲି ବୋଲି
ଅଶରଧା କା'ର ପାଇନି
ତୋ'ଗରୁଡ଼ କୁମ୍ବ କୁଣ୍ଡାଇଛି ବୋଲି
କେତେ ଖୁମ୍ବ ମୁଁ ସଞ୍ଚିଛି । ॥୧॥

ବାଇଶି ପାହାର ଚଢ଼ିଥୁଲି ବୋଲି
ଜୀବନ ପାହାତେ ଥକିନି
ପଣ୍ଡା ବେତ ମାଡ଼ ଖାଇଥୁଲି ବୋଲି
ଅବାରରେ ଆଉ ଝଳିନି
ତୋ' ମହାପ୍ରସାଦ କେତେ ଅବସାଦ
ମନରୁ ମୋ ପୋଛି ଦେଇଛି । ॥୨॥

ଗଢ଼ମହାବୀର ନଗର,
ଭୁବନେଶ୍ୱର-୨

ମନୁଷ୍ୟର ସବୁଠାରୁ ବଢ଼ ବନ୍ଦୁ ବିଜ୍ଞତା ଓ ବଢ଼ ଶତ୍ରୁ ନିର୍ବୋଧତା ।

ପାଦ

ଦିବ୍ୟସିଂହ ତ୍ରିପାଠୀ

ପାଦ କାଢ଼ିବ ଆଗ ପଛକୁ ବିଷୁରି	
ପାଦ ପାଦକେ ବିପଦ ଘେରି ଯିବେ ଅରି ।	॥ ୧ ॥
ପାଦ କାଢ଼ି ଘରୁ ଶୁଭେ କର ଅନୁକୂଳ	
ପାଦ କାଢ଼ି କଥା ହୁଡ଼ି ଗଲେ ହୁଏ ଗୋଳ ।	॥ ୨ ॥
ପାଦ ଧରିଲେ ମହତ ନ ରହିବ ଜାଣ	
ପାଦ ବାଜିଲେ ବିଷୁଙ୍କ ନାମ ଉଚାରଣ ।	॥ ୩ ॥
ପାଦ ହାତ ଯୋଡ଼ି ଉଚ୍ଛି ଭାବ ପ୍ରଦର୍ଶନ	
ପାଦ ଲୁଣ୍ଠଇ ବସିବା ଉତ୍ତମ ଲକ୍ଷଣ ।	॥ ୪ ॥
ପାଦ ଛୁଇଁ ପ୍ରଶାମଟି ଭଲ ଆଚରଣ	
ପାଦ ଧୋଇ ଗୁରୁଜନେ ଦେବଟି ଆସନ ।	॥ ୫ ॥
ପାଦ ଧୋଇ ମନ୍ଦିରକୁ କରିବ ପ୍ରବେଶ	
ପାଦ ହାତ ଯୋଡ଼ି ଜଣା ମିଳିବ ଆଶିଷ ।	॥ ୬ ॥
ପାଦକୁ ହେଯ ବୋଲି ନବିଷର ମନେ	
ପାଦ ଧରି ପ୍ରଭୁ ସେବା କର ପ୍ରତିଦିନ ।	॥ ୭ ॥
ପାଦ ସେବି କାଳିଦାସ ହୋଇଲେ ପଣ୍ଡିତ	
ପାଦ ପୂରଣେ ଅକ୍ଷମ ମୂର୍ଦ୍ଧନା ଯେ ଯାତ ।	॥ ୮ ॥
ପାଦରେ କାଳୀୟ ଦଳିଥିଲେ ଯେ କଂସାରି	
ପାଦ ଲାଗିଶ କାଳୀୟ ନାଗ ଗଲା ତରି ।	॥ ୯ ॥
ପାଦ ବନ୍ଦନାଟି ହିନ୍ଦୁ ଧରମ ବେଭାର	
ପାଦ ଧୋଇ ଅତିଥିଙ୍କ କର ସକ୍ତାର ।	॥ ୧୦ ॥
ପାଦ ପ୍ରହାର ସତ୍ୟରେ ଶ୍ରୀ ବ୍ସ୍ତୁ ବ୍ରାହ୍ମଣ	
ପାଦ ଆଘାତ ସହିଲେ ନିଜେ ନାରାୟଣ ।	॥ ୧୧ ॥
ପାଦ ଆଘାତ କରିଲା ହିରଣ୍ୟ ଅସୁର	
ପାଦ ଆଘାତେ ହରି ଯେ ଶ୍ରମରୁ ବାହାର ।	॥ ୧୨ ॥
ପାଦ ଲାଗି ତ୍ରେତ୍ୟାରେ ଅହଲ୍ୟା ଉତ୍ତର	
ପାଦ ଧରିଲେ ଶ୍ରୀହରି ଦ୍ୱାପରେ ଗଧର ।	॥ ୧୩ ॥
ପାଦ ତଳେ ପାଦୁକାକୁ କରନ୍ତି ଆଦର	
ପାଦ ଧରି ଜଣାଉଛି ପ୍ରଭୁ ପାରିକର ।	॥ ୧୪ ॥

ସଭାପତି

ଗୋକୁଳାନନ୍ଦ ସାହିତ୍ୟ ସଂସଦ, ରାମେଶ୍ୱର
ମୋ - ୯୧୭୮୮୮୦୮୯୯

ମୋ ବୋଉ

ଶ୍ରୀ ଜବାହରଲାଲ ସୁବୁଦ୍ଧି

ଦଶମାସ କାଳ କୋଳେ ଧରି ବୋଉ
ସହିତୁ କେତେ ଯେ କଷ,
ଜନମ ଦେଇ ତୁ ଲାଳମ ପାଳନେ
ଦେଖାଇଲୁ ଭଲ ବାଟ । ॥ ୧ ॥
ଛାତିରୁ ନିଗାତି ଅମୃତ ଦେଲୁ
ଦେଲୁ ତୁ ସେନେହ ମମତା
ମୋ ପାଇଁ ତୁ ପୁଣି ସହିତୁ କଷଣ
ଧନ୍ୟ ବୋଉ ତୋର ସେ ମହାନତା । ॥ ୨ ॥
ହାତଧରି ମୋତେ ଛଳି ଶିଖେଇଛୁ
କାନ ଧରି ମୋତେ ପାଠ ପଡ଼େଇଛୁ
ଅଳି ଅର୍ଦ୍ଧଳି କେତେ କେତେ ସବୁ ସହିଅଛୁ
ଆଉ ସଦା ରକ୍ଷକ ସାଜିଅଛୁ । ॥ ୩ ॥
ଶତାଷ୍ଟୀ ହୋଇ ଲୋ ପାଖେ ପାଖେ ଥକୁ
ସାହା ହୋଇଥିଲୁ ମୋତେ
ସେ ଲାଗି ବୋଉ ଲୋ ହଜାରେ ଜଂଜାଳେ
ତୋ ମୁହଁ ପାଶୋରି ନାହିଁ ଲୋ ସତେ । ॥ ୪ ॥

ବାଢ଼ି ମେଷ୍ଟ

ସୌମିତ୍ରା ହରିଚନ୍ଦ୍ର

ସାମଗ୍ରୀ - ଆକୁ ୨୪୦ ଗ୍ରାମ, ସିମେଇ ୧୪୦ ଗ୍ରାମ, ଅଣ୍ଣା (୪ - ୭) ଗା, ତେଲ ୧ କପ, ଲୁଣ, ଚିଲ୍ଲି ସ୍ଵ ଏବଂ ଚମାଗୋ ସ୍ଵ, ଧନିଆପତ୍ର ।

ପ୍ରସ୍ତୁତି ପ୍ରଶାଳୀ - ପ୍ରଥମେ ଆକୁକୁ ସିଂହାଇ, ଶେପାଇତ୍ତାଇ ଲୁଣ ଦେଇ ଭଲଭାବରେ ଚକଟି ରଖନ୍ତୁ । ଗୋଟିଏ ଅଣ୍ଣାକୁ ଭାଙ୍ଗି ଭଲଭାବରେ ପେଣ୍ଟି ଅଳଗା ରଖନ୍ତୁ । ଅନ୍ୟ ଅଣ୍ଣାଗୁଡ଼ିକୁ ସିଂହାଇ ଶେପା ଛଡ଼ାଇ ଦିଅନ୍ତୁ ଓ ସିମେଇକୁ ହାତରେ ଗୁଣ୍ଠ କରି ଗୋଟେ ଥାଳିରେ ରଖନ୍ତୁ । ଚକଟା ଯାଇଥିବା କିଛି ଆଳୁରୁ କିଛି ନେଇ ତା ମାରେଇ ଗୋଟା ଅଣ୍ଣାକୁ ରଖି ଗୋଳ କରି ନିଅନ୍ତୁ । ତାକୁ ଫେଣ୍ଟା ଯାଇଥିବା ଅଣ୍ଣାରେ ବୁଡ଼ାଇ ସିମେଇ ଗୁଣ୍ଠରେ ଭଲଭାବରେ ଗଢ଼ାଇ ଦିଅନ୍ତୁ । କଢ଼େଇରେ ତେଲ ଗରମକରି ଧୂରେ ଧୂରେ ବାଦାମୀ ରଙ୍ଗ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଛାଣନ୍ତୁ । କାଢ଼ିଆଣି ଚିକେ ଥଣ୍ଡା ହେବାପରେ ଅଣ୍ଣାର ଠିକ୍ ମାର୍କିରୁ ଦି'ପାଳ କରନ୍ତୁ । ଦେଖିବେ ଯେମିତି ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଳଗା ହୋଇନ୍ଦ୍ରାଜା । ଦୁଇଯାକର ମାର୍କିରେ ଚିଲ୍ଲି ସ୍ଵ ଏବଂ ଚମାଗୋ ସ୍ଵ ଓ କିଛି ଧନିଆପତ୍ର ଦେଇ ଉଷ୍ଣମ ଉଷ୍ଣମ ଖାଆନ୍ତୁ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଖୁଆନ୍ତୁ ।

ଯେ କୌଣସି ଦୁଃଖର ତୀରତାକୁ କାଳ ଦିନେ ନା ଦିନେ ଲଘୁ କରିଦେବ ।

ଶୋର୍ଜ୍ ରାଜ୍ୟର ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା ଗଜପତି ପ୍ରଥମ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦେବ

(୧୯୭୮/୭୧-୧୭୦୦)

ଡ. ପ୍ରସନ୍ନ କୁମାର ଜେନା

ମୁକୁନ୍ଦ ଦେବଙ୍କ ପରାଜୟ ଓ ମୃତ୍ୟୁ (୧୯୭୮) ପରେ ଓଡ଼ିଶା ଆପଣାନ ଶାସିତ ବଜାର ଅଧିନ ହେଲା। ଓଡ଼ିଶାର ଗୌରବମୟ ସ୍ଵର୍ଗର ଅନ୍ତ ହେଲା। ସ୍ଵାଧୂନ ସ୍ମିତି ଲୋପ ହେଲା। ରାଜ୍ୟ ନଥୁଳା କି ରାଜା ନଥୁଲେ। ଆକୁମଣ କାରୀ ଓ ବଜାର ବାହିନୀର ଜଣେ

ସେନାନୀୟକ କାଲାଚାନ୍ (କଳାପାହାଡ଼) ନେତୃତ୍ବରେ ନିର୍ବିରୋଧ ଲୁଣ୍ଠନ, ଅତ୍ୟାଚାର, ମନ୍ଦିର ଭଙ୍ଗା ଧ୍ୟାନ ଲାଲା ଆରମ୍ଭ ହେଲା। ପ୍ରତିରୋଧ କରିବାକୁ କେହି ନଥୁଲେ। ଓଡ଼ିଆ ମାନଙ୍କର ପ୍ରାଣକେନ୍ତ୍ର ଶ୍ରାମଦିର ଲୁଣ୍ଠିତ ହେଲା। କଳାପାହାଡ଼ ଶ୍ରାବିଶ୍ଵରମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଗଙ୍ଗାକୁଳରେ ଅଗ୍ନିରେ ନିଷେପ କଲା। ବିଶର ମହାତ୍ମି ନାମକ ଜଣେ ପରମ ଉତ୍ତର ଅର୍ଦ୍ଧଦର୍ଶ ବିଶ୍ଵ ମଧ୍ୟରୁ ବ୍ରହ୍ମଙ୍କୁ ମୃଦଙ୍ଗ ଭିତରେ ପୁରାଇ ଗୁପ୍ତରେ ଆଣି କୁଙ୍ଗଠାରେ ରଖୁଥିଲେ। ଶ୍ରାମଦିରର ବିଶ୍ଵ ନଥୁଲେ। ଓଡ଼ିଶାରେ ରାଜା ନଥୁଲେ। ଓଡ଼ିଆମାନଙ୍କ ନେତୃତ୍ବ ନେଲାଉଳି ଜଣେ ସାମନ୍ତ, ସେନାପତି ବା ମନ୍ତ୍ରୀ ନଥୁଲେ। କ୍ଷମତା ପାଇଁ, ସ୍ଵାର୍ଥପାଇଁ ପରଶ୍ର ବିରୁଦ୍ଧରେ ଷତଯନ୍ତ୍ର ଓ ସଂଘର୍ଷ କରି ଏକଦା ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଥିବା ସାମନ୍ତ ଗୋପ୍ତି ଧ୍ୟାନ ହୋଇଯାଇଥିଲା। ଭୋଇ ବଂଶର ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା ଗୋବିନ୍ଦ ବିଦ୍ୟାଧରଙ୍କ ବଂଶ ଲତିକା ଶେଷ ହୋଇଯାଇଥିଲା। ତାଙ୍କର କେହି ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ନଥୁଲେ। ଏକ ମହାନ ଜାତିର ପାଇଁ ଏଉଳି ଏକ ଦୟନୀୟ ସ୍ମିତି ଜତିହାସର ବିତମନା ଥିଲା।

ଗୌରବମୟ ଓଡ଼ିଶାରାଜ୍ୟର ଏହି ମହା ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ ସମୟରେ ଅନାଶ୍ରିତ ଦିଗରୁ ଜଣେ ସୁଦଶ, ଦୁରଦର୍ଶୀ, ବୁଦ୍ଧିମାନ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ଆଗମନ ହୋଇଥିଲା। ସେ ହେଉଛନ୍ତି ଦନାର୍ଦ୍ଦନ ବା ଦନେଇ ବିଦ୍ୟାଧରଙ୍କ ପୁତ୍ର ରାମଚନ୍ଦ୍ର ରାତ୍ରରାୟ ବା ରମେଇ ରାତ୍ରରାୟ। ଦନାର୍ଦ୍ଦନ ବିଦ୍ୟାଧର ପ୍ରଥମ ଭୋଇ ବଂଶର ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା ଗୋବିନ୍ଦ ବିଦ୍ୟାଧରଙ୍କ ମନ୍ତ୍ରୀ ଓ ସେନାପତି ଥିଲେ। ଦକ୍ଷିଣ ଓଡ଼ିଶାର ଦେବାକୁ ଷତଯନ୍ତ୍ର କରିଥିଲେ।

ଦେବ ଓ ନରସିଂହ ଦେବଙ୍କର ସେନାପତି ଓ ମନ୍ତ୍ରୀ ଥିଲେ। ସେ ଦକ୍ଷ ବିଶ୍ଵପ୍ରତିଷ୍ଠାତା ପରାଜୟ ଓ ମୃତ୍ୟୁ (୧୯୭୮) ପରେ ଓଡ଼ିଶାର ଶାସିତ ବଜାର ଅଧିନ ହେଲା। ସେ ଆସି ପହଞ୍ଚିବା ପୁର୍ବରୁ ମୁକୁନ୍ଦ ଦେବ ନରସିଂହ ଦେବଙ୍କୁ ହତ୍ୟାକରି, ରଘୁରାମ ଜେନାଙ୍କୁ ସିଂହାସନରେ ବସାଇ ନିଜେ ଶାସନ କରୁଥିଲେ। ଦନାର୍ଦ୍ଦନ ବିଦ୍ୟାଧର ମଙ୍ଗଳା ଯୋତୀରେ ଶିବିର ପକାଇଥିଲେ। ମୁକୁନ୍ଦଦେବ ତାଙ୍କୁ ସେଠାରେ ପରାଜିତ କରି ବନୀକଲେ। ବନୀଶାଳାରେ ତାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଥିଲା। ୨୫ ବର୍ଷ କାଳ ଭୋଇ ବଂଶର ସୁରକ୍ଷା କବତ ଥିବା ମହାନ ରାଜ ଭକ୍ତ ଓ ଦକ୍ଷ ଦନାର୍ଦ୍ଦନ ବିଦ୍ୟାଧରଙ୍କ ପୁତ୍ର ହେଉଛନ୍ତି ରମେଇ ରାତ୍ରରାୟ ବା ରାମଚନ୍ଦ୍ର ରାତ୍ରରାୟ।

ଶୋର୍ଜ୍ ରାଜ୍ୟର ମୂଳନ ଭୋଇ ରାଜ୍ୟ ଓ (୨ୟ ଭୋଇବଂଶ) ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା ପରାଜିତ କରିବା ପୁର୍ବରୁ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ରାତ୍ରରାୟଙ୍କ ବିଷୟରେ ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ ମିଳେ ନାହିଁ। ପିତାଙ୍କ ସହ ସେ ଦକ୍ଷିଣ ଓଡ଼ିଶାରେ ଥିଲେ। ଦନାର୍ଦ୍ଦନ ବିଦ୍ୟାଧର ନରସିଂହଦେବଙ୍କ ତାକରା ପାଇ ରାଜଧାନୀଙ୍କୁ ଆସିବା ସମୟରେ ପୁତ୍ର ରାମଚନ୍ଦ୍ର ରାତ୍ରରାୟଙ୍କ ଦକ୍ଷିଣ ଓଡ଼ିଶାର ଦେବାକୁ ପରାଜିତ କରି ବନୀକରିବା ପରେ ମୁକୁନ୍ଦଦେବ ରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ରାଜମହେସୁଠାରେ ରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ପୁର୍ବପୁରୁଷ ରାଜମହେସୁଠାରେ ଗଜପତି ରାଜାମାନଙ୍କର ସାମନ୍ତରୁପେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ। ମୁକୁନ୍ଦଦେବଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁପରେ ରାମଚନ୍ଦ୍ରଦେବ ରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ରାଜମହେସୁଠାରେ ରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ପୁତ୍ର ହୋଇଥିଲେ। ଦକ୍ଷିଣ ଓଡ଼ିଶାର କେତେଜଣ ସ୍ଥାନୀୟ ସାମନ୍ତ ତାଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ନେତା ଓ ଓଡ଼ିଶାର ରାଜା ବୋଲି ସ୍ଵାକାର କଲେ। ଦକ୍ଷିଣ ଓଡ଼ିଶାରେ ସ୍ମିତି ମଧ୍ୟ ଅସ୍ତିତ୍ବ ଓ ଅରାଜକ ଥିଲା। ରାମଚନ୍ଦ୍ର ରାତ୍ରରାୟ ତୋଟମିଗତ ବା ଗୋଟମାଗତ (ବିଶାଖା ପାଟଣା ଜିଲ୍ଲାର କାସିମକୋଟା ନିକଟସ୍ଥ ବାର ଗୋଟମ) ଠାରେ ଅବସ୍ଥାନ କରିଥିଲେ। ଦକ୍ଷିଣ ଓଡ଼ିଶାର ଅସୁରକିତ ସ୍ମିତିର ସୁଯୋଗ ନେଇ ଗୋଲକୁଣ୍ଡା ସେନା ଦକ୍ଷିଣ ଓଡ଼ିଶା ଆତକୁ ଅଗ୍ରସର ହେଲେ। ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ୧୭୪୭ ମସିହା ଆତକୁ ଗୋଲକୁଣ୍ଡା ସେନା ଗୋଦାବରୀଠାରୁ ଚିଲିକା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଞ୍ଚଳ ଅଧିକାର କରି ନେଇଥିଲେ। ଏହି ସମୟରେ ଜଣେ ସ୍ଥାନୀୟ ସାମନ୍ତ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ରାତ୍ରରାୟଙ୍କୁ ଗୋଲକୁଣ୍ଡା ସେନା (ସେନା ନାୟକ ମଲିକାପୁର) ହାତରେ ଧରାଇ ଦେବାକୁ ଷତଯନ୍ତ୍ର କରିଥିଲେ। ଏହି ସୁଚନା ପାଇ ବିଶ୍ଵାସାତକ

ସାମନ୍ତ ଖଣ୍ଡାୟତଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରି, ସେଠାରେ ରହିବା ଅସୁରକ୍ଷିତ ଓ ବିପଦପୂର୍ବ ବୋଲି ମନେକରି ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦେବ ଉଭର ଦିଗକୁ - ଚିଲିକା ଆତକୁ ଚାଲିଆସିଲେ । ଗତଶୋତମ ଠାରେ ସେ ନା ବର୍ଷ (୧୪୭୮-୧୪୭୯) ଅବସ୍ଥାନ କରିଥିଲେ ।

ରାଜ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା:-

ତଙ୍କାଳୀନ ଓଡ଼ିଶାରେ ରାଜନୈତିକ ଅସ୍ଥିରତା ଓ ବିଶୁଦ୍ଧିକା ଲାଗିରିଥିଲା । ସ୍ଥାନୀୟ ମୁଖ୍ୟା ଓ ସାଧାରଣ ଲୋକମାନେ ଆତଙ୍କ, ଭୟ ଓ ଅନିଶ୍ଚିତତା ଭିତରେ ବାସ କରୁଥିଲେ । ଜଣେ ନେତାଙ୍କର ଅଭାବ ଥିଲା । ଏହି ସମୟରେ ରାଜନୈତିକ ଘଟଣା ପ୍ରବାହରେ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ରାତତରାଯ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ । ତାଙ୍କ ସହିତ ୧୩ ଜଣ ବିଶ୍ଵାସ ଅଶ୍ଵାରୋହୀ ଥିଲେ । ନ ଜଣ ସ୍ଥାନୀୟ ଗତାଧୃପତି ତଙ୍କୁ ସମର୍ଥନ, ସହଯୋଗ ଓ ସାହାଯ୍ୟ କଲେ । ସେମାନେ ହେଲେ ଚିଲିକାର କୋକୋଳ ବା କୋକଲୋ ଗତର ମୁଖ୍ୟା ବାସ୍ତ୍ଵାତ୍ମ, ଘୋରତିଆର ଝାଡ଼ ପରିତା ଓ ମଲ୍ଲାପତ୍ତା ବା ମଳିପତାର ଗତାଧୃଶ ଶରଣୀପାତ୍ର । ରାମଚନ୍ଦ୍ର ରାତତରାଯଙ୍କର ରାଜ୍ୟ ନଥୁଲା କି ରାଜଧାନୀ ନଥୁଲା । କଟକ ଓ ବାରବାଟୀ ଦୁର୍ଗ ଆଫଗାନମାନଙ୍କ ଅଧୂନରେ ଥିଲା । ରାମଚନ୍ଦ୍ର ସ୍ଥାନୀୟ ଖୋଲାପଲ୍ଲୀ (ପଲ୍ଲୁହାଟ)ର ସୌରା ଦଳପତି ସୁନ୍ଦରୀର ବଳୀବିକ୍ରମ ସିଂହଙ୍କୁ ହତ୍ୟାକରି ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଅଞ୍ଚଳ ଅଧୂକାର କଲେ । ଉପରୋକ୍ତ କେତେଜଣ ଗତାଧୃପତିଙ୍କ ସହିତ ଅନ୍ୟ ନାକଣ ସାମନ୍ତ ମାନଙ୍କ ସମର୍ଥନ ଓ ସହଯୋଗରେ ରାମଚନ୍ଦ୍ରଦେବ କଟକ ଓ ପୁରୀ ମଧ୍ୟ ମର୍ମି ବରୁଣେଇ ପାହାଡ଼ ପାଦଦେଶରେ ଖୋର୍ଦ୍ଧାଠାରେ ଜଗନ୍ନାଥପୁର କଟକ ନାମରେ ଏକ ନୂତନ ରାଜଧାନୀ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କଲେ ।

ଖୋର୍ଦ୍ଧା ରାଜ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହେଲା (୧୪୭୧-୭୨) । କାଠମୋଡ଼ି-କୁଆଖାଇଠାରୁ, ରକ୍ଷିକୁଳ୍ୟା ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସବୁ ଦଳପତି ମୁଖ୍ୟା ଓ ସାମନ୍ତମାନେ ତାଙ୍କର ନେତୃତ୍ବ ଓ ତଙ୍କୁ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥଙ୍କର ପ୍ରତିନିଧି ତଥା ଗଜପତି ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରିନେଲେ । (ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ରାଜବଂଶକୁ ପ୍ରଥମ ‘ଭୋଇ ବଂଶ’ କୁହାଯାଏ) ରାମଚନ୍ଦ୍ରଦେବ ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଥମେ ଇଛାପୁରଠାରୁ କୁଆଖାଇ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଓ ପରେ ରକ୍ଷିକୁଳ୍ୟା ଠାରୁ କାଠମୋଡ଼ି, ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିସ୍ତୃତ ଥିଲା । ପୁରୀତନ ପୁରୀ ଜିଲ୍ଲାର କୋଠଦେଶ ବ୍ୟତୀତ ସମସ୍ତ ଅଞ୍ଚଳ, ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାର ଅଧୂକାଂଶ ଅଞ୍ଚଳ, କଟକ ଜିଲ୍ଲାର ବାଙ୍ଗି ଓ ଆଠଗତ ଉପଖଣ୍ଡ ଓ ତେଜାନାଳ ଜିଲ୍ଲାର କେତେକ ଅଞ୍ଚଳ ଖୋର୍ଦ୍ଧା ରାଜ୍ୟର ଅଂଶ ବିଶେଷ ଥିଲା । ଏହାର କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ଆନୁମାନିକ ପ୍ରାୟ ୧୦ ହଜାର ବର୍ଗ ମାଇଲ ଥିଲା । ଖୋର୍ଦ୍ଧା ରାଜାଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟେକ ନିଯନ୍ତ୍ରଣରେ ୩୧ ଟି ଗତ ଥିଲା ଓ ୩୦ ଟି ଜମିଦାରୀ ଥିଲା । ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦେବ ନିଜର ଦକ୍ଷତା ବଳରେ ଏକ ବିରାଟ ରାଜ୍ୟ (ବର୍ତ୍ତମାନ ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରାୟ ଏକ ଷଷ୍ଠାଶଙ୍କ) ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାରେ ସଫଳ ହୋଇଥିଲେ ।

ଗଜପତି ପରାମରାର ପୁନଃ ପ୍ରତିଷ୍ଠା:-

ରାଜ୍ୟ ଗଠନ ଓ ରାଜଧାନୀ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ସହିତ ଗଜପତି ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦେବ ରାଜକୀୟ ପରମରାର ପୁନରୁଦ୍ଧାର କରିଥିଲେ । ଗୋବିନ୍ଦ ବିଦ୍ୟାଧରଙ୍କ ସମୟରୁ ବ୍ରାହ୍ମଣ ପଣ୍ଡିତ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅସୁନ୍ଦର ଥିଲା । ଗୋବିନ୍ଦଦେବ କ୍ଷତ୍ରୀୟ ନଥୁବାରୁ ଓ ପ୍ରତାପରୁଦ୍ଧାରେ ପୁତ୍ରମାନଙ୍କୁ ହତ୍ୟାକରି ସିଂହାସନ ଅଧିକାର କରିଥିବାରୁ ବ୍ରାହ୍ମଣ ମାନେ ଅସୁନ୍ଦର ଥିଲେ । କକ୍ଷପ୍ରତାପ ଦେବ ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କ ଉପରେ ଅତ୍ୟାଗର କରିଥିଲେ ଓ କାଶିଧାମରୁ ଆସିଥିବା ବ୍ରାହ୍ମଣ ପଣ୍ଡିତ ବିଶ୍ଵାନାଥମନ୍ଦିରଙ୍କୁ ରାଜଗୁରୁ ପଦବୀରେ ଅବସ୍ଥାପିତ କରିଥିଲେ । ପଳକରେ ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିରେବ ରହିଥିଲା । ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦେବ ସୋମବଂଶୀ ମାନଙ୍କ ସମୟରୁ ରାଜଗୁରୁ ପଦବୀରେ ରହିଆସୁଥିବା ବସ୍ତ୍ୟ ସାମନ୍ତ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଓ କକ୍ଷପ୍ରତାପ ଦେବଙ୍କ ସମୟରେ ରାଜଗୁରୁ ପଦବୀରେ ଅବସ୍ଥାପିତ ନନ୍ଦ ସାମନ୍ତ ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମିଳାମିଶା କରାଇଥିଲେ । ଗଜପତି ପ୍ରତାପରୁଦ୍ଧାରେ ରାଜଗୁରୁ ଥିବା କବି ତିଣ୍ଡିମ ଜୀବଦେବାର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ପୁତ୍ର ଶ୍ରୀବର୍ଷନ ମହାପାତ୍ରଙ୍କୁ ରାଜଗୁରୁ ଅଧୂଷ୍ଟିତ କଲେ । କକ୍ଷପ୍ରତାପଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁପରେ ରାଜଗୁରୁ ନନ୍ଦ ସାମନ୍ତ ପଣ୍ଡିତ ବଳଦେବମନ୍ଦିରଙ୍କୁ (ପାରମରିକ ରାଜଗୁରୁ ସଂପ୍ରଦାୟର ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କୁ ସଂଦେହ କରି ପୁରୀ ଛାତି ପ୍ରଥମେ ବୀର ନରସିଂହପୁର ଓ ପରେ ବିଶ୍ଵାନାଥ ପୁର ଠାରେ ଅବସ୍ଥାନ କରୁଥିଲେ ।) ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦେବ ତଙ୍କୁ ବିଶ୍ଵାନାଥପୁର ଠାରୁ ଆଣି ବରପଦାଗତ ସ୍ଥିତ ଉଷ୍ଣନା / ଓଶଣ ଗ୍ରାମରେ ଭୂମିଦାନ ସହିତ ଅବସ୍ଥାପିତ କରିଥିଲେ ଓ ‘ରାଜଗୁରୁ ମହାପାତ୍ର’ ଉପାଧି ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଏହାଦ୍ୱାରା ସେ ସମସ୍ତଙ୍କର ଆନୁଗତ୍ୟ ଓ ସମର୍ଥନ ପାଇବାରେ ସମ୍ମନ ହୋଇଥିଲେ । ଏହା ତାଙ୍କର ବୁଦ୍ଧିମତୀ ଓ ଦୂରଦର୍ଶିତାର ନିର୍ଦର୍ଶନଥିଲା ।

ଗଜପତି ପରମରା ସହିତ ଶୋଳଶାସନର (ବ୍ରାହ୍ମଣ ଶାସନ) ସମ୍ପର୍କ ବହୁ ପୂରୁଣା । ଆଫଗାନମାନଙ୍କର ଦ୍ୱାରା ବାରବାଟୀ ଦୁର୍ଗ ଅଧୂକାର ପରେ କଟକ ନିକଟସ୍ଥ ପୁରାତନ ଶୋଳ ଶାସନର ପ୍ରଭାବ ହ୍ରାସ ହୋଇଥିଲା । ପରମରାର ପୁନଃ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ରାଜବଂଶ ଦେବ ନୂତନ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଶାସନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାକୁ ଉଦ୍ୟମକରି ଫରୋଟି ବ୍ରାହ୍ମଣ ଶାସନ (ବାରବାମଚନ୍ଦ୍ର ପୁର, ଶ୍ରୀରାମ ଚନ୍ଦ୍ରପୁର, ପ୍ରତାପ ରାମଚନ୍ଦ୍ରପୁର, ବିଜୟ ରାମଚନ୍ଦ୍ରପୁର ଓ ଉତ୍ସମ୍ବାଦିତ ରାମ ଚନ୍ଦ୍ରପୁର) ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିଲେ ।

ପ୍ରଥମ ରାମଚନ୍ଦ୍ରଦେବ ମାତ୍ର ୪ ଗୋଟି ବ୍ରାହ୍ମଣ ଶାସନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ପୂର୍ବରୁ ଭୋଇ ବଂଶର ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା ଗୋବିନ୍ଦ ଦେବ ଗୋବିନ୍ଦ ବିଦ୍ୟାଧର ପୁର ଶାସନ ଓ କକ୍ଷପ୍ରତାପ ବୀର ପ୍ରତାପ ପୁର ଶାସନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିଲେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶାସନକୁ କେତୋଟି ଅଂଶ ବା ଖଣ୍ଡରେ (ବୀର ରାମଚନ୍ଦ୍ରପୁର ୪ ଖଣ୍ଡ + ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରପୁର ୨ ଖଣ୍ଡ + ପ୍ରତାପ ଚନ୍ଦ୍ରପୁର ୨ ଖଣ୍ଡ + ବିଜୟ ରାମଚନ୍ଦ୍ରପୁର ୧ ଖଣ୍ଡ + ଉତ୍ସମ୍ବାଦିତ ରାମ ଚନ୍ଦ୍ରପୁର ୧ ଖଣ୍ଡ + ବାର ଗୋବିନ୍ଦ ପୁର ୨ ଖଣ୍ଡ + ବାର ପ୍ରତାପ ପୁର ଶାସନ ୨ ଖଣ୍ଡ = ୧୨ ଖଣ୍ଡ / ୧୨ ଶାସନ) ବିଭିନ୍ନ କରି ଶୋଳ ଶାସନ ଗଣନା ହିସାବ

ହୋଇଥିଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ ଗଜପତିମାନେ ଶାସନମାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ପରେ ଶୋଳ ଶାସନର ଶଣନାରେ ସଂଶୋଧନ ଓ ପରବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଥିଲା ।

ଶ୍ରୀମଦ୍ଵିରରେ ବିଗ୍ରହ ପ୍ରତିଷ୍ଠା:-

ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦେବ ଖୋର୍ଦ୍ଧ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ବେଳକୁ ଶ୍ରୀମଦ୍ଵିରରେ ବିଗ୍ରହ ନଥିଲେ । ପୂଜାପାଠ ନଥିଲା । ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ବିନା ଓଡ଼ିଆ ଜାତି ନିଷ୍ଠେଜ, ନିସ୍ବନ୍ଧ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲା । ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ଗଜପତି, ଠାକୁର ରାଜା, ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କର ପ୍ରଥମ ସେବକ ଏ ସବୁର କିଛି ମହତ୍ତ୍ଵ ନଥିଲା । ରାଜ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠାପରେ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦେବ ବିଗ୍ରହ ଓ ପୂଜାପାଠ ସଂପର୍କରେ ସମସ୍ତ ପାତ୍ର, ମନ୍ତ୍ରୀ, ପୁରୋହିତମାନଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା କରି କୁଞ୍ଜଠାରୁ ବ୍ରହ୍ମ ଅଣାଇ, ଶୋର୍ଦ୍ଧଠାରେ ବନଯାଗ ବିଧୁ ଓ ବିଗ୍ରହ ସ୍ଥାପନ କରି ବ୍ରହ୍ମ ସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ (ନବମଅଙ୍କ ୧୫୩୩) । ୧୫୩୪ ମସିହାରେ ମୋଗଲମାନେ ବଙ୍ଗ ଓ ବିହାର ଅଧିକାର କରିନେଲେ । ଆପଗାନ ନେତାମାନେ ଓଡ଼ିଶା ପଲେଜ ଆସିଲେ । ମୋଗଲ ସେନା ତାଙ୍କୁ ଅନୁଧାବନ କରି ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ । ବିଦ୍ରୋହ, ବିଦ୍ରୋହ ଦମନ, ପୁନଃ ବିଦ୍ରୋହ ଓଡ଼ିଶାରେ ଅସ୍ତିତ୍ବ ରାଜନୈତିକ ପରିସ୍ଥିତି ସୃଷ୍ଟିକରିଥିଲା । ଏହି ଅସ୍ତିତ୍ବରେ ସମୟରେ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦେବ ପୁରୀ ଓ ପାର୍ଶ୍ଵବର୍ତ୍ତୀ ଅଞ୍ଚଳ ଉପରେ ନିଜକୁ ଅଧିକାର ପ୍ରତିଷ୍ଠା କଲେ ଓ ବିଗ୍ରହମାନଙ୍କୁ ଶୋର୍ଦ୍ଧରୁ ବିନା ରଥରେ ଚଉଦୋଳରେ ବିଜେକରାଇ ଶ୍ରୀମଦ୍ଵିରରେ ପୁନଃସ୍ଥାପନ କଲେ (ଏଗାର ଅଙ୍କ ୧୫୩୪) । ବିଗ୍ରହ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ସହିତ ସେ ମହାପ୍ରସାଦର ପୁନଃ ପ୍ରତଳନ ୩ ଓ ୧୫୩୮ ମସିହାରୁ ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଇଥିବା ରଥଯାତ୍ର ପୁନର୍ବାର ଆରମ୍ଭ କରାଇଥିଲେ । ଏହି ମହାନ କାର୍ଯ୍ୟପାଇଁ ସେ ସମସ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଭିନନ୍ଦିତ ହୋଇ ସମ୍ମାନିତ ହୋଇଥିଲେ । ସେବକ, ସମ୍ୟାସୀ, ବ୍ରାହ୍ମଣ, ପାତ୍ର, ମନ୍ତ୍ରୀ, ତାଙ୍କୁ ସମସ୍ତେ ଦ୍ଵିତୀୟ ଜନ୍ମଦ୍ୟୁମ୍ବ ବା ଦୂତୀ ଜନ୍ମଦ୍ୟୁମ୍ବ ଓ ଅଭିନବ ଜନ୍ମଦ୍ୟୁମ୍ବ ବୋଲି ଘୋଷଣା କଲେ । ତାଙ୍କର ବଶଂଧର ମାନେ ‘ଜନ୍ମଦ୍ୟୁମ୍ବବତାର’ ଉପାଧି ବ୍ୟବହାର କରୁଥିଲେ ।

ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦେବଙ୍କ ଅନ୍ୟ ଏକ ମହତ୍ତ୍ଵ କାର୍ଯ୍ୟ ଓ କୀର୍ତ୍ତି ହେଉଛି ଶୋର୍ଦ୍ଧରେ ଏକ ମନ୍ତ୍ରିର ନିର୍ମାଣ କରି ଶ୍ରୀଗୋପାଳ ମୂର୍ତ୍ତୀଙ୍କୁ ସ୍ଥାପନ କରିବା । ଗଜପତି ପ୍ରତାପରୁତ୍ର ଦେବ କାଞ୍ଚି ଅଭିଯାନ ବେଳେ ବିଦ୍ୟାନଗରୀ ରାଜ ମହେନ୍ଦ୍ରିୟ ଶ୍ରୀଗୋପାଳ ମୂର୍ତ୍ତୀ, ମାଣିକ୍ୟ ସିଂହାସନ ଓ ଗଣେଶ ମୂର୍ତ୍ତୀ (ଶ୍ରୀମଦ୍ଵିର ପରିସରରେ ଅବସ୍ଥାପିତ କାଞ୍ଚି ଗଣେଶ) ଆଣିଥିଲେ । କଟକରେ ‘ଗୋପାଳପ୍ରିୟ ଜଗତି’ ଠାରେ ଗୋପାଳ ମୂର୍ତ୍ତୀଙ୍କୁ ସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ । କଳାପାହାଡ଼ ଆକୁମଣ ପୁର୍ବରୁ ବିଗ୍ରହଙ୍କୁ ଶୁଦ୍ଧସ୍ଥାନକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ କରାଯାଇଥିଲା । ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦେବ ମୋପାଳ ମୂର୍ତ୍ତୀଙ୍କୁ ଆଣି ଶୋର୍ଦ୍ଧରେ ନୂତନ ମନ୍ଦିରରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିଲେ ।

ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦେବ ଓ ଆପଗାନ - ମୋଗଲ ସଂଘର୍ଷ :-

ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦେବ ଶୋର୍ଦ୍ଧରାଜ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ବେଳକୁ

ପୂର୍ବଭାରତର ରାଜନୈତିକ ସ୍ଥାନ ଅସ୍ତିତ୍ବ ହୋଇଥିଲା । ମୋଗଲ ଓ ଆପଗାନ ଶକ୍ତି ମଧ୍ୟରେ ସଂଘର୍ଷ ଚାଲିଥିଲା । ବଙ୍ଗ ଓ ବିହାର ହରାଇବା ପରେ (୧୫୭୪) ଆପଗାନ ବିଦ୍ରୋହୀମାନେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଏକ ତ୍ରୁଟି ହୋଇଥିଲେ । ଓଡ଼ିଶା ସେମାନଙ୍କର ବିଦ୍ରୋହର କେତ୍ରପଲାକ ଥିଲା । ୧୫୭୭ ମସିହାରୁ ୧୫୮୮ ମସିହାରେ ଆପଗାନ ଶକ୍ତି କିନ୍ତୁ ଆପଗାନ ବିଦ୍ରୋହ ଅବଦମିତ ହୋଇନଥିଲା । ୧୫୮୮ ରେ ଆପଗାନ ବିଦ୍ରୋହୀ ନେତା କୁତୁଳ ଖାଁଙ୍କ ସହିତ ବୁଝାମଣା କରି ତାଙ୍କୁ ଓଡ଼ିଶାର ଶାସକ ରୂପେ ମୋଗଲ ସ୍ବୀକୃତ ମିଳିଲା । କିନ୍ତୁ ଆପଗାନମାନଙ୍କର ବିଦ୍ରୋହମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଥମିନଥିଲା । ୧୫୯୦ ମସିହାରେ ରାଜା ମାନସିଂହ ଓଡ଼ିଶା ଆସିଲେ । ଆପଗାନମାନଙ୍କ ସହିତ ଏକ ବୁଝାମଣା ହେଲା । ଶ୍ରୀମଦ୍ଵିର ଓ ପାଶ୍ଚବର୍ତ୍ତୀ ଅଞ୍ଚଳ ମୋଗଲମାନଙ୍କୁ ହପ୍ତାନ୍ତର କରାହେଲା । ସେଠାରେ ଜଣେ ମୋଗଲ ତ୍ରୁଟିବଧାରକ ନିଯୁକ୍ତ ହେଲେ । ଏହା ମଧ୍ୟ କଣ୍ଠାମ୍ବାୟ ଥିଲା । ଆପଗାନମାନେ ପୁଣି ବିଦ୍ରୋହ କଲେ । ମୋଗଲମାନଙ୍କ ସହିତ ସଂଘର୍ଷ ହେତୁ ଆପଗାନମାନଙ୍କର ଶକ୍ତି ହାସ ହେଲା । ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦେବଙ୍କ ନିଜ ରାଜ୍ୟକୁ ସଂଗଠିତ ଓ ଶକ୍ତିଶାଳୀ କରିବାକୁ ସୁଯୋଗ ମିଳିଲା । ଆପଗାନମାନେ ତାଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟ ନେଇଥିଲେ । ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦେବ ସେମାନଙ୍କୁ ଆଶ୍ରମ ଓ ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଆପଗାନ ନେତାମାନେ ସାରଙ୍ଗଗଢ଼ାରେ ଅବସ୍ଥାନ କରିଥିଲେ । ଯୁଗରାଜ ପୁରୁଷୋତ୍ମବ ଦେବ ମଧ୍ୟ ସେଠାରେ ଥିଲେ ୧୫୯୭ ମସିହାରେ ରାଜା ମାନସିଂହ ପୁନର୍ବର୍ବାର ଓଡ଼ିଶା ଅଭିଯାନରେ ଆସି ସାରଙ୍ଗଗଢ଼ ଅଧିକାର କରିନେଲେ ଓ ଆପଗାନ ଶକ୍ତିକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଧ୍ୟୁମ୍ କରି ମୋଗଲ ଶାସନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କଲେ । ଆପଗାନ ଶାସନର ଅଭିଯାନରେ ଆସି ସାରଙ୍ଗ ଗଢ଼ାରେ ଆଶ୍ରମ ନେଇଥିଲେ । ମୋଗଲ ସେନା ସାରଙ୍ଗଗଢ଼ ଅଧିକାର କରିନେଲେ । ଆପଗାନ ଶାସନ ର ଅନ୍ତ ହେଲା ।

ଆପଗାନମାନଙ୍କୁ ଆଶ୍ରମ ଦେବଙ୍କାରୁ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦେବଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷା ଦେବାପାଇଁ ମାନସିଂହ ଶୋର୍ଦ୍ଧ ଆକୁମଣ କରିବାକୁ ଯୋଜନା କଲେ । ଜଗନ୍ନାଥ ଦର୍ଶନ କରିବା ବାହାନାରେ ଯାଇ ପିପିଲିଠାରେ ସେନ୍ୟ ତୁଳ କଲେ । ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦେବ ନିଜପୁତ୍ରଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ଶାକ୍ତିପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟାବାପ ପଠାଇଲେ । ସେ ନିଜେ ଆସି ଉପସ୍ଥିତ ନହେବାରୁ ମାନସିଂହ ଶୋର୍ଦ୍ଧ ଆକୁମଣ କଲେ । ପ୍ରବଳ ପ୍ରତିରୋଧର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ହେଲେ । ମୋଗଲ ସେନାର ବନ୍ଦ କ୍ଷୟକ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା । ସହଜପାରି କଟକ, କାଳୁପଡ଼ା, ଭୁଲ୍ଲମୁଳ, ଅରାଗତ ପ୍ରଭୃତି ଅଞ୍ଚଳ ମୋଗଲ ସେନା ଦ୍ୱାରା ଅଧିକୃତ ହେଲା । ବିଜୟ ତୁଳନାରେ କ୍ଷୟକ୍ଷତିର ପରିମାଣ ଅଧିକଥିଲା । ଏ ଖବର ପାଇଁ ଆକବର ବିରକ୍ତ ପ୍ରକାଶ କଲେ ଓ ତୁରନ୍ତ ଯୁଦ୍ଧ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲେ ।

ଆକବରଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ମୋଗଲସେନା ଶୋର୍ଦ୍ଧ ଆକୁମଣରୁ ବିରତ ହେଲେ । ରାଜା ନିଜେ ଆସି ମାନସିଂହଙ୍କୁ ଦେଖା କଲେ । ସେମାନଙ୍କ

ମଧ୍ୟରେ ଆକବରଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାନୁସାରେ ଏକ ରୁକ୍ଷି ସ୍ଥାନ୍ତରୀତ ହେଲା (୧୪୯୯) । ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦେବ ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିରର ପରିଚାଳନା ଅଧିକାର ପାଇବା ପାଇଁ ମାନସିଂହଙ୍କ ନିକଟରେ ଦାବୀ କରିଥିଲେ । ମାନସିଂହ ରାମଚନ୍ଦ୍ରଦେବଙ୍କ ଉପରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ନଥିଲେ । ସେ ମୁକୁଦ ଦେବଙ୍କ ପୁତ୍ର ତେଲେଜ୍ଞା ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦେବଙ୍କୁ ସମର୍ଥନ କରୁଥିଲେ । ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦେବ ତାଙ୍କର ଦାବି ରାଜା ଆକବରଙ୍କ ନିକଟରେ ଦିଲ୍ଲୀ ଦରବାରରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ । ତେଲେଜ୍ଞା ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦେବ ମଧ୍ୟ ଫେରାଦ ହୋଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଆକବର ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦେବଙ୍କ ଦାବିକୁ ସମର୍ଥନ କରିଥିଲେ । ଏହା ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦେବଙ୍କର ଏକ କୁଟନୈତିକ ବିଜୟ ଥିଲା । ରୁକ୍ଷି ଅନୁସାରେ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦେବଙ୍କୁ ‘ଗଜପତି’ ଓ ‘ମହାରାଜା’ ପଦବୀ ସହିତ ଖୋର୍ଦ୍ଧରାଜା ଓ ଶ୍ରୀଜନ୍ମାଥ ମନ୍ଦିରର ତଥା ବିଧାରକ ରୁପେ ସ୍ଥାନ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା । ସେ ଆକବରଙ୍କ ବଶ୍ୟତା ସ୍ଵୀକାର କଲେ । ବାର୍ଷିକ କର ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ସମ୍ମତ ହେଲେ ତାଙ୍କୁ ଏହା ହଜାର ପଦାତିକ ଓ ୪ଶହ ଅଶ୍ଵରୋହି ବାହିନୀର ମାନସବଦାର (ସେନା ନାୟକ) ପଦବୀ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା । ମାନସିଂହ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦେବଙ୍କର ପ୍ରତିଦ୍ୱଦ୍ଵି ଥିବା ତେଲେଜ୍ଞା ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦେବଙ୍କୁ ଓ ଛକତି ଭ୍ରମରବରଙ୍କ ଯଥାକୁମେ ଆଳି ଓ ପରିଆର ରାଜାରୁପେ ଅବସ୍ଥାପିତ କଲେ । ସେମାନେ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦେବଙ୍କୁ ଠାକୁର ରାଜା ବୋଲି ସ୍ଵୀକାର କଲେ । ରାଜା ମାନସିଂହଙ୍କ ସହିତ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦେବ ନିଜର ପୁତ୍ର ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଦେବ ଓ କାଶି ପରିଜାଙ୍କୁ ମୋଗଲ ଦରବାରକୁ ପଠାଇଥିଲେ । ଏହା ପରେ ପରେ ରାଜା ମାନସିଂହ ଖୋର୍ଦ୍ଧା / ଓଡ଼ିଶା ଓ ତେଲେଜ୍ଞାନା ସିମାରେ ଅବସ୍ଥାତି ମାନ୍ୟୁର (ବାଣ୍ୟୁର) ଅଧିକାର କରି ଖୋର୍ଦ୍ଧା ରାଜ୍ୟ ସହିତ ଯୋଗ କରିଥିଲେ ।

ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦେବଙ୍କର ବିଜ୍ଞତା, ଦୁରଦୃଷ୍ଟି, କୁଟନୀତି, ନିଷ୍ଠା ଓ ଉଦ୍ୟମ ଯୋଗୁ ନୁଆକରି ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଖୋର୍ଦ୍ଧା ରାଜ୍ୟ, ଗଜପତି ପଦବୀ ଓ ଠାକୁର ରାଜା ପରଂପରା ସ୍ଵୀକୃତ ଓ ସୁରକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା । ତାଙ୍କର ପ୍ରତିଦ୍ୱଦ୍ଵି ଓ ପ୍ରତିବାଦୀମାନେ ନିରବ ହୋଇଯାଇଥିଲେ । ରାଜା ମାନସିଂହ ଓ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦେବଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ରୁକ୍ଳିଠାରୁ ହଁ ଓଡ଼ିଶାରେ ଆଫଗାନ ଶାସନର ଅନ୍ତ ଓ ମୋଗଲ ଶାସନ ଆର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା ।

ଦକ୍ଷିଣ ଓଡ଼ିଶା :-

ଓଡ଼ିଶାରାଜ୍ୟର ପତନ ପରେ ସୃଷ୍ଟି ରାଜନୈତିକ ଶୂନ୍ୟତା ଓ ବିଶ୍ଵାଙ୍ଗଳାର ସୁଯୋଗ ନେଇ ଗୋଲକୁଣ୍ଡାର ଶାସକ (ଜାହାମ କୁତୁବଶାହ) ଦକ୍ଷିଣ ଓଡ଼ିଶା ଅଧିକାର କରିନେଲେ (୧୪୭୧) । କିନ୍ତୁ ଶ୍ରୀକାଳକୁମର ଉତ୍ତରକୁ ତାଙ୍କର ପୁଣ୍ୟ ନିଯନ୍ତ୍ରଣ ନଥିଲା । ୧୪୯୦ ମସିହାରେ (କୁଲିକୁତ୍ବଶାହ) ଖଲ୍ଲିକୋଟ, କୋଦଳା (ଆଠଗତ) ମଙ୍ଗଳକୋଟ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳ ଅଧିକାର କରି ସେଠାରେ ମୁକୁଦ ଦେବଙ୍କ ବଢ଼ି ବାପାଙ୍କ ପୁଅ ନରସିଂହ ବାହୁବଳେସ୍ତକୁ ରାଜମହେସ୍ତୀ ଓ କନିଙ୍ଗ ଦଣ୍ଡପାତର ଶାସକ

ରୁପେ ନିଯୁତ କରିଥିଲେ । ନରସିଂହ ବାହୁବଳେସ୍ତୀ, ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦେବଙ୍କୁ ସ୍ଵାକାର ନକରି ନିଜକୁ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟର ପ୍ରକୃତ ଅଧିକାରୀ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରି ଗଜପତି ଉପାଧି ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ମୁକୁଦ ରାଜ ବାହୁବଳେସ୍ତୀ ଗୋଲକୁଣ୍ଡା ବିରୁଦ୍ଧରେ ବିଦ୍ୟୁତ କରିଥିଲେ । ନିଜର ପ୍ରତିଦ୍ୱଦ୍ଵି ହୋଇଥିବା ସତ୍ରେ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦେବ ତାଙ୍କୁ ସାହ୍ୟ କରିଥିଲେ । ଏହା ପରାଜିତ ହୋଇ ରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଆଶ୍ରମ ନେଇଥିଲେ । ତାପରେ ବଜା ପଳାଯନ କରିଥିଲେ । ଏହି ସମୟରେ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦେବ ଖଲ୍ଲିକୋଟ, କୋଦଳା ପ୍ରଭୃତି ଟଟି ରାଜ୍ୟ (ଶୁମୁସର, ଖଲ୍ଲିକୋଟ, ଆଠଗତ, ଚିକିଟି, ମହୁର, ସେରଗତ, ପାଲୁର, ଟିକାଳି ରମ୍ପନାଥପୁର) ଅଧିକାର କରିନେଇଥିଲେ ।

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କୃତିତ୍ୱ:-

ଗଜପତି ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦେବ ବିଦ୍ୟାନ ଥିଲେ । ଝାନୀ, ଗୁଣୀ, ପଣ୍ଡିତମାନଙ୍କର ପୃଷ୍ଠପୋଷକତା କରିଥିଲେ । “ଦୁର୍ଗାଷ୍ପୋବ ଚନ୍ଦ୍ରିକା” ଓ “ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଭକ୍ତ ବାହୁଲ୍ୟ ଚରିତ ନାଟକମ” ତାଙ୍କଦ୍ଵାରା ରଚିତ ହୋଇଥିଲା । କବି ଚିତ୍ତମଣି ମିଶ୍ର “ବାହ୍ମନ୍ୟ ଚରିତ”, “କାଦମ୍ବର ସାର” ଓ “ସମରାରି ଚରିତ” ରଚନା କରିଥିଲେ । କବିତ୍ୱ ବିଶ୍ଵାନାଥ ସାମନ୍ତରାୟ ଜଣେ ମହାନ ପଣ୍ଡିତ ଥିଲେ । ରସମଯ କାବ୍ୟ “ରତ୍ନସାର”ର ଲେଖକ ଥିଲେ । ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦେବ ଓ ରାଜା ମାନସିଂହଙ୍କ ସହାୟତାରେ ଆକବରଙ୍କ ଦରବାର ଯାଇଥିଲେ । “ଗୋପା ଚନ୍ଦନ” କାବ୍ୟର ରଚିତତା ତାନ ଦାସ ରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ସଭା ପଣ୍ଡିତ ଥିଲେ । “ଲାଲାବତୀ”, “କଳାବତୀ”, “ସାରିତ୍ରୀ ଚରିତ” ଓ “ପ୍ରେମ ଲୋଚନା” କାବ୍ୟ ବ୍ୟତୀତ ଅନେକ ଚରିତିଶା ରଚନା କରିଥିବା ପଣ୍ଡିତ ବିଷ୍ଣୁ ଦାସ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦେବଙ୍କ ସମସାମ୍ୟକ ବାଣୀ ସାଧକ ଥିଲେ ।

ଶ୍ରୀମନ୍ଦିରରେ ନୁତନ ବିଗ୍ରହ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ସହିତ ପୁଜ୍ଜାପାଠ ଓ ମହାପ୍ରସାଦ ସେବା ପୁନଃ ପ୍ରଚଳନ ଏବଂ ଖୋର୍ଦ୍ଧାରେ ନୁତନ ମନ୍ଦିରରେ ଶ୍ରୀ ଗୋପାଳ ମୂର୍ତ୍ତୀଙ୍କୁ ସ୍ଥାପନ କରି ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦେବ ଓଡ଼ିଆମାନଙ୍କର ସମ୍ମାନର ଅଧିକାରୀ ହୋଇଗଲେ । ଓଡ଼ିଆ ଅସ୍ତ୍ରାତା ଓ ସ୍ବାଭିମାନର ରକ୍ଷାକର୍ତ୍ତା ରୁପେ ପ୍ରତିଭାତ ହେଲେ । ମନୋବଳ ଭାଙ୍ଗି ଯାଇଥିବା ଦିଶାହୀନ ଏକ ଜାତିର ପୁନରୁତ୍ଥାର କରିବାରେ ତାଙ୍କର ଭୂମିକା ମହାନଥିଲା । ଓଡ଼ିଶାର ମହାନ କୃତି ସନ୍ତାନ ଓ ଏତିହାସିକ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସେ ଅନ୍ୟତମ । ଜାତିର ଏକ ମହା ଦୁର୍ବିନ ସମୟରେ ସେ ଓଡ଼ିଆ ପ୍ରାଣରେ ନୁତନ ସନ୍ଦର୍ଭ ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲେ । ପୁର୍ବର ରାଜନୈତିକ କମତା ଓ ଆଞ୍ଚଳିକ ଏକତା ପୁନଃ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ସମ୍ବନ୍ଧ ନଥିଲା । କିନ୍ତୁ ସବୁ ଓଡ଼ିଆ ଜମିଦାର, ରାଜା ଓ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସାମାଜିକ ଓ ଧାର୍ମିକ ଏକତା ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହୋଇଥିଲା । ନୁଆକରି ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହୋଇଥିବା ଖୋର୍ଦ୍ଧା ରାଜ୍ୟ ଓଡ଼ିଶାର ରାଜନୈତିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର କେନ୍ଦ୍ରିତ ଥିଲା । ଓଡ଼ିଶାର ଆମ୍ବୁସନ୍ଧାନ ଓ ସ୍ବାଭିମାନର ପ୍ରତିକ ଥିଲା । ଖୋର୍ଦ୍ଧାର ଜତିହାସ ହଁ ତତ୍କାଳୀନ ଓଡ଼ିଶାର ଜତିହାସ ଥିଲା ।

ସ୍ଵପ୍ନର ରାଜା

ବିଭୁ ପ୍ରସାଦ ହରିଚନ୍ଦନ

ଅଭୁତ ଭାବନା ସ୍ଵପ୍ନ ସହିତରେ
ଆସିଯାଏ କେବେ କେବେ,
ରାଜଦଣ୍ଡ ଧରି ରାଜ ସିଂହାସନେ
ନିଜକୁ ସମାଚ ଭାବେ,
ମୁଣ୍ଡକୁ ହଲାଇ ସର୍ବେ
ମହାରାଜାଙ୍କର ଜୟ ହେଉ ବୋଲି
କହୁଥାନ୍ତି ବଡ଼ ଗର୍ବେ । ॥୧॥

ମନ ମଧ୍ୟ ଭାବେ ଯେହେତୁ ମୁଁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ
ପ୍ରଜା ମୋ ଉଭମ ହେବେ,
ସାମାନ୍ୟ ଦୋଷରେ କୁହେ ନିର୍ଭୟରେ
ପ୍ରାଣଦଣ୍ଡ ଦିଅ ଏବେ,
ଜୀବନେ ଦେଖୁନ କେବେ
ମୋହପରି ଭଲ ମହାରାଜଟିଏ
ମିଳିବେନି ଏହି ଭାବେ । ॥୨॥

ଝରୁକାର ଦଳେ ବସାଇ ପାଖରେ
କହୁଥିବି ଆବେ ଯାବେ,
ନୃତ୍ୟାଙ୍ଗନା ସବୁ ମଦମର ହୋଇ
ନୃତ୍ୟାଙ୍ଗାତ କରୁଥିବେ,
ସୁରା ଆଶ ଅବିଳମ୍ବେ
କହିଲା ବେଳକୁ ନିଦ ଭାଙ୍ଗିଯାଏ
ବଡ଼ ହିନ୍ଦିଆ ଭାବେ । ॥୩॥

ପଲ୍ଲୁ, ଖୋରଧା

ସପନ ଗୋଧୂଳି

ଜ୍ଞାନ ଦାଶ

ସମୟ ଏମିତି ବୁଝେନାହିଁ କିଛି
ବାଟ ଖଲୁ ଖଲୁ ସରେ
ସମୟ ହସଇ ଗୋଧୂଳି ଲଗନେ
ଗୋଠ ଲେଉଟାଣି ବେଳେ..... । ॥୦॥

ସପନ ସରେନା ସମୟ ସରଇ
ସଂଜ ଆସେ ନଇଁ ନଇଁ
ସପନ ମଣିଷ ଗୋଲାପି ମନରେ
କିଛି ଆଶା ବିଂଚିଦେଇ
ମଉଳା ସଂଜରେ ଉଦ୍‌ବ୍ୟା ୩୦ରେ
ଖୁସିର ଝଲକ ଖେଳେ..... । ॥୧॥

ହେ ସମୟ ତୁମେ ଫେରିବକି ସତେ
ସପନ ହୋଇବ ସତ
ସାତ ସ୍ଵର ନେଇ ପ୍ରୀତିର ରାତିଣୀ
ଶୁଭୁଥିବ ଅବିରତ
ସେଇ ଆଶା ନେଇ ଗୋଧୂଳି ସଂଜରେ
ବଂଚିଛି ମୁଁ ଅପେକ୍ଷାରେ..... । ॥୨॥

ନବିନାବାଗ, ଖୋରଧା

ବଣ ପଶୁପକ୍ଷୀ ଆମରି ମିତ

ଅଜୟ କୁମାର ସେ୦୧

ପଶୁପକ୍ଷୀ ପରା ଆମରି ମିତ
ଜୀବଜଗତର କରନ୍ତି ହିତ ।
ଘରେ ହେଉ ଅବା ଜଙ୍ଗଲେ ରହି
କେତେ ଉପକାର କରନ୍ତି ସେହି
ତାଙ୍କ ପାଇଁ ପରିବେଶ ହସଇ
ତାଙ୍କୁ ବଞ୍ଚାଇବା ସାଥୁଟି ହୋଇ ।

ବଣ ଜଙ୍ଗଲର ତାଙ୍କର ଘର
ଜଙ୍ଗଲ ସ୍ଵରକ୍ଷା ଧର୍ମ ଆମର ।
ଗଛ କଟିଦେଲେ କୁଆଡ଼େ ଯିବେ
ବିପଦରେ ପଡ଼ି ଜୀବନ ଦେବେ ।
ରାଷ୍ଟ୍ରା, କାରଖାନା, ଘର କରୁଛେ
ସେଥିପାଇଁ ଗଛ ମିତି କାଟୁଛେ ।

ଅଞ୍ଜିରା, ଓହ୍ଲାଶ, ନିରାକାରପୁର, ପୁରା

ମୋ - ୯୯୩୭୧୯୮୮୮୮୮

ରହିବାକୁ ତାଙ୍କୁ ବସା ମିଳେନା
ବନ୍ୟପ୍ରାଣୀଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ବଢ଼େନା ।
ଧରେ ଧରେ ତାଙ୍କ ବଂଶ ବୁଡ଼ଇ
ଆଗମୀ ଦିନକୁ ନଥୁବେ କେହିଁ ।
ଜଙ୍ଗଲ ପେଡ଼ିବା, କାଟିବା ନାହିଁ
ଖାଦ୍ୟ, ଜଳ, ବସ୍ତ୍ର ଦେଉଛି ସେହି ।

ପଶୁପକ୍ଷୀଙ୍କର ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ
ଆସ ନୁଇ ହାତ ଦେବା ବଢ଼େଇ ।
ଜଙ୍ଗଲରେ ରହି ସିଏ ହୁଏବେ
ଆନନ୍ଦରେ ସବ ଦିନ କାଟିବେ
ଆସରେ ସତିଏ ଶପଥ ନେବା
ବନ୍ୟପ୍ରାଣୀଙ୍କ ସୁରକ୍ଷା ଦେବା ।

ତୁମେ ଭଲ ହୋଇପାରିଲ ନାହିଁ, ସେଇଟା ବଡ଼ ଦୋଷ ନୁହେଁ । ଭଲ ନହୋଇ ବାହାରକୁ ଭଲ ବୋଲି ଦେଖାଇ ହେବାଟା ହେଉଛି ଦୋଷାବହ । ୩୮

କାଠ ଉକୁଣୀ

ପ୍ରାଥମିକ ମନୋଜ କୁମାର ମହାପାତ୍ର

କାଠ ଉକୁଣୀ ଏକ ପ୍ରକାର ସ୍ଥଳ ଭାଗରେ ରହୁଥିବା ସନ୍ଧିପଦ ପ୍ରାଣୀ । ଏହାର ଲଙ୍ଘରାଜୀ ନାମ ହେଉଛି Wood-lice ବା Swa-bugs ଏବଂ ପାଞ୍ଚମୀ ୮ ^ ପିj CQðOniscus asellus । ଏମାନେ ପୃଥିବୀର ପ୍ରାୟ ସବୁ ସ୍ଥାନରେ ଦେଖାଯାଅଛି । ବିଶେଷ କରି ଏମାନେ ପଡ଼, ଶୁଖିଲା ତାଳ, ପଥର ତଳେ, କାଠ ଗଣ୍ଡ ତଳେ, ଫୁଲକୁଣ୍ଡ ତଳେ ବାସ କରିଥାଏ । ଏମାନଙ୍କର ଦେହ ଓସାରିଆ ଓ ଦେହର ଲମ୍ବ ୧୮ ମି.ମି ଅଟେ । ଦେହର ରଙ୍ଗ ସିଲଟ ରଙ୍ଗର ଓ ଧଳା ଧଳା ବାଗ ଦେହ ସାରା ରହିଛି । ଦେହ ତିନି ଭାଗରେ ଯଥା ମୁଣ୍ଡ, ବକ୍ଷ ଓ ଉଦର ଭାବେ ବିଭିନ୍ନ । ଦେହଟି ଦେଖିବାକୁ ଫ୍ୟାନ୍ ଭଲି । ମୁଣ୍ଡ ଭାଗରେ ଆଖ୍, ଶୁଙ୍ଗିକା ଓ ଉପଶୁଙ୍ଗିକା ରହିଛି । ବକ୍ଷ ଓ ଉଦର ଭାଗ ଛୋଟ ଅଟେ । ବକ୍ଷରେ ଥିବା ପ୍ରଥମ ଦୁଇଟି ଗୋଡ଼ ଥିବା ବେଳେ ତାପରେ ଥିବା ସାତମୋଡ଼ା ଗୋଡ଼ରେ ନଖ ରହିଛି । ଏହା ଦ୍ୱାରା ସେମାନେ ଚଳପୁଚଳ କରିପାରନ୍ତି । ସ୍ବୀ ପ୍ରାଣୀଠାରେ ଏକ ଥଳା ରହିଛି । ଏମାନେ ଶ୍ଵାସକ୍ରିୟା ପାଇଁ ଶ୍ଵାସ ନଳୀ ସବୁ ଉଦରରେ ଥିବା ଗୋଡ଼ ପାଖେ ରହିଛି । ଉଦରଟି ପଡ଼ ଭଲି ଓ ଛୋଟ ଛୋଟ ଗାଲିସି ମଧ୍ୟ ଅଛି । ଶୀତରତୁରେ ଏମାନେ ଗଛପଡ଼, ତାଳ ଓ ପଥରଗଦା ତଳେ ରହିଥାଏ । ଅତ୍ୟଧୂକ ଶୀତ ଏମାନେ ସମ୍ବାନ୍ଧ ପାରନ୍ତି ନାହିଁ ଓ ଶୀତରତୁରେ ସେମାନେ ବାହାରକୁ ଆସନ୍ତି ନାହିଁ ।

କୋଟ କାଠ, ବେଙ୍ଗ, ଗଛପଡ଼ ଆଦି ଖାଇଥାଏ । ସ୍ବୀ ପ୍ରାଣୀ ଥରକେ ପ୍ରାୟ ୨୪ ଗୋଟି ଅଣ୍ଟା ଦେଇଥାଏ । ଏହି ଅଣ୍ଟାଗୁଡ଼ିକ ଏକ ଥଳିରେ ରହିଥାଏ । ଥଳିଟି ଉଦର ଭାଗରେ ରହିଛି । କିଛି ଦିନ ପରେ ଅଣ୍ଟାଗୁଡ଼ିକରୁ ଛୋଟ ଛୋଟ ଛୁଆ ବାହାରି ଥାଏ । ବିଶେଷ କଥା ହେଲା ଅଣ୍ଟାରୁ ଛୁଆ ନବାହାରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଣ୍ଟାଗୁଡ଼ିକ ସେହି ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଥଳିରେ ରହିଥାଏ । ଜନ୍ମ ବେଳେ ଛୁଆ ଗୁଡ଼ିକ ଅତି ଛୋଟ ଛୋଟ ଆକାରର ହୋଇଥାଏ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରାପ୍ତ ବୟସ ଭଲି ସେମାନଙ୍କର ସମସ୍ତ ଅଙ୍ଗ ରହିଥାଏ ।

ପ୍ରକୃତିର ଏହି ଛୋଟ ପ୍ରାଣୀଟିର ଜୀବନଚର୍ଚ୍ୟା ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଅଟେ ।

ଅନ୍ୟର ଉପକାର କରିଦେବାରେ ଯେଉଁ ଆନନ୍ଦ ଅଛି, ତାହା ଅନ୍ୟତ୍ର କେଉଁଠି ହେଲେ ନାହିଁ ।

ଜୀର୍ଣ୍ଣ ଶିଳାର ବିଳାପ

ଶ୍ରୀମତୀ ରଣ୍ଜିତ ନାୟକ

ଜୀର୍ଣ୍ଣ ଶିଳାର ବିଳାପ ଶୁଭ୍ରୁତି

ଶୁଭ୍ର ଯାଇଅଛି ଲୋଟକ ଧାର

ଚନ୍ଦ୍ରଭାଗଟା ଦୂରେଇ ଯାଇଛି

ଶୁଣି ପାରୁନାହିଁ କ୍ରଦନ ତାର.... । ॥୧॥

ବିଜନ ବେଳାର ସାଗର ବୁନ୍ଦରେ

ମଥାପିଟି ଖୋଜେ ଲହରୀମାଳ

ଧକ୍କାର କରେ ମିଜକୁ ଆଜିରେ

ଧରମାର କାହିଁ ପାଉନି ଧଳ..... । ॥୨॥

ବଳିଦାନ ତୁମ ତେତାଇ ଦେଉଛି

ଉକୁଳ ମାତାର ଗୌରବ ଗାଥା

ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣକରେ ଲେଖା ତୁମ ଜତିହାସ

ସ୍ଵାତିମାନ ତୁମ ହେଉଛି ବ୍ୟଥା..... । ॥୩॥

ଦେଶ ମାଟି ଝହେଁ ତୁମରି ଗୌରବ

ଆଜିବି ରହିଛି ଝହେଁ

ଝୁରୁଛି ଏ ଜାତି ଝୁରୁଛି ଏ ଦେଶ

ହଜିଗଲ ସତେ କାହିଁ ..... । ॥୪॥

ମହାନ ପିତାର ମହାନ ପୁତ୍ର ସେ

ବିଶ୍ୱ ଝହେଁଛି ତୁମରି ପଥ

ଶାମୁକା ଗର୍ଭରୁ ମୁକ୍ତାକୁ ସାଉଁଟି

ଫେରି ଆସିବ ଯେ ତୁମରି ରଥ..... । ॥୫॥

ଶିକ୍ଷିତ୍ରୀ ସରକାରୀ ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟ

କୁଶମାଟି, ଜଗଣୀ, ଖୋରଧା

ଏମାନଙ୍କର ଜୀବନ କାଳ ଉପରେ ଆହୁରି ଗବେଷଣା ଆବଶ୍ୟକ ରହିଛି । ପରିବେଶ ଓ ମନ୍ୟୁଷ ସମାଜ ପାଇଁ ଏମାନେ କ୍ଷତିକାରକ ପ୍ରାଣୀ ନୁହୁଁଛି । ଏହି ପ୍ରାଣୀ ଛୋଟ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଶୁଙ୍ଗକିତ ପ୍ରାଣୀ ଭାବେ ପରିଚିତ ।

ପ୍ରାଣୀବିଜ୍ଞାନ ବିଭାଗ

ବାଙ୍କୀ ସ୍ଵୟଂଶାସିତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ

ବାଙ୍କୀ, କଟକ

ଦୂରଭାଷ - ୯୪୩୭୩୧୭୭୪୯

ଭାରତର ଐତିହାସିକ ବିଜୟ

ଆଶିଷ କୁମାର ରାୟ

କରୋନା ମହାମାରୀଙ୍ଗନିତ କାରଣରୁ ଦୀର୍ଘଦିନ ଧରି ଭାରତୀୟ ଦଳ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ କ୍ରିକେଟ ପ୍ରତିଯୋଗିତାରୁ ଦୂରେଇ ରହିବା ପରେ ଗତ ନିତ୍ୟର ମାସରେ ଯାଇଥିଲା ଅଷ୍ଟୁଳିଆ ଗପ୍ତରେ । ଲକ୍ଷ୍ମାରାଜନ୍ ଯୋଗୁଁ କ୍ରାଡ଼ା ଆଯୋଜନ ବନ୍ଦ ରହିବା ପରେ ସଂୟୁକ୍ତ ଆରବ ଏମିରେଟ୍ସରେ ଖେଳାୟାଇଥିଲା ୨୦୨୦ର ଲକ୍ଷ୍ମିଆନ୍ ପ୍ରମିଯର ଲିଗ୍ ଏବଂ ଏହାର ପରିସମାସ୍ତି ପରେ ବିରାଟ କୋହଲୀଙ୍କ ନେତୃତ୍ବରେ ଭାରତୀୟ ଦଳର ଅଷ୍ଟୁଳିଆ ଗପ୍ତ ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ପ୍ରଥମେ ଉତ୍ସବ ଦଳ ମଧ୍ୟରେ ତିନିଟି ଲେଖାର୍ଥୀ ଏକ ଦିବସୀୟ ତଥା ଟି-ରୈଷ୍ଟି ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ମ୍ୟାଚ ଖେଳାୟିବା ପରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ଘଟଣାବହୁଲ ଚେଷ୍ଟ ସିରିଜ୍ । ଏକ ଦିବସୀୟ ସିରିଜରେ ଅଷ୍ଟୁଳିଆ ୨-୧ ରେ ବିଜୟୀ ହୋଇଥିବା ବେଳେ ଟି-ରୈଷ୍ଟି ସିରିଜରେ ଭାରତ ବିଜୟୀ ହୋଇଥିଲା ସେହି ୨-୧ର ବ୍ୟବଧାନରେ । ସେହି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଚେଷ୍ଟ ସିରିଜ ଉପରେ ଥିଲା ସମସ୍ତଙ୍କର ନଜର । ଏଥିରେ ବିଜୟୀ ହୋଇ ବର୍ତ୍ତର-ଗାଭାସର ଗ୍ରୁପ୍ ଉପରେ ନିଜର ଅଠିକାର ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବା ସହିତ ବିଶ୍ୱ ଚେଷ୍ଟ ଚାମିଆନଶିପ୍ ତାଲିକାରେ ଶାର୍ଶ ସ୍ଥାନ ମଣ୍ଡନ କରିବା ଥିଲା ଉତ୍ସବ ଦଳର ଲକ୍ଷ୍ୟ ।

ଉତ୍ସବ ଦଳ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଥମ ଚେଷ୍ଟଟି ଖେଳାୟାଇଥିଲା ଆତିଲେଡ୍ ଓଡ଼ିଆରେ । ଦିବା-ରାତ୍ରି ବିଶିଷ୍ଟ ସେହି ଚେଷ୍ଟ ମ୍ୟାଚରେ ଅଷ୍ଟୁଳିଆ ଆୟ ଡିକେଟରେ ବିଜୟୀ ହୋଇ ସିରିଜରେ ଅଗ୍ରଣୀ ଲାଭ କଲା । ପ୍ରଥମ ଲକ୍ଷ୍ମିସରେ ଅଗ୍ରଣୀ ଲାଭ କରିବା ସତ୍ରେ ଦ୍ଵିତୀୟ ଲକ୍ଷ୍ମିସରେ ଭାରତୀୟ ଦଳ ଯେଉଁଳି ତଙ୍କରେ ମାତ୍ର ନାଗରନରେ ଅଲାଇଅର୍ଟ ହେଲା ତାହା ଥିଲା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଲଞ୍ଜାଜନକ । ଜୋସ୍ ହାଜେଲାଇଅର୍ଟ ଏବଂ ପ୍ୟାଚ୍ କମିନ୍‌କ୍ଲାବ୍ ଘାତକ

ବୋଲିଂକୁ ସେବିନ କେହି ହେଲେ ସାମନା କରିପାରିଲେ ନାହିଁ । ଚେଷ୍ଟ କ୍ରିକେଟରେ ଏହା ଥିଲା ଭାରତର ସର୍ବନିମ୍ନ ଦ୍ରୋର । ୧୯୭୧ରେ ଲଙ୍ଗାଣ୍ଠ ବିପକ୍ଷରେ ଭାରତ ୪-୧ ରନରେ ଅଲାଇଅର୍ଟ ହୋଇ ଯେଉଁ ଅଲୋଡ଼ା ରେକର୍ଡ କରିଥିଲା ତାହା ଏଠାରେ ଭଙ୍ଗ ହେଲା । ଏଭଳି ଶୋଚନୀୟ ପରାଜୟ ପରେ ଦଳ ଯେ ମୁଣ୍ଡ ଚେକି ଛିଡ଼ା ହେବ ତାହା ଥିଲା ସମସ୍ତଙ୍କ କହନାର ବାହାରେ । ଅନେକ କ୍ରିକେଟ ବିଶେଷଜ୍ଞ ତ ସିରିଜରେ

ଭାରତର ୪-୦ରେ ପରାଜୟର ଆଶଙ୍କା ବ୍ୟକ୍ତ କରିଥିଲେ । ପ୍ରଥମ ଚେଷ୍ଟ ପରେ ବିରାଟ କୋହଲୀ ଭାରତ ଫେରିଆସିଥିବା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏବଂ ମହନ୍ତିଦଶ ଶାମି ଆଗାତପ୍ରାୟ ହୋଇ ଦଳରୁ ବାଦ ପଡ଼ିଥିବା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଦ୍ଵିତୀୟ ଚେଷ୍ଟରେ ଭାରତ କିଭଳି ଅଷ୍ଟୁଳିଆର ମୁକାବିଲା କରିବ ତାହା ଥିଲା ଏକ ବଡ଼ ପ୍ରଶ୍ନବାଚୀ ।

ମେଲବୋର୍ଡରେ ଖେଳାୟାଇଥିବା ଦ୍ଵିତୀୟ ଚେଷ୍ଟରେ କିନ୍ତୁ ଭାରତ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଚମକ୍ତି କରିଦେଲା । ମ୍ୟାଚରେ ଅଧିନାୟକ ଦାୟିତ୍ବ ବହନ କରୁଥିବା ଅଙ୍ଗିଳ୍ୟ ରାହାଶେ ଶତକ ହାସଲ କରି ଦଳ ପାଇଁ ଉଦାହରଣ ସୃଷ୍ଟି କଲେ । ତାଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ନବାଗତ ଶୁବମନ ଗିଲଙ୍କ ଉପଯୋଗୀ ବ୍ୟାଚି, ରବିଚନ୍ଦ୍ର ଜାଦେଜାଙ୍କ ଅଲାଇଅର୍ଟ ପ୍ରଦର୍ଶନ ତଥା ଯଶସ୍ଵିତୀତ ବୁମରା, ରବିଚନ୍ଦ୍ର ଅଶ୍ୱାନ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ନବାଗତ ମହନ୍ତିଦଶ ସିରାଜଙ୍କ ଉନ୍ନତ ବୋଲି ଫଳରେ ଭାରତୀୟ ଦଳ ଆୟ ଡିକେଟରେ ବିଜୟୀ ହୋଇ ଆତିଲେଡ୍ଟୀରେ ମିଳିଥିବା ପରାଜୟର ପ୍ରତିଶୋଧ ନେଲା । ମେଲବୋର୍ଦରେ ରାହାଶେଙ୍କ କୌଶଳପୂର୍ଣ୍ଣ ନେତୃତ୍ବ ମଧ୍ୟ ଥିଲା ବେଶ ଚର୍ଚାର ବିଷୟ ଏବଂ ଭାରତୀୟ ଖେଳାଳିମାନେ ପୂର୍ବ ମ୍ୟାଚର ପରାଜୟକୁ ଭୁଲି ଯେଉଁଳି ଉତ୍ସାହର ସହିତ ଖେଳି ବିଜୟୀ ହେଲେ ତାହା ଥିଲା ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନବାଚୀ ।

ଏହାପରେ ନୂଆ ବର୍ଷରେ ସିରିଜର ତୃତୀୟ ଚେଷ୍ଟଟି ଥିଲା ସିତମ୍ବରୀଠାରେ । ଏହି ଚେଷ୍ଟକୁ ଜିତିବା ନିମନ୍ତେ ଅଷ୍ଟୁଳିଆ ଦଳ ପାରୁପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲା । ଷିରେନ୍ ସ୍ଥିଥ ଓ ମାର୍କ୍ସି ଲାବୁଶେନଙ୍କ ଦୃଢ଼ ବ୍ୟାଚି ଯୋଗୁଁ ଅଷ୍ଟୁଳିଆ ପ୍ରଥମ ଲକ୍ଷ୍ମିସରେ ୧୪ ରନରେ ଅଗ୍ରଣୀ ଲାଭ କରିଥିଲା ।

ଦୃତୀୟ ଜନିଂସରେ ମଧ୍ୟ ସେମାନେ ଉନ୍ନତ ବ୍ୟାଟିଂ କରି ପାଳି ସମାପ୍ତି ଘୋଷଣା କରିବା ସହିତ ଭାରତ ସମ୍ବଲିଙ୍ଗରେ ୪୦୭ ରନର ବିଜୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କଲେ । ରୋହିତ ଶର୍ମା ଓ ଶୁବ୍ରମନ ଗିଲ୍ ଭଲ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ ହେଁ ସେ ଦୁହିଁଙ୍କ ସହିତ ଅଧିନ୍ୟାନ୍ତକ ରାହାଣେ ଆଉଟ୍ ହେବା ବେଳକୁ ଭାରତର ଝୋର ଥିଲା ୧୦୭ ରନ ଏବଂ ଖେଳ ଆହୁରି ୫୪ ଓର ବାକି ଥିଲା । ଏଥି ସହିତ ରବାନ୍ତ୍ର ଜାଦେଜା ଆଘାତପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିବା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଅଷ୍ଟୁଳିଆର ବିଜୟ ସମ୍ଭାବନା ଥିଲା ଅଧିକ । ସେହି ସମୟରୁ ଚେତେଶ୍ଵର ପୂଜାରା ଗୋଟିଏ ପଟେ ଦେଖି ତାହିଁ ଖେଳି ୩୩ ରନ କରିଥିବା ବେଳେ ରକ୍ଷଣ ପଞ୍ଚ ସ୍କାରବିକ ଭାବେ ଆକ୍ରମଣାତ୍ମକ ଉଙ୍ଗୀରେ ଖେଳି ୯୭ ରନ ଝୋର କରିଥିଲେ । ସେମାନେ ଆଉଟ ହେବା ପରେ ହନ୍ତୁମା ବିହାରୀ ୫ ରବିଚନ୍ଦ୍ରନ ଅଶ୍ଵାନ ଚେଷ୍ଟକୁ ଅମାମାସିତ ରକ୍ଷଣା ଦିଗରେ ଅଧିକ ଯତ୍ନବାନ ହେଲେ । ଅଷ୍ଟୁଳୀୟ ବୋଲରଙ୍କ ମାରାତ୍ମକ ବୋଲିଂରେ ବାରମ୍ବାର ଆଘାତପ୍ରାପ୍ତ ହେବା ସର୍ବେ ଏ ଦୁହେଁ ଯେପରି ଭାବେ ପିଚ ଉପରେ ୪୭ ଓର ବିତାଇ ମ୍ୟାଚକୁ ଅନିର୍ଣ୍ଣୟ ରକ୍ଷଣୀଳେ ତାହା ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ଥିଲା ପଶଂସାଯୋଗ୍ୟ ।

ଏହାପରେ ଜାନୁଆରୀ ୧ ୫ ତାରିଖରୁ ଆରମ୍ଭ ହେଲା ଘଟଣାବହୁଳ
ଚତୁର୍ଥ ଚେଷ୍ଟା । ଏହି ଚେଷ୍ଟା ଖେଳାଯାଇଥିଲା ବ୍ରିସିବେନ୍଱ ଗାବ୍ବା
ଷ୍ଟାଟିଯମରେ, ଯେଉଁଠି ଭାରତ ପୂର୍ବରୁ ଗୋଟିଏ ବି ଚେଷ୍ଟା କିମ୍ବା ନଥିବା
ବେଳେ ଦାର୍ଘ୍ୟ ୩୨ ବର୍ଷ ଧରି ସେଠାରେ ଅଞ୍ଚୁଳିଆ ଗୋଟିଏ ବି ଚେଷ୍ଟା
ହାରିନଥିଲା । ଏହି ଚେଷ୍ଟା ପାଇଁ ଭାରତ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଏକ ଅନୁଭିଜ୍ଞ
ଦଳକୁ ନେଇ ଖେଳିବା ନିମନ୍ତେ ବାଧ ହୋଇଥିଲା । ବିରାଟ କୋହଳୀ
ତ ପିତୃତ୍ୱ ଅବକାଶ ନେଇ ଭାରତ ଚାଲି ଆସିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ପଛକୁ
ମହନ୍ତିବ ଶାମି, ଉମେଶ ଯାଦବ, ଜଣପ୍ରାତ ବୁମରାଙ୍କ ଭଳି ଦଳର ପ୍ରମୁଖ
ଷ୍ଟାଇକ୍ ବୋଲର ଜଣକ ପରେ ଜଣେ ଆଘାତପ୍ରାୟ ହୋଇ ଦଳରୁ ବାଦ
ପଡ଼ିଥିଲେ । ଏମାନଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ସିତନୀ ଚେଷ୍ଟରେ ରବାୟ ଜାଦେଜାଙ୍କ
ଆଙ୍ଗୁଳି ଭାଙ୍ଗିଯିବା ତଥା ହନୁମା ବିହାରୀ ଓ ରବିଚନ୍ଦ୍ରନ ଅଶ୍ଵାନ ଶେଷ
ଦିବସରେ ବାରମ୍ବାର ବଢ଼ିଲାଇନ୍ ବୋଲିଂର ଶିକାର ହେବା ଥିଲା ଦଳ
ପାଇଁ ବହୁତ ବଡ଼ ଧକ୍କା । ଆଘାତ ଏତେ ଅଧିକ ଥିଲା ଯେ, ବ୍ରିସିବେନ୍଱ରେ
ଏମାନଙ୍କର ଖେଳିବା ସମ୍ଭାବନା ଆବୋ ନଥିଲା । କେବଳ ସେତିକି
ନୁହେଁ ଚେତେଶ୍ଵର ପୂଜାରା, ରଷ୍ଟର ପଞ୍ଚ ଏପରିକି ଅଧିନାୟକ ଅଜିଙ୍ଗ୍ୟ
ରାହାଣେ ମଧ୍ୟ ଆଘାତପ୍ରାୟ ହୋଇଥିଲେ ହେଁ ଆଘାତ ଏତେଟା ଅଧିକ
ନଥିବାରୁ ସେମାନେ ଖେଳିଲେ । ଏମାନଙ୍କ ସହିତ ରୋହିତ ଶର୍ମା ଓ
ମଯଙ୍କ ଅଗ୍ରାଲଙ୍କ ଛାତ୍ରି ଦେଲେ ବ୍ରିସିବେନ୍ ଚେଷ୍ଟରେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ

ହୋଇଥିବା ବାକି ଛଅଜଣ ଖେଳାଳି ଥିଲେ
ସଂପୁର୍ଣ୍ଣ ନବାଗତ ।

ଆହୁତ ସମସ୍ୟା ବ୍ୟତୀତ ସିଦ୍ଧନୀ ଭଲ
ଏଠାରେ ମଧ୍ୟ ପିଚ ଉପରେ ବଡ଼ିଲାଇନ୍
ବୋଲିଂ, ଗ୍ୟାଲେରାରୁ ଦର୍ଶକମାନଙ୍କ ଶାଳିଗୁଲଙ୍କ
ଓ ଜାତିଆଣ ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟ ତଥା କଠୋର କୋଣିତ୍
କଟକଣା ଭଲି ପ୍ରତିକୂଳ ପରିସ୍ଥିତିର ସାମନା ମଧ୍ୟ
କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା ଆମ ଖେଳାଳିମାନଙ୍କୁ ।
ଏତେ ସବୁ ପ୍ରତିକୂଳ ପରିସ୍ଥିତି ସବେ ଭାରତୀୟ
ଦଳର ଖେଳାଳିମାନେ ଯେଉଁ ଭଲି ଚମକାର
କୁଠାନୌପୂଣ୍ୟ ପ୍ରଦର୍ଶନ ପୂର୍ବକ ବିଜୟ ହାସଲ
କଲେ , ତାହାହିଁ ଏହି ଚେଷ୍ଟକୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସ୍ମୃତଣୀୟ କରିଦେଲିଲା । ଭାରତକୁ
ମିଳିଲା ଏକ ଝାତିହାସିକ ବିଜୟ । ଏହି ବିଜୟରେ ଅଜିଙ୍ଗ୍ୟ ରାହାଣେଙ୍କ
ନେତୃତ୍ବ ସହିତ ନବାଗତ ବୋଲର ଟି. ନଟରାଜନ ଓ ମହନ୍ତି ସିରାଜଙ୍କ
ଚମକାର ବୋଲିଂ ସହିତ ଡ୍ୱାଇଙ୍ଗଟନ୍ ସୁନ୍ଦର ଓ ଶାର୍ଦୁଲ ଠାକୁରଙ୍କ
ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଅଳରାଉଣ୍ଟ ପ୍ରଦର୍ଶନ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ପ୍ରମଣ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ
କଲା । ତେବେ ଅଛିମ ଦିବସରେ ୩୨୮ ରନର ବିଜୟ ଲକ୍ଷ୍ୟକୁ ପିଲା
କରି ଯେଉଁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଯୋଜନା ଅନୁସାରେ ଭାରତର
ବ୍ୟାଚସମ୍ୟାନମାନେ ଖେଳିଲେ ତାହା ସମସ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉଚ୍ଚ ପ୍ରଶଂସିତ
ହୋଇଥିଲା ।

ରୋହିତ ଶର୍ମା ଶୀଘ୍ର ଆଉଟ ହେବା ପରେ ଗୋଟିଏ ଦିଗରେ
ଶୁବମନ୍ ଚିଲ୍ କିଛିଟା ଦୂତ ବ୍ୟାଟିଂ କରି ୯୧ ରନ କରିଥିବା ବେଳେ
ଅନ୍ୟ ଦିଗରେ ତେତେଣୁର ପୂଜାରା ବହୁକାର ଆଘାତପ୍ରାୟ ହୋଇ ମଧ୍ୟ
ଅଚଳ ମେରୁ ସଦୃଶ ଛିଡ଼ା ହୋଇ ୪୭ରନ ଦ୍ୱୋର କରିଥିଲେ ।
ଅଧିନାୟକ ରାହାଶେଳ ବ୍ୟାଚରୁ ଆସିଥିଲା ୨୪ ରନ । ପୂଜାରା ଆଉଟ
ହେବା ବେଳକୁ ଭାରତକୁ ଜିତିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା ଠିକ୍ ଶହେ
ରନ୍ । ସେହି ସମୟରେ ପୂର୍ବରୁ ବ୍ୟାଟିଂ କରୁଥିବା ରକ୍ଷଇ ପଞ୍ଚ
ଏକଦିବସୀୟ ଶୈଳୀରେ ଖେଳିବା ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେ । ଡ୍ୱାରିଙ୍ଗନ
ସୁନ୍ଦରଙ୍କ ସହିତ ତାଙ୍କର ଅର୍ଦ୍ଧଶତକୀୟ ଭାଗିଦାରୀ ଥିଲା ଅତ୍ୟନ୍ତ ମହତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ।
ପରିଶେଷରେ ପଞ୍ଚ ଅପରାଜିତ ୮୯ରନର ଚମକ୍ରାର ଲନ୍ତିସ ବଳରେ
ଭାରତ ତିନି ଡିକେଟରେ ହାସଲ କଲା ଏତିହାସିକ ବିଜୟ । ଯାବତୀୟ
ପ୍ରତିକୂଳ ପରିସ୍ଥିତି ସବେ ଆମର ଯୁବ ଖେଳାଳିମାନେ ଆହ୍ଵାନକୁ ଯେପରି
ସକାରାତ୍ମକ ଭାବେ ଗ୍ରୁହଣ କଲେ ତାହା ଆଦୌ ଭୁଲିଯିବା ଭଳି ନୁହେଁ ।
ଏହି ବିଜୟ ସହିତ ଭାରତ ୨-୧ରେ ସିରିଜ ଜିତି ବର୍ତ୍ତର-ଗାତାଦ୍ୱାର
ତୁମ୍ଭି ଉପରେ ପୁନର୍ବାର ନିଜର ଅଧିକାର ସାବ୍ୟଷ୍ଟ କରିନେଲା ।

ମୋ- ୯୪୩୭୭୭୭୫୧୪

ସମ୍ବାଦ ବିଟିତ୍ରୀ

১. উভারাশেষের রমেলারে সুস্থিতা রাজিয়িবারু ১৪০ জনক মৃত্যু হোচ্ছি।
 ২. পার্লামেন্ট পরিষবর মহামারীকাঙ্ক্ষ প্রতিমূর্তি পাঠক ক্রমাঙ্ক - ১ রু হগাই
 দিআয়ার পাঠক ক্রমাঙ্ক - ২ এবং পাঠক ক্রমাঙ্ক - ৩ মধ্যের স্থাপন
 করায়ছি।

৩. ভারতের দিআয়ারথুবা করোনা টিকা স্বীকৃত। প্রায় ০.১৮% ঠারে
 পার্শ্ব প্রতিক্রিয়া প্রতিক্রিয়া হোচ্ছি।

৪. নেতৃত্ব স্বীকৃত হন্তু বোকাঙ্ক কন্দুদিনকু অর্থাৎ ১৩ জনুয়ারিকু প্রাক্রম
 দিবস ভাবে সমগ্র দেশের পালন করায়েছেন।

৫. দেশের প্রতিরক্ষা ব্যবস্থাকু দৃঢ় করিবাপাই রক্ষণারু ভারত ১১টি মিগ -
 ২৯ এবং ১২ টি সুশো� - ৩০ জেট বিমান কিনিব।

৬. জানুয়ারী ৮ তারিখ, ১০১১ সুন্দৰ দেশের দিনকু ৩৩ কি.মি জাতীয়
 রাজপথ নির্মাণ হোচ্ছি।

৭. ব্রিটেন প্রাচানমন্ত্রী বেরিস জন্সন আস্তা জনু মাসের হেবান্কু থুবা জি -
 ৭ প্রশিক্ষণের যোগ দেবাপাই নরেন্দ্র মোগাঙ্কু আমন্ত্রণ করিছে।

৮. সর্দার বলুড় ভাই পচেলক প্রতিমাঙ্ক বিশ্ব পর্যবেক্ষণের স্থান দেবাপাই
 গুরুত্বার কেবড়িআ পর্যাপ্ত টি গ্রেন চলাচল করুছি।

৯. দেশের ঘৃত্যুবা প্রতিক দুর্ঘটনা পাই মুখ্যমন্ত্রী ভাইভেরমানে দায়ী, কারণ
 ১৪% ভাইভেরকু প্রাপ্তি নিয়ম জানাইছি।

১০. মুখ্য সংসদ ভবনের আনৃতি ৩ কোণিআ বিকিষ্ট - যাহা ১০১১ অগু
 ১৪ তারিখ সুন্দৰ নির্মাণ করিবাপাই লক্ষ্য ধার্য করায়েছি।

১১. জানুয়ারী ১০ মাসের শিশু দলুর রেহেশা অঙ্গলের প্রথম
 মহলারু খৈপিডিথুলা। জানুয়ারী ১১ তারিখের ভাঙ্কু ভেন্ডে ভেন্ডে যোগশা
 করাগান। বাপা, মাআং নিষ্পত্তি অনুসারে ভাঙ্কু হৃদয়, লিভু, কিভুনি
 এবং কর্ণ মধ্য বাস্তু করায়ের পাঞ্জলিক ঠারে প্রত্যাবেগশ করায়েছেন।

১২. ৮ টি তেজস্ব বিমান কীভিবাপাই ৪৮ হক্কার কোটি টক্কার প্রস্তুবকু
 কেবিনের মঞ্জুরা দেক্ষে।

১৩. দেশে স্বাধান হেবাপারে প্রথমথর পাই সংসদের পেপুর লেস্ব বজের
 উপস্থাপন করায়েছি।

১৪. জনস্বাস্থ মেষেজি আপ দৌড়ের চেলিগ্রাম, হাটস্ব আপ ও বিগনাল আপকু
 চমিয়েছি।

১৫. বিশ্ব স্থাপ্য সংগঠনের আমেরিকাঙ্ক পুর্ণিমারে পার্লিয় করিবাকু বাইডেন
 নিষ্পত্তি নেওচ্ছে।

১৬. ওলা তামিলনাড়ুরে ভারতের স্বৰূপ বড় আত্মানস্ব বেইস্টুতিক যান নির্মাণ
 কারখানা স্থাপন করিব। এল প্লাষ্টিকে ১০,০০০ লোক নিয়ুক্তি পাইবে।

১৭. অয়াধা রাম মন্দির নির্মাণ করিবাপাই পূর্ণিমার ক্রিকেটের শ্রী গভুরন
 গম্ভীর এক কোটি টক্কা দান করিছে।

১৮. ৭০১৮ মহিমারে স্বপ্রিমকোর্ট দেখত্বার রায় অনুসারে আধাৰকু সংপূর্ণ
 বৈধ ও প্রাপ্তিধানিক বেগি ক্রয়ে আক্ষেপ করেছি।

১৯. ভারতের অন্তুলান গ্রস্বৰার স্বৰূপ বড় কংপানী বিগ্ বাস্কেট গারা
 স্থাপন ভাগাদারি হেবাকু যাইছি।

২০. প্রথমথর পাই দেখত্বারে ৪০,০০০ মার্কিন পহাস্থ লতিহাস সৃষ্টি করিষ্ট।

২১. ওডিশাৰ রাজস্ব আয় উপাহকনক মুছেুঁ। রাজ্যের আর্থিক নিঅংশ রাজ্যের
 মোট গোৱাই উপাহকন পৰি ৪.৪% পরিবৰ্ত্তি।

২২. ওডিশা স্বীকৃত বিদ্যালয়ের মুখ্য কুলপতি ভাবে প্রথমথর অর্ক কুমার দাস
 মহাপাত্র তিনিবৰ্ষ পাই নিযুক্তি পাইছেন।

২৩. কোণার্ক অংকলের ভিত্তিভূমি বিকাশকু অস্তর্জিতিক মানন করিবাকু মুখ্যমন্ত্রী
 নির্দেশ নেওচ্ছে।

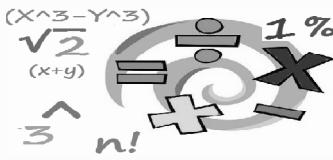
২৪. বাইডেন স্বীকৃত প্রাপ্তি কলোৱ মনোভাৱ পরিলিখুত হোচ্ছি।

২৫. চলিত বৰ্ষ মাত্রিক পৰাক্ষা দেবান্ত স্বার্থবাৰ পৰাক্ষাৰ্থামানক পাই “পৰাক্ষা

ଦାନ କ୍ଷିତିରେ ସମ୍ପଦ ଦର୍ଶ ଉତ୍ସିଗଲା ତାହା ଗନ୍ଧୀଚାର କ୍ଷତି ଜରେ ।

ସାଧାରଣ ଜ୍ଞାନ

(1) ABBREVIATION

- 1. CMS - Centralized Monitoring System
- 2. CSIRO - Commonwealth Scientific and Industrial Research Organisation.
- 3. EPFO. - Employees' Provident Fund Organisation
- 4. LAF - Liquidity Adjustment Facility
- 5. LCA - Light Combat Aircraft
- 6. NCBC - National Commission for Backward Classes
- 7. NETRA - Network Traffic Analysis
- 8. GFR - General Fertility Rate
- 9. OBCs - Other Backward Classes
- 10. SATAT - Sustainable Alternative Towards Affordable Transportation

(୪) କେନ୍ଦ୍ରଶାସିତ ଅଞ୍ଚଳ / ରାଜ୍ୟ

୧. ରାଜ୍ୟର ନାମ	- ଗୋଆ
୨. ରାଜ୍ୟପାଳ	- ଶ୍ରୀ ଉଗତସିଂ ଖୋସିଆରା
୩. ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ	- ଶ୍ରୀ ପ୍ରମୋଦ ପାଣ୍ଡୁରଙ୍ଗ ସାମନ୍ତା
୪. ଗଠନ	- ୩୦ ମେ ୧୯୮୭
୫. ଶୈତାନିପଳ	- ୩,୭୦୨ ବର୍ଗ କି.ମି.
୬. ରାଜଧାନୀ	- ପାନାରା
୭. ଲୋକସଭା ସର୍ବ୍ୟସଂଖ୍ୟା - ୨	୮. ରାଜ୍ୟସଭା ସର୍ବ୍ୟସଂଖ୍ୟା - ୦୧
୯. ବିଧାନ ସଭା ସର୍ବ୍ୟସଂଖ୍ୟା - ୪୦	୧୦. ବିଧାନ ପରିଷଦ - ୦୦
୧୧. ମୁଖ୍ୟ ଭାଷା	- ମରାଠୀ, କନ୍ନଡ଼, କୋଙ୍କଣୀ, ଗୁରୁତ୍ବି, ହିନ୍ଦୀ
୧୨. ଜନସଂଖ୍ୟା ସମ୍ବନ୍ଧାୟ - ୧,୪୪୭,୭୭୩ (୨୦୧୧)	

ପ୍ରକାଶ - ୨୪୦, ୨୧, ମହିଳା - ୨, ୧୭, ୦୧୨

୧୩. ଜନସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧିହାର	- ୮.୧୭%
୧୪. ଜନସଂଖ୍ୟା ଘନତ୍ଵ	- ୩୯୪/ବର୍ଗ କି.ମି
୧୫. ଶିଶୁ ଲିଙ୍ଗ ଅନୁପାତ	- ୯୨୦ ଶିଅ ୧୦୦୦ ପୁଅ
୧୬. ଲିଙ୍ଗ ଅନୁପାତ	- ୯୭୮୮ ମହିଳା ୧୦୦୦ ପ୍ରକାଶରେ
୧୭. ସାନ୍ତ୍ରତା ହାର	- ୮୭.୪୦ % ପ୍ରକାଶ - ୯୨.୮୭ ମହିଳା - ୮୧.୮୪%
୧୮. ଜିଲ୍ଲା	- ୨ (ଉତ୍ତରଗୋଆ, ଦକ୍ଷିଣଗୋଆ)
୧୯. ଗ୍ରାମ	- ୩୮୯ ୨୦୦ ସହର - ୪୪
୨୦. ମୁଖ୍ୟ ନଦୀ	- ମାଣ୍ଡି, କୁଆରି, ତେରଖୋଲ, ଛାପୋରା, ବେତୁଳ
୨୧. ଜଙ୍ଗଲ ଜମି	- ୧, ୪୨୪ ବର୍ଗ କି.ମି.
୨୨. ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସ୍ଥଳୀ	- ଗୋଆ ବେଳାରୁମ୍ବି, କାରଲେମ, ମାରଢୋଳ, ବଯୋରା ମନିର, ତିରାକେଳ ଦୂର୍ଗ, ରାପୋରା, କବଡ଼ିରାମ ଦୂର୍ଗ, କେଲାଭା, ବଦିଲିକା ବସ୍ତ ଜେସସ, ସେଣ୍ଟ କ୍ୟାଥେଡ୍ରାଲ ଚର୍ଚ, ତ. ସଲିମ ଅଲ୍ଲା ପକ୍ଷା ଅଭୟାରଣ୍ୟ, କଳାଗୁଣ୍ୱ, ଭାଗାଗୋର, ହରମଳ, ଅନ୍ଧବ୍ରାନ୍ତ ଓ ମିରମାର ହୁଦି।

(୨) ପ୍ରକାଶରେ ଉପରେ

୧. ଲ.ଅଧିକାରୀ ସେବାପରି ଯୋଜନା - ଡିଜିଟାଲ ଜଣିଆ' ୨୦୨୦ ପ୍ରକାଶର ।

୨. ସ୍ଵପ୍ନ ପତି (ଅନ୍ତଧୂନ ଚଳକିତ୍ର) - ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଅଭିନେତ୍ରୀ

୩. ଏ.କେ.ବୀର (ଅନ୍ତଧୂନ ଚଳକିତ୍ର) - ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଏସୀୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ
(କାକା ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଚଳକିତ୍ର ମହୋସବ)

୪. ବିନୋଦ କୁମାର ଯାଦବ (ସି.ଲ.୨ ଏବଂ ଚେଯାରମେନ୍ ରେଲମନ୍ଦାରିଯ)

- ଏମିନେଷ୍ଣ ଜଂଜିନିୟର ଆୟୁତ୍ତି , ୨୦୨୦

୫. ହେମନ୍ତ କୁମାର ପାଣ୍ଡେ - ସାଇଷିଷ୍ଟ ଅପ୍ ଦି ଇଅର୍ ଆୟୁତ୍ତି , ୨୦୨୦ ।

(୩) ନିୟମିତ୍ତି

୧. ଶ୍ରୀରାଧାଶ୍ୟାମ ରଥ	- ନୂଆ କାର୍ଯ୍ୟନିବାହୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ	- ରିଜର୍ଟ ବ୍ୟାଙ୍ଗ
୨. ବିନାତ କୁମାର	- ଅଧ୍ୟକ୍ଷ	- ପାରାଦ୍ୱାପ ପାର୍ଟ୍
୩. ଉମେଶ ସିହ୍ନା	- କେନ୍ଦ୍ର ଡେପ୍ରିଟ ଇଲେକସନ କମିଶନର	
୪. ସନୀତ ଶର୍ମା	- ଅଧ୍ୟକ୍ଷ	- ରେଳମନ୍ଦାରି ପରିଷଦ୍
୫. ସୋମା ମଣ୍ଡଳ	- ଅଧ୍ୟକ୍ଷ	- ସିଲ ଅଧିକାରୀ ଅପ୍ ଜଣିଆ

- (୫) ବିଭିନ୍ନ ଯୋଜନାର ନାମ
- ୧. ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଧନଜନ ଯୋଜନା - ୨୮.୦୮.୧୪ - ଅର୍ଥ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ
  - ୨. ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ସାମ୍ବୁଦ୍ଧ ସୁରକ୍ଷା ଯୋଜନା - ୨୨.୦୧.୧୪ - ସାମ୍ବୁଦ୍ଧ ଓ ପରିବାର କଲ୍ୟାଣ
  - ୩. ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ମୁଦ୍ରା ଯୋଜନା - ୦୮.୦୪.୧୪ - ଅର୍ଥ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ
  - ୪. ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ସୁରକ୍ଷା ବାମା ଯୋଜନା - ୦୯.୦୪.୧୪ - ଅର୍ଥ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ

ସତ୍ୟକୁ ଅସ୍ତ୍ର୍ୟ ଦୋଳି ପ୍ରମାଣ କରିବାପାଇଁ ଯଦି ଜଣେ ବୁଦ୍ଧି ଖଟାଇବାକୁ ଯିବ ସେ ନିଜର ବୁଦ୍ଧିକୁ ହିଁ ଅପମାନ ଦେଲା ।

(୮) ଓଡ଼ିଶା

୧.(ଖ) ୨୦୧୯, ୨.(କ) ଫେବୃଆରୀ ୨୧, ୩.(ଗ) ଭାବୁକ, ୪.(ଘ)
କ୍ଷୀରଚୋରା ଗୋପୀନାଥ, ୫.(କ) ଦେବଗଢ଼, ୬.(ଖ) ଶିମିଲିପାଳ,
୭.(କ) ଜୋହା ଆନିର୍ବିକ, ୮.(ଖ) କେନ୍ଦ୍ରୀର, ୯.(କ) କଟକ, ୧୦.(ଗ)
ଦେବଗଢ଼ ।

୭୩

୧.(ଘ) ଗାଇ, ୨.(ଘ) ହେର, ୩.(ଘ) ପାତ୍ର, ୪.(ଘ) ୧୭.୧୦ ମି, ୫.(କ) ମାଆ, ୬.(କ) ୧, ୭.(ଖ) R, ୮.(ଘ) ନଦୀକୁଳ, ୯.(କ) ଶିକ୍ଷକ, ୧୦.(ଘ) ଡାକ୍ତର ।

(୯) ଯୁକ୍ତି ପ୍ରଦର୍ଶନ ପରୀକ୍ଷା

(୧୦) ଛତ୍ରହାସ

୧. ରକ୍ଷିଆ ଓ ଆମେରିକା ମଧ୍ୟରେ ନିଜକିଲ୍ଲାର ଅସ୍ତରଶବ୍ଦ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ମନ୍ଦେଶ୍ଵର ଏହି କେଉଁ ମସିହାରେ ସ୍ଥାପନିତ ହୋଇଥିଲା ?

(କ) ୨୦୦୧	(ଖ) ୨୦୦୯
(ଗ) ୨୦୦୩	(ଘ) ୨୦୦୪

୨. ମହାରାଷ୍ଟ୍ର ପୁନୋତାରେ ଅବସ୍ଥିତ ଯାରବାଢ଼ା ଜେଳ ବ୍ରିଟିଶମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କେବେ ତିଆରି ହୋଇଥିଲା ?

(କ) ୧୮୭୦	(ଖ) ୧୮୭୧
(ଗ) ୧୮୭୨	(ଘ) ୧୮୭୩

୩. ରିସା ସଂସ୍କତି କେଉଁ ରାଜ୍ୟ ସହ ଜଡ଼ିତ ?

(କ) ହିମ୍ବାରା	(ଖ) ଆସାମ
(ଗ) ମଣିପୁର	(ଘ) ମେଘାଲୟ

୪. ବାବର କେଉଁଠାରେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଥିଲେ ?

(କ) ଆଗ୍ରା	(ଖ) ଦିଲ୍ଲୀ
(ଗ) ଲାହୋର	(ଘ) କାନ୍ତକୁଳ

୫. ଶିବାଜିଙ୍କ ମନ୍ତ୍ରୀ ପରିଷଦରେ ଥିବା ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ କ'ଣ କୁହାଯାଉଥିଲା ?

(କ) ସର୍ବିଦି	(ଖ) ସୁମନ୍ତର
(ଗ) ପେଶାଖ୍ରୀ	(ଘ) ମନ୍ତ୍ରୀ

୬. ଭାରତରେ ମୋଗଳ ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା କିଏ ଥିଲେ ?

(କ) ବାବର	(ଖ) ଆକବର
(ଗ) ଶାହାଜାହାନ	(ଘ) ହୁମାਯୁନ

୭. ୧୫୪୦ ମହିହାରେ କିଏ କନ୍ଦିକା ଠାରେ ଶେରସାହଙ୍କ ଠାରୁ ପରାଜିତ ହୋଇଥିଲେ ?

(କ) ଜାହାଙ୍ଗିର	(ଖ) ବାବର
(ଗ) ଆକବର	(ଘ) ହୁମାୟୁନ

୮. “ଆକବର ନାମା” ର ରଚ୍ୟତା କିଏ ?

(କ) ଅବ୍ଦୁର ରହିବ	(ଖ) ଖାନେ ଖାନା
(ଗ) ଅବ୍ଦୁଲ୍ କାବିର	(ଘ) ଅବ୍ଦୁଲ୍ ଫାଜଲ୍

୯. ମରାଠା ରାଜନୀତିର ରୂପକ୍ୟ କିଏ ?

(କ) କବିରାଓ	(ଖ) ନାନାପର୍ବତୀସ୍
(ଗ) ବାଲାକି ବିଶ୍ଵନାଥ	(ଘ) ମହାତ୍ମା ସିନ୍ଧିଯା

୧୦. ଦିଲ୍ଲୀର ଜାମା ମଦ୍ଦିଦ୍ଦକୁ କିଏ ନିର୍ମାଣ କରିଥିଲେ ?

(କ) ହୁମାୟୁନ	(ଖ) ଶାହାଜାହାନ
(ଗ) ଆଉରଙ୍ଗଜେବ	(ଘ) ଆକବର

୧.(ଖ) ୨୦୦୯, ୨.(ଖ) ୧୮୭୧, ୩.(କ) ଛିପୁରା, ୪.(କ) ଆଗ୍ରା,
୫.(ଗ) ପେଶିଆ, ୬.(କ) ବାବର, ୭.(ଘ) ହୁମାୟୁନ, ୮.(ଘ) ଅବ୍ଦୂଲ
ପାଜିଲ, ୯.(ଖ) ନାମାର୍ଥିତି, ୧୦.(ଖ) ଶାହଜହାନ ।

୭୩

- ୧.(କ) ୪%, ୨.(କ) ବଜାଇଅଟେ, ୩.(ଖ) ୧୦୦୦କୋଟି,
୪.(ଖ) ୬କେରଳ, ୫.(ଗ) ୭୪%, ୬.(ଗ) ଫେବୃଆରୀ ୧୯୮୮,
୭.(କ) ୧୦ରୁ ୧୪%, ୮.(କ) ୧.୮୧, ୯.(ଗ) ୪୮୩, ୧୦.(ଖ)
୨୦୦୦ |

(୧୭) ଅର୍ଥନାତି

୧. କେଉଁ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷର ବଜେଟ୍ ପେପର ପ୍ରିଣ୍ଟରେ ଉପଲବ୍ଧ ହେବନାହିଁ ?
 (କ) ୨୦୨୯ - ୨୯   (ଖ) ୨୦୨୯ - ୨୩
 (ଗ) ୨୦୨୩ - ୨୪   (ଘ) ୨୦୨୪ - ୨୫
୨. ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ କୌଶଳ ବିକାଶ ଯୋଜନା ମାଧ୍ୟମରେ ଭାରତର କେତେ ଜିଲ୍ଲାରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଛି ?
 (କ) ୩୦୦ଟି   (ଖ) ୪୦୦ଟି
 (ଗ) ୭୦୦ଟି   (ଘ) ୧୦୦୦ଟି
୩. ଆଗାମୀ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ସାମଗ୍ରୀକ ଘରୋଇ ଉପାଦ (ୱରଚ) କେତେ ପ୍ରତିଶତ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ ବୋଲି କୁହାଯାଇଛି ?
 (କ) ୧୧%   (ଖ) ୧୦%
 (ଗ) ୧୮%   (ଘ) ୮%
୪. କେଉଁ ବିଲର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀକୁ ସ୍ଵପ୍ରିମ କୋର୍ଟ୍ ରୋକ୍ ଲଗାଇ ଅଛି ?
 (କ) କୃଷିବିଲ୍   (ଖ) ଅର୍ଥବିଲ୍
 (ଗ) ନୂତନ ରାଜ୍ୟ ଗଠନ ବିଲ୍   (ଘ) ସମ୍ବିଧାନ ସଂଶୋଧନ ବିଲ୍
୫. ହୁଣ୍ଡୁ ଲକୋନୋମିକ ଆଭଳ୍କୁଙ୍କ ୨୦୨୧ ରିପୋର୍ଟ ଅନୁସାରେ ଭାରତର ଅର୍ଥନୈତିକ ବୃଦ୍ଧି ୨୦୨୧ ରେ କେତେ ପ୍ରତିଶତ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଘଟିବ ?
 (କ) ୧୦.୪%   (ଖ) ୧୧.୪%
 (ଗ) ୧୧.୭%   (ଘ) ୧୨.୦%
୬. ଆଲାଦା ଲକୋନୋମିକ ପୋରମ ତାତୋସଢାଇଲସ୍ ରେ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ନରେତ୍ର ମୋଦୀ ମହାମାରୀ ସଭ୍ରେ ଭାରତର ଆର୍ଥିକ ପରିସ୍ଥିତି କେତେ ରହିବ ବୋଲି ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି ?
 (କ) ୧୦%   (ଖ) ୧୧%
 (ଗ) ୧୩%   (ଘ) ୧୪%
୭. ସ୍ବାଧୀନ ଭାବରେ କେତ୍ର ବଜେଟ୍ ପ୍ରଥମେ କେବେ ଉପସ୍ଥାପନା କରାଯାଇଥିଲା ?
 (କ) ଅକ୍ଷ୍ୟୁବର ୨୭, ୧୯୪୭(ଖ) ନଭେମ୍ବର ୨୭, ୧୯୪୭
 (ଗ) ଅକ୍ଷ୍ୟ ୧୫, ୧୯୪୭ (ଘ) ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୩୦, ୧୯୪୮
 ୮. ପ୍ରଥମ କେତ୍ର ବଜେଟ୍ର ଆୟ ବ୍ୟୟ ଅଗକଳ କେତେ କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା ?
 (କ) ୧୭୦.୧୨ କୋଟି   (ଖ) ୧୪୮.୧୩ କୋଟି
 (ଗ) ୧୭୧.୧୪ କୋଟି   (ଘ) ୧୭୨.୧୮ କୋଟି
୯. ସ୍ବାଧୀନ ଭାବର ପ୍ରଥମ ବଜେଟ୍ କିଏ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ?
 (କ) ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ଆର.କେ.ସମ୍ମନ୍ଦ୍ର ସେ୦୧ (ଖ) ପି.ଚିତାମରନ୍
 (ଗ) କେ.ସି. ନଯୋଗୀ   (ଘ) ମନମୋହନ ଦୀଂ
 ୧୦. କେଉଁ ମସିହା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେତ୍ର ବଜେଟ୍ ଫେବୃଆରୀ ମାସର ଶେଷ ଦିନର ୪ ଘଟିକା ସମୟରେ ଉପସ୍ଥାପନା କରାଯାଇଥିଲା ?
 (କ) ୧୯୯୯   (ଖ) ୧୯୯୮
 (ଗ) ୨୦୧୭   (ଘ) ୨୦୧୭

୧.(କ) ୨୦୨୧ - ୨୨, ୨.(ଗ) ୭୦୦୮୩, ୩.(କ) ୧୧%,
 ୪.(କ) କୃଷିବିଲ୍, ୪.(ଖ) ୧୧.୪%, ୫.(ଗ) ୧୩%, ୭.(ଖ)
 ନଭେମ୍ବର ୨୭, ୧୯୪୭, ୮.(ଗ) ୧୭୧.୧୪ କୋଟି, ୯.(କ)
 ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ଆର.କେ.ସମ୍ମନ୍ଦ୍ର ସେ୦୧, ୧୦.(କ) ୧୯୯୯ ।

(୧୮) କ୍ରୀଡ଼ା

୧. ୨୦୨୦-୨୧ର ଅଞ୍ଚେଳିଆ ବିପକ୍ଷର ସିରିଜ୍ ପୂର୍ବରୁ ଭାରତ କେଉଁଠାରେ ଗୋଟିଏ ବି ଚେଷ୍ଟରେ ବିଜୟ ହାସଳ କରିନାଥିଲା ? (ଏବେ ସେଠାରେ ଭାରତ ପ୍ରଥମଥର ସକାଶେ ଚେଷ୍ଟ ଜିତିଛି ।)
 (କ) ସିତନୀ (ଖ) ମେଲବୋର୍ଡ (ଗ) ଆଭିଲେଭ୍ (ଘ) ବ୍ରିସବେନ୍
୨. ଅଞ୍ଚେଳିଆ ବିପକ୍ଷରେ ୨୦୨୦-୨୧ର ସିରିଜ୍ ଅବସରରେ
 ଏମାନ୍ଦ ମଧ୍ୟରୁ କିଏ ଚେଷ୍ଟ କ୍ରିକେଟରେ ପଦାର୍ପଣ କରିନାହାନ୍ତି ?
 (ସେ ଏହା ପୂର୍ବରୁ ଗୋଟିଏ ଚେଷ୍ଟ ଖେଳିଥିଲେ)
 (କ) ଶୁବମନ୍ ଗିଲ୍   (ଖ) ହ୍ରସ୍ଵିଜଟନ୍ ସୁନ୍ଦର
 (ଗ) ଶାର୍ଦୁଲ ଠାକୁର   (ଘ) ନବଦୀପ ସେନୀ
୩. ଅଞ୍ଚେଳିଆ ବିପକ୍ଷରେ ୨୦୨୦-୨୧ର ଚେଷ୍ଟ ସିରିଜ୍ ଅନ୍ତିମ ଚେଷ୍ଟରେ
 କିଏ ମ୍ୟାନ୍ ଅଫ୍ ଦି ମ୍ୟାର୍ ହୋଇଥିଲେ ?
 (କ) ରାଷ୍ଟ୍ର ପତ୍ର   (ଖ) ମହମଦ ସିରାଜ
 (ଗ) ଶାର୍ଦୁଲ ଠାକୁର   (ଘ) ଶୁବମନ୍ ଗିଲ୍
୪. ଭାରତ ଗନ୍ଧରେ ଆସିବା ପୂର୍ବରୁ ଇଂଲାଣ୍ ଦଳ ଜାନୁଆରୀ-୨୦୨୧ରେ
 କେଉଁ ଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଚେଷ୍ଟ ସିରିଜ୍ ଜିତିଥିଲା ?
 (କ) ଶ୍ରୀଲଙ୍କା   (ଖ) ବାଂଲାଦେଶ (ଗ) ପାକିଷ୍ତାନ (ଘ) ନ୍ୟୁଜିଲାଣ୍
 ୫. ଚେଷ୍ଟ କ୍ରିକେଟରେ ଭାରତର ସର୍ବନିମ୍ନ ସ୍କୋର କେତେ ?
 (କ) ୩୦ (ଖ) ୩୨ (ଗ) ୩୮ (ଘ) ୪୨
 ୬. ଭାରତ ଚେଷ୍ଟ କ୍ରିକେଟରେ ଏହି ସର୍ବନିମ୍ନ ସ୍କୋର କେଉଁଠାରେ କରିଛି,
 ଯାହାକି ଡିସେମ୍ବର-୨୦୨୦ରେ ହାସଳ ହୋଇଛି ?
 (କ) ପର୍ଥ (ଖ) ଆଭିଲେଭ୍ (ଗ) ହୋବାର୍ଟ (ଘ) ସିତନୀ
 ୭. ୨୦୨୧ର ଅଞ୍ଚେଳିଆ ଓପନ୍ ଚେନିସର ପୂରୁଷ ସିଂଗଲ୍ସରେ ଖେଳିବା ପାଇଁ
 ଥାଇଲ୍ଡ କାର୍ତ୍ତ ପାଇଥିବା ଭାରତୀୟ ଖେଳାଳି କିଏ
 (କ) ଯୁକ୍ତୀ ଭାଯରୀ   (ଖ) ପ୍ରଜ୍ଞେଶ ଶୁଣେଶ୍ଵରନ୍
 (ଗ) ସୁମିତ୍ର ନାଗାଳ   (ଘ) ରାମକୁମାର ରାମନାଥନ୍
 ୮. କରୋନା ମହାମାରୀ କାରଣରୁ ଦୀର୍ଘ ଦିନ କ୍ରୀଡ଼ା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ବନ୍ଦ ରହିବା
 ପରେ ଗତ ନଭେମ୍ବରରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ଆମ ଦେଶର ପ୍ରଥମ
 କୁର୍ବାମେଣ୍ଟ ନାମ କଣ ?
 (କ) କ୍ରିକେଟର ଆଇ.ପି.ଏଲ୍   (ଖ) ଆଇ. ଲିର୍ ପୁର୍ବବଳ
 (ଗ) ପ୍ରୋ କବାଡ଼ି ଲିର୍   (ଘ) ଲକ୍ଷ୍ମୀନାନ୍ ସୁପର ଲିର୍ ପୁର୍ବବଳ
 ୯. କରୋନା ଜନିତ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାନ୍ ପରେ ଭାରତର ସିନିଆର ମହିଳା ହକି ଦଳ ଏହି
 ବର୍ଷ ପ୍ରଥମଥର ସକାଶ କେଉଁ ଦେଶ ଗନ୍ଧ କରିଥିଲା ?
 (କ) ଆର୍ଜେଷ୍ଟିନା (ଖ) ଜାପାନ (ଗ) ଇଂଲାଣ୍ (ଘ) ଜମ୍ବାନୀ
 ୧୦.) ନିକଟରେ ଭାରତୀୟ ସିନିଆର କ୍ରିକେଟ ଦଳର ଚମନକର୍ତ୍ତା ଭାବେ ନିଯୁକ୍ତ
 ହୋଇଥିବା ଓଡ଼ିଶାର ପୂର୍ବତନ ଖେଳାଳି ଜଣକ କିଏ ?
 (କ) ଶିବସୁନ୍ଦର ଦାସ   (ଖ) ଦେବାଶିଷ ମହାନ୍
 (ଗ) ରଞ୍ଜାବ ବିଶ୍ଵାଳ   (ଘ) ରଶ୍ମୀରଙ୍ଗ ପରିତ୍ତା

୧.(ଖ) ବ୍ରିସବେନ୍, ୨.(ଗ) ଶାର୍ଦୁଲ ଠାକୁର, ୩.(କ) ରାଷ୍ଟ୍ର ପତ୍ର, ୪.(କ)
 ଶ୍ରୀଲଙ୍କା, ୫.(ଖ) ୩୨, ୬.(ଖ) ଆଭିଲେଭ୍, ୭.(ଗ) ସୁମିତ୍ର ନାଗାଳ ୮.
 (ଗ) ଲକ୍ଷ୍ମୀନାନ୍ ସୁପର ଲିର୍ ପୁର୍ବବଳ, ୯. (କ) ଆର୍ଜେଷ୍ଟିନା, ୧୦.(ଖ)
 ଦେବାଶିଷ ମହାନ୍

(୧୪) ସାହିତ୍ୟ, କଲା ଓ ସଂସ୍କୃତି

୧. ଗତ ୨୫ ଡିସେମ୍ବର ୨୦୨୦ରେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଥିବା ଶାମସୁର ରହମାନ ପାରୁଜୀ କେଉଁ ଭାଷାର ଜଣେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ସାହିତ୍ୟକ ?
(କ) ହିନ୍ଦୀ   (ଖ) ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵ   (ଗ) କଶ୍ମାରୀ   (ଘ) ତୋଗ୍ରୀ
୨. ରଙ୍ଗରାଜୀ ଭାଷାର ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଗାଁଞ୍ଚିକ ଓ ହେନେରୀ କେଉଁ ଦେଶର ବାର୍ତ୍ତିନୀ ଥିଲେ ?
(କ) ପ୍ରେସ୍ ବ୍ରିଟେନ୍   (ଖ) କାନାଡ଼ା
(ଗ) ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିଆ   (ଘ) ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ ଆମେରିକା
୩. ନୋବେଲ୍ ସାହିତ୍ୟ ପୁରସ୍କାର ବିଜେତା ଯୁସୁନାରୀ କାଞ୍ଚାବାତା କେଉଁ ଦେଶର ନାଗରିକ ଥିଲେ ?
(କ) ଜାପାନ   (ଖ) ଫିନଲାଣ୍ଡ   (ଗ) ଚିଲୀ   (ଘ) ସ୍ବିତେନ୍
୪. ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟକୁ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ଅବଦାନ ପାଇଁ ୨୦୨୦ର ଅତିବଢ଼ି ଜଗନ୍ମହାତାତ୍ତ୍ଵାର ପୁରସ୍କାର ପାଇଥିବା ସାହିତ୍ୟକଙ୍କ ନାମ କଣ ?
(କ) ମନୋଜ ଦାସ   (ଖ) ଶାକନ୍ତୁ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ
(ଗ) ରାମଚନ୍ଦ୍ର ବେହେରା   (ଘ) ରାଜେନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା
୫. ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଗୀତଙ୍କ ପଣ୍ଡିତ ଶିବକୁମାର ଶର୍ମା କେଉଁ ବାଦ୍ୟମନ୍ତ୍ର ବାଦନ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଥିଲେ ?
(କ) ସନ୍ତୁର୍   (ଖ) ବୀଶା   (ଗ) ସରୋଦ୍   (ଘ) ସିତାର
୬. ବିଶିଷ୍ଟ ସଙ୍ଗୀତଙ୍କ ହରିପ୍ରସାଦ ଗୋରାସ୍ଥା କେଉଁ ବାଦ୍ୟମନ୍ତ୍ର ନିମନ୍ତେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ?
(କ) ତବଳା   (ଖ) ବେହେଲା   (ଗ) ବଂଶୀ   (ଘ) ବାଣୀ
୭. ଯୋଗକର୍ତ୍ତାର ବିଶ୍ୱପ୍ରସିଦ୍ଧ ହିନ୍ଦୁ ମନ୍ଦିର ଲକ୍ଷ୍ମୀନେତ୍ରିଆର କେଉଁ ଦ୍ୱୀପରେ ଅବସ୍ଥିତ ?
(କ) ଜାତା   (ଖ) ସୁମାତ୍ରା   (ଗ) ବାଲି   (ଘ) ବୋର୍ନ୍ଦୀ
୮. ତତ୍ତ୍ଵଭ୍ରତ, ଶାନ୍ତିନାଥ, ଆଦିନାଥ, ପାର୍ଶ୍ଵନାଥ ମନ୍ଦିର ସହିତ ବ୍ରହ୍ମା ଓ ଲକ୍ଷ୍ମଣ, ମନ୍ଦିରଙ୍କର ଆଦି ମନ୍ଦିର କେଉଁଠାରେ ଅବସ୍ଥିତ ?
(କ) ବିଲ୍ଲୀ   (ଖ) ତିରୁଅନନ୍ତପୁରମ
(ଗ) ମହୀଶୂର   (ଘ) ଖାକୁରାହୋ
୯. ଭାରତୀୟ ଆୟର୍ ସମାଜର ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା କିଏ ?
(କ) ରାଜା ରାମମୋହନ ରାୟ   (ଖ) କେଶବ ଚନ୍ଦ୍ର ସେନ
(ଗ) ସ୍ଵାମୀ ଦୟାନନ୍ଦ ସରସ୍ଵତୀ   (ଘ) ମହାଦେବ ଗୋବିନ୍ଦ ରାନାତେ
୧୦. ମାସ ସପ୍ତମୀ ଅବସରରେ ଓଡ଼ିଶାର କେଉଁ ସମୁଦ୍ରତଟରେ ଭରମାନେ ପକିତ୍ର ସ୍ଥାନ କରିଥାନ୍ତି ?
(କ) ପୁରୀ   (ଖ) ଚାନ୍ଦପୁର   (ଗ) ତତ୍ତ୍ଵଭ୍ରତ   (ଘ) ତାଳସାରୀ

(୧୫) ଭୁଗୋଳ

୧. ଯୁରୋପ ଓ ଏସିଆ ମହାଦେଶର ସୀମା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରୁଥିବା ପର୍ବତମାଳାର ନାମ କ'ଣ ?
(କ) ଆଲପସ   (ଖ) ଯୁରାଲ୍   (ଗ) ପିରେନିଜ୍   (ଘ) ରକି
୨. ଓଡ଼ିଶାର ମୟୂରଭାଣୀ ଜିଲ୍ଲାରେ ଥିବା ଗୋରୁମହିଷାଶୀ ଓ ବାଦାମାପାହାଡ଼ରୁ କେଉଁ ଖଣ୍ଡିଜ ପଦାର୍ଥ ଉତ୍ତରାଳନ କରାଯାଏ ?
(କ) ଲୁହାପଥର (ଖ) ମାଙ୍ଗାନିଜ୍ (ଗ) ବକ୍ସାଇର (ଘ) ଚୁନପଥର
୩. ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ ଆମେରିକାର କେଉଁ ରାଜ୍ୟଟି କାନାଡ଼ାର ଉତ୍ତର ପଶ୍ଚିମ ଦିଗରେ ଥିବା ବେରିଂ ପ୍ରାଣାଳୀ ନିକଟରେ ଅବସ୍ଥିତ ?
(କ) ଡ୍ରିଙ୍ଗନ (ଖ) ଓରେଗନ (ଗ) ମୋଖାନା (ଘ) ଆଲାଞ୍କା
୪. ଆଫ୍ରିକା ମହାଦେଶର ଉତ୍ତରତମ ପର୍ବତଶୁଙ୍ଗ ମାଉଣ୍ଡ କିଲିମାନ୍ଜାରୋ କେଉଁ ଦୁଇଟି ଦେଶ ସୀମାରେ ଅବସ୍ଥିତ ?
(କ) କେନିଯା-ତାଙ୍ଗାନିଆ   (ଖ) ସୁଦାନ-କେନିଯା
(ଗ) ଲଥୁପେଆ-ମୋମାଲିଆ   (ଘ) ତାଙ୍ଗାନଆ-ଜାମ୍ବିଆ
୫. ନିମ୍ନଲିଖିତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁ ସାମୁହିକ ସ୍ରୋତଟି ଭାରତ ମହାସାଗରରେ ଅବସ୍ଥିତ ମାତ୍ରଗାସର ଦ୍ୱୀପ ନିକଟରେ ପ୍ରବାହିତ ହୋଇଥାଏ ?
(କ) ବେଙ୍ଗୁଆଲା ସ୍ରୋତ   (ଖ) ଆଗ୍ଯୁଲାସ ସ୍ରୋତ
(ଗ) ମୋଜାମ୍ବିକ ସ୍ରୋତ   (ଘ) କ୍ୟୁରାଇଲ ସ୍ରୋତ
୬. ଫନମ୍ ପେନ୍ (ଚଷଭକ୍ତଙ୍କ ଚରଭକ୍ଷ) ନଗରୀଟି କେଉଁ ଦେଶର ରାଜଧାନୀ ଅଟେ ?
(କ) ଥାଇଲାଣ୍ଡ (ଖ) ମ୍ୟାନମାର (ଗ) ଲାଓସ (ଘ) କାମ୍ପୋଡ଼ିଆ
୭. ପୃଥ୍ବୀକୁ ସମୁଦ୍ରାୟ କେତୋଟି ସମୟ କ୍ଷେତ୍ର ବା ଟାଇମ୍ ଜୋନରେ ବିଭିନ୍ନ କରାଯାଇଛି ?
(କ) ୨୦ଟି (ଖ) ୨୨ଟି (ଗ) ୨୪ଟି (ଘ) ୨୭ଟି
୮. ରେଶମ ବା ଟେପକଳ ଉପାଦନରେ କେଉଁ ଦେଶ ପୃଥ୍ବୀରେ ପ୍ରଥମ ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରିଛି ?
(କ) ଚାନ୍ (ଖ) ଭାରତ (ଗ) ରୂପିଆ (ଘ) ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ ଆମେରିକା
୯. କେଉଁ ଦେଶରେ ଦେଖାଯାଉଥିବା ଭୃଣଭୂମି ଅଞ୍ଚଳ ଭାଉନ୍ସ ନାମରେ ପରିଚିତ ?
(କ) ଆଜେଞ୍ଜିନୀ (ଖ) ଦକ୍ଷିଣ ଆପ୍ରିକା (ଗ) ବାଜିଲ (ଘ) ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିଆ
୧୦. ଭୂମଧ୍ୟ ସାଗର ଓ ଲୋହିତ ସାଗରକୁ ସଂୟୁକ୍ତ କରୁଥିବା ସୁଏଜ୍ କେନାଲ୍ କେଉଁ ଦେଶରେ ଅବସ୍ଥିତ ?
(କ) ଇଞ୍ଚୁଏଲ୍ (ଖ) ଇଞ୍ଜିପ୍ଟ (ଗ) ସାଉଦି ଆରବ (ଘ) ସୁଦାନ

୧. (ଖ) ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵ, ୨. (ଘ) ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ ଆମେରିକା, ୩. (କ) ଜାପାନ,
୪.(ଗ) ରାମଚନ୍ଦ୍ର ବେହେରା, ୫.(କ) ସନ୍ତୁର୍, ୬.(ଗ) ବଂଶୀ, ୭.(କ)
ଜାତା, ୮.(ଗ) ଖାକୁରାହୋ, ୯.(ଗ) ସ୍ଵାମୀ ଦୟାନନ୍ଦ ସରସ୍ଵତୀ ,
୧୦.(ଗ) ଚନ୍ଦ୍ରଭାଗୀ

୧. (ଖ) ଯୁରାଲ୍, ୨.(କ) ଲୁହାପଥର, ୩.(ଗ) ଆଲାଞ୍କା,
୪.(କ) କେନିଯା-ତାଙ୍ଗାନିଆ, ୫.(ଖ) ଆଗ୍ଯୁଲାସ ସ୍ରୋତ,
୬.(ଗ) କାମ୍ପୋଡ଼ିଆ, ୭.(ଗ) ୨୪ଟି, ୮.(କ) ଚାନ୍,
୯.(ଗ) ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିଆ, ୧୦.(ଖ) ଇଞ୍ଜିପ୍ଟ ।

(୧୬) ରାଷ୍ଟ୍ର ଶାସନ ବ୍ୟବସ୍ଥା

୧.(କ) ୧୯୪୯, ୨.(କ)ଜାନୁଆରୀ ୨୬, ୩.(ଘ)ନଭେମ୍ବର ୧୯ -
୨୦, ୪.(ଘ)ଜାନୁଆରୀ ୨୫, ୫.(ଖ) ୨୦୦୯, ୭.(କ) ୩୧୮ ଧାରା,
୭.(ଖ)ଜାନୁଆରୀ ୨୫, ୮.(ଗ) ୨୬ ୧୪, ୯.(ଘ) ୨୭ ଜାନୁଆରୀ
୨୦୨୧, ୧୦.(ଘ) ମେ ୧୭, ୨୦୧୮।

୧.
୪.(
୭.(
୯.

(୧୨) କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଶିଖା

୧. (ଖ) ହାତସ ଆପ, ୨.(ଘ) ୨୦୧୮, ୩.(ଘ)ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତ,
୪.(କ) ବିଚସ, ୫.(ଖ) ଭୋଲାଟାଇଲ ମେମୋରୀ, ୬.(କ) ପିକ୍ତଡ଼,
୭.(ଗ) ମୋଡ୍ରେଡ଼, ୮.(ଖ) ପି ସି, ୯.(କ) ନୋଟରକ କମ୍ପ୍ଯୁଟର, ୧୦.(କ)
ଏସ

(୧୮) ଗଣିତିକ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ

୧. ଏକ ଦିଷ୍ଟା ବା କୁଳର କାଗଜରେ କେତେ ପର୍ଦ୍ଦ କାଗଜ ରହିଥାଏ ?
 (କ) ୧୦ ପର୍ଦ୍ଦ (ଖ) ୧୨ ପର୍ଦ୍ଦ
 (ଗ) ୨୦ ପର୍ଦ୍ଦ (ଘ) ୨୪ ପର୍ଦ୍ଦ

୨. କେତେ ଦିଷ୍ଟା କାଗଜକୁ ଏକ ରିମ୍ କୁହାଯାଏ ?
 (କ) ୧୦ ଦିଷ୍ଟା (ଖ) ୧୨ ଦିଷ୍ଟା
 (ଗ) ୨୦ ଦିଷ୍ଟା (ଘ) ୨୪ ଦିଷ୍ଟା

୩. ୧ ବୋଲୁ କପଡ଼ା ମାନେ କେତେ ?
 (କ) ୪୦ ପୁଣ୍ଡ (ଖ) ୪୦ ଗଜ
 (ଗ) ୪୦ ମିଟର (ଘ) ୪୦ ଲଞ୍ଚ

୪. ୧ ହାତ ବା କ୍ୟୁବିଟ୍ ମାନେ କେତେ ?
 (କ) ୧୮ ସେ.ମି (ଖ) ୧.୮ ସେ.ମି
 (ଗ) ୧.୮ ମିଟର (ଘ) ୧୮ ଲଞ୍ଚ

୫. ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମାକଳର ମୂଲ୍ୟ ନିରୂପଣ ପାଇଁ କେଉଁ ଯନ୍ତ୍ର ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ ?
 (କ) ହିଲ୍ (ଖ) ଡିସଲାଈଗ୍ରେଟର
 (ଗ) ଇଣ୍ଟିଗ୍ରେଟର (ଘ) ପାଣ୍ଡୋଗ୍ରାମ

୬. ଚେସ୍ ଖେଳରେ ପ୍ରଥମେ କେଉଁ ଯନ୍ତ୍ର ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥିଲା ?
 (କ) ଇଣ୍ଟିଗ୍ରେଟର (ଖ) ଥକିଂ ମେସିନ
 (ଗ) କ୍ଲୋନୋମିଟର (ଘ) ଆଇ.ବି.ୱୀ -୩୭୦

୭. ସମ୍ବୁଦ୍ଧ ପରିନର୍ମ ଉଡ଼ାଜାହାର ଉଚ୍ଚତା ନିରୂପଣ କରିବାପାଇଁ କେଉଁ ଯନ୍ତ୍ର ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥାଏ ?
 (କ) ଅଲଟିମିଟର (ଖ) ପ୍ଲେନିମିଟର
 (ଗ) ଓଡ଼ୋମିଟର (ଘ) ଷ୍ଟ୍ରେଟ୍‌ଏଜ

୮. ସମ୍ବୁଦ୍ଧ ଗଭାରତା କେଉଁ ଯନ୍ତ୍ରରେ ମପାଯାଏ ?
 (କ) ଫ୍ରେଗ୍‌ଏଜ (ଖ) ସାରାକୋମିଟର
 (ଗ) କ୍ଲୋନୋମିଟର (ଘ) ପାଦୋମିଟର

୯. ପିପେରରେ କ'ଣ ମାପ କରାଯାଏ ?
 (କ) ଡରଳର ଆୟତନ (ଖ) ଲମ୍ବ
 (ଗ) ବୃତ୍ତର ପରିଧି (ଘ) ବନ୍ଧୁର ଓଜନ

୧୦. କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଶ୍ଵାନରେ ବୃଷ୍ଟିପାତର ପରିମାଣ ମାପ କରିବାପାଇଁ କେଉଁ ଉପକରଣ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ ?
 (କ) ପିକ୍ଲୋମିଟର (ଖ) ରେନଗଜ
 (ଗ) ବାରୋମିଟର (ଘ) ହାଇଗ୍ରୋମିଟର

୧.(ଘ) ୨୪ ଫର୍ଦ୍ଦ, ୨.(ଗ) ୨୦ ଦିଷ୍ଟା, ୩.(ଖ) ୪୦ ଗଜ, ୪.(ଘ) ୧୮ ଲଞ୍ଚ, ୫.(ଗ) ଲକ୍ଷ୍ମୀଗ୍ରେଟର, ୬.(ଖ) ଥକିଂ ମେସିନ, ୭.(କ) ଅଳଟିମିଟର, ୮.(ଘ) ପାଦୋମିଟର, ୯.(କ) ତରଳର ଆୟତନ, ୧୦.(ଖ) ରେନଗଜ ।

ଭୁଲଟା ସ୍ବାକାର କରିବାରେ ଲଜ୍ଜିତ ହୃଦୟନାହିଁ ।
କାରଣ, ତାହାଦାରା ଡମେ ଏକଥା ମଧ୍ୟ କହୁଛ ଯେ କାଳି ଭୁଲନାରେ ଆଜି ମଁ ଅଧିକ ବିଷ ହୋଇଛି ।

(୧୯) ସାଧାରଣ ବିଜ୍ଞାନ

୧. ପୃଥିବୀର ହାରାହାରା ବ୍ୟାସ କେତେ ?
 (କ) ୪, ୮୭୮ କି.ମି   (ଖ) ୧୨, ୧୦୪ କି.ମି
 (ଗ) ୧୨, ୩୩୫ କି.ମି   (ଘ) ୭୮୮୭ କି.ମି

୨. ପୃଥିବୀର ଅକ୍ଷ କଷତଳ ସହ କେଉଁ କୋଣରେ ରହିଥାଏ ?
 (କ) ୨୩.୪୦   (ଖ) ୭୭.୪୦
 (ଗ) ୯୦୦   (ଘ) ୦୦

୩. ପୃଥିବୀ କେଉଁ ଦିଗରେ ନିଜ ଅକ୍ଷ ରଚିପାରେ ଘୂର୍ଣ୍ଣ କରିଥାଏ ?
 (କ) ବାମାବର୍ତ୍ତ   (ଖ) ଉତ୍ତର ବାମାବର୍ତ୍ତ ଓ ଦକ୍ଷିଣାବର୍ତ୍ତ
 (ଗ) ଦକ୍ଷିଣାବର୍ତ୍ତ   (ଘ) କୌଣସିଟି ନୁହେଁ

୪. ପୃଥିବୀର ଦିନାର୍ଥିର ହ୍ରାସବୁନ୍ଦି ନିମ୍ନୋକ୍ତ କେଉଁ କାରଣ ଲାଗି ଘଟେ ?
 (କ) ପୃଥିବୀର ପରିକ୍ରମଣ   (ଖ) ପୃଥିବୀର ଉପବୃତ୍ତାକାର କଷପଥ
 (ଗ) ପୃଥିବୀର ଆବର୍ଜନ   (ଘ) ପୃଥିବୀର ଅଯନଚଳନ

୫. ପୃଥିବୀର ଘୂର୍ଣ୍ଣନ ବେଶ ପ୍ରତି ମିନିଗ୍ରେ ପ୍ରାୟ କେତେ ?
 (କ) ୨୦ କି.ମି   (ଖ) ୨୪ କି.ମି
 (ଗ) ୩୦ କି.ମି   (ଘ) ୩୪ କି.ମି

୬. ଯୌରଜଗତରେ କେଉଁ ଗ୍ରହରେ ଜଳ କଠିନ, ତରଳ ଓ ବାଷ୍ପାୟ ରୂପରେ ଦିଦ୍ୟମାନ ?
 (କ) ଶୁକ୍ଳ   (ଖ) ପୃଥିବୀ
 (ଗ) ମଞ୍ଜଳ   (ଘ) ଶନି

୭. ପୃଥିବୀ ପୃଷ୍ଠରେ କେଉଁ ଧାତୁ ସର୍ବାଧୁକ ପରିମାଣରେ ରହିଛି ?
 (କ) ଲୋହ   (ଖ) ତମ୍ବ
 (ଗ) ଆଲୁମିନିୟମ   (ଘ) ନିକେଳ

୮. ବାୟୁମଣ୍ଡଳର କେଉଁ ସ୍ତରଟି ବେତାର ପ୍ରସାରଣରେ ସହାୟକ ହୋଇଥାଏ ?
 (କ) ଟ୍ରପେସିଯର   (ଖ) ଶ୍ଵାସେସିଯର
 (ଗ) ମେସେସିଯର   (ଘ) ଥର୍ମୋସିଯର

୯. ପୃଥିବୀର କେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ସନ୍ଧ୍ୟାଲୋକ ବା ଉଷାଲୋକ ସ୍ଥିତୀୟ ?
 (କ) ମେରୁ ଅଞ୍ଚଳ   (ଖ) କ୍ଲାନ୍ତି ଅଞ୍ଚଳ
 (ଗ) ମେରୁବୃତ୍ତ   (ଘ) ନିରକ୍ଷ ଅଞ୍ଚଳ

୧୦. ନିମ୍ନଲିଖିତ କେଉଁ ଦିନଟି ଜଳ ବିଶ୍ୱବ ଦିବସ ରୂପେ ପରିଚିତ ?
 (କ) ଡିସେମ୍ବର ୨୧   (ଖ) ମାର୍ଚ୍ଚ ୨୧
 (ଗ) ଜୁନ ୨୧   (ଘ) ସେପେମ୍ବର ୨୩

୧.(ଗ) ୧୨, ଓଳାଙ୍ଗ କି.ମି, ୨.(ଖ) ୭୭.୪୦, ଗ.(କ) ବାମାବର୍ତ୍ତ,
୪.(କ) ପୃଥବୀର ପରିଜ୍ଞାନଶା, ୫.(ଖ) ୨୪ କି.ମି, ୭.(ଖ) ପୃଥବୀ,
୭.(ଗ) ଆଲୁମିନିଯମ, ୮.(ଘ) ଅର୍ମେସିଯର, ୯.(ଗ) ମେରୁବୁର,
୧୦.(ଘ) ସେପ୍ରେସର ୨୩।

(୨୦)କଣ୍ଠମାଳ ଜିଲ୍ଲା

୧. ଜିଲ୍ଲାର ନାମ	- କଣ୍ଠମାଳ
୨. ଗଠନ	- ୧ ଜାନୁଆରୀ, ୧୯୯୪
୩. କ୍ଷେତ୍ରଫଳ	- ୮୦୨୧ ବର୍ଗ.କି.ମି
୪. ଜନସଂଖ୍ୟା	- ୭୩୧ ୯୪୭
(କ) ପୂରୁଷ	- ୩୪୯୪୦୯
(ଖ) ମହିଳା	- ୩୭୨୫୪୧
୫. ଉପଖଣ୍ଡ	- ୨
୬. ଉଦୟିଲ	- ୧୨ (ଫୁଲବାଣୀ, ବାଲିଗୁଡ଼ା, ଜି-ଉଦୟଗିରି, ଦାରିଙ୍ଗବାଢ଼ି, ଚକାପାଦ, କୋଟଗଡ଼ି, ଖକୁରିପଡ଼ା, କେ.ମୂଳାଗାଁ, ପିରିଜିଆ, ଚିକାବାଲି, ରାଇକିଆ, ଦୁମୁଡ଼ିବନ୍ଦୀ)
୭. ପଞ୍ଚାୟତ ସମିତି କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ (ବ୍ଲେକ୍)	- ୧୨
୮. ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ	- ୧୯୩
୯. ଗ୍ରାମ	- ୨୪୮୭
୧୦. ଥାନା	- ୧୮
୧୧. ପୌରସଂସ୍ଥ(ମୂଳିକିପାଲିଟି)- ୦	
୧୨. ବିଜ୍ଞାପିତ ଅଞ୍ଚଳ ପରିଷଦ(ଏନେସି)	- ୦୨
୧୩. ବିଧାନ ସଭା ନିର୍ବାଚନ ମଣ୍ଡଳୀ -	
୧୩. ବାଲିଗୁଡ଼ା, ୧୩. ଜି.ଉଦୟଗିରି,	
୧୪. ଫୁଲବାଣୀ	
୧୪. ଶିଶୁ ଜନସଂଖ୍ୟା(୦-୬ ବର୍ଷ) - ୧୦୭୩୭୯(୯୦)	
୧୫. ସାକ୍ଷରତା ହାର	- ୭୫.୧୯%
୧୬. ପୂରୁଷ ସାକ୍ଷରତା ହାର	- ୭୮.୪%
୧୭. ମହିଳା ସାକ୍ଷରତା ହାର	- ୪୭.୪୭%
୧୮. ଜନସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ହାର	- ୧୨.୯୨%
୧୯. ଜନସଂଖ୍ୟା ଘନତ୍ବ	- ୧୧ / ବର୍ଗ କି.ମି
୨୦. ୧୦୦୦ ପୂରୁଷରେ ମହିଳା ସଂଖ୍ୟା - ୧୦୩୭	
୨୧. ରାଜସ୍ଵ ନିରୀକ୍ଷକ ମଣ୍ଡଳ - ୩୩	
୨୨. ନିଆଁଲିଭା କେନ୍ଦ୍ର	- ୮
୨୩. ଲୋକସଭା ଆସନ ସଂଖ୍ୟା - ୧	
୨୪. ଜଙ୍ଗଲ ଜମି	- ୫୭୦୯.୮୩ ବର୍ଗ କି.ମି
୨୫. ହାରାହାରି ତାପମାତ୍ରା	- ସର୍ବନିମ୍ନ ୧.୦୦
	- ସର୍ବୋତ୍ତମ ୪୪.୦୦
୨୬. ସାଧାରଣ ବୃକ୍ଷପାତା	- ୧୪୭୩.୯ ମି.ମି.
୨୭. ମୋଟର ଯାନ ପଞ୍ଜିକତ କୋଡ଼ି - ୭.୭୨ - ୮୪	
୨୮. ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତନସ୍ତଳୀ - ଫୁଲବାଣୀ, ଚକପଦା, ଦାରିଙ୍ଗବାଢ଼ି, ପୁତୁଡ଼ି।	

ପର୍ବପର୍ବାଣୀ

ଫେବୃଆରୀ ୨୦୨୧	ମାର୍ଚ୍ଚ ୨୦୨୧
ତା.୧ ସଙ୍କଟ ଚତୁର୍ଥୀ ବ୍ରତ	ତା.୧ ତେବଳନାଥ ଜୟତ୍ରା
ତା.୨ ଷଷ୍ଠିକା ଏକାଦଶୀ ୩ ଓଳାଶୁରୀ ଶୁକ୍ରାଂତି ମୁହଁରା	ତା.୨ ପଞ୍ଚମୀତିରା ଦିବସ
ତା.୩ ମୋଳା	ତା.୩ ଶରଣ ଆରମ୍ଭ
ତା.୪ ଶରଣ ଆରମ୍ଭ	ତା.୪ ପକୋଙ୍ଗାର ଏକାଦଶୀ ୪ ହ.ନି
ତା.୫ ରତ୍ନା ଚତୁର୍ଦଶୀ, ଶିବ ଚତୁର୍ଦଶୀ ୫ ଓ ବ୍ରତିକାମା	ତା.୫ ଶିବରାତ୍ରି (ଜାଗର)
ତା.୬ ପରିତ୍ରମା	ତା.୬ ସବେ - ମେରାର (ପୂରବାତ୍ରି), ଚନ୍ଦ୍ରଶିଖ, ନିଶିପାଳନ ୫ ହ.ନି
ତା.୭ ତ୍ରିବେଶୀ ଅମାବାସ୍ୟା, ମା' ବିରଳା	ତା.୭ ପାଲମୁନ ଅମାବାସ୍ୟା, ମାସାନ୍ତ, ଶରଣ ଶେଷ ୫ ହ.ନି
ଦେବୀଙ୍କ ଜନ୍ମେସ୍ଵର, ଚନ୍ଦ୍ରଶିଖ, ନିଶିପାଳନ, ୬.ନି ୩ ମାସାନ୍ତ	ତା.୮ କୁମ ସଂକ୍ରାନ୍ତି ୬ ହଳ ନିଶେଷ
ତା.୯ କୁମ ସଂକ୍ରାନ୍ତି ୭ ହଳ ନିଶେଷ	ତା.୯ ମାନ ସଂକ୍ରାନ୍ତି, ଦୃତୀୟାର ଚନ୍ଦ୍ରଶିଖନ ପୂଜା ୫ ହ.ନି
ତା.୧୦ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କର ପଦ୍ମମୁଖ	ତା.୧୦ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ପଦ୍ମମୁଖ ୧୨ ହଳ ନିଶେଷ
ଦେବେ ଓ ଦୃତୀୟାର ଚନ୍ଦ୍ରଶିଖନ, ପୂଜା ୭ ହଳ ନିଶେଷ	ତା.୧୧ ପାଲମୁନ ଅମାବାସ୍ୟା, ମାସାନ୍ତ, ଶରଣ ଶେଷ ୫ ହ.ନି
ତା.୧୨ କୁମ ସଂକ୍ରାନ୍ତି ୮ ହଳ ନିଶେଷ	ତା.୧୨ ମାନ ସଂକ୍ରାନ୍ତି, ଦୃତୀୟାର ଚନ୍ଦ୍ରଶିଖନ ପୂଜା ୫ ହ.ନି
ତା.୧୩ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କର ପଦ୍ମମୁଖ	ତା.୧୩ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ପଦ୍ମମୁଖ ୧୩ ହଳ ନିଶେଷ
ଦେବେ ଓ ଦୃତୀୟାର ଚନ୍ଦ୍ରଶିଖନ, ପୂଜା ୮ ହଳ ନିଶେଷ	ତା.୧୪ ମାନ ସଂକ୍ରାନ୍ତି, ଦୃତୀୟାର ଚନ୍ଦ୍ରଶିଖନ ପୂଜା ୮ ହ.ନି
ତା.୧୪ ଶରଣ ଶେଷ	ତା.୧୪ ଶ୍ରୀ ପଦ୍ମମୁଖ ୧୪ ହଳ ନିଶେଷ
ତା.୧୫ ବରଦା ଚତୁର୍ଥୀ	ତା.୧୫ ପାଲମୁନ ଅମାବାସ୍ୟା ୧୫ ହଳ ନିଶେଷ
ତା.୧୬ ଶ୍ରୀ ପଞ୍ଚମୀ, ସରସ୍ଵତୀ ପୂଜା ୧୬ ହଳ ନିଶେଷ	ତା.୧୬ ପାପନାଶୀନୀ ଏକାଦଶୀ, ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନାରାୟଣ ପ୍ରତିବନ୍ଦି ୫ ହ.ନି
ତା.୧୭ ଶ୍ରୀ ପଞ୍ଚମୀ	ତା.୧୭ ପାଲମୁନ ଅମାବାସ୍ୟା ୧୭ ହଳ ନିଶେଷ
ତା.୧୮ ଶ୍ରୀ ପଞ୍ଚମୀ, ସରସ୍ଵତୀ ପୂଜା ୧୮ ହଳ ନିଶେଷ	ତା.୧୮ ପାଲମୁନ ଅମାବାସ୍ୟା ୧୮ ହଳ ନିଶେଷ
ତା.୧୯ ଶ୍ରୀ ପଞ୍ଚମୀ, ବସଗୋସ୍ଵର	ତା.୧୯ ପାଲମୁନ ଅମାବାସ୍ୟା ୧୯ ହଳ ନିଶେଷ
ତା.୨୦ ମାୟ ସ୍ପତିମୀ ୧ ଚନ୍ଦ୍ରଶିଖା ସ୍ଥାନ	ତା.୨୦ ପାଲମୁନ ଅମାବାସ୍ୟା ୨୦ ହଳ ନିଶେଷ
ତା.୨୧ ଭାଷ୍ପାଷମୀ	ତା.୨୧ ବରାହ ଦୋଳ, ବରାହି, ଓଳକଣ ମୋଳନ ଓ ଶିବଚତୁର୍ଦଶୀ ଉପବାସ
ତା.୨୨ ଭେମା ଏକାଦଶୀ, ବ୍ୟାସ ସରୋବର ପେଲା	ତା.୨୨ ବେଳେ ପୂର୍ବମୀମା, ଶ୍ରୀ ଭେମାରେ ଦେବକୁ
ତା.୨୩ ବରଦା ଚାନ୍ଦୀ	ତା.୨୩ କଲ୍ପନା ଦେବକୁ ଉପବାସ ଓ କରୁଣାକାରୀ ଦେବକୁ
ତା.୨୪ ଶ୍ରୀ ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ଜନ୍ମେସ୍ଵର ଓ ଶିବ	ତା.୨୪ ହୋଲ ଉପସବ ଓ ସବେ - ବରାହ (ପୂରବାତ୍ରି)
ତା.୨୫ ଅନ୍ତ୍ୟସ୍ଵର, ଯୋରା ମୋଳା ଓ ଚନ୍ଦ୍ରପୂଜା	ତା.୨୫ ତାରାତାରେଣୀ ଯାତ୍ରାରମ୍ଭ
ତା.୨୬ ମାୟ ପୂର୍ବମୀମା, ମାୟ କୁତୁ ସମାପନ ଓ ଉତ୍ସାହ ବେଶ	ତା.୨୬ ବିଶ୍ଵାସ ପାଣିପାର ଦିବସ

ବିଭିନ୍ନ ଦିବସ ପାଳନ

ଫେବୃଆରୀ ୨୦୨୧	ମାର୍ଚ୍ଚ ୨୦୨୧
ତା.୦୧ - ବିଶ୍ଵ ଆତ୍ମତା ଦିବସ,	ତା.୦୧ - ଜାତୀୟ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ଦିବସ
ତା.୦୪ - ବିଶ୍ଵ ଜ୍ୟାନସର ଦିବସ,	ତା.୦୪ - ବିଲ୍ ପଇନ୍ନାଯକ ଜୟତ୍ରା
ତା.୧୩ - ବିଶ୍ଵ ରେତୁଣ ଦିବସ,	ତା.୧୩ - ପଞ୍ଚମୀତିରା ଦିବସ
ଦେବୋଜିନୀ ନାରତ୍ତୁ ଜନ୍ମ ଦିବସ	ଦେବୋଜିନୀ ନାରତ୍ତୁ ଜନ୍ମ ଦିବସ
ତା.୧୪ - ଭାଲେଖାଇନ ଦିବସ,	ତା.୧୪ - ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ମହିଳା ଦିବସ
ତା.୧୦ - ବିଶ୍ଵ ଆମାଜିକ ନ୍ୟାୟ ଦିବସ,	ତା.୧୪ - ବିଶ୍ଵ ଖାତ୍ରି ଦିବସ
ତା.୧୧ - ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ମାନ୍ଦ୍ରାଷା ଦିବସ,	ତା.୧୦ - ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଆନ୍ୟ ଦିବସ
ତା.୧୨ - ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଝାରକ ଦିବସ,	ତା.୧୧ - ବିଶ୍ଵ କବିତା ଦିବସ
ତା.୧୪ - ସେଷ୍ଟାଲ ଏକବାଇଳ ଦିବସ,	ତା.୧୧ - ବିଶ୍ଵ ଜଳ ଦିବସ
ତା.୧୮ - ଜାତୀୟ ବିଜ୍ଞାନ ଦିବସ,	ତା.୧୮ - ବିଶ୍ଵ ପାଣିପାର ଦିବସ
	ତା.୧୪ - ବିଶ୍ଵ ଯକ୍ଷମା ଦିବସ
	ତା.୧୪ - ଗୁଡ଼ ପ୍ରାଇଟେ

ଯିଏ କେବଳ କୁସ୍ତାହି ରତ୍ନା କରେ ତା'ର ଶରୀର ଏଉଳି ବିଷାକ୍ତ ହୋଇଯାଏ ଯେ,
ତାକୁ କାମୁଡ଼ି ଦେଲେ ବିଷାକ୍ତ ସାପ ମଧ୍ୟ ମରିଯାଏ ।

*Be Fresh Everyday / Save Time
Save Money / Shop with*

**Time is precious,
Stay Home, Stay Safe**

NEED OF THE HOUR

**DELIVERED AT YOUR DOORSTEPS :
NOW GROCERY, VEGETABLES, DAIRY, CHICKEN, FISH, MEAT &
FRUITS AVAILABLE ON "MO SHOP"**

Download the application from

Call or WhatsApp : 9937532222

**Make Your Payment Through
COD, CREDIT & DEBIT CARD, UPI**

ମହାପୋଗ ହସ୍ତିଟାଲ

ଟି.ଏଲ.ସି ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକ ଅପ୍ରିସ୍ ସାମ୍ବା (ଖଣିପାଖ), ଖୋର୍ଦ୍ଧା

(ସେବାରୁ ଆରମ୍ଭ

ସେବାରେ ଶେଷ)

ଆଡ଼ଭାନ୍ତିକ ଲାପାରୋଷ୍କୋପିକ ଅପରେସନ୍ ମେଣ୍ଟ୍ ଏଠାରେ ଅତ୍ୟାଧୁନିକ ଲାପ୍ରୋଷ୍କୋପିକ ପଢ଼ିରେ ଅପରେସନ୍ କରାଯାଏ

- ⇒ ଲାପାରୋଷ୍କୋପିକ ଗଲକ୍ଲାଡ଼ର ଷ୍ଟୋନ୍ ଅପରେସନ୍,
- ⇒ ଲାପାରୋଷ୍କୋପିକ ଆପେଣ୍ଟିକ୍ ଅପରେସନ୍,
- ⇒ ଲାପାରୋଷ୍କୋପିକ ଟାର୍ଭାଶ୍ୟ (L.A.V.H., T.L.H.) ଅପରେସନ୍,
- ⇒ ଲାପାରୋଷ୍କୋପିକ ଅଣ୍ଟକୋଷ (ଓଡ଼ାରି) ଅପରେସନ୍,
- ⇒ ଲାପାରୋଷ୍କୋପିକ ଚୁଣ୍ୟମର ଅପରେସନ୍,
- ⇒ ଲାପାରୋଷ୍କୋପିକ ହାରନିଆ ଅପରେସନ୍,
- ⇒ ଲାପାରୋଷ୍କୋପିକ ଭେଣ୍ଟାଲ୍ ହାରନିଆ ଅପରେସନ୍,
- ⇒ ଲାପାରୋଷ୍କୋପିକ ପରିସ୍ରା ଥଳି ଅପରେସନ୍,
- ⇒ ଲାପାରୋଷ୍କୋପିକ ପରିସ୍ରା ନଳୀ ଅପରେସନ୍,
- ⇒ ଲାପାରୋଷ୍କୋପିକ ପ୍ରୋଷ୍ଟେଟ୍ ଅପରେସନ୍,
- ⇒ ଲାପାରୋଷ୍କୋପିକ କିଡ଼ିନ୍ ପଥର ଅପରେସନ୍,

ସମ୍ପର୍କ : ୦୬୭୫୫-୨୨୧୩୭୧/୨୨୨୨୨୨୨୨, ୯୯୩୮୪୪୭୩୦୯
୮୫୯୮୦୮୨୯୯, ୯୯୩୭୦୫୪୩୭୭, ୯୯୩୭୨୩୭୩୦୦